

meteorí & avada

Nikolas Sparks

Istínski verník

www.crowarez.org

www.bosnaunited.net

IZJAVE ZAHVALNOSTI

Kao i uvek, moram da izrazim duboku zahvalnost svojoj supruzi Ketí za podršku koju mi je pružala dok sam pisao ovaj roman. Sve što sam ikada uradio, uradio sam zahvaljujući njoj.

Pored toga, zahvalnost dugujem i svojoj deci: Majlsu, Rajanu, Landonu, Leksi i Savani. Šta drugo da kažem? Bio sam blagosloven u trenucima kad ste, jedno po jedno, ulazili u moj život i ponosan sam na svakog od vas.

Tereza Park, moj agent, zaslužuje veliki aplauz zbog svega što čini za mene. Čestitam ti na novootvorenoj agenciji - Književnoj grupi Park (u ime svih vas, pisaca na početku karijere). Počastvovan sam što te mogu nazvati prijateljicom.

Džeimi Rab, mojoj urednici, dugujem zahvalnost ne samo zato što izdaje moje romane već i zbog poverenja koje mi ukazuje. Ne znam šta bi bilo s mojom karijerom da nije tebe i zahvaljujem ti na velikodušnosti i ljubaznosti.

Lari Kiršbaum i Morin Igen su moji prijatelji i saradnici i mogućnost da radim s njima smatram velikom povlasticom. Oni su, jednostavno, u onome što rade - najbolji.

Moju zahvalnost zaslužila je i Deniz di Novi, ne samo zbog filmova snimljenih po mojim romanima već i zbog telefonskih poziva koji bi uvek došli u pravom trenutku i ulepšali mi dan.

Pored toga, zahvaljujem Hauiju Sandersu i Dejvu Parku, mojim agentima u Agenciji za talente, kao i Ričardu Grinu iz Udruženja umetnika.

Lin Haris i Mark Džonson, koji su doprineli da se roman *Beležnica* pretoči u jedan tako divan film, takođe zaslužuju moju veliku zahvalnost. Hvala vam što nikada niste gubili poverenje u sam roman.

Posebnu zahvalnost izražavam i Fransisu Grinburgeru. On zna zbog čega - njegov sam dužnik.

I napokon, zahvaljujem svim ljudima koji teško rade iza kulisa i koji su mi, tokom godina, postali druga porodica: Emi Batalji, Edni Farli i Dženifer Romanelo u Odseku za javnost; Flagu, koji je obavio još jedan sjajan posao s koricama; Skotu Švimeru, mom advokatu; Harvi Džejn Koval, Šenon O'Kif, Džuli Barer i Piteru Mekgviganu. Srećan sam što radim s tako divnim ljudima.

PRVO POGLAVLJE

Džeremi Marš je sedeo sa ostalim gledaocima u studiju, osećajući koliko odudara od ljudi koji su ga okruživali. Bio je jedan od nekolicine muškaraca koji su u to decembarsko poslepodne bili u publici. Odeven u crno od glave do pete, kao i obično, s tamnom, talasastom kosom, svetloplavim očima i modernom, nekoliko dana starom bradom odavao je tipičnog Njujorčanina. Dok je proučavao goste na podijumu, uspeo je da kradomice osmotri i privlačnu plavušu koja je sedela tri reda iznad njegovog. Profesija kojom se bavio često je zahtevala da delotvorno radi nekoliko stvari u isto vreme. On je bio novinar istraživač u potrazi za dobrom pričom, a plavuša - samo jedna od onih koji su posmatrali emisiju; pa ipak, profesionalni posmatrač u njemu nije mogao a da ne primeti koliko je privlačna u farmerkama i majici s bretelama. Naravno, strogo novinarski govoreći.

Odbacujući te misli, pokušao je ponovo da usmeri pažnju na glavnog gosta emisije. Momak je bio više nego smešan. U sjaju televizijskih reflektora, Džeremiju je taj duhovni vodič, koji je tvrdio da može da čuje glasove s one strane groba, izgledao kao neko ko pati od zatvora. Zauzimajući stav lažne prisnosti, ponašao se kao da je svakome brat ili barem najbolji prijatelj, i izgleda da ga je najveći deo publike, pune strahopoštovanja

- uključujući i zgodnu plavušu i ženu kojoj se gost obraćao

- smatrao ni manje ni više nego darom s neba. To je, kako je Džeremi mislio, imalo nekog smisla jer je to mesto na kome su nikad prežaljeni pokojnici uvek završavali. Duhovi koji su se javljali s one strane groba uvek imaju oreol anđela i obavijeni su aurom mira i spokoja. Nikada do sad Džeremi nije čuo duhovnog vodiča kako prenosi poruke s onog drugog, nešto vrelijeg mesta. Nikada nijedan voljeni pokojnik nije pomenuo kako ga upravo peku na ražnju ili kuvaju u kazanu ključalog motornog ulja. Džeremi je bio svestan svog cinizma. Osim toga, morao je da prizna da je emisija u potpunosti uspeła. Timoti Klozen je bio dobar - mnogo bolji od svih ostalih prevaranata o kojima je Džeremi u proteklih sedam godina pisao.

„Znam koliko vam je teško“, govorio je Klozen u mikrofon, „ali Frenk kaže da je vreme da ga pustite da ode.“

Žena kojoj se obraćao - oh, sa toliko saosećanja - izgledala je kao da će se onesvestiti. Bila je na pragu pedesetih, u zelenoj prugastoj bluzi, s kovrdžavom crvenom kosom koja se širila i talasala na sve strane. Toliko je snažno stezala ruke u visini grudi da su joj prsti pobeleli od pritiska.

Klozen je zastao i podigao ruku do čela, primajući još jednu poruku sa „onog sveta“ - kako je on to nazivao. U tišini, gomila se kao jedan nagla napred u sedištima. Svi su znali šta je sledeće; ovo je bio treći gledalac kojeg je Klozen danas odabrao. Nije iznenađujuće što je u ovoj veoma gledanoj emisiji Klozen bio glavni gost.

„Sećate li se pisma koje vam je poslao?“, pitao je Klozen. „Upravo uoči smrti?“

Žena zadahta. Član studijske ekipe, koji je stajao iza nje držeći mikrofon, primakao se još bliže kako bi gledaoci pred ekranima mogli jasno da je čuju.

meteori & avada

„Da, ali kako vi uopšte možete da znate za...?“, mucala je.

Klozen joj nije dozvolio da završi rečenicu. „Sećate li se šta je u njemu pisalo?“ upita je.

„Da“, kriknu ona.

Klozen klimnu glavom kao da je lično pročitao pismo. „Bilo je o oprostaju, zar ne?“

Na kauču je voditeljka emisije - najpopularnijeg poslepodnevnog zabavnog programa u Americi - gledala čas u Klozena, čas u ženu. Izgledala je začuđeno i zadovoljno. Duhovni vodiči su uvek podizali gledanost.

Kad je žena iz gledališta klimnula glavom, Džeremi primeti da je maskara počela da joj se sliva niz obraze. Kamera je zumirala kako bi se ta pojedinost bolje videla. Bio je to dnevni program u svom najdramatičnijem izdanju.

„Ali kako možete...?“, ponovila je žena.

„Spominjao je i vašu sestru, takođe“, mrmljao je Klozen. „Nije govorio samo o sebi.“

Kao oduzeta, žena je zurila u Klozena.

„Spominjao je i vašu sestru Elen“, dodao je, a posle tog otkrića žena se najzad slomila i ispustila krik koji je parao uši. Suze počеше da joj vrcaju iz očiju kao iz automatske baštenske prskalice. Klozen - preplanuo, savršeno ugladen u svom crnom odelu dok mu je svaka vlas kose bila na mestu - nastavio je da klima glavom kao jedno od onih kućica koje ljudi drže u automobilima. Publika je u mrtvoj tišini buljila u ženu.

„Frenk vam je nešto i ostavio, zar ne? Nešto iz vaše prošlosti.“

Uprkos svetlima od kojih je u studiju bilo vruće, žena je počela da bleđi. U uglu studijske postavke, iza dela koji se video na televiziji, Džeremi vide režisera kako zabrinuto daje znak vrteći prstom kao rotor helikoptera. Približavali su se vremenu određenom za reklame. Klozen je gotovo neprimetno bacio pogled u njegovom pravcu. Izgleda da to niko drugi osim Džeremija nije primetio. Često se pitao kako to da se gledaoci nikada ne zapitaju kako se prenošenje poruka sa onog sveta tako savršeno vremenski podudara i usklađuje s pauzom za reklame.

Klozen je nastavio. „Nešto za šta niko nije mogao da zna. Nekakav ključ, je li tako?“

Žena je, klimajući glavom, nastavila da jeca.

„Nikada niste ni slutili da ga je sačuvao, zar ne?“

Eto u tome je kvaka, pomislio je Džeremi. Upravo smo dobili još jednog istinskog vernika.

„To je iz hotela u kom ste proveli svoj medeni mesec. Ostavio ga je tamo da se, kad ga pronađete, setite srećnih vremena koja ste proveli zajedno. Ne želi da ga se sećate s bolom, zato što vas voli.“

„Ooo...“, žena ispusti krik.

Ili je to možda bio vapaj. S mesta na kom je sedeo, Džeremi nije mogao da bude siguran jer je jecaj ubrzo zagušen iznenadnim, oduševljenim pljeskom. Odjednom, mikrofoni su se udaljili. Kamere su se udaljile. Kad je njenih pet minuta prošlo,

žena iz publike je pala nazad na sedište. Na kraju, voditeljka je ustala s kauča i okrenula se prema kameri.

„Podsećam vas da je ovo što ste videli stvarno. Niko od ovih ljudi se nikada ranije nije sreo s Timotijem Klozenom.“ Nasmejala se. „Vrat ćemo se u studio s još jednom seansom posle reklamnih poruka.“

Ponovo se začuo pljesak posle čega je počeo blok reklama, a Džeremi se zavalio na naslon svog sedišta.

Kao novinar istraživač, poznat po svom zanimanju za nauku, napravio je karijeru pišući o ljudima kao što je Klozen. Veći deo vremena uživao je u onome što radi i bio ponosan što mu posao staje u red s onim čija je važnost neprocenjiva za javnost, u profesiji koja je do te mere posebna da su njena prava nabrojana u prvom amandmanu Ustava Sjedinjenih Američkih Država. Za svoju redovnu rubriku u *Sajentifik amerikenu* intervjuisao je dobitnike Nobelove nagrade, razumljivim jezikom objašnjavao teorije Stivena Hokinga i Alberta Ajnštajna, a jednom prilikom je zatalasao javnost što je dovelo do toga da *FDA*¹ povuče opasni antidepresiv s tržišta. Opširno je pisao o projektu Kasini, neispravnom ogledalu na sočivu teleskopa Habl i bio jedan od prvih koji je eksperiment s hladnom fuzijom, izvršen u Juti, razotkrio javnosti kao prevaru.

Nažalost, ma kako divno zvučala, njegova rubrika finansijski nije bila mnogo isplativa. Račune mu je plaćalo bavljenje slobodnim novinarstvom, i kao većina drugih slobodnjaka, uvek se trudio da pronađe priču koja bi bila zanimljiva urednicima časopisa i novina. Proširio je svoj delokrug uključivši sve vrste neobičnih pojava, pa je u proteklih petnaest godina istraživao i ispitivao vidovnjake, one koji su komunicirali s duhovima, izlečitelje i medijume. Otkrivao je prevare, obmane i krivotvorine. Posećivao je kuće s duhovima, išao u potragu za zagonetnim bićima i istraživao poreklo urbanih legendi. Sumnjičav po prirodi, takođe je imao retku sposobnost da složene naučne pretpostavke objasni onako kako je prosečan čitalac mogao da ih razume, a članci su mu objavljivani u stotinama novina i časopisa širom sveta. Osećao je da je naučno zasnovano razotkrivanje zabluda i prevara dragoceno i važno čak i onda kada javnost to nije umela da ceni. Često su mejlovi koje je dobijao posle objavljivanja nekog svog članka bili prepuni izraza kao što su „idiot“, „moron“, i njemu lično najomiljeniji „vladin plaćenik“.

Odavno je shvatio da istraživačko novinarstvo predstavlja prilično nezahvalan posao.

Namršteno razmišljajući o tome, primetio je kako ljudi u gledalištu žustro raspravljaju, pitajući se koga će odabrati kao sledećeg. Džeremi je još još jednom bacio pogled na plavušu koja je proveravala ruž u malom ogledalu.

Džeremi je već znao da oni koje je Klozen odabrao nisu zvanično bili deo predstave, iako je njegovo pojavljivanje unapred najavljivano i ljudi su se borili da dođu do karata za šou. To je, naravno, značilo da je gledalište prepuno onih koji zaista veruju u celu tu priču o životu posle smrti. Što se njih tiče, Klozen je bio pravi vidovnjak. Kako bi inače

---

¹ Engl.: Food and Drug Administration - Uprava za hranu i lekove. (Prim. prev.)

mogao znati toliko ličnog o potpunim neznancima, osim ako zaista nije razgovarao s duhovima? Ali kao i svaki drugi mađioničar s dobro uvežbanim repertoarom, iluzija je ipak samo iluzija, i pre početka emisije Džeremi ne samo da je shvatio kako je izvedena, već je imao i dokaz u vidu fotografije.

Razotkrivanje Klozena bio bi najveći Džeremijev uspeh do sad, a sam Klozen je to i te kako zasluživao. Bio je prevarant, od one najgore vrste. Pragmatičnom stranom svoje ličnosti Džeremi je shvatio da se na ovakvu priču ne nailazi često, stoga je želeo da iz nje izvuče sve što može. Na kraju krajeva, Klozen je bio na vrhuncu popularnosti, a u Americi je popularnost bila najvažnija na svetu. Iako je znao da je verovatnoća beskrajno mala, maštao je o tome šta bi se desilo kad bi Klozen zaista odabrao njega kao sledećeg. Nije to uopšte očekivao; biti odabran bilo bi jednako glavnom dobitku u kladionici u Santa Aniti; a čak i ako se to ne dogodi, Džeremi je bio siguran da ima kvalitetnu priču. Ali, kako je hir sudbine često bio odlučujući činilac da se nešto što je kvalitetno pretvori u nešto stvarno izvanredno, po završetku reklama u njemu se komešala majušna, nepotkrepljena nada da će nekako upravo on biti taj koga će Klozen odabrati za svoju sledeću seansu.

I kao da ni sam bog nije bio oduševljen onim čime se Klozen bavi, upravo to se i desilo.

Tri nedelje kasnije Menhetn je bio okovan zimom. Iz Kanade je stigao talas hladnog vazduha, temperature su se spustile skoro do nule, pa su se pramenovi pare uzdizali iz slivnika i klizili po ledenim pločnicima. Mada niko nije tako mnogo mario za to. Izdržljivi stanovnici Njujorka su pokazivali svoju uobičajenu nezainteresovanost prema vremenskim neprilikama, a zabava petkom uveče bila je nešto što se ne propušta ni po koju cenu. Ljudi su tokom nedelje naporno radili i nisu imali nameru da se odriču izlazaka petkom, naročito ako je postojao neki razlog za proslavu. Nejt Džonson i Alvin Bernstajn su slavili već čitav sat, kao i nekoliko desetina prijatelja i novinara - mnogi od njih iz *Sajntifik amerikena* - koji su se okupili Džeremiju u čast. Mnogi su bili u fazi blagog pijanstva i neizmerno uživali u večeri, uglavnom zato jer su novinari imali običaj da štite svoje skromne prihode, a Nejt je častio.

Nejt je bio Džeremijev agent. Alvin, kameraman slobodnjak, bio mu je najbolji prijatelj. Okupili su se u poznatom baru na Aper Vest Sajdu da proslave Džeremijevo pojavljivanje u emisiji *Prajmtajm lajv* na Ej-Bi-Siju. Najave za ovu emisiju davale su se cele nedelje, a većina je stavljala Džeremija u samo središte, obećavajući veliko razotkrivanje, pa su u Nejtovu kancelariju iz cele zemlje stizale molbe da Džeremi da intervju. Ranije tog popodneva zvali su iz magazina *Pipl* i zakazali intervju za ponedeljak ujutru. Nije bilo dovoljno vremena da se organizuje odvojen prostor za okupljanje, ali niko nije ni mario. Sa dugačkim barom isklesanim od granita i upečatljivim osvetljenjem, prostor u kom su se našli bio je tipično japijevski. I dok su novinari iz *Sajntifik amerikena* uglavnom bili naklonjeni sportskim jaknama od tvida, s džepovima s poklopcem, i okupljeni u jednom uglu prostorije raspravljali o fotografijama, većina drugih gostiju izgledala je kao da je svratila po završetku radnog dana sa Volstrita ili Avenije Medison: sakoi italijanskih odela bili su prebačeni preko

naslona stolica, kravate Hermes olabavljene, muškarci su delovali kao da u ovom trenutku žele samo da merkaju prisutne žene i razmeću se svojim roleksima. Žene, koje su došle pravo sa svojih radnih mesta u izdavačkim kućama i marketinškim agencijama, u odeći poznatih kreatora i s nemoguće visokim potpeticama, pijuckale su martini pretvarajući se da ne obraćaju pažnju na muškarce. Džeremi je i sam bacio oko na visoku riđokosu na drugom kraju šanka, koja je krišom gledala njega. Pitao se je li ga prepoznala iz televizijskih reklama ili je samo želela društvo. Okrenula je glavu, naizgled nezainteresovana, ali ga je potom ponovo pogledala. Pogled joj se ovog puta malčice duže zadržao na njemu, pa joj je Džeremi nazdravio podigavši čašu.

„Hajde, Džeremi, obrati pažnju“, reče mu Nejt gurkajući ga laktom. „Na televiziji si! Zar te ne zanima kakav si bio?“

Džeremi odvrti pogled od crvenokose. Bacivši pogled na ekran, video je sebe kako sedi nasuprot Dajane Sojer. Čudno, mislio je, kao da se u isto vreme nalazi na dva različita mesta. I dalje mu se nije činilo kao stvarnost. Ništa u prošle tri nedelje nije izgledalo stvarno, uprkos godinama koje je proveo u medijima.

Na ekranu, Dajana ga je opisivala kao „najuvažnijeg američkog naučnog novinara“. Ne samo da se ispostavilo da se priča pretvorila u ono o čemu je oduvek sanjao, već je Nejt uveliko pregovarao s *Pramtajmom* da Džeremi redovno pravi priče za njih, s mogućnošću da dobije mesto i u emisiji *Dobro jutro, Ameriko*. I mada su mnogi novinari verovali kako je televizija manje važna od drugih, ozbiljnijih oblika izveštavanja, to mnoge od njih nije sprečilo da na nju gledaju kao na sveti gral, što znači kao na veliki novac. Uprkos čestitkama, u vazduhu se osećala zavist, osećanje Džeremiju strano koliko i putovanje u svemir. Na kraju krajeva, novinari njegovog kova nisu bili među najtraženijim u medijima - do danas.

„Je li te to ona upravo nazvala uvaženim?“ pitao je Alvin. „Ti pišeš o Bigfutu i Atlantidi!“

„Ššš“, ućutkivao ga je Nejt, pogleda uprtog u ekran. „Ovo bi moglo mnogo značiti za Džeremijevu karijeru.“ Kao njegov agent, Nejt je većito radio na svemu što bi „moglo mnogo značiti za Džeremijevu karijeru“, iz prostog razloga što slobodno novinarstvo nije ni izdaleka isplativo zanimanje. Godinama pre toga, kad je Nejt tek počinjao, Džeremi mu je obezbedio ugovor za knjigu i od tog trenutka su radili zajedno jednostavno zato što su se prijateljili.

„Kako god“, uzdahnuo je Alvin, odustajući od zadirivanja.

U međuvremenu, na ekranu iza Dajane Sojer i Džeremija prikazivani su poslednji trenuci Džeremijevog gostovanja u emisiji dnevnog programa u kojoj se on pretvarao da je duboko ožalošćen zbog smrti svog brata u detinjstvu, a za koga je Klozen tvrdio da upravo s njim komunicira u želji da pomogne Džeremiju.

„On je tu, sa mnom“, objavio je Klozen. „On želi da ga pustiš da se smiri, Tade.“ Kamera se okrenula kako bi uhvatila Džeremijevo lice izobličeno od bola dok je glumio ucveljenog gosta. U pozadini, Klozen je klimao glavom kao da saoseća ili kao neko ko pati od zatvora, zavisno od ugla gledanja.

meteori & avada

„Tvoja majka nikada ništa nije promenila u njegovoj sobi - sobi koju si s njim delio. Tražila je da sve ostane onako kako je bilo, a ti si i dalje morao da spavaš u njoj“, nastavio je Klozen.

„Da“, duboko je udahnuo Džeremi.

„Ali tebe je bilo strah, i u svojoj ljutnji uzeo si nešto što je pripadalo njemu, nešto lično, i zakopao si to u dvorištu iza kuće.“

„Da“, uspeo je da procedi Džeremi, praveći se da je suviše duboko potresen da bi rekao nešto više.

„Njegovu protezu!“

„Oooo“, kriknuo je Džeremi zaklanjajući rukama lice.

„On te voli, ali moraš da shvatiš da sad mirno počiva. Ne ljuti se na tebe...“

„Ooooh!“ zacvileo je opet Džeremi, iskrivivši lice još više.

U baru, Nejt je s punom pažnjom gledao odlomak iz emisije, dok se Alvin, za razliku od njega, smejaio, nazdravljajući pivom.

„Dajte ovom čoveku Oskara!“ vikao je.

„Bilo je zadivljujuće, zar ne?“, cereći se odvrati Džeremi.

„Hej, vas dvojica“, reče Nejt ne krijući nervozu. „Pričajte za vreme reklama.“

„Kako god“, odvrati Alvin. „Kako god“ je oduvek bio Alvinov najomiljeniji izraz.

Odlomak iz dnevnog programa Prajmtajma polako je izbledeo sa ekrana, a onda se kamera ponovo usmerila ka Dajani Sojer i Džeremiju koji su sedeli jedno nasuprot drugome.

„Znači - ništa od onog što je Timoti Klozen rekao nije tačno?“, pitala je Dajana.

„Ni jedna jedina reč“, odgovori Džeremi. „Kao što već znate, moje ime nije Tad, i mada imam petoricu braće, svi su hvala bogu živi i zdravi.“

Dajana je držala olovku i složak papira u krilu kao da se sprema da hvata beleške. „Kako je Klozen onda izveo sve ovo?“

„Pa, Dajana“, počeo je da priča Džeremi.

Alvin je za šankom blago podigao obrvu s pirsingom. Nagnuo se ka Džeremiju. „Jesi li se ti to njoj upravo obratio s Dajana? Kao da ste pajtosi?“

„O, molim vas!“, negodovao je Nejt, postajući svakog trenutka sve ljuciji.

Na ekranu, Džeremi je nastavljao da priča. „Ono što je Klozen uradio jednostavno je varijanta onoga što ljudi rade već stotinama godina. Kao prvo, ume da pročita ljude i pravi je stručnjak za davanje nejasnih, emotivno nabijenih asocijacija i ume da reaguje na znake koje mu publika šalje.“

„Da, ali je bio tako tačan. Ne samo kad si ti bio u pitanju, nego i s drugim gostima. Znao je imena. Kako mu to uspeva?“

Džeremi sleže ramenima. „Čuo je kako pričam o svom bratu Markusu pre nego što je počela emisija. Ja sam jednostavno izmislio celo njegovo postojanje, i jasno i glasno pričao o tome.“

„Kako je to došlo do Klozenovih ušiju?“

„Poznato je da prevaranti kao što je Klozen koriste čitav niz smicalica, uključujući mikrofone i ljude plaćene da prisluškuju, koji se kreću po čekaonici pre nego što emisija počne. Pre nego što sam seo, pobrinuo sam se za to da obiđem celu prostoriju i zapodenem razgovor s mnogim članovima publike, pokušavajući da uočim nekoga ko je naročito zainteresovan za moju priču. I naravno, jedna osoba je bila naročito zainteresovana.“

Iza njih, na ekranu se umesto snimka emisije našla velika fotografija koju je Džeremi snimio malom kamerom ugrađenom u svoj ručni časovnik, čudo špijunske tehnologije koje je, naravno, spremno stavio na račun *Sajentifik amerikena*. Džeremi je obožavao igračke visoke tehnologije isto onoliko koliko je voleo da za njih neko drugi plati.

„Šta vidimo ovde?“, pitala je Dajana.

Džeremi pokaza na fotografiju. „Ovaj čovek se muvao među ljudima iz publike glumeći posetioca iz Pijorije. Fotografiju sam snimio za vreme našeg razgovora, pred sam početak emisije. Molim vas, zumirajte.“

Fotografija se uvećala i Džeremi zamahnu ka njoj.

„Vidite li malu iglu sa znakom USA na njegovom reveru? Ona nije tu kao ukras. To je u stvari minijaturni odašiljač koji emituje signale pravo na uređaj za snimanje koji se nalazi iza scene.“

Dajana se namršti. „Kako znate?“

„Zato što“, odvrati Džeremi podižući obrvu, „slučajno i sam imam jedan takav.“

Pred kamerama, Džeremi je posegnuo u džep jakne i izvukao istu takvu značku USA, zakačenu za dugu žicu nalik niti i odašiljač.

„Ovaj model je napravljen u Izraelu“ - začuo se iz pozadine Džeremijev glas dok je kamera zumirala spravu u njegovoj ruci - „i vrlo je sofisticiran. Čuo sam da ga koristi i CIA, ali naravno - ne mogu da tvrdim. Hoću da kažem, tehnologija je stvarno napredna - ovaj majušni mikrofon je u stanju da uhvati razgovor koji se vodi na drugom kraju bučne sobe pune ljudi, a uz pomoć sistema filtriranja može čak i da izoluje određeni razgovor.“

Dajana je gledala uređaj vidno oduševljena. „I vi ste sigurni da je zaista u pitanju bio mikrofon a ne samo obična značka?“

„Pa, kao što znate, već neko vreme istražujem Klozenovu prošlost, i nedelju dana posle emisije uspeo sam da napravim još nekoliko snimaka.“

Na ekranu se pojavila druga fotografija. Iako malo nejasna, bila je to slika istog čoveka sa USA iglom.

„Ovo je snimljeno na Floridi, ispred Klozenove kancelarije. Kao što vidite, čovek se zaputio unutra. Njegovo ime je Reks Mur i zaposlen je kod Klozena. Radi za njega već dve godine.“

„Ooooh“, uzviknuo je Alvin. Ostatak emisije, koja se ionako bližila kraju, bio je zaboravljen kad su im se i ostali, s manje ili više zavisti, pridružili uz mnogo buke.

Besplatno piće imalo je čarobno dejstvo pa je Džeremi bio preplavljen čestitkama kad se emisija završila.

„Bio si sjajan“, rekao je Nejt. U četrdeset trećoj godini, Nejt je bio nizak, ćelav i imao je običaj da nosi odela koja su mu malčice tesna u struku. Bez obzira na to, bio je pravo oličenje energije i, kao većina drugih agenata, nabijen žestokim optimizmom.

„Hvala“, odvrati Džeremi iskapivši svoje pivo.

„Ovo je vrlo značajno za tvoju karijeru“, nastavio je Nejt. „To je tvoja ulaznica za redovno pojavljivanje na televiziji. Nema više kopanja rukama i nogama da bi se obavio nekakav jadan honorarni posao za neki časopis, nema više jurcanja za bednim pričama o letećim tanjirima. Oduvek sam govorio da si, s takvom pojavom, kao rođen za televiziju.“

„Da, oduvek si to govorio“, složio se Džeremi prevrćući očima kao neko ko po stoti put sluša istu lekciju.

„Stvarno tako mislim. Producenti iz Prajmtajma i Dži-Em-Eja i dalje zovu nudeći redovan angažman u njihovim emisijama. Znaš i sam ono 'značaj najnovijih vesti na polju nauke' i tako dalje. Veliki skok za reportera koji zastupa naučne stavove.“

„Ja sam novinar“, frktao je Džeremi, „a ne reporter.“

„Kako god“, odvrati Nejt praveći pokret kao da tera dosadnu muvu. „Kao što sam oduvek govorio - tvoja pojava je kao stvorena za televiziju.“

„Moram reći da se slažem s Nejtom“, dodao je Alvin, namigujući. „Mislim, kako drugačije objasniti da te dame više vole nego mene uprkos tome što ti je ličnost nikakva?“ Godinama su već Alvin i Džeremi izlazili zajedno u potrazi za ženskim društvom.

Džeremi se nasmejao. Alvin Bernstajn, čije je ime zvučalo kao ime nekog kratko podšišanog knjigovođe s naočarima na nosu - jednog od bezbrojnih profesionalaca koji nose floršajm cipele i s aktovkom odlaze na posao - nije uopšte nalikovao na nekog s tim imenom. Kao tinejdžer, gledao je film Mahniti sa Edijem Marfijem i odlučio da bi mu taj stil - koža od glave do pete - tako dobro pristajao. Takvo odevanje užasnilo je njegovog oca Marvina - čoveka koji je zaista nosio floršajm cipele i aktovku. Srećom, koža se dobro slagala s tetovažama. Alvin je smatrao da su tetovaže izraz originalnog smisla za estetiku koji je gajio, pa je na obe ruke bio podjednako estetičan sve do ramena. To mu je sjajno išlo uz, na nekoliko mesta probušene, uši.

„I, nameravaš li još uvek da ideš dole na jug i istražiš tu priču o duhovima?“ upita Nejt. Džeremi je skoro mogao da vidi kako se točkici u njegovom mozgu okreću. „Naravno, posle intervju a časopisu *Pipl*.“

Džeremi skloni pramen tamne kose s očiju i dade znak barmenu da donese još jedno pivo. „Da, mislim da ću ići. *Prajmtajm* ili ne, i dalje moram od nečega da plaćam račune, pa sam mislio da priču iskoristim za svoju rubriku.“

„Ali bićemo u kontaktu, važi? A ne kao kad si tajno otišao s Pravednim i svetim?“ Mislio je na priču od šest hiljada reči o jednom religijskom kultu koju je Džeremi

napisao za Veniti fer; u tom slučaju Džeremi je prekinuo sve kontakte u razdoblju od tri meseca.

„Bićemo u vezi“, odvrati Džeremi. „Ova priča nije ni nalik na tu. Mislim da ću se vratiti za manje od nedelju dana. 'Tajanstvena svetlost na groblju.' Ništa naročito bitno.“

„Hej, da ti nekim slučajem ne treba kameraman?“ upade Alvin.

Džeremi ga pogleda. „Što pitaš? Da ne želiš možda i ti da ideš?“

„Do vraga, naravno. Želeo bih da provedem zimu dole na jugu i možda se upoznam s nekom finom južnjačkom lepoticom dok ti crnčiš. Čuo sam da žene s juga mogu da ti pomute pamet, ali na pozitivan način. Bio bi to egzotičan godišnji odmor.“

„Zar nije trebalo da sledeće nedelje snimaš nešto za *Red i zakon*?“

Ma kako Alvin neobično izgledao, ugled mu je bio besprekoran, a potražnja za njegovim uslugama velika.

„Da, ali ću to završiti do kraja nedelje“, odgovori on. „Slušaj, ako zaista nameravaš da radiš za televiziju, kao što Nejt planira, možda ne bi bilo loše da imaš pristojne snimke te tajanstvene svetlosti.“

„To pod pretpostavkom da uopšte postoji svetlost koja bi se mogla snimiti.“

„Ti proveriti sve i javi mi. Ja ću se potruditi da budem slobodan ako ti zatrebam.“

„Čak i ako takva svetlost postoji, to je i dalje sitna priča“, upozorio ga je Džeremi. „Nikoga na televiziji neće zanimati.“

„Možda bi tako bilo prošlog meseca“, odvrati Alvin. „Ali posle večerašnje emisije, biće zainteresovani. Znaš kako ti je tamo - svi ti producenti jure sopstvene repove pokušavajući da pronađu nešto novo i veliko. Ukoliko je Dži-Em-Ej odjednom žestoko zainteresovana, znaj da će i *Tudej* uskoro zvati, a *Dejtlajn* kucati na vrata. Nijedan producent neće želeći da bude izostavljen. Zato što tako mogu da popiju otkaz. Poslednje što žele jeste da budu prozvani i da moraju da objašnjavaju pretpostavljenima zašto su propustili taj voz. Veruj mi - radim tamo. Poznajem te ljude.“

„U pravu je“, upade Nejt. „Nikada ne znaš šta može da se desi, i možda nije loša ideja da nešto unapred isplaniraš. Večeras si definitivno ostavio utisak. Nemoj da se zavaravaš. I ukoliko bi zaista mogao da obezbediš pristojan snimak tih svetala, možda bi to bilo upravo ono što je potrebno da Dži-Em-Ej ili Prajm-tajm donesu odluku.“

Džeremi začkilji u svog agenta. „Stvarno tako misliš? Ali priča je nikakva. Odlučio sam se time pozabavim samo zato što mi je posle Klozena potreban odmor. Na njega sam utrošio mnogo meseci svog života.“

„I pogledaj šta ti je to donelo“, odvrati Nejt, stavljajući mu ruku na rame. „Ovo je možda limunada, ali sa senzacionalnim snimcima i dobrom pozadinom, ko zna šta će televizija misliti?“

Džeremi je neko vreme razmišljao, a onda sleže ramenima. „U redu“, reče. Pogleda Alvina. „Ja odlazim u utorak. Ti vidi možeš li da stigneš tamo do petka. Zvaću te pre toga da se dogovorimo.“

Alvin poseže za svojim pivom i otpi gutljaj. „Divota“, reče oponašajući *Gomera Pajla*.² „Ja odoh u zemlju palente i svinjskih crevacca na žaru. I obećavam da neću skupo naplatiti svoje usluge.“

Džeremi se nasmeja. „Jesi li ikada bio dole na jugu?“

„Ne. Ti?“

„Bio sam u Nju Orleansu i Atlanti“, prizna Džeremi. „Ali to su gradovi, a oni su uglavnom svuda isti. Ovog puta idemo da okusimo nešto od pravog juga. To je jedan gradić u Severnoj Karolini pod nazivom Bun Krik. Treba da vidiš njihov veb-sajt. Govori o azalejama i drenu koji cveta u aprilu i ponosno objavljuju fotografiju svog najuglednijeg građanina. Neki tip koji se zove Norvud Džeferson.“

„Ko?“, upita Alvin.

„Neki političar. Bio je član senata Severne Karoline od 1907. do 1916. godine.“

„Koga briga za to?“

„Tačno tako“, klimnu glavom Džeremi. Bacajući pogled na drugi kraj šanka, s razočarenjem primeti da je crvenokosa otišla. „Gde se tačno nalazi to mesto?“

„Tačno između Nedođije i Bogu iza nogu. Ja ću odsesti u svratištu Kolibe Grinlif, koje Privredna komora opisuje kao živopisne i rustične, ali moderne. Šta god to značilo.“

Alvin se nasmeja. „Zvuči kao prava pustolovina.“

„Ne brini zbog toga. Ti ćeš se savršeno uklopiti dole, siguran sam.“

„Misliš?“

Džeremi baci pogled na kožu, tetovaže i pirsinge.

„O, savršeno“, odvrati. „Verovatno će poželeti da te usvoje.“

---

² Gomer Pyle - lik naivčine iz TV sitkoma Šou Endija Grifita. (Prim. prev.)

DRUGO POGLAVLJE

U utorak, dan pošto je dao intervju za časopis *Pipl*, Džeremi je stigao u Severnu Karolinu. Tek što je prošlo podne; kad je napustio Njujork svuda je bila bljuzgavica, nebo sivo, a očekivalo se još snega. Ovde je, s plavetnilom neba koje se protezalo iznad njega, zima davno bila na izmaku.

Prema karti koju je kupio u radnji na aerodromu, Bun Krik je pripadao okrugu Pamliko, sto šezdeset kilometara jugoistočno od Ralija i - sudeći po onome što je mogao da vidi iz kola - oko milijardu kilometara od onoga što je smatrao civilizacijom. Sa obe strane predeo je bio ravan, s retkim raslinjem i zanimljiv koliko i testo za palačinke. Farme su bile odvojene tankim redovima teda borova i zahvaljujući oskudnom saobraćaju, Džeremi se jedva suzdržavao da iz čiste dosade ne pritiska papučicu gasa do kraja.

Ali nije sve ni tako loše, morao je da prizna. Pa, bar sama vožnja. Blago podrhtavanje volana, pređenje motora i osećaj brzine pouzdano su podizali nivo adrenalina, naročito kod muškaraca (jednom je i o tome pisao u svojoj rubrici). Život u gradu je učinio posedovanje automobila izlišnim i on nikada ne bi uspeo da sebi opravda troškove koji bi iz toga proistekli. Umesto toga, prebacivao se s mesta na mesto pretrpanom podzemnom železnicom ili taksijima koji su prskali unaokolo. Putovanje u gradu je bilo užurbano, bučno i, u zavisnosti od sposobnosti taksiste, ponekad čak i opasno po život, ali je on kao rođeni i zadrti Njujorčanin odavno prihvatio to kao još jedan uzbudljiv aspekt života na mestu koje je zvao domom.

Misli su mu odlutale do njegove bivše žene, Marije. Pomislio je kako bi ona uživala u jednoj ovakvoj vožnji. U ranim godinama svog braka često bi iznajmili automobil i odvezli se u planine ili na plažu, provodeći nekada sate i sate u vožnji. Kad su se sreli na jednoj zabavi koju su organizovali izdavači, radila je kao publicista u časopisu *El*. Kad ju je pitao bi li želela da mu se pridruži na kafi u obližnjem kafiću, nije ni slutio da će postati jedina žena koju je ikada voleo. U početku, to što ju je pozvao da izađu smatrao je greškom jer se ispostavilo da nemaju ništa zajedničko. Ona je bila temperamentna i osećajna, a kasnije, kad ju je poljubio pred vratima njenog stana, bio je začaran.

Postepeno je naučio da poštuje njenu eksplozivnu ličnost, njen nepogrešivi instinkt za ljude i način na koji je prihvatila, ne sudeći, sve o njemu, dobro i loše. Godinu dana kasnije venčali su se u crkvi, okruženi porodicom i prijateljima. Bilo mu je dvadeset šest godina i još uvek nije imao svoju rubriku u *Sajentifik amerikenu*, ali je polako i sigurno izgrađivao reputaciju. Jedva su sebi mogli da priušte iznajmljivanje malog stana u Bruklinu. U njegovom sećanju, to je bila bračna idila u znaku mladosti i borbe. U njenom je, kako je kasnije posumnjao, njihov brak bio jak teorijski, ali u stvarnosti sagrađen na klimavim temeljima. U početku, problem je bio jednostavan: dok je njen posao nju vezivao za grad, Džeremi je putovao jureći za nekom velikom pričom, gde god ona bila. Često je nedeljama bio odsutan, i dok ga je ona uveravala da može s tim izaći na kraj, verovatno je za vreme njegove odsutnosti shvatila da to ipak nije tako.

Upravo posle njihove druge godišnjice, dok se pripremao na još jedno putovanje, Marija je sela pored njega na krevet. Sklapajući ruke, pogled njenih smeđih očiju susreo se s njegovim.

„Ovo ovako ne radi“, jednostavno je rekla, puštajući reči da na trenutak vise u vazduhu. „Skoro da nikada nisi kod kuće i to nije pošteno prema meni. Prema nama.“

„Želiš li da prestanem da radim?“, pitao je, osećajući kako se u njemu diže panika.

„Ne, ne želim da prestaneš. Ali možda bi mogao da nađeš nešto lokalno. Kao *Tajms*, na primer. Ili *Post*. Ili *Dejli njuz*.“

„Neće ovako biti zauvek“, branio se. „Još samo neko vreme.“

„To si rekao i pre šest meseci“, odvrtila je. „Stvari se nikada neće promeniti.“

Gledajući unazad, Džeremi je znao da je to trebalo da mu bude upozorenje, kao što je i bilo, ali je u to vreme tu bila priča koju je trebalo napisati, koja se ovoga puta ticala Los Alamosa. Nesigurno se nasmešio dok ju je ljubio na rastanku, i pre nego što se smestio u avion, kratko je razmišljao o njenom izrazu lica, ali kad se vratio ona je opet bila ona stara, pa su vikend proveli zagrljeni na krevetu. Počela je da priča o tome kako bi želela dete, a on je, uprkos nervozu koju je osetio, bio beskrajno radostan na tu pomisao. Pretpostavio je da mu je oprošteno, ali je zaštitnički oklop njihovog odnosa napukao i nevidljive pukotine pojavljivale su se sa svakim sledećim odsustvom. Razlaz se dogodio godinu dana kasnije, posle posete doktoru na Ist Endu koji im je predstavio budućnost kakvu nijedno od njih nije očekivalo. Mnogo više nego njegova izbivanja, ova poseta je označila kraj njihove veze, i čak je i Džeremiju to bilo jasno.

„Ne mogu da ostanem“, rekla mu je posle toga. „Iako želim, iako će te deo mene uvek voleti, ne mogu.“

Nije bilo potrebno ništa više reći, i u tihim trenucima samosažaljenja posle razvoda, pitao se ponekad je li ga uopšte ikada volela. Mogli su da uspeju, govorio je sebi. Ali je na kraju intuitivno shvatao zašto je otišla, i nije zbog tog gajio loše mišljenje o njoj. Čak bi se povremeno i čuli preko telefona, iako tri godine kasnije nije mogao sebe naterati da prisustvuje njenoj udaji za nekog advokata koji je živeo u Čapaki.

Razvod je bio okončan pre sedam godina i, iskreno rečeno, bilo je to jedino tužno što mu se u životu dogodilo. Znao je da nema mnogo ljudi koji se mogu time pohvaliti. Nikada nije bio ozbiljno povređen, vodio je aktivan društveni život, a iz detinjstva je izašao bez ikakvih psiholoških trauma koje su, izgleda, nosili mnogi njegovi vršnjaci. Njegova braća i njihove žene, zatim njegovi roditelji, pa čak i babe i dede - sve četvoro već zašlo u devedesetu - bili su dobrog zdravlja. Takođe, bili su veoma bliski: nekoliko vikenda u mesecu brzorastući klan bi se okupio kod njegovih roditelja, koji su i dalje živeli u istoj kući u Kvinsu gde je Džeremi odrastao. Imao je sedamnaest sestrića i sestričina, i mada se nekad osećao nelagodno po pitanju porodičnih obreda, pošto je ponovo bio neženja među svim tim srećno oženjenim ljudima, braća su mu bila dovoljno obzirna da ne ispituju zbog čega se razveo.

I on je to preboleo. Uglavnom. Nekada, u vožnji kao što je ova, osetio bi drhtaj žudnje za onim što je moglo da bude, ali se to sad već retko dešavalo, a zbog razvoda nije ogorčen za sve žene.

Pre nekoliko godina Džeremi je pratio istraživanje o tome je li shvatanje lepote proizvod kulturnih normi ili genetike. U tu svrhu su privlačne i manje privlačne žene zamoljene da drže male bebe, posle čega su upoređivali dužinu kontakta očima između žena i beba. Studija je pokazala direktnu povezanost između lepote i kontakta očima: bebe su duže gledale u lepe žene, što je nagoveštavalo da je percepcija lepote instinktivna. Studiji je posvećen veliki prostor u Njuzvikju i Tajmu.

Želeo je da u svojoj rubrici napiše kritiku studije, jer je osećao da su u njoj zanemarene neke važne činjenice. Spoljašnja lepota može zarobiti nečiji pogled trenutno - bio je svestan toga da bi, isto kao i svaki drugi momak, pao na seksepil nekog supermodela - ali je, bez obzira na to, smatrao da su inteligencija i strast mnogo privlačnije i uticajnije dugoročno gledano. Da takvo šta dođe do izražaja bilo je potrebno mnogo više vremena, a lepota nije imala ništa s tim. Lepota bi možda preovladala neko kraće vreme, ali srednjoročno i na duge staze, kulturne norme - uglavnom one vrednosti koje ti je usadila porodica - bile su mnogo važnije. Njegov urednik je, međutim, smatrao da je ta ideja „previše subjektivna“ i predložio mu da umesto toga piše o preteranom korišćenju antibiotika u odgajanju pilića, zbog čega je postojala opasnost da se streptokoka pretvori u novu bubonsku kugu. Što je imalo nekog smisla, ogorčeno je primetio Džeremi: urednik je bio vegetarijanac, a njegova žena ne samo što je izgledala odlično, već je bila i bistra kao nebo nad Aljaskom usred zime.

Urednici. Odavno je došao do zaključka da su većina njih licemeri. Ali su, kao i u većini profesija, kako je pretpostavljao, oni bili ti koji poseduju strastvenost i političku veštinu - drugim rečima, sposobni da opstanu u društvenim strukturama - što je značilo da ne samo da dele zaduženja već i plaćaju troškove.

Ali će možda, kako je Nejt nagovestio, on uskoro biti izvan te gungule. Pa, ne sasvim. Alvin je verovatno bio sasvim u pravu kad je govorio da televizijski producenti nisu ništa bolji od urednika, ali je zato televizija davala platu od koje se moglo živeti, što je značilo da će moći da bira istraživanja na kojima će raditi, umesto da se sve vreme bori za posao. Marija je imala pravo što se, nekada davno, bunila zbog obima njegovog posla. Za petnaest godina to se nimalo nije promenilo. O, možda su priče bile prefinjenije, ili je možda s više lakoće dobijao poslove zbog poznanstava koja je tokom godina stekao, ali ništa od toga nije promenilo suštinski izazov da se uvek izade s nečim novim i originalnim. I dalje je morao da napiše desetak članaka za rubriku u Sajntifik amerikenu, da isprati bar jedno ili dva važnija istraživanja, i još petnaestak manjih članaka godišnje, od kojih su neki uvek bili sezonskog karaktera. Je li Božić na vidiku? Napiši priču o pravom svetom Nikoli, koji je rođen u Turskoj, postao biskup Mire i bio poznat po svojoj velikodušnosti, ljubavi prema deci i brizi za mornare. Je li leto? Kako bi bilo pisati ili o (a) globalnom zagrevanju i neporecivoj činjenici da se temperatura za poslednjih sto godina podigla za 0,8 stepeni, što je govorilo o posledicama u stilu

Sahare, koje bi mogle zadesiti Sjedinjene Države, ili (b) kako bi globalno zagrevanje moglo izazvati novo ledeno doba i pretvoriti Države u ledenu tundru. Dan zahvalnosti je, s druge strane, bio idealno vreme za istinitu priču o doseljeničkom životu koji se nije svodio samo na prijateljske večerinke sa američkim domorocima, već je uključivao i lov na veštice u Salemu, epidemije malih boginja i gadnu sklonost ka incestu.

Intervjui s poznatim naučnicima i članci o raznim satelitima ili projektima NASA uvek su bili cenjeni i bilo ih je lako progurati bez obzira na to koje je doba godine, kao i izlaganja o drogama (legalnim i nelegalnim), seksu, prostituciji, kockanju, alkoholu, sudskim slučajevima koji su uključivali poravnjanja s velikim sumama novca i bilo šta, apsolutno bilo šta natprirodno, što nije imalo mnogo veze s naukom koliko s prevarantima kao što je Klozen.

Morao je priznati da zbog svega toga karijera u novinarstvu nije ispunila njegova očekivanja. Na Kolumbiji - samo je on od sve braće pohađao koledž i postao prvi član porodice koji je diplomirao, što je činjenica koju njegova majka nikada nije propuštala da pomene nepoznatim ljudima - diplomirao je iz fizike i hemije, nameravajući da postane profesor. Ali, devojka koja je radila za univerzitetske novine nagovorila ga je da napiše priču - s temom koja je zahtevala mnogo statističkih podataka - o nedostacima u bodovanju standardnih testova koji su se koristili za upis. Kako je članak odjeknuo u javnosti, dovodeći do niza studentskih protesta, Džeremi je shvatio da ima smisla za pisanje. Pa ipak, odluku o budućem poslu nije promenio sve dok mu oca nije prevario lažni finansijski savetnik za 40.000 dolara, malo pre nego što je Džeremi diplomirao. S obzirom na to da mu je porodica bila ugrožena - otac mu je bio vozač autobusa i radio je za Port autoriti sve do odlaska u penziju - Džeremi je zanemario svečanost dodele diploma i umesto toga počeo da traga za prevarantom. Kao opsednut pretraživao je sudske i javne spise, intervjuisao njegove saučesnike i pravio detaljne beleške.

Sudbina je htela da je kancelarija javnog tužioca bila zauzeta jurenjem za mnogo krupnijim ribama od tamo nekog sitnog prevaranta, pa je Džeremi još jednom proverio istinitost činjenica koje je skupio, sredio beleške i napisao prvi *ekspoze*³ u svom životu. Na kraju, kuća je spašena, a Njujork magazin je otkupio priču. Urednik časopisa ga je ubedio da akademski život ne bi vodio nikuda, i uz pomoć istančane mešavine laskanja i retorike o tome kako svako treba da ima velike snove, predložio Džeremiju da napiše članak o leferteksu, antidepresivu koji je u tom trenutku bio u trećoj fazi kliničkih ispitivanja i predmet intenzivnih medijskih spekulacija.

Džeremi je predlog prihvatio i dva meseca radio na priči za sopstveni račun. Na kraju je njegov članak doveo do toga da proizvođač leka povuče zahtev za odobrenje podnet FDA. Posle toga, umesto da se uputi na MIT radi masters diplome, otišao je u Škotsku s naučnicima koji su istraživali priče o čudovištu iz Loh Nesa, što je bila prva od njegovih lakih priča. Tamo je prisustvovao priznanju uvaženog hirurga na samrti da su fotografiju čudovišta, snimljenu 1933. godine - fotografiju zbog koje je legenda i

---

³ U istraživačkom novinarstvu predstavlja priču (u formi članka ili knjige) kojom se otkrivaju iznenađujuće, često skandalozne informacije iskrse prilikom novinarskog istraživanja. (Prim. prev.)

probudila pažnju javnosti - montirali on i njegov prijatelj s namerom da se našale. Ostalo je, kako kažu, istorija.

Pa ipak, petnaest godina jurenja priča i dalje je petnaest godina jurenja priča, a šta je dobio za uzvrat? Imao je trideset sedam godina, bio je neoženjen i živeo na gornjem Vest Sajdu u mračnom stanu s jednom spavaćom sobom i upravo se zaputio u Bun Krik u Severnoj Karolini da istraži slučaj tajanstvene svetlosti na groblju.

Zavrteo je glavom, kao i obično zbunjen putem kojim ga je život odveo. Veliki san. I dalje je bio tamo negde, a on je u sebi još imao strasti da ga ostvari. Samo je sad počeo da se pita je li televizija sredstvo koje će mu u tome pomoći.

Priča o tajanstvenoj svetlosti stigla je do njega u pismu koje je primio mesec dana ranije. Kad ga je pročitao, prva pomisao mu je bila da ima odličnu temu za Noć veštica. U zavisnosti od ugla pod kojim će biti obrađena, *Sautern living* ili čak *Riders dajdžest* bi mogli biti zainteresovani da je štampaju u svom oktobarskom izdanju; ukoliko bi sama priča bila napisana više književnim i narativnim stilom, došao bi u obzir *Harpers* ili *Njujorker*. S druge strane, ukoliko sam grad namerava da iz nje izvuče korist kao što je Rozvel u Nju Meksiku iskoristio NLO-e, priča bi mogla odgovarati nekim većim južnjačkim izdanjima, koja bi je mogla dalje eksploatisati. Ili, ukoliko bude kratka, mogao bi je iskoristiti za svoju rubriku. Njegov urednik u Sajentifik amerikena je, uprkos tome što je sadržaj časopisa smatrao ozbiljnim, bio isto tako zainteresovan za povećanje broja pretplatnika i neprekidno je o tome pričao. Bio je svestan toga da javnost voli dobru priču o duhovima. Možda bi se prenemagao i nakašljavao, pogledajući na sliku svoje žene na radnom stolu, praveći se da razmatra njenu valjanost, ali nikada ne bi propustio priču kao što je ta. Urednici su voleli limunade kao i svi ostali, s obzirom na to da su pretplatnici činili krvotok njihovog biznisa. A limunade su, ma kako tužno to zvučalo, postajale glavna tema medija.

U prošlosti je Džeremi već imao priliku da istraži sedam različitih pojava duhova od kojih su četiri završile u njegovoj rubrici u oktobarskom izdanju. Neke od njih su bile prilično uobičajene - spektralne vizije koje niko nije mogao da dokumentuje - ali su preostale tri uključivale poltergajste, navodno zle duhove koji stvarno pomeraju predmete i prave štetu u okolini. Prema istraživanjima paranormalnog - što je najveći oksimoron koji je Džeremi ikada čuo - poltergajste su obično privlačile određene osobe a ne samo mesto. U svakom slučaju koji je Džeremi istraživao, uključujući i one dokumentovane u medijima, prevara je bila uzrok zagonetnih dešavanja.

Ali bi sa svetlima u Bun Kriku trebalo da bude drugačije; očigledno, njihovo pojavljivanje je bilo dovoljno predvidljivo da omogući gradu da bude sponzor turističkog obilaska istorijskih kuća i posednutog groblja, za vreme kog će, kako je brošura obećavala, posetoci razgledati ne samo kuće koje datiraju iz sredine

meteori & avada

osamnaestog veka, već će, ukoliko vremenski uslovi to dozvole, videti i „pokojne pretke grada u noćnom maršu između dva sveta“.

Brošura je bila priložena uz pismo zajedno sa slikama malog, urednog grada i melodramatičnim tvrdnjama. Vozeći, Džeremi se prisećao njegovog sadržaja:

Dragi gospodine Marše,

Zovem se Doris Meklelan, i pre dve godine sam pročitala vašu priču u Sajentifik amerikenu o poltergajstu koji je zaposeo Brenton Menor u Njuportu na Roud Ajlendu. Još tada sam poželela da vam pišem, ali iz nekog razloga nisam to uradila. Pretpostavljam da sam to jednostavno smetnula s uma, ali s obzirom na to kako se stvari odvijaju u našem gradu ovih dana, shvatila sam da je krajnje vreme da saznate za to.

Ne znam jeste li ikada čuli za groblje u Bun Kriku u Severnoj Karolini, ali legenda kaže da je ono posednuto duhovima nekadašnjih robova. Zimi - u januaru i početkom februara -plava svetla kao da plešu po nadgrobnim pločama uvek kad se spusti magla. Neki kažu da svetla izgledaju kao stroboskopska, drugi se kunu da su veličine košarkaške lopte. I ja sam ih takođe videla; meni liče na one svetlucave kugle po diskotekama. Bilo kako bilo, prošle godine su neki ljudi sa Univerziteta Djuk dolazili da istraže ova dešavanja; mislim da su bili meteorolozi ili geolozi ili nešto slično. I oni su takođe videli svetla, ali nisu mogli da ih objasne, a lokalne novine su digle veliku prašinu po pitanju ove zagonetke. Možda biste vi, ukoliko dođete, bili u stanju da otkrijete o čemu se tu u stvari radi.

Ukoliko su vam potrebna dodatna obaveštenja, pozovite Herbs, gradski restoran.

U preostalom delu pisma bile su druge informacije za stupanje u kontakt, i na kraju je prelistao brošuru mesnog Istorijskog društva. Pročitao je opise organizovanog obilaska i kratke napise o raznim kućama, prikupio obaveštenja o paradi i plesu koji će biti organizovani u ambaru u petak uveče i podigao obrve čitajući najavu da će, prvi put, u subotu uveče poseta groblju biti uključena u obilazak. Na poslednjoj stranici - okružena nečim što je ličilo na rukom crtane sličice duha Kaspera - nalazila su se svedočenja ljudi koji su videli svetlost i izvod iz nečega što je ličilo na članak u mesnim novinama. U središtu je bila mutna fotografija sjajnog svetla na groblju, što je moglo biti tačno, a možda i nije moralo (u tekstu se tvrdilo da jeste).

Nije to bilo sasvim isto kao Boreli rektori, viktorijanska kuća na severnoj obali reke Stour u Eseksu u Engleskoj, po kojoj su lutali duhovi, zbog čega je postala najčuvenija posednuta kuća u istoriji, gde su „obilasci“ uključivali konjanike bez glave, čudne zvuke orgulja i zvonjavu zvona, ali bilo je dovoljno da ga zainteresuje.

Posle bezuspešne potrage za člankom pomenutim u pismu - na veb-sajtu mesnih novina nije bilo arhive - stupio je u vezu s raznim odeljenjima Univerziteta Djuk i na kraju došao do izveštaja o originalnom projektu istraživanja. Napisala su ga tri diplomca čija su imena i brojevi telefona bili uredno navedeni na poslednjoj strani, i sumnjao je da postoji i jedan jedini razlog da ih pozove. Izveštaj o istraživanju nije sadržavao ništa od onog što je očekivao. Umesto toga, čitava studija je jednostavno

dokumentovala pojavljivanje svetlosti i činjenicu da im je oprema bila ispravna, što jedva da je dotaklo informacije koje su njemu bile potrebne. Osim toga, ako je išta naučio za poslednjih petnaest godina, naučio je da ne veruje ničijem radu osim sopstvenom.

Vidite, bila je to prljava tajna posla koji se sastojao u pisanju za časopise. Dok su mnogi novinari tvrdili da su sprovedli istraživanje, a neki od njih i jesu nešto malo istraživali, i dalje su se mnogo oslanjali na mišljenja i poluistine koje su objavljivane u prošlosti. Tako su često pravili greške, nekad male, često ogromne. Svaki članak u svakom časopisu sadržao je pogrešne informacije, a pre dve godine Džeremi je čak i pisao o tome, otkrivajući navike svojih kolega iz branše koje i nisu bile za pohvalu.

Međutim, njegov urednik je stavio veto na objavljivanje članka. A nijedan drugi časopis se nije naročito zagrejao za njega.

Posmatrao je kako stabla hrastova klize pored prozora i pitao se nije li vreme da promeni zanimanje, i odjednom je poželeo da je malo bolje proverio tu priču o duhovima. Šta ako uopšte nema svetlosti? Šta ako je celo pismo prevara? Šta ako ni legenda nije nešto od čega bi se napravio dobar članak? Protresao je glavom. Sad je suviše kasno da brine o tome. Već je tu, a Nejt obavlja telefonske razgovore u Njujorku.

Džeremi je u prtljažniku imao stvari neophodne za lov na duhove (kako je to opisano u knjizi Pravi isterivači duhova!, koju je kupio u šali, posle previše koktela). Imao je polaroid kameru, 35-milimetarsku kameru, četiri kamkordera sa tronošcima, uređaj za snimanje zvuka i mikrofone, detektore mikrotala-snog i elektromagnetnog zračenja, kompas, opremu za noćno osmatranje, laptop računar i ostale trice i kućine.

Na kraju krajeva, to je posao koji se mora obaviti kako treba. Isterivanje duhova nije za amatere.

Kao što je i očekivao, urednik je gundao zbog troškova tek kupljenih tehničkih novotarija koje su uvek bile neophodne za istrage kao što je ova. Tehnologija je napredovala velikom brzinom, a juče kupljena oprema danas bi već bila prevaziđena i delovala kao da je iz kamenog doba, objašnjavao mu je Džeremi, sanjajući o kupovini ranca s laserskim zrakom kakav su koristili Bil Marej i Harold Remis u filmu *Isterivači duhova*. Tako bi voleo da mu vidi izraz lica kad bi to zaista uradio. Bilo kako bilo, momak je skakao okolo kao zec na amfetaminima dok na kraju ipak nije potpisao račune. Sigurno će pomahnitati ako reportaža završi na televiziji a ne u njegovoj rubrici.

Smeškao se setivši se njegovog lica dok je menjao stanice na radiju - rok, hiphop, kantri, gospel - dok nije došao do lokalne emisije s gostima u studiju, u kojoj su intervjuisali dva mucava ribolovca dok su se strastveno zalagali da se smanji dozvoljena težina ribe za lov. Voditelj, koji je delovao neobično zagrejano za tu temu, govorio je unjkavim glasom. Čule su se reklame za izložbu oružja i novčića u Masonskejoj loži u Griftonu i informacije o poslednjim promenama u NASCAR-u⁴. Saobraćaj je postao življi kod Grinvila, pa je skrenuo na put oko gradskog jezgra u blizini studentskog doma u okviru Univerziteta Istočne Karoline. Prešao je divlju, mutnu bujicu reke Pamliko i

---

⁴ Nacionalno američko udruženje ljubitelja moto-sporta. (Prim. prev.)

skrenuo na seoski put. Asfalt se sužavao probijajući se kroz prostor s obe strane pritisnut poljima ogolelim od zime, gusto isprepletanim granama drveća i ponekom farmerskom kućom. Posle tridesetak minuta bio je nadomak Bun Krika.

Posle prvog i jedinog semafora ograničenje brzine je svedeno na samo četrdeset kilometara na sat, pa je usporavao i obeshrabreno posmatrao okolinu. Pored nekoliko desetina kamp-kućica, nasumično ukotvljenih pored puta, i nekoliko poprečnih ulica, putem su gospodarile dve otrcane benzinske pumpe i prodavnica pod nazivom Lirojeve gume. Liroj je reklamirao svoju radnju pomoću znaka smeštenog na vrh kule napravljene od starih guma, koja bi u bilo kom drugom delu države bila smatrana za moguću pretnju od požara. Džeremi je u roku od jedne minute stigao na drugi kraj grada, gde je dozvoljena brzina bila veća. Skrenuo je s puta i zaustavio automobil.

Ili je Privredna komora na svom veb-sajtu postavila slike nekog drugog grada ili je on nešto propustio. Stao je pored puta da proveriti kartu, i ustanovio da je, sudeći po njoj, zasigurno u Bun Kriku. Bacio je pogled u retrovizor pitajući se gde se, za ime boga, nalazi ono što je tražio. Tihe ulice oivičene drvoredima. Azaleje u cvatu. Lepe žene u cvetnim haljinama.

Dok je pokušavao da shvati u čemu je problem, ugledao je crkveni toranj čiji je vrh virio iznad drvoreda i odlučio da krene jednom od poprečnih ulica kraj kojih je prošao. Iza oštre krivine okolina se iznenada promenila i uskoro je vozio kroz gradić koji je nekada možda bio ljubak i živopisan, ali je sad izgledao kao da umire od starosti. Tremovi kuća su bili okićeni visećim saksijama s cvećem i američkim zastavama, koje nisu mogle sakriti boju što se ljuštila sa zidova i bud pod nadstrešnicama. Dvorišta su bila osenčena velikim magnolijama, ali su uredno podrezani grmovi rododendrona samo delimično sakrivali napukle temelje. Pa ipak, gradić je delovao prijateljski. Nekoliko starijih parova u džemperima, koji su sedeli u stolicama za ljuljanje, mahnuli su mu dok je prolazio pored njih.

Bilo je potrebno nekoliko takvih mahanja da shvati da to ne rade zato što su pomislili da je neko koga poznaju, već mašu svakome ko prođe. Krivudajući od jedne ulice do druge, na kraju je stigao do obale, setivši se da je gradić smešten na ušću rečice Bun u Pamliko. Dok je prolazio kroz sam centar grada - koji je, bez sumnje, nekada davno bio živahno poslovno središte - ponovo je primetio ono lagano odumiranje. Raspršeni između praznih lokala i zakovanih izloga, stajali su dve radnje s antikvitetima, staromodni kiosk, taverna pod nazivom Lukilu i berbernica. Radnje su uglavnom nosile lokalna imena i izgledale kao da već decenijama posluju i bore se za opstanak. Jedinu znak modernog života bile su majice vrištećih boja, ukrašene sloganima kao što je Preživio sam susret s duhom u Bun Kriku!, koje su visile u izlogu nečega za šta je pretpostavljao da je seoska, južnjačka varijanta robne kuće.

Herbs, restoran u kom je radila Doris Meklelan, nije bilo teško naći. Bio je smešten na kraju ulice u obnovljenoj viktorijanskoj kući sa zidovima boje breskve. Automobili su stajali na malom pošljunčanom parkingu sa strane, a kroz zavese na prozorima videli su se poređani stolovi, kao i na tremu koji se protezao oko cele kuće. Koliko je mogao da

primeti, svi su bili zauzeti, i Džeremi shvati da je možda najbolje da svrati i popriča s Doris pošto prođe gužva.

Pre nego što se uputio nazad ka autoputu, potrudio se da zapamti mesto na kom se nalazila Privredna komora, u malom, jednoličnom nizu zgrada od cigle na samoj ivici grada. Posle toga, nagonski je skrenuo ka benzinskoj pumpi.

Skinuo je naočare za sunce i spustio prozor na kolima. Sedokosi čovek, vlasnik pumpe, imao je na sebi umašćeni kombinezon i Dejl Ernhard šešir. Polako se pridigao iz stolice i počeo da se gega ka kolima žvaćući nešto za šta je Džeremi pretpostavio da je duvan.

„Mogu l' vam ikako pomoći?" Akcenat mu je bio nepogrešivo južnjački, a zubi puni smeđih mrlja. Na pločici s imenom pisalo je TULI.

Džeremi zapita kako da dođe do groblja, ali se vlasnik, umesto da odgovori na pitanje, pažljivo zagledao u njega.

„Ko je umro?" najzad upita.

Džeremi žmirnu. „Molim?"

„Krenuli ste na sa'ranu, zar ne?", bio je uporan.

„Ne. Samo sam hteo da vidim groblje."

Čovek klimnu glavom. „Pa izgledate kao da ste krenuli na sa'ranu."

Džeremi baci pogled na svoju odeću: crnu jaknu koju je nosio preko crne rolke, crne farmerke i crne cipele Bruno Malji. Čovek je bio u pravu.

„Pa, izgleda da volim da se oblačim u crno. U svakom slučaju, kako da stignem do..."

Vlasnik pumpe podiže obod šešira i počeo polako da govori. „Ja ne volim da idem na sa'rane, ne. Od njih uvek pomislim kako bi češće trebo da svratim do crkve i izmirim račune pre nego što bude suviše kasno. Dešava li se to i vama?"

Džeremi nije znao šta treba da kaže. To nije bilo jedno od onih pitanja na koja je često nailazio, naročito ne ukoliko bi usledilo kao odgovor na pitanje kako da stigne do nekog mesta. „Mislim da ne", na kraju promumla.

Vlasnik pumpe izvadi krpu iz džepa i počeo da briše mast s ruku. „Pretpostavljam da niste odavde. Imate smešan naglasak."

„Iz Njujorka sam", potvrdi Džeremi.

„Čuo sam za to mesto, al' nikad nisam tamo bio", odvrati čovek. Zagledao se u taurus. „Je l' to vaš auto?"

„Nije, iznajmljen je."

Klimnuo je glavom, začutavši na trenutak. „U svakom slučaju, što se tiče groblja", podseti ga Džeremi. „Možete li da mi objasnite kako da stignem tamo?"

„Valjda. Koje tražite?"

„Kedar Krik."

Vlasnik pumpe se radoznalo zagleda u njega. „Zašto 'oćete tamo da idete? Tamo nema niš' da se vidi. Na drugom kraju grada ima dva mnogo lepša groblja.”

„U stvari, interesuje me upravo to groblje.”

Čovek kao da ga nije ni čuo. „Imate l' nekoga sa'ranjenog tamo?”

„Ne.”

„Da niste možda jedna od onih velikih zverki, građevinskih preduzetnika sa severa? Možda razmišljate o gradnji stanova ili jednom od onih tržnih centara na toj zemlji, tamo?”

Džeremi zavrti glavom. „Ne. Ja sam, u stvari, novinar.”

„Moja žena voli te tržne centre. I stanove. Mož' bit' nije loša ideja.”

„O”, uzdahnu Džeremi pitajući se koliko će ovo potrajati. „Voleo bih da mogu da pomognem, ali nažalost nisam upućen u to.”

„Treba l' vam benzina?” upita čovek krenuvši ka zadnjem kraju automobila. „Ne, hvala.”

Već je odvrtao poklopac rezervoara. „Premijum ili običan?” Džeremi se promeškoltio u sedištu, misleći kako bi ovaj tip dobro prošao u biznisu. „O, običan, valjda.”

Pošto je sipao benzin, čovek skide šešir, prođe prstima kroz kosu i vrati se do prozora.

„Ako budete imali nekih nevolja s kolima, nemojte se ustezati, slobodno svratite. Mogu da popravim obe vrste automobila, i to po dobroj ceni.”

„Obe vrste automobila?”

„Domaće i strane”, odgovori. „Šta ste mislili?” Ne čekajući odgovor, čovek zavrti glavom kao da je Džeremi neki glupak. „Uzgred, zovem se Tuli. A vi?”

„Džeremi Marš.”

„Vi ste urolog?”

„Ne, novinar.”

„Nemamo nijednog urologa u gradu. Mada, ima neko'ko u Grinvilu.”

„Aha”, odvrati Džeremi ne pokušavajući da ga ispravi. „U svakom slučaju, što se tiče puta za Kedar Krik...?”

Tuli protrlja nos i baci pogled na put pre nego što je ponovo pogledao u Džeremija. „Pa, sad niš' tamo nećete videti. Duhovi ne izlaze pre noći, ako ste zbog toga ovde.”

„Molim?”

„Duhovi. Ako nemate rođaka sa'ranjenog tamo, onda ste sigurno došli zbog duhova, zar ne?”

„Čuli ste za duhove?”

„Jašta. Vido ih sopstvenim očima. Ali ako 'oćete ulaznice, moraćete da odete do Privredne komore.”

„Potrebne su ulaznice?“

„Pa, ne možete valjda tek tako ušetati u nečiju kuću, zar ne?“

Bilo je potrebno nekoliko trenutaka da Džeremi shvati o čemu on govori.

„Aha! Da, tako je“, reče. „Obilazak istorijskih kuća i posednutog groblja, zar ne?“

Tuli je zurio u Džeremija kao da je on najsmešnija osoba koja je ikada hodala ovom planetom. „Naravno da pričam o obilasku“, reče. „Šta ste drugo mislili?“

„Ne znam“, odvrati Džeremi. „Što se tiče groblja...“

Tuli klimnu glavom. „Dobro, dobro“, reče kao da mu je neko odjednom isključio prekidač. Pokazao je u pravcu grada.

„Trebalo da se vratite do centra grada, pa idite glavnim putem ka severu dok ne stignete do skretanja otprilike avada šest kilometara od mesta na kom se put završava. Skrenite na zapad i idite tako dok ne nađete na račvanje, zatim idite putem koji vodi pored imanja Vilsona Tarnera. Tamo gde je nekada bio otpad starih automobila skrenite ponovo na sever, pa pravo dok ne stignete do groblja.“

Džeremi klimnu glavom. „Dobro“, reče.

„Sigurni ste da ste shvatili?“

„Račvanje, imanje Vilsona Tarnera, nekadašnji otpad automobila“, ponovio je kao robot. „Hvala na pomoći.“

„Ništa. Drago mi je što sam vam pomogao. Benzin je sedam dolara i četrdeset devet centi.“

„Primate kreditne kartice?“

„Ne. Nikada nisam voleo te prokletinje. Ne želim da vlada u svakom trenutku zna sve o mom poslu. To je samo moja stvar.“

„Pa“, reče Džeremi, posegnuvši za novčanikom, „u tome je nevolja. Čuo sam da vlada svugde ima uhode.“

Tuli znalački zaklima glavom. „Kladim se da je vama doktorima još gore. Što me upravo podsetilo...“

Tulijev govor potrajao je još petnaestak minuta, i Džeremi je saznao sve o čudima vremena, glupim vladinim uredbama i kako bi Vajat - vlasnik one druge pumpe - prevario Džeremija kad bi ovaj svratio do njega po gorivo jer je petljao nešto oko baždarenja pumpi čim je cisterna Kalifornijske naftne kompanije zamakla za ugao. Ali najviše je saznao o Tulijevim tegobama s prostatom zbog kojih je najmanje pet puta noću ustajao i išao do toaleta. Takođe, raspitivao se za vijagru.

Pošto je u dva navrata napunio usta duvanom, druga kola su se zaustavila na suprotnoj strani pumpe, prekidajući im razgovor. Vozač je podigao haubu, a Tuli je bacio pogled unutra, pročeprkao po žicama i pljunuo sa strane. Obećao je da će popraviti kvar, ali pošto je veoma zauzet, automobil će morati da ostane bar nedelju dana. Stranac je izgleda i očekivao ovakav odgovor pa su već trenutak kasnije

razgovarali o gospođi Dandžines i o tome kako se sinoć u njenoj kuhinji našao oposum i pojeo voće iz činije na stolu.

Džeremi je iskoristio ovu priliku da se iskrade. Zaustavio se pored robne kuće da kupi mapu grada i komplet razglednica koje su pokazivale najznačajnije tačke Bun Krika i, nedugo potom, išao je krivudavim putem prema izlazu iz grada. Kao čarolijom, pronašao je oba skretanja i račvanje, ali je, nažalost, potpuno propustio da vidi imanje Vilsona Tarnera. Uz malo lutanja, najzad je stigao do uskog pošljunčanog puta sakrivenog među drvećem koje je raslo s obe njegove strane.

Skrenuvši, krivudao je izbegavajući rupe na putu sve dok se šuma najzad nije proredila. S desne strane je video znak koji je obavještao da se približava brdu Rajkers - mestu na kom se odigrala bitka u građanskom ratu - i nekoliko trenutaka kasnije zaustavio se ispred glavne kapije groblja Kedar Krik. U pozadini se uzdizao Rajkers. Naravno, „uzdizanje“ je bilo relativan pojam, jer je to, izgleda, bila jedina uzvišica u celoj državi. Ovde bi se sve uzdizalo. Mesto je bilo ravno kao list hartije.

Okružen stubovima od cigle i starom, zarđalom ogradom od kovanog gvozđa, Kedar Krik je bio smešten u blagoj udolini, zbog čega je celo groblje izgledalo kao da polako tone. Iako je celo mesto bilo u senci hrastova prekrivenih španskom mahovinom, prostorom je ipak gospodarilo ogromno stablo magnolije, smeštene u središtu. Njeno korenje se širilo iz stabla kao artritism iskrivljeni prsti i izbijalo na sve strane.

I mada je to sigurno jednom bilo uredno i mirno mesto za večni počinak, sada se u svakom kutku videla zapuštenost. Prljav put, koji je vodio od glavne kapije, bio je izlokao od kiše i prekriven lišćem koje je trulilo. Nekoliko zakrpa bledunjave trave kao da je doneto s nekog drugog mesta. Tu i tamo virile su polomljene grane, a neravni teren je Džeremiju izgledao kao talas koji se valja ka obali. Nadgrobni spomenici su svi do jednog bili polomljeni, a oko njih su se širili visoki izdanci korova.

Tuli je bio u pravu. Ovde i nema mnogo toga da se vidi. Ali je zato scena bila savršena za pojavljivanje duhova. Naročito ukoliko cela priča dođe to televizije. Džeremi se nasmešio. Ovo mesto kao da je izašlo pravo iz holivudske kuhinje.

Izašao je iz kola. Pre nego što je izvadio kameru iz prtljažnika, protegao je noge. Prohladni vetar je štipao obraze, ali to nije bilo ni blizu ujedima arktičke zime koja je vladala Njujorkom. Duboko je udahnuo uživajući u mirisu borova i deteline. Iznad njega su kumulusi plovili po nebu, a jedan usamljeni jastreb je kružio u daljini. Brdo Rajkers je bilo ispresecano borovima, a na jednom od polja koja su se širila u podnožju video je napušteni duvanski ambar. Prekriven puzavicom, s polovinom limenog krova i jednim polusrušenim zidom, bio je toliko nakrivljen da je izgledalo kao da bi ga malo jači udar vetra mogao srušiti. To je bio jedini znak civilizacije.

Kada je na glavnom ulazu u groblje gurnuo veliku, zarđalu kapiju iza koje se prostirao blatnjav put, šarke su zaškripale. Gledao je nadgrobne spomenike položene sa obe strane puta, začuđen nedostatkom obeležja na njima, sve dok nije shvatio da su prvobitni zapisi uglavnom nestali pod uticajem vremena i kiša. Po nekoliko još čitljivih, video je da potiču iz druge polovine 18. veka. Napred se nalazila kapela čije je stanje odavalo utisak kao da je bila predmet napada varvara. Krov i zidovi su bili nagnuti, a

meteori & avada

malo iznad nje jedan spomenik je polomljen ležao na putu. Okolo je bilo još oštećenih grobnica i spomenika. Džeremi nigde nije video tragove vandalizma, već samo prirodno propadanje. Isto tako, nije bilo znakova da je u poslednjih tridesetak godina bilo ko ovde sahranjen, što je moglo da objasni zapuštenost celog mesta.

Zastao je u senci magnolije razmišljajući kako ovo groblje izgleda u maglovitoj noći. Verovatno jezivo, usled čega bi nečija mašta lako mogla da podivlja. Ali ako se nerazjašnjiva svetla zaista pojavljuju, šta bi im mogao biti uzrok? Pretpostavljao je da su „duhovi“ u stvari svetlost koja se odbija o sitne vodene kapi u magli, ali oko groblja nije bilo uličnih lampi, niti je samo groblje bilo osvetljeno. Takođe, na Rajkersu nije video nikakve kuće čija bi svetlost mogla da bude odgovor. Pretpostavljao je da su možda u pitanju farovi automobila, ali kako je video samo jedan put u okolini, shvatio je da bi, da su farovi u pitanju, ljudi to odavno shvatili.

Moraće da nabavi dobru topografsku kartu čitave oblasti, pored one koju je već kupio. Možda bi u mesnoj biblioteci mogao da nađe upravo ono što mu treba. U svakom slučaju, svratiće u biblioteku da istraži istoriju groblja i samog grada. Mora da sazna kada su svetla prvi put primećena; to bi mu moglo dati ideju o tome odakle potiču. Naravno, nekoliko noći će morati da provede ovde, u ovoj kolevci jeze, ukoliko magla bude voljna da saraduje.

Neko vreme je šetao po groblju fotografišući. Ne za objavljivanje, već da bi mu fotografije poslužile kao uporedne tačke ukoliko naiđe na ranije snimke groblja. Hteo je da ustanovi kako se ono menjalo s godinama, i možda bi mu koristilo da sazna kad ili zašto je sve počelo da propada. Snimio je magnoliju. Bila je svakako najveća koju je ikada video. Mrko stablo joj je bilo smežurano od starosti, a niske grane bi njemu i njegovoj braći, da je još uvek dečak, satima predstavljale zanimaciju. Naravno, kad ne bi bili okruženi mrtvim ljudima.

Dok je prolazio kroz digitalne snimke da bi se uverio da ih ima dovoljno, krajičkom oka zapazio je neki pokret.

Podigavši glavu, video je ženu kako mu ide u susret. Džins i svetloplavi džemper su se slagali s platnenom torbom koju je nosila, a smeđa kosa joj je blago doticala ramena. Koža s blagim maslinastim odsjajem činila je šminku nepotrebnom. Međutim, na njega je najjači utisak ostavila boja njenih očiju: s te daljine bile su gotovo ljubičaste. Ko god bila, mora da je ostavila kola odmah iza njegovih.

U trenutku se zapitao namerava li da ga zamoli da ode odavde. Možda je groblje bilo zabranjena teritorija. Pa ipak, možda je njen dolazak samo slučajnost.

I dalje je išla ka njemu.

Kad bolje razmisli, bila je to privlačna slučajnost. Vratio je kameru u futrolu i ispravio se. Kad se približila, dočekao ju je sa širokim osmehom.

„Zdravo“, rekao je.

meteori & avada

Na njegov pozdrav, lagano je usporila, kao da ga pre toga nije ni primetila. Po izrazu njenog lica činilo se da je cela situacija zabavlja i on je napola očekivao da će zastati. Umesto toga, samo je čuo zvuk njenog smeha dok je prolazila pored njega.

Dok je posmatrao kako odlazi, njegove podignute obrve odavale su divljenje. Nije se osvrnula. Pre nego što je mogao da se zaustavi, krenuo je za njom.

„Hej!“ pozvao je.

Umesto da stane, okrenula se i nastavila da hoda unatraške, upitno ga gledajući. Na licu joj je bio isti izraz.

„Stvarno ne bi trebalo tako da zuriš, znaš“, uzviknula je. „Žene više vole muškarce sa izvesnom istančanošću.“

Okrenula se, namestila torbu koja joj je spala s ramena i produžila dalje. U daljini, ponovo je začuo njen smeh.

Džeremi je ostao da stoji otvorenih usta; prvi put u životu nije znao kako da odgovori.

Pa dobro, izgleda da nije zainteresovana. Nije važno. Pa ipak, većina ljudi bi bar rekla zdravo. Možda je ovakav način ophođenja neki južnjački običaj. Možda je umorna od toga da joj se momci stalno nabacuju. Ili možda jednostavno nije htela da je prekidaju dok...

Dok šta?

Eto, u tome je muka s novinarstvom, uzdahnuo je. Baveći se tim poslom, čovek postane suviše radoznao. Stvarno nije njegovo da razmišlja o tome šta ona radi. Osim toga, podsetio je sebe, ovo je groblje. Sigurno je došla da obiđe nečiji grob. Ljudi to stalno rade, zar ne?

Namrštio se. Jedina razlika je u tome što na većini mesta gde počivaju umrli, neko bar s vremena na vreme pokosi travnjak, a ovo mesto izgleda kao San Francisco posle zemljotresa 1906. godine. Možda bi mogao da se uputi u pravcu u kom je otišla i proveri šta radi, ali dovoljno je razgovarao s njom da shvati da bi uhođenje mogla da protumači kao još gore od zurenja. A izgleda da joj se njegovo zurenje uopšte nije dopalo.

Džeremi je iz sve snage pokušavao da se ne okrene dok je nestajala iza hrastova, a platnena torba plesala u skladu sa ženstvenim pokretima njenih kukova.

Tek kad je nestala s vidika, setio se da nije tu zbog lepih devojaka. Trebalo je obaviti posao, a od toga mu zavisi cela budućnost. Novac, slava, televizija, bla, bla, bla. Pa dobro, šta dalje? Groblje je video... Mogao bi da obiđe i okolinu. Da upozna mesto.

Vratio se do kola i uskočio u njih, zadovoljan što se nije tako upadljivo osvrtao da proveri gleda li ona za njim. Tu igru dvoje mogu da igraju. Naravno, pod uslovom da ona uopšte mari za ono što on radi, a bio je prilično siguran da nije tako.

Brz pogled kroz prozor kola uverio ga je u to.

Pokrenuo je motor i polako počeo da ubrzava; dok se udaljavao od groblja, shvatio je da mu je sad lakše da zaboravi ženu i usredsredi se na zadatak koji je imao pred sobom. Odvezao se dalje napred da proveri postoji li još neki put - bilo asfaltiran ili

meteorí & avada

pošljunčen - koji se ukršta s ovim. Takođe, motrio je ne bi li ugledao neku vetrenjaču ili zgradu s limenim krovom, ali bezuspešno. Nije čak bilo ni jedne jedine farmerske kuće.

Okrenuvši automobil, vratio se nazad, tragajući za putem koji vodi na vrh Rajkersa, ali je na kraju odustao s osećanjem osujećenosti. Dok se ponovo približavao groblju, pitao se ko je vlasnik okolnih polja i da li je zemljište na brdu javno ili privatno vlasništvo. To bi mogao da sazna u lokalnoj poreskoj upravi. Oštrooki novinar u njemu takođe je primetio da devojčin automobil više nije tu, što je u njemu izazvalo blag, mada iznenađujući osećaj razočarenja koji je prošao brzo kao što se i pojavio.

Bacio je pogled na sat; već je prošlo dva, pa je pretpostavio da se gužva u Herbsu već smanjila. Mogao bi popričati s Doris. Možda ona može da baci malo „svetlosti“ na celu priču.

Bledo se nasmešio u sebi, pitajući se bi li žena koju je video na groblju smatrala da je to duhovito.

TREĆE POGLAVLJE

Kad je Džeremi stigao do *Herbsa*, samo je nekoliko stolova na tremu i dalje bilo zauzeto. Dok se peo stepeništem ka glavnom ulazu, razgovor je prestajao i pogledi su se usmeravali u njegovom pravcu. Samo je žvakanje nastavljeno, što je Džeremija podsetilo na radoznale poglede krava kad se neko približi ogradi pašnjaka. Džeremi je klimao glavom i mahao, kao što je video da rade stari ljudi koji su sedeli na svojim tremovima dok je prolazio gradom.

Skinuo je naočare za sunce i ušao. Mali pravougaoni stolovi su bili raštrkani u dve glavne prostorije koje je stepenište razdvajalo u odvojene delove zgrade. Zidovi boje kajsije, prošarani utisnutim belim ukrasima, davali su celom prostoru domaću, seosku atmosferu; u pozadini se videla kuhinja.

Ponovo je na sebi osetio kravlje poglede gostiju. Razgovor je utihnuo. Kada bi klimnuo glavom i mahnuo, pogledi bi se spuštali i žamor razgovora bi se ponovo čuo. Ovo mahanje je, pomislio je, kao da imaš čarobni štapić.

Džeremi je zastao igrajući se naočarima u ruci i nadajući se da je Doris tu, kada se iz kuhinje pojavila jedna konobarica. Bila je u kasnim dvadesetima, visoka i vižljasta, sa otvorenim, smeškom obasjanim licem.

„Možeš da sedneš bilo gde, srce“, cvrkutala je. „Dolazim za minut.“

Kad se smestio blizu prozora, video je kako mu se približava. Na pločici na grudima joj je pisalo REJČEL. Džeremi je razmišljao o tom fenomenu s imenima. Nosi li svako u ovom gradu pločicu? Pitao se da nije to nekakvo pravilo. Kao klimanje glavom i mahanje.

„Da ti donesem neko piće, dušo?“

„Imate li kapučino?“ upita.

„Ne, žao mi je. Samo običnu kafu.“

Džeremi se nasmeši. „Dobro, onda običnu kafu.“

„U redu. Jelovnik je na stolu, ako želiš nešto da pojedеш.“

„U stvari, hteo sam da pitam je li Doris Meklelan tu negde?“

„O, tu je, pozadi“, odvrati Rejčel. „Da je pozovem?“

„Ako vam nije teško.“

Nasmešila se. „Ma kakvi, dušo.“

Gledao je kako odmiče u pravcu kuhinje i prolazi kroz pokretna vrata. Trenutak kasnije, pojavila se žena za koju je pretpostavio da je Doris. Bila je sušta suprotnost Rejčel: punačka i niska, s retkom sedom kosom koja je, očigledno, nekad bila plava. Kecelju bez pločice s imenom opasala je oko bluze sa cvetnim uzorkom. Izgledala je kao da joj je šezdesetak godina. Zastavši kraj njegovog stola, stavila je ruke na bokove i nasmešila se.

„Pa“, rekla je, južnjački otežući reč, „vi mora da ste Džeremi Marš.“

Džeremi žmirnu. „Poznajete me?“ upita.

„Naravno. Upravo sam vas gledala na *Prajmtajmu*, prošlog petka. Pretpostavljam da ste dobili moje pismo.“

„Jesam, hvala.“

„I došli ste da istražite tu priču o duhovima?“

Podigao je ruke. „Izgleda da je tako.“

„Ma hajte...“ Zbog njenog južnjačkog akcenta, to je zvučalo kao „maajte“. „Zašto niste javili da dolazite?“

„Volim da iznenadim ljude. Nekada mi je tako lakše da dođem do tačnih informacija.“

„Ma hajte...“ odvrati ona. Pošto je iznenađenje malo izbledelo, privukla je stolicu. „Ne smeta vam da sednem? Pretpostavljam da ste došli da porazgovarate sa mnom.“

„Ne želim da imate nevolja s gazdom ako ste sada na dužnosti.“

Bacila je pogled preko ramena i uzviknula: „Hej, Rejčel, misliš da će gazdarici smetati ako sednem malo? Ovaj čovek hoće da razgovara sa mnom.“

Rejčel proviri kroz vrata. Džeremi joj u ruci vide bokal s kafom.

„Ne, mislim da se gazdarica neće uopšte ljutiti“, odgovori Rejčel. „Ona voli dobar razgovor, naročito ako preko puta nje sedi tako zgodan momak.“

Doris se ponovo okrenula. „Vidite“, reče, klimnuvši glavom. „Nema problema.“

Džeremi se nasmeši. „Ovo izgleda kao lepo mesto za rad.“

„I jeste.“

„Pretpostavljam da ste vi gazdarica.“

„Kriva po svim tačkama optužnice“, odvrati ona. Oči joj živnuše od zadovoljstva.

„Koliko dugo se ovim bavite?“

„Skoro trideset godina, služimo doručak i ručak. Služili smo zdravu hranu davno pre nego što je to postalo moderno, i imamo najbolji omlet odavde do Relija.“ Nagnula se ka njemu. „Jeste li gladni? Treba da probate sendviče koje služimo za ručak. Potpuno su sveži, čak i hleb pečemo sami svakog dana. Izgledate kao da bi vam prijao koji zalogaj...“ Kratko je zastala, ispitujući ga pogledom. „Kladim se da bi vam se svideo sendvič s *pilećim pestom*.⁵ Pun je mladog povrća, paradajza, krastavca, a recept za pesto sam sama smislila.“

„Stvarno nisam gladan.“

Rejčel je došla i donela dve šolje kafe.

„Pa, htela bih da vas upozorim... Ako treba da pričam, volim to da radim uz dobar ručak. I da znate, nemam nameru da žurim.“

---

⁵ Pesto - mešavina različitog povrća isitnjenog sa pečurkama ili sirom, slična pašteti; recepti se razlikuju od mesta do mesta. (Prim. prev.)

Džeremi se predao. „Sendvič s pilećim pestom zvuči dobro.”

Doris se nasmeši. „Možeš li nam doneti dve čaše albemarlea, Rejčel?”

„Naravno”, odgovori ona. Pogledala ga je s divljenjem. „Uzgred, hoćeš li me upoznati sa svojim prijateljem? Nikada ranije ga nisam videla.”

„Ovo je Džeremi Marš”, odvrtila je Doris. „On je poznati novinar i došao je da napiše članak o našem malom gradu.”

„Stvarno?”, upita Rečej zainteresovano.

„Stvarno”, odgovori Džeremi.

„O hvala bogu”, namignu Rečel. „Na trenutak sam pomislila da se vraćate s neke sahrane.”

Džeremi žmirnu dok je Rejčel odlazila.

Doris se nasmejala njegovom izrazu lica. „Tuli je svraćao pošto ste bili na pumpi da pitate za groblje”, objasnila je. „Verovatno je pretpostavio da imam nešto s vašim dolaskom ovamo pa je želeo da proveriti. Tako nam je ispričao ceo razgovor, a Rejčel nije mogla da odoli a da vas ne pecne. Svi smatramo da je njegov komentar sve samo ne duhovit.”

„O”, odvrati Džeremi.

Doris se naže ka njemu. „Kladim se da vas je udavio pričom.”

„Malo, jeste.”

„Oduvek je bio pričljiv. Razgovarao bi s kutijom za cipele kad nikog drugog ne bi bilo, i kunem se, nemam pojma kako je njegova žena Boni izdržala toliko dugo s njim. Ali pre dvanaest godina je ogluvela, pa on sad davi mušterije. Čovek ne može da ode tamo a da se ne zadrži duže nego što je kockicama leda potrebno da se istope usred zime. Danas sam čak morala da ga oteram odavde. Čovek ne može ništa da radi dok je on tu.”

Džeremi uze šolju s kafom. „Žena mu je ogluvela?”

„Mislim da je i bog najzad shvatio da je njena žrtva predugo trajala, bog je blagoslovio.”

Džeremi se nasmejao i otpio gutljaj kafe. „Pa zašto je on pomislio da moj dolazak ima neke veze s vama?”

„Svaki put kada se nešto neobično dogodi, uglavnom sam ja odgovorna. To verovatno ide uz reputaciju, s obzirom na to da sam ja gradski vidovnjak i tako to.”

Džeremi se zablenu u nju, što je kod nje izazvalo napad smeha.

„Pretpostavljam da ne verujete u vidovnjaštvo”, reče.

„Ne, zaista ne”, priznade on.

Doris pogladi kecelju. „Pa ni ja, uglavnom. Većinom su to prevaranti. Mada, neki ljudi su nadareni.”

„Znači... Možete da mi čitate misli?”

„Ne, ništa slično“, odvrati Doris odmahujući glavom. „Uglavnom ne. Imam prilično dobru intuiciju u vezi sa ljudima, ali je čitanje misli više bila specijalnost moje majke. Od nje niko nije mogao ništa da sakrije. Znala je čak i šta nameravam da joj kupim za rođendan, što je sve činilo manje zabavnim. Ali moj dar je drugačiji. Ja sam rašljar. Takođe, mogu da pogodim kog je pola beba pre nego što se rodi.“

„Shvatam.“

Doris ga pogleda. „Ne verujete mi.“

„Pa, recimo da jeste rašljar. To znači da možete da pogodite gde se nalazi voda i kažete mi gde je najbolje da kopam bunar.“

„Naravno.“

„A kad bih vas zamolio da uradimo test, naučno kontrolisan, pod strogim nadzorom...“

„Mogli biste lično vi da me nadgledate, i ako budete morali da me uvezete kao božično drvce da biste se uverili da ne varam, ja nemam ništa protiv.“

„Vidim“, reče Džeremi, misleći na Urija Geleru. Geler je bio toliko samouveren po pitanju svoje sposobnosti telekineze da se 1973. godine pojavio na britanskoj televiziji pred naučnicima i publikom u studiju. Kada je uzeo kašiku, ona je sa obe strane počela da se savija nadole, pred očima sablažnjene publike. Tek kasnije se ispostavilo da je kašiku savijao satima pre pojavljivanja pred publikom, izazvavši tako zamor materijala.

Doris kao da je znala o čemu razmišlja.

„Evo kako ćemo... Možete da me testirate u bilo koje vreme, onako kako sami odaberete. Ali niste zato ovde. Želite da čujete nešto o duhovima, zar ne?“

„Naravno“, odvrati Džeremi s olakšanjem što će najzad preći na suštinu. „Bi li vam smetalo da snimim naš razgovor?“

„Ne, naravno.“

Džeremi je posegnuo u džep jakne iz izvadio mali diktafon. Smestio ga je na sto između njih i pritisnuo dugme. Doris otpi gutljaj kafe pre nego što je počela da priča.

„Priča počinje negde oko 1890. godine. U to vreme je grad još uvek bio podeljen, a većina crnaca je živela izvan grada na mestu koje se zvalo Vots Lending. Zbog Hejzela od tog mesta sada nema ni traga, ali u to vreme...“

„Izvinite, ko je Hejzel?“

„Tornado Hejzel, 1954. Pogodio je obalu blizu granice Južne Karoline. Veći deo Bun Krika završio je pod vodom, a ono što je ostalo od Vots Lendinga bilo je potpuno uništeno.“

„A, tako. Izvine. Nastavite.“

„U svakom slučaju, kao što rekoh, nećete naći ni traga od tog mesta sada, ali nekada, na raskršću devetnaestog i dvadesetog veka, tamo je živelo oko tri stotine ljudi. Većinom su to bili potomci robova koji su stigli iz Južne Karoline za vreme severnjačke agresije, odnosno Građanskog rata, kako ga vi Jenkiji zovete.“

Namignula je, na šta se Džeremi nasmejao.

„I tako su ljudi iz Pacifik juniona došli da postave šine, što je, naravno, trebalo da ovo mesto pretvori u veliku kosmopolitsku oblast. Tako su bar obećavali. A linija koju su gradili prolazila je upravo kroz crnačko groblje. U to vreme, u gradu je najviše uticaja imala žena po imenu Heti Dubile. Bila je poreklom s Kariba - ne znam tačno s kog ostrva - ali kad je saznala da nameravaju da iskopaju sva tela i premeste ih na neko drugo mesto, uznemirila se i pokušala da natera rukovodstvo okruga da učini nešto da se trasa pruge promeni. Ali ljudi koji su bili na čelu okruga nisu hteli ni da čuju za to. Nisu joj čak dozvolili ni da izloži problem.“

U tom trenutku stigla je Rejčel sa sendvičima. Spustila je tanjire na sto.

„Probajte“, reče Doris. „Sama ste kost i koža.“

Džeremi je uzeo svoj sendvič i zagrizao. Iznenađeno je podigao obrve. Doris se nasmeja.

„Bolje od bilo čega u Njujorku, zar ne?“

„Bez sumnje. Moji komplimenti kuvarici.“

Pogledala ga je, gotovo koketirajući. „Vi zaista jeste šarmer, gospodine Marše“, odvratila je, a Džeremiju sine da je u mladosti verovatno slomila mnoga srca. Nastavila je sa pričom kao da nije ni prekidala.

„U to vreme su mnogi ljudi bili rasisti. Neki to još uvek jesu, ali u mnogo manjem broju. S obzirom na to da ste sa Severa, verovatno mislite da lažem, ali nije tako.“

„Verujem vam.“

„Ne, ne verujete. Niko sa Severa ne veruje, ali nećemo o tome. Da nastavim s pričom, Heti Dubile je bila besna na ljude iz okruga i legenda kaže da je, pošto joj nisu dozvolili da uđe kod gradonačelnika, bacila kletvu na sve belce. Rekla je da će, ako se oskrnave grobovi njihovih predaka, i grobovi naših doživeti istu sudbinu. Njihovi preci će preorati zemlju u potrazi za svojim prvobitnim večnim odmorištima i na svom putu će razrušiti Kedar Krik i na kraju će celo groblje progutati zemlja. Naravno, tada se niko nije osvrtao na njene reči.“

Doris zagriže sendvič. „I tako, da skratim priču, crnci su premestili jedno po jedno telo na drugo groblje, pruga je izgrađena, a posle toga je, upravo kao što je Heti prorekla, Kedar Krik počeo da propada. U početku su to bile sitnice. Nekoliko polomljenih nadgrobni ploča, takvo šta, kao da su to činili vandali. Ljudi iz okruga, posumnjavši da su to učinili Hetini ljudi, postavili straže. Ali je to nastavilo da se događa, bez obzira na to koliko stražara postavili. S godinama, stanje je počelo da se pogoršava. Bili ste tamo, zar ne?“ Džeremi potvrdno klimnu glavom.

„Videli ste šta se dešava. To mesto izgleda kao da tone, upravo kao što je Heti prorekla, zar ne? U svakom slučaju, posle nekoliko godina počeo se pojavljivati svetla. I od tada narod veruje da to duše robova marširaju.“

„Znači, groblje se više ne koristi?“

meteori & avada

„Ne. Mesto je zauvek napušteno kasnih sedamdesetih, ali su čak i pre toga ljudi sahranjivani na grobljima u okolini zbog onog što se događalo s Kedar Krikom. Sada je ono u vlasništvu okruga, ali o njemu niko ne vodi računa. Tako je poslednjih dvadeset godina.“

„Je li nekada nekom palo na pamet da proveriti zašto groblje tone?“

„Nisam sigurna, ali verovatno jeste. Mnogo moćnih ljudi ima pretke sahranjene tamo, i poslednje što bi želeli jeste da grob nečijeg dede pukne na pola. Sigurna sam da su potražili objašnjenje, a i čula sam da su dolazili neki ljudi iz Relija da ustanove o čemu se radi.“

„Mislite na studente s Djuka?“

„O ne, ne mislim na njih, srce. To su bila samo deca i bili su ovde prošle godine. Ne, govorim o dalekoj prošlosti. Možda u vreme kad je groblje tek počelo da propada.“

„Ali ne znate šta su saznali?“

„Ne. Žao mi je.“ Zastala je, a u očima joj se pojavio nestašni sjaj. „Ali imam ideju.“

„A to je?“

„Voda“, jednostavno reče.

„Voda?“

„Ja sam rašljara, sećate se? Znam gde se voda nalazi. I reći ću vam otvoreno da zemljište tone zbog podzemnih voda. Sigurna sam u to.“

„Znači tako.“

Doris poče da se smeje. „Toliko ste slatki, gospodine Marše. Zna li da vam lice dobije strogo ozbiljan izraz kad god vam neko kaže nešto u šta ne želite da poverujete?“

„Ne, niko mi to do sada nije rekao.“

„Pa, tako je. Mislim da je to simpatično. Mojoj majci biste predstavljali lak posao. Tako vas je lako pročitati.“

„Pa o čemu sad razmišljam?“

Doris je oklevala. „Kao što rekoah, moj dar je drugačiji od onog koji je imala moja majka. Ona bi vas pročitala kao knjigu. Osim toga, ne želim da vas uplašim.“

„Samo napred. Uplašite me.“

„Pa dobro“, odvrati ona. Dugo ga je gledala. „Mislite na nešto što ja nikako ne mogu da znam. I zapamtite, ja ne mogu da čitam tuđe misli. Samo... tu i tamo mi ponešto sine, i to samo ukoliko se radi o snažnim osećanjima.“

„U redu“, reče Džeremi prihvatajući igru. „Naravno, shvatate da ste se upravo ogradili u slučaju eventualnog neuspeha, zar ne?“

„Tišina, sada.“ Doris poseže za njegovim rukama. „Dozvoljavate?“

Džeremi klimnu glavom. „Naravno.“

„A sad, mislite na nešto lično, što ja nikako ne mogu da znam.“

„Dobro.“

Ona mu steže ruke. „Ozbiljno vam kažem. Sada se samo igramo.“

„Dobro“, odvrati on. „Misliću na nešto.“

Džeremi zatvori oči. Razmišljao je o tome zašto ga je na kraju Marija ostavila, i Doris dugo nije progovarala. Umesto toga, jednostavno ga je gledala, kao da time pokušava da ga natera da nešto kaže.

Video je to nebrojeno mnogo puta. Znao je dovoljno o tome da se suzdrži od bilo kakvih primedaba, i pošto ona nije progovarala, shvatio je da je drži u šaci. Ona se odjednom stresla - što i nije iznenađujuće, pomisli Džeremi, jer je to uvek bilo deo predstave - i odmah posle toga pustila mu ruke.

Džeremi otvori oči i pogleda je.

Doris ga je čudno gledala. „Ništa“, rekla je.

„A, tako“, odvrati Džeremi. „Pretpostavljam da danas nije dobar dan za to, ha?“

„Kao što rekoh, ja sam samo rašljari.“ Nasmejala se, skoro kao da se izvinjava. „Ali zasigurno mogu reći da niste u drugom stanju.“

Nasmejavao se. „Moram priznati da ste u pravu što se toga tiče.“

Nasmejala mu se pre nego što je spustila pogled na sto. Potom je ponovo podigla pogled. „Izvinite. Nije trebalo to da kažem. Nije u redu.“

„Nije važno“, iskreno je odgovorio.

„Ne“, bila je uporna. Presrela mu je pogled i posegnula ponovo za njegovim rukama. Blago ih je stegla. „Veoma mi je žao.“

Džeremi nije znao kako da reaguje kad mu je ponovo uzela ruke u svoje, ali ga je saosećajnost njenog lica duboko pogodila.

Nervirao ga je osećaj da o njegovom intimnom životu zna više nego što je smatrao da je moguće.

Psihičke moći, proricanja i intuicija jednostavno su proizvod međudejstva iskustva, zdravog razuma i nagomilanog znanja. Mnogi ljudi potcenjuju količinu informacija do kojih su došli tokom života, a ljudski mozak je u stanju da te informacije stalno povezuje onako kako nijednoj drugoj vrsti ili mašini ne polazi za rukom.

Međutim, mozak nauči da većinu primljenih informacija jednostavno odbaci, što je i razumljivo jer za opstanak nije potrebno sve pamti. Naravno, neki ljudi imaju bolje pamćenje od drugih, što se često dokaže u raznim životnim situacijama, a mogućnost da se pamćenje uvežba dobro je dokumentovana. Ali čak i najgori studenti zapamte 99,99 posto svega s čim se susretnu u životu. Pa ipak, tih 0,01 posto jeste ono po čemu se najčešće jedna osoba razlikuje od drugih. Kod nekih ljudi se to pokazuje u sposobnosti da upamte beznačajne stvari, ili da postanu odlični lekari, ili da tačno ponove finansijske podatke kao milijarder - vlasnici investicionih fondova. Kod nekih ljudi ta sposobnost se iskazuje kao moć da čitaju druge, i oni - sa urođenom sposobnošću da na osnovu svojih sećanja, zdravog razuma i iskustva brzo i tačno povezuju stvari - na taj način izražavaju sposobnost koja se drugima čini natprirodnom.

meteori & avada

Ali ono što je Doris učinila bilo je... na neki način iznad toga, mislio je Džeremi. Ona je znala. Ili je bar tako mislio dok nije pronašao logično objašnjenje onoga što se dogodilo.

A u stvari, ništa naročito se i nije dogodilo, podsetio je sebe. Doris ništa stvarno nije ni rekla; bio je to samo način kako ga je gledala što ga je navelo da pomisli da zna ono što nikako nije mogla znati. A to uverenje je došlo od njega samog, a ne od Doris.

Nauka je imala sve prave odgovore, ali je Doris ipak delovala kao pozitivna osoba. I kakve veze ima ako je zaista verovala u svoje sposobnosti? Njoj je to, verovatno, izgledalo kao nešto natprirodno.

Pa ipak, kao da ga je odmah pročitala.

„Pretpostavljam da sam se upravo predstavila kao lujka, ha?“

„Naravno da niste“, odvrati Džeremi.

Posegla je za svojim sendvičem. „Pa, u svakom slučaju, pošto bi trebalo da uživamo u dobroj hrani, možda bi najbolje bilo da neko vreme promenimo temu. Postoji li nešto što vas posebno zanima?“

„Recite mi nešto o Bun Kriku“, odgovori on.

„Šta vas interesuje?“

„O, bilo šta. Mislim da, s obzirom na to da ću se neko vreme zadržati, ne bi bilo loše da saznam nešto o gradu.“

Sledećih pola sata proveli su razgovarajući... pa, ni o čemu važnom što se njega tiče. Doris je, čak i više od Tulija, znala svašta o svemu što se u gradu dešavalo. Ne zbog svojih natprirodnih moći - to je i sama priznala - već zato što su se novosti brzinom munje širile kroz mali grad.

Doris je skoro bez prestanka pričala. Saznao je ko se s kim viđa, s kim je teško izaći na kraj i zašto, kao i to da je sveštenik lokalne *Pentekostalne crkve*⁶ imao ljubavnu vezu s jednom svojom parohijankom. I ono što je, prema Doris, bilo najvažnije jeste da ukoliko mu se desi kvar na kolima, nikako ne treba da se obrati Trevoru Tauingu, jer će on najverovatnije biti pijan, bez obzira na doba dana.

„Taj čovek je prava napast na ulici“, objavila je Doris. „Svi su toga svesni, ali pošto mu je otac šerif, niko ništa ne preduzima povodom toga. Na kraju krajeva, čoveka to ne treba da iznenađuje. Šerif Voner ima sopstvenih muka - kako da otplati svoje kockarske dugove.“

„Znači tako“, odvrati Džeremi, kao da je upoznat sa svim dešavanjima u gradu. „Logično.“

Za trenutak, oboje su ćutali. Na kraju, on pogleda na sat.

„Pretpostavljam da treba da krenete“, reče Doris.

---

⁶ Vrsta protestantske crkvene zajednice, proizašla iz metodističke i baptističke tradicije; ističe delovanje Duha Svetoga i zalaže se za slobodu ispovedanja vere. (Prim. prev.)

Uzeo je diktafon, isključio ga i spustio nazad u džep. „Verovatno. Hteo sam da svratim do biblioteke pre nego što se zatvori, da vidim šta tamo mogu da pronađem.”

„Pa, ručak je na moj račun. Ne dešava se svaki dan da ugostimo slavnog novinara.”

„Kratko pojavljivanje u Prajmtajmu ne proslavlja čoveka.”

„To znam. Mislila sam na vašu rubriku.”

„Čitali ste je?”

„Svakog meseca. Moj muž je, pokoj mu duši, običavao da se zatvori u garažu i čita taj časopis. Kad je umro, nisam imala srca da otkažem pretplatu. Nekako sam nastavila tamo gde je on stao. Vi ste pametan momak.”

„Hvala”, odgovorio je.

Ustala je i povelala ga ka izlazu. Nekoliko preostalih gostiju pratilo ih je pogledom. Nije potrebno reći da su čuli svaku izgovorenu reč, i čim su Doris i Džeremi izašli, počele da se došaptavaju. Ovo je, po svačijem mišljenju, bilo nešto uzbudljivo.

„Je li ona to spominjala njegovo pojavljivanje na televiziji?”, upita jedan.

„Mislim da sam ga gledao u jednoj od onih emisija s gostima.”

„Sigurno nije lekar”, dodao je neko drugi. „Čuo sam ga kako priča o novinskom članku.”

„Pitam se odakle ga Doris poznaje. Jesi li možda čuo nešto o tome?”

„Pa, izgleda da je fin čovek.”

„Meni izgleda kao neki stari, dobri sanjar”, rekla je Rejčel.

U međuvremenu, Džeremi i Doris su zastali na tremu, nesvesni komešanja koje su izazvali unutra.

„Pretpostavljam da ćete odsesti u Kolibama Grinlif?”, raspitivala se Doris. Kad je Džeremi potvrdno klimnuo glavom, nastavila je. „Znate li gde se nalaze? To je malo zabačeno mesto.”

„Imam mapu”, odvrati Džeremi, pokušavajući da deluje kao da se dobro pripremio za ovaj put. „Siguran sam da ću ih naći. Ali bilo bi dobro da mi objasnite kako da dođem do biblioteke.”

„Naravno”, odgovori Doris, „tu je, odmah iza ugla.” Rukom je pokazala niz ulicu. „Vidite li onu zgradu od crvene cigle? Onu s plavim zastorima?” Džeremi klimnu glavom. „Skrenite levo i idite pravo sve do sledećeg znaka 'stop', posle toga skrenite desno. Biblioteka je malo napred, na uglu. To je jedna velika, bela zgrada. Nekada je to bila kuća Midltonovih. Pre nego što ju je okrug kupio, pripadala je Horasu Midltonu.”

„Nisu sagradili novu zgradu za biblioteku?”

„Ovo je mali grad, gospodine Marše, a osim toga, kuća je dovoljno velika. Videćete.”

Džeremi ispruži ruku. „Hvala vam. Bili ste sjajni. A ručak je bio izvanredan.”

„Trudim se.”

„Hoće li vam smetati ako ponovo dođem da vam postavim neka pitanja? Vi ste, izgleda, prilično dobro obavешteni.”

„Kad god poželite da razgovarate, slobodno navratite. Ja sam uvek tu. Ali bih vas zamolila da ne napišete članak u kome ćemo izgledati kao gomila budala. Mnogi ljudi - uključujući i mene - vole ovo mesto.“

„Ja uvek pišem istinu.“

„Znam“, rekla je. „Zato sam i stupila s vama u kontakt. Imate lice koje uliva poverenje, i sigurna sam da ćete jednom uvek zaustaviti priče o toj legendi, onako kako treba.“

Džeremi podiže obrve. „Vi ne mislite da se na Kedar Kriku pojavljuju duhovi?“

„O, za boga miloga, ne. Ja znam da tamo nema duhova. Govorim to već godinama, ali me niko ne sluša.“

Džeremi je radoznalo osmatrao. „Zašto ste me onda pozvali da dođem?“

„Zato što ljudi ne znaju o čemu se radi i verovaće u duhove sve dok se ne pronađe neko drugo objašnjenje. Vidite, otkako se pojavio taj članak u novinama o ljudima sa Univerziteta Djuk, gradonačelnik zagovara ideju o duhovima kao lud i stranci dolaze iz svih krajeva zemlje u nadi da će videti svetla. Da budem iskrena, to izaziva mnogo štete. Mesto ionako propada, a šteta je svakog dana sve veća.“

Nakratko je odlutala pre nego što je nastavila. „Naravno, šerif neće preduzimati ništa protiv tinejdžera koji se tamo motaju ili stranaca koji bazaju tuda bez imalo razmišljanja. On i gradonačelnik su prijatelji, zajedno love, a osim toga, svi osim mene misle da je širenje te priče o duhovima dobra ideja. Još otkako su fabrika tekstila i rudnik zatvoreni, grad odumire, i mislim da ovu ideju smatraju, na neki način, spasom.“

Džeremi pogleda u pravcu svog automobila, pa ponovo u Doris, razmišljajući o onome što mu je upravo rekla. Imalo je smisla, ali...

„Jeste li svesni da menjate priču u odnosu na ono što ste mi u pismu napisali?“

„Ne“, odgovori ona. „Nisam promenila priču. Napisala sam samo da se na groblju pojavljuje tajanstvena svetlost koja se pripisuje staroj legendi, da većina ljudi smatra da su u pitanju duhovi i da klinici s Djuka nisu mogli da otkriju o čemu se tu stvarno radi. I sve je to istina. Pročitajte pismo još jednom ako mi ne verujete. Ja nikada ne lažem, gospodine Marše. Možda imam neke druge mane, ali laganje nije jedna od njih.“

„Zašto želite da opovrgnem tu priču o duhovima?“

„Zato što to nije u redu“, rekla je. „Ljudi se stalno motaju tamo, turisti dolaze i kampuju - to ne ukazuje na poštovanje prema preminulima, čak iako je groblje napušteno. Ljudi tamo sahranjeni zaslužuju da počivaju u miru. A uplesti tako nešto u Obilazak istorijskih porodičnih kuća jednostavno je pogrešno. Nažalost, ovih dana sam jedini glas razuma u svem tom ludilu.“

Gurnuvši ruke u džepove, Džeremi je razmišljao o onome što mu je rekla. „Mogu li da budem iskren?“ pitao je.

Klimnula je glavom, a Džeremi se premesti s noge na nogu. „Ako verujete da vam je majka bila vidovita i da možete da otkrijete vođu i pol beba, izgleda kao...“ Kad se zaustavio, ona je zurila u njega.

„Kao da bih ja bila prva koja bi poverovala u duhove?“

Džeremi klimnu potvrdno.

„Pa, u stvari i verujem. Samo ne verujem da su tamo, na groblju.“

„Zašto ne?“

„Zato što sam bila tamo i nisam osetila prisustvo duhova.“

„Znači i to možete?“

Slegla je ramenima i prećutala.. „Mogu li ja sad da budem iskrena?“

„Naravno.“

„Jednoga dana naletećete na nešto što nauka ne može da objasni. A kad se to desi, život će vam se promeniti kako ne možete ni da zamislite.“

Nasmešio se. „Je l' to obećanje?“

„Jeste“, odgovorila je. Zastala je, gledajući ga u oči. „I moram da dodam da sam uživala u ručku. Nemam često priliku da obedujem u društvu tako šarmantnog mladog čoveka. Skoro da se i sama osećam mlade.“

„I ja sam se lepo proveo.“

Okrenuo se. U međuvremenu, oblaci su prekrili nebo. Iako nije delovalo preteće, izgledalo je kao da će zauvek ostati okovano zimom, pa je Džeremi podigao okovratnik jakne dok je prilazio kolima.

„Gospodine Marše?“ pozva ga Doris.

Okrenuo se. „Da?“

„Pozdravite Leks od mene.“

„Leks?“

„Da“, odvrati ona. „Na prijemnom pultu u biblioteci. To je osoba koju ćete potražiti.“

Džeremi se nasmeši. „Važi.“

ČETVRTO POGLAVLJE

Biblioteka je, kako se ispostavilo, bila masivna građevina u gotskom stilu, potpuno drugačija od svake druge zgrade u gradu. Kao da je u nekakvoj kavgi pijanaca iščupana s brda u Rumuniji i bačena tu, nasred Bun Krika.

Zgrada je zauzimala veći deo ulice, a njena dva sprata su bila ukrašena visokim, uzanim prozorima, krovom koji se uzdizao pod ostrim uglom i lučnim drvenim ulaznim vratima gde su, u savršenom skladu, stajali veliki metalni zvekiri. Edgar Alan Po bi obožavao ovo mesto, ali uprkos arhitekturi koja je pojačavala utisak uklete kuće, meštani su učinili sve što se moglo ne bi li kuća odisala dobrodošlicom. Spoljni zid od cigle, nekada bez sumnje mrkocrven, bio je prefarban u belo, prozore su uokvirivali tamni kapci a zasadi ljubičica okruživali su prilaz i jarbol sa zastavom. Znak sa ugraviranim iskošenim zlatnim slovima prijateljski je pozivao u Gradsku biblioteku. Pa ipak, ukupan utisak je bio čudan. Bilo je to, kako je Džeremi mislio, kao poseta bogatom dečaku u njegovoj elegantnoj gradskoj kući od peščara, gde bi te na vratima dočekaobatler jezivog izgleda, držeći u ruci šarene balone i pištolj na vodu.

U veselo osvetljenom predvorju okrećenom u vedro žuto - zgrada je barem bila dosledna u svojoj nedoslednosti - u obliku slova L stajao je veliki pult koji se protezao do zadnjeg dela prostorije gde se nalazila staklom odvojena dečja čitaonica. S leve strane su bili toaleti, a s desne, iza staklenog zida, nešto što je delovalo kao centralni deo biblioteke. Džeremi klimnu glavom i mahnu ženi za pultom. Ona se nasmeši, odmahnu i nastavi da čita knjigu. Gurnuvši teška staklena vrata, našao se u centralnom delu, ponosan što počinje da shvata kako se stvari ovde odvijaju.

Stigavši najzad u glavni deo, oseti razočarenje. Ispod sjajnog fluorescentnog svetla bilo je samo šest polica s knjigama koje su bile smeštene blizu jedna drugoj u sobi ništa većoj od njegovog stana. U dva najbliža ugla stajali su prastari kompjuteri, a s desne strane su bila mesta za sedenje, sa zbirkom almanaha. Četiri manja stola bila su raštrkana po prostoriji. Video je samo tri osobe da pregledaju knjige šetajući duž prolaza, uključujući i starijeg čoveka sa slušnim aparatom koji ih je vraćao nazad na police. Gledajući okolo, Džeremi je imao razočaravajući utisak da je u svom životu kupio više knjiga nego što je ova biblioteka posedovala.

Prišao je pultu, ali za njim nikoga nije bilo, što ga nije iznenadilo. Stajao je čekajući Leksu. Naslonio se na pult i okrenuo se pomislivši da je Leks verovatno onaj sedokosi čovek što je slagao knjige, mada on nije pokazivao nameru da mu priđe.

Bacio je pogled na sat. Ponovo je pogledao posle dva minuta.

Kada je prošlo još nekoliko minuta, Džeremi se glasno nakašljao pokušavajući da skrene pažnju. Starac ga je najzad primetio. Džeremi klimnu glavom i mahnu kako bi se uverio da je čovek shvatio da mu je potrebna pomoć, ali umesto da mu priđe i obrati mu se, starac samo odmahnu i klimnu glavom nastavljajući da slaže knjige. Bez sumnje, hteo je da završi s poslom pre gužve. Južnjačka efikasnost je bila legendarna. Mesto je zaista zadivljujuće.

U maloj, pretrpanoj kancelariji na spratu ona je zurila kroz prozor. Znala je da će doći. Doris ju je pozvala istog trena kad je napustio restoran i ispričala joj sve o čoveku u crnom, Njujorčaninu koji je došao da napiše priču o duhovima na gradskom groblju.

Odmahnula je glavom. Pretpostavila je da mu je Doris sve ispričala. Jednom kad bi odlučila da uradi nešto, bila je vrlo ubedljiva i nije mnogo brinula o posledicama koje bi jedan takav članak mogao imati. Čitala je članke gospodina Marša i ranije i znala je tačno kako on razmišlja. Neće mu biti dovoljno da dokaže da dešavanja na groblju nemaju nikakve veze s duhovima - u to nije sumnjala - gospodin Marš se neće na tome zaustaviti. Intervjuisaće ljude i svojim šarmom će ih naterati da mu se otvore, a onda će ih iskoristiti da izvrne istinu kako god bude smatrao za shodno. I onog trenutka kad završi svoj prokleti posao, koji će krunisati člankom u novinama, svi će pretpostaviti da su ljudi ovde budale, glupači i sujeverni.

Zatvorila je oči odsutno uvrćući krajeve svoje tamne kose. Suština je bila i u tome što joj se nije sviđalo da se nepoznati ljudi muvaju po groblju. Doris je u pravu: bilo je to nepoštovanje, i još otkako su klinici s Djuka došli i njihov se članak pojavio u novinama, stvari se jesu otele kontroli. Zašto to jednostavno nisu mogli da zadrže za sebe? Ta svetla su se pojavljivala već decenijama, i mada su svi za to znali, niko nije mario. Naravno, s vremena na vreme bi poneko otišao tamo da pogleda - uglavnom oni koji bi u Lukiluu popili koju više ili tinejdžeri - ali majice? Šolje za kafu? Ljigave razglednice? U kombinaciji sa Obilaskom istorijskih porodičnih kuća?

Nije sasvim mogla da shvati pravi razlog koji se krio iza ovog fenomena. Zašto je unapređenje turizma toliko bitno? Naravno, novac je delovao privlačno, ali ljudi ne žive u Bun Kriku zato da bi se obogatili. Bar većina ne, u svakom slučaju. Uvek je bilo ljudi koji su hteli da zarade koji dolar, a prvi među njima je gradonačelnik. Ali oduvek je verovala da veliki deo ljudi ovde živi iz istog razloga kao i ona: zbog strahopoštovanja koje bi osetila kad sunce pretvori reku Pamliko u zlatnožutu traku, zato što je znala da može imati poverenja u ljude kojima je okružena, zato što su deca mogla da se igraju napolju do kasno u noć bez brige da će im se nešto desiti. U svetu koji je svakog trenutka postajao sve užurbaniji, Bun Krik nije čak ni pokušavao da ide u korak s njim i stoga je bio poseban.

Zato i jeste ovde. Volela je sve u vezi s gradom: miris borova i soli u ranim prolećnim jutrima, sparne letnje večeri u kojima joj je koža blistala zlatnim sjajem, živopisno jesenje lišće. Ali je najviše od svega volela ljude i nije mogla ni da zamisli život na nekom drugom mestu. Svojim sugrađanima je verovala, rado je razgovarala s njima, volela ih je. Naravno, većina njenih prijatelja se nije slagala s njenim mišljenjem, pa se posle odlaska na koledž nikada nisu vratili. I ona sama je otišla na neko vreme, ali je, čak i tada, pouzdano znala da će se vratiti; bilo je to dobro jer je u poslednje dve godine bila zabrinuta za Dorisino zdravlje. Isto tako je znala da će biti bibliotekarka, kao i njena majka. Radila je u nadi da će biblioteka postati mesto kojim će se grad ponositi.

Ne, nije to bio neki veličanstven posao, niti je bio dobro plaćen. Biblioteka je bila u nastajanju, ali su prvi utisci varali. U prizemlju su se nalazila samo dela savremene književnosti, a klasična književnost, još neka dela savremenih pisaca i originalne zbirke

bile su smeštene na spratu. S obzirom na to da se stepenište nalazilo u zadnjem delu zgrade, pored dečjeg odeljenja, sumnjala je da je gospodin Marš uopšte shvatio da biblioteka zauzima oba sprata. Jedna od loših strana smeštanja biblioteke u nekadašnju porodičnu kuću jeste i u tome što njena arhitektura nije bila prilagođena javnoj upotrebi. Ali je njoj sama kuća odgovarala.

Njena kancelarija na spratu uglavnom je bila tiha i nalazila se blizu njoj omiljenog odeljka u biblioteci. Mala prostorija pored nje skrivala je retke naslove, knjige koje je nabavila na rasprodajama po celoj zemlji uz pomoć donacija i u posetama knjižarama i izdavačkim kućama u svim delovima države. Bio je to projekat koji je još njena majka započela. Imala je i poveću zbirku istorijskih rukopisa i karata od kojih su neke nastale još u vreme Revolucije. Bila je to njena strast. Uvek u potrazi za nečim posebnim, nije se libila da koristi šarm, laskanje pa čak i moljakanje da bi dobila ono što želi. Kad ništa od toga ne bi upalilo, istakla bi kao poslednji argument mogućnost odbitka poreza i - zbog truda uloženog u razvijanje veza i poznanstava s poreskim stručnjacima širom Juga - često bi dobijala naslove pre nego što bi druge biblioteke uopšte čule za njih. I mada nije imala izvore materijalne pomoći kojima su se mogli pohvaliti univerziteti Djuk, Vejk forest ili Univerzitet Severne Karoline, njena biblioteka je smatrana za jednu od najboljih manjih biblioteka u državi, ako ne i u celoj zemlji.

Tako ju je i ona sama doživljavala. Njena biblioteka, kao što je ovo bio njen grad. A upravo u ovom trenutku dole ju je čekao jedan neznanac, stranac željan da napiše priču koja njenim sugrađanima možda neće doneti ništa dobro.

O, videla je ona njega još u kolima, dok je prilazio. Posmatrala ga je otkako je izašao iz kola i uputio se ka ulaznim vratima. Zatresla je glavom, odmah prepoznajući u njemu gradskog razmetljivca. Bio je samo još jedan od mnogobrojnih prolaznika koji dolaze s nekih egzotičnijih mesta, ljudi uverenih da bolje razumeju život i ono što stvarni svet zaista jeste. Ljudi koji su tvrdili da život može biti bogatiji i uzbudljiviji samo ukoliko se presele na neko drugo mesto. Pre nekoliko godina dozvolila je sebi da se zainteresuje za nekoga ko je verovao u tako nešto i sad je odbijala da ponovo padne pod uticaj takvih ideja.

Ptica crvenog perja sletela je na prozorsku dasku. Posmatrajući je kako kljunom čisti perje, duboko je uzdahnula. Pa dobro, najzad je odlučila, bilo bi bolje da siđe i porazgovara s gospodinom Maršom iz Njujorka. Na kraju krajeva, čovek je čeka. Prešao je toliki put, a južnjačka gostoljubivost, isto kao i sam njen posao, zahtevali su da mu pomogne u potrazi za onim što traži. I što je još važnije, tako će ga bar imati na oku. Biće u mogućnosti da prečisti sve informacije i pobrine se za to da on shvati i razume i one dobre strane života na jednom ovakvom mestu.

Nasmešila se. Da, izaći će ona na kraj s gospodinom Maršom. Osim toga, morala je priznati da je, mada mu se nije moglo verovati, ipak privlačan.

Džeremi Marš je izgledao kao da se dosađuje.

Šetao je prekrštenih ruku delom prostorije i razgledao knjige na policama. S vremena na vreme bi zevnuo, kao da se pita zašto ne može pronaći ništa od Dikensa, Čosera ili Džejn Ostin. Zanimalo ju je šta bi bilo kad bi ona, ako bi je zapitao za njih,

samo iznenađeno odvrtila: „Ko?“ Poznajući ga - dobro, priznala je da ga uopšte ne poznaje, već samo pretpostavlja - verovatno bi samo zurio u nju vezanog jezika kao i onda kad ga je videla na groblju. Muškarci, pomislila je. Uvek tako predvidljivi.

Rukom je zagladila džemper, odugovlačeći još jedan trenutak pre nego što se zaputila ka njemu. Podsetila je sebe da treba da se ponaša kao profesionalac. Na kraju krajeva, ona je ovde na zadatku.

„Pretpostavljam da mene čekate“, progovorila je, nateravši sebe da se nasmeši.

Na zvuk njenog glasa Džeremi podiže pogled. U trenutku kad ju je video, izgledao je kao paralisan. Nekoliko sekundi kasnije, kad ju je prepoznao, nasmešio se. Bio je to prijateljski osmeh - zbog rupica na obrazima - ali je ipak delovao nekako previše upotrebljavano i nije ni izbliza bio dovoljan da probudi poverenje u njenim očima.

„Vi ste Leks?“ pitao je.

„Tako me Doris zove. To je skraćeno od Leksi, Leksi Darnel...“

„Vi ste bibliotekarka?“

„Pa, kad se ne muvam po grobljima ignorišući ljude koji zure u mene, pokušavam to da budem.“

„Ma hajte...“ odvrati on pokušavajući da kotrlja reči kao Doris.

Ona se nasmejala i prošla pored njega da ispravi nekoliko knjiga na polici koju je on upravo razgledao.

„Akcentat vam se ne uklapa, gospodine Marše“, rekla je. „Zvučite kao da sričete slova iz ukrštenice.“

Lako se nasmešio, nimalo zbunjen njenom primedbom. „Mislite?“, upitao je.

Zasigurno ženskaroš, pomislila je.

„Znam.“ Nastavila je da ispravlja knjige. „A sada, kako mogu da vam pomognem, gospodine Marše?Pretpostavljam da tražite informacije o groblju?“

„Moj ugled me je očito pretekao.“

„Doris me je zvala da me obavesti da dolazite.“

„Tako“, odvrati on. „Trebalo je da znam. Ona je zanimljiva žena.“

„Ona je moja baka.“

Džeremi podiže obrve. Ma nemoj..., pomislio je, ovoga puta zadržavajući misao za sebe. Nije li to zanimljivo? „Je li vam pričala o našem krajnje zanimljivom zajedničkom ručku?“ upitao je.

„Nisam je pitala.“ Zadenula je pramen kose za uho, primetivši da njegove rupice na obrazima verovatno kod dece izazivaju potrebu da ih dotaknu. Ne da je nju briga, naravno. Ispravila je knjige i suočila se s njegovim pogledom, trudeći se da joj glas i dalje zvuči mirno. „Verovali ili ne, trenutno sam prilično zauzeta“, izjavila je. „Moram danas da završim gomilu papirologije. Kakvu vrstu obaveštenja tražite?“

Slegnuo je ramenima. „Bilo šta o vezi istorije groblja i samog grada. Naročito u vreme kad su se svetla pojavila. Studije rađene u prošlosti. Priče i legende. Stare karte.“

Informacije o brdu Rajkers i njegovoj topografiji." Zastao je proučavajući njene ljubičaste oči. Delovale su prilično egzotično. A ona je tu, pred njim, i ovog puta se neće okrenuti i otići. Smatrao je i to veoma zanimljivim.

„Moram da primetim, ovo je stvarno neverovatno, zar ne?" upitao je naslonivši se na policu iza njenih leđa.

Zbunjeno je zurila u njega. „Izvinite?"

„Naš susret na groblju, a onda ovde. Pismo koje je napisala vaša baka i koje me je dovelo u ovaj deo zemlje. Neverovatna slučajnost, zar ne mislite tako?"

„Ne mogu reći da sam razmišljala o tome."

Džeremija nije bilo lako odvratiti. Retko kome je to uspevalo, naročito kad bi nešto smatrao veoma zanimljivim. „Pa, s obzirom na to da nisam odavde, možda biste mi mogli reći kako se ljudi zabavljaju u ovim krajevima. Mislim, postoji li neko mesto gde bismo mogli otići na kafu? Ili da nešto pojedemo?" Zastao je. „Možda malo kasnije, kad završite s poslom?"

Pitajući se je li ga dobro čula, žmirnula je. „Vi to meni zakazujete sastanak?" pitala je.

„Ako ste slobodni."

„Mislim", odgovorila je povrativši prisebnost, „da ću ovog puta propustiti priliku. U svakom slučaju, hvala na pozivu."

Čvrsto ga je gledala u oči dok nije najzad odustao digavši ruke.

„U redu", lako reče. „Ne možete kriviti momka što je pokušao." Nasmejao se a na obrazima mu se ponovo pojaviše rupice. „Mogu li početi sa istraživanjem? Mislim, ako niste suviše zauzeti s tim papirima. Ukoliko vam to više odgovara, mogu da dođem sutra."

„Postoji li nešto određeno od čega biste počeli?"

„Hteo bih da pročitam članak koji je izašao pre nekoliko godina u mesnim novinama. Nisam još imao prilike. Da nemate neki primerak ovde?"

Klimnula je glavom. „Verovatno imamo na mikrofilmu. Radili smo na tome nekoliko proteklih godina, tako da ću ga lako iskopati."

„Odlično", odvratio je. „Bilo kakva uopštena obaveštenja o gradu?"

„To ćemo naći na istom mestu."

Na trenutak se osvrnuo okolo, pitajući se u kom pravcu da krene. Ona je krenula prema predvorju.

„Ovuda, gospodine Marše. Ono što vam treba nalazi se na spratu."

„Zar postoji i sprat?"

Pogledala ga je preko ramena. „Ako krenete sa mnom, pokazaću vam."

Džeremi brzo krete kako bi je stigao. „Bi li vam smetalo da vam postavim jedno pitanje?"

Otvorivši ulazna vrata, zastala je. „Samo izvolite“, odgovorila je, posmatrajući ga bezizrazno.

„Zašto ste danas bili na groblju?“

Umesto odgovora samo ga je gledala bez reči, neizmenjenog lica.

„Mislim, samo sam se pitao“, nastavio je Džeremi. „Stekao sam utisak da u današnje vreme ljudi uglavnom ne odlaze tamo.“

Kako ona i dalje nije progovarala, usled tišine koja je nastupila Džeremi se zbuni, a potom mu postade neprijatno.

„Zar nećete ništa reći?“ upita.

Nasmejala se i, iznenadivši ga, namignula mu pre nego što je prošla kroz velika ulazna vrata. „Rekla sam da možete postaviti pitanje, gospodine Marše, ne i da ću na njega odgovoriti.“

I dok je užurbano koračala ispred njega, Džeremi je ostao da zuri za njom. Ona je nešto posebno, zar ne? Samouverena, lepa i šarmantna u isto vreme, i to sve pošto ju je pitao da izađu.

Možda je Alvin bio u pravu, pomislio je. Možda ima nečega u njegovoj priči o južnjačkim lepticama koje su u stanju da izlude čoveka.

Prošli su kroz predvorje, pored odeljka za decu. Leksi ga povede uz stepenice. Zastavši na vrhu, Džeremi se osvrnuo okolo. Ma hajte, ponovo je pomislio.

Izgleda da je ovo mesto ipak krilo u sebi i nešto više od nekoliko klimavih polica s novijim naslovima. Mnogo više. I mnogo tog gotskog stila, takođe, sve do mirisa prašine i atmosfere privatne biblioteke. Sa zidovima obloženim hrastovim pločama, podom od mahagonija i zavesama boje crnog vina, prostrana otvorena prostorija bila je u suprotnosti s donjim spratom. Debelo tapacirane stolice i imitacije tifani lampi bile su raspoređene po uglovima. Na suprotnom zidu bio je kamin, iznad kog je visio jedan portret, a prozori, mada uzani, propuštali su dovoljno svetlosti da celom mestu daju gotovo domaći ugođaj.

„Sad mi je jasno“, primeti Džeremi. „Ono dole je tek predjelo. Ovde se, u stvari, odvija prava akcija.“

Klimnula je glavom. „Većina posetilaca dolazi da pozajmi novije knjige poznatih autora, pa sam prizemlje preuredila za njih. Prostorija u prizemlju je mala jer su tu nekada, pre renoviranja, bile smeštene naše kancelarije.“

„A gde se one sada nalaze?“

„Tamo“, odgovorila je pokazujući u pravcu jedne udaljene police. „Odmah pored prostorije u kojoj čuvamo primerke retkih knjiga.“

„Uh, stvarno sam zadivljen.“

Nasmešila se. „Hajde, povešću vas okolo i ispričati vam nešto o ovom mestu.“

Narednih nekoliko trenutaka ćaskali su šetajući među policama. Saznao je da je kuća sagrađena 1874. godine za Horasa Midltona, kapetana koji je bogatstvo stekao prevozeći drvenu građu i duvan. Kuća je bila namenjena njegovoj ženi i deci koje je bilo

sedmoro, ali oni, nažalost, nikada u njoj nisu živeli. Upravo pred završetak radova, supruga mu je preminula i on je odlučio da se s decom preseli u Wilmington. Kuća je godinama bila prazna, potom je pripadala drugoj porodici sve dok sredinom pedesetih nije najzad prodana Istorijskom društvu. Od njih ju je otkupio Okrug, s namerom da je pretvori u biblioteku.

Džeremi je pažljivo slušao dok je pričala. Hodali su polako. Leksi bi povremeno prekinula priču kako bi mu pokazala neke od svojih omiljenih knjiga. Ubrzo je zaključio da je pročitala daleko više knjiga od njega, naročito kad su klasici u pitanju, ali kad je malo razmislio, shvatio je da je to normalno. Zašto bi neko uopšte postao bibliotekar ako ne gaji ljubav prema knjigama? Kao da zna o čemu razmišlja, zastala je i rukom pokazala na metalnu ploču prikačenu na policu.

„Ovaj deo je verovatno više u vašem domenu, gospodine Marše.“

Bacio je pogled na nju i pročitao NATPRIRODNO/VRADŽBINE. Usporio je ali nije stao, primetivši u prolazu samo nekoliko naslova, uključujući i proročanstva Mišela de Notrdama, poznatijeg kao Nostradamus. On je 1555. godine objavio stotinu krajnje nejasnih predskazanja u knjizi pod nazivom *Centurije*⁷ Bila je to prva od njegovih deset knjiga koje je napisao. Od hiljadu objavljenih proročanstava, danas se citira pedesetak, što čini siromašnih pet posto, koji se mogu smatrati uspešnim.

Džeremi je gurnuo ruke u džepove. „Verovatno bih, ukoliko želite, mogao da vam preporučim neko štivo.“

„Svakako. Nisam toliko ponosna da ne mogu priznati kako mi je u toj oblasti potrebna pomoć.“

„Čitate li ikada o takvim pojavama?“

„Ne. Iskreno, ne smatram tu temu naročito zanimljivom. Mislim, pregledam svaku knjigu na koju naletim, pogledam fotografije, pročitam važnije delove i zaključke da vidim koliko su valjani, ali to je sve.“

„Dobra ideja“, odvrati on. „Verovatno je tako i bolje.“

„Mada, to je stvarno neverovatno. Ima ljudi u gradu koji ne žele da držim ovakve knjige. Naročito one o vradžbinama. Smatraju da bi mogle loše uticati na mlade ljude.“

„I utiču. Sve su to laži.“

Nasmejala se. „To je možda istina, ali nije u tome suština. Oni žele da ih uklonim jer veruju da je zaista moguće prizvati zlo i da bi deca koja pročitaju tako nešto mogla slučajno inspirisati Satanu da napravi cirkus u gradu.“

---

⁷ Nostradamusove Centurije jesu zbirke od po stotinu katrena. Prve su izašle 1555. pod naslovom Proročanstva. (Prim. prev.)

Džeremi klimnu glavom. „Povodljiva omladina iz *biblijskog pojasa*.⁸ Ima smisla.“

„Naravno, molim vas da me ne citirate u članku. Razgovaramo nezvanično, važi?“

Podigao je ruku. „Časna izviđačka reč.“

Sledećih nekoliko minuta šetali su u tišini. Zimsko sunce jedva se probijalo kroz sive oblake, pa je Leksi zastala da upali nekoliko lampi. Zlatnožuta svetlost obasjala je prostoriju. Kad se nagnuo prema njoj, osetio je blagi cvetni miris njenog parfema.

Džeremi odsutno odšeta do portreta iznad kamina. „Ko je?“

Leksi je zastala prateći njegov pogled. „Moja majka“, odgovorila je.

Džeremi joj dobaci upitan pogled, a ona duboko uzdahnu.

„Pošto je prvobitna biblioteka izgorela do temelja 1964. godine, moja majka je na sebe preuzela da pronade odgovarajuću zgradu i sakupi novu zbirku, jer su svi ostali u gradu smatrali da je to nemoguće. Kad je počela, bile su joj dvadeset dve i provela je godine i godine lobirajući po okrugu i državnim institucijama, sakupljajući sredstva, organizujući dobrotvorne priredbe i idući od vrata do vrata, posećujući lokalne firme, dosađujući im sve dok se ne predaju i napišu ček. Potrajalo je čitavu večnost, ali je na kraju ipak uspela.“

Dok je govorila, Džeremi je zatekao sebe kako upoređuje ženu sa slike i Leksi. Postojala je velika sličnost, trebalo je to odmah da primeti. Naročito što se tiče očiju. I mada je, kad ju je prvi put video, bio zaslepljen njihovom ljubičastom bojom, sada je - gledajući je iz blizine - mogao da primeti dašak plavičastog oko ženica, što ga je nekako podsetilo na boju nežnosti. Iako se videlo da je portretista dao sve od sebe da uhvati tu neobičnu nijansu, ona na slici nije bila ni blizu tako intenzivna.

Kada je Leksi završila s pričom, zadenula je neposlušni pramen kose za uvo. Primetio je da to često radi. Verovatno od nervoze. Što je značilo, naravno, da je on taj koji unosi nervozu. Smatrao je to dobrim znakom.

Pročistio je grlo. „Izgleda da je izuzetna žena“, reče. „Voleo bih da je upoznam.“

Leksin osmeh je za nijansu izbledeo. Izgledala je kao da se sprema da ispriča priču, ali je umesto toga samo protresla glavom. „Žao mi je“, rekla je. „Mislim da smo dovoljno brbljali. Došli ste ovamo radi posla, a ja vas zadržavam.“ Klimnula je glavom u pravcu prostorije u kojoj su se nalazile retke knjige. „Sad bih volela da vam pokažem gde se možete smestiti u narednih nekoliko dana.“

„Mislite da će toliko potrajati?“

„Hteli ste da proverite neke istorijske podatke i da pročitate članak, zar ne? Volela bih da mogu reći da se sve može naći u indeksu, ali ne može. Čeka vas naporno istraživanje.“

---

⁸ Biblijski pojas je region u Sjedinjenim Američkim Državama u kojoj dominira Južnjačka baptistička konvencija, što uključuje ceo jug SAD i okolinu. Ovaj naziv prvi je upotrebio američki novinar H. L. Menken ranih dvadesetih godina. Termin se odnosi na prostor gde živi stanovništvo koje ozbiljno i bukvalno shvata Bibliju. (Prim. prev.)

„Nema mnogo knjiga koje treba pregledati, zar ne?“

„Nisu to samo knjige, mada ima mnogo onih koje bi vam mogle biti od koristi. Pretpostavljam da ćete neke podatke koje tražite naći u dnevnicima. Stavila sam sebi u zadatak da sakupim što više ličnih dnevnika ljudi koji su živeli u ovim krajevima, tako da je zbirka prilično velika. Imam čak i nekoliko primeraka koji potiču iz sedamnaestog veka.“

„Da nemate možda dnevnik Heti Dubile?“

„Nemam. Ali imam nekoliko od ljudi koji su živeli u Vots Lendingu. Jedan od njih je pripadao čoveku koji je sebe smatrao istoričarem-amaterom za lokalnu oblast. Pošto se dnevnici ne mogu iznositi iz biblioteke, trebaće vam dosta vremena da ih pročesljate. Nisu tako čitljivi.“

„Jedva čekam“, odvrati on. „Ja obožavam naporna istraživanja.“

Nasmešila se. „Kladila bih se da ste prilično dobri u tome.“

Nestašno ju je pogledao. „O da, jesam. Dobar sam u mnogo čemu.“

„Uopšte ne sumnjam u to, gospodine Marše.“

„Džeremi“, odvrati on. „Zovi me Džeremi.“

Podigla je obrvu. „Nisam sigurna da je to dobra ideja.“

„O, to je odlična ideja“, odvratio je. „Veruj mi.“

Frknula je. Ovaj čovek je većito u lovu. „Vrlo primamljiva ponuda“, odgovorila je. „Zaista sam polaskana, ali vas ne poznajem dovoljno dobro da bih vam verovala, gospodine Marše.“

Dok se okretala od njega, Džeremi ju je s čuđenjem posmatrao, razmišljajući o tome kako je već sretao taj tip žena. Žene koje su koristile svoje sposobnosti da bi muškarce držale na odstojanju obično su to činile jer su bile neprijateljski nastrojene prema njima, ali je u njenom slučaju to bilo gotovo... pa, šarmantno i dobroćudno. Možda je stvar u akcentu. Kako je izgovarala reči, kao da ih pevuši, verovatno bi uspela i mačku nagovoriti da prepliva reku.

Ne, ispravi se, nije stvar samo u akcentu. Ili njenoj pameti u kojoj je zaista uživao. Nije čak ni u njenim čudesnim očima, niti u tome kako joj stoje farmerke. U redu, sve to je bilo deo njenog šarma, ali krilo se tu i nešto više. Bilo je to... šta? Nije je poznavao, nije znao ništa o njoj. Kad malo bolje razmisli, nije mnogo govorila o sebi. Pričala je dosta o knjigama i svojoj majci, ali o njoj samoj nije znao ništa.

Bio je tu da napiše članak, ali je s razočaravajućim osećajem otkrio da bi radije sledećih nekoliko dana proveo s Leksi. Želeo

je da razgovara s njom u šetnji kroz grad ili, još bolje, da večera s njom u nekom romantičnom, zabačenom restoranu gde bi mogli provesti neko vreme zajedno i bolje se upoznati. Bila je tajanstvena, a on voli zagonetke. Zagonetke uvek vode do iznenađenja i dok je išao za njom ka prostoriji s retkim knjigama, nije mogao a da ne pomisli da je njegov boravak na jugu upravo postao mnogo zanimljiviji.

Prostorija s retkim knjigama je bila mala, nekada verovatno korišćena kao spavaća soba, a potom podeljena na dva dela niskim drvenim zidom, koji se protezao s kraja na kraj. Zidovi su bili boje pustinjskog peska, s belim ukrasima, a drveni pod, mada izgredan, nije imao veća oštećenja. Iza zida su se nalazile visoke police s knjigama; u jednom uglu je stajao kovčeg sa staklenim poklopcem, nalik pravom kovčegu s blagom, a pored njega je bio smešten televizor s videom, bez sumnje za gledanje video-materijala koji je obrađivao istoriju Severne Karoline. Nasuprot vratima je bio prozor, a ispod njega se ugnezdio antikni radni sto koji se zatvarao roletnom. Stočić s uređajem za čitanje mikrofilmova nalazio se s Džeremijeve desne strane, i Leksi pokaza u njegovom pravcu. Došavši do radnog stola, otvorila je fioku na dnu, a potom se vratila noseći u ruci malu kartonsku kutiju.

Spustivši je na sto, prebirala je po providnim pločicama i najzad jednu izvukla. Potom se nagla preko njega, uključila mašinu i ubacila pločicu, podešavajući je sve dok se članak koji je tražila nije našao u središtu ekrana. Tek što je na trenutak mogao ponovo da oseti dašak njenog parfema, članak je bio pred njim.

„Možete početi sa ovim“, rekla je. „Potražiću okolo još materijala koji bi vas mogao zanimati.“

„To je bilo prilično brzo“, odgovori on.

„Nije bilo teško. Sećam se datuma kad je članak objavljen.“

„Zadivljujuće.“

„U stvari i nije. Bilo je to na moj rođendan.“

„Dvadeset šesti?“

„Tako nekako. A sad da vidimo šta još mogu pronaći.“

Okrenula se i nestala iza pokretnih vrata.

„Dvadeset peti?“ doviknuo je za njom.

„Dobar pokušaj, gospodine Marše, ali nisam u igri.“

Nasmejao se. Ovo će zasigurno biti veoma zanimljiva nedelja.

Džeremi je usmerio svu pažnju na članak.

Bio je napisan upravo onako kako je i očekivao. Pun rekla-merstva i senzacionalizma, s dovoljno oholosti da nagovesti da je svako ko živi u Bun Kriku oduvek znao da je to mesto nešto posebno.

Nije saznao ništa novo. Članak je spominjao staru legendu, opisujući je na skoro isti način kao i Doris, mada s nekim manjim razlikama. Po piscu članka, Heti je posetila okružne zvaničnike, ne gradonačelnika, i bila je rodom iz Luizijane a ne s Kariba. Bilo je zanimljivo to da je navodno bacila kletvu ispred gradske skupštine, što je izazvalo pobunu, zbog čega je bila odvedena u zatvor. Kad je straža sledećeg jutra došla da je pusti na slobodu, otkrili su da je nestala. Posle toga, šerif je odbio da pokuša da je ponovo uhapsi jer se plašio da bi mogla baciti kletvu na njegovu porodicu. Ali sve su legende bile takve: priče kruže okolo i trpe razne izmene s ciljem da budu još

zanimljivije. A morao je priznati da je onaj deo o njenom nestajanju veoma zanimljiv. Morao je da otkrije je li stvarno bila uhapšena i je li pobjegla iz zatvora.

Džeremi je pogledao preko ramena. Ni traga od Leksi.

Okrenuvši se opet ka ekranu, odlučio je da potkrepi čitanjem preostalih članaka ono što mu je Doris ispričala o Bun Kriku. Nedeljne vesti stale su na svega četiri strane - novine su izlazile svakog utorka - pa se za kratko vreme obavestio o svemu što je grad imao da ponudi. Bilo je zanimljivo za čitanje, ako ne želite vesti o svemu što se desilo u nekom delu sveta ili nešto da ne biste zaspali. Čitao je o mladiću koji je kampovao ispred zgrade ratnih vojnih veterana samo da bi zaslužio izviđačku značku, o otvaranju nove hemijske čistionice u Glavnoj ulici i kratak izveštaj s gradskog sastanka na kom je glavna tačka dnevnog reda bio predlog da se postavi znak „stop“ na putu Liri Point. Dvodnevne vesti na naslovnoj strani bile su posvećene sudaru u kom su dvojica ljudi iz kraja zadobila lakše povrede. Zavalio se u naslon stolice.

Grad je bio upravo ono što je očekivao. Uspavan i tih i poseban, kao što su sve male zajednice tvrdile da jesu, ali ništa više od toga. Bila je to vrsta grada čije je postojanje više bilo rezultat navike nego nekog jedinstvenog kvaliteta i koji će s vremenom, kako populacija bude starila, prestati da postoji. Nije tu bilo budućnosti, bar ne one dugoročnije...

„Čitate o našem uzbudljivom gradu?“ upitala je Leksi.

Poskočio je od iznenađenja jer nije čuo kako mu s leđa prilazi, osećajući u isto vreme neobičnu tugu zbog budućnosti koju ovaj mali grad nije imao. „Čitam. I jeste uzbudljiv, moram da priznam. Ona priča o izviđaču stvarno je nešto.“

„Džimi Telson“, odvrtila je. „On je, u stvari, jedno izuzetno dete. Ima sve petice i prilično je dobar košarkaš. Otac mu je prošle godine umro, ali se on i dalje bavi dobrotvornim radom po celom gradu, iako je povremeno zaposlen kod Pita u piceriji. Ponosimo se njime.“

„Kupio me, potpuno.“

Nasmešila se misleći - kako da ne. „Evo“, rekla je spuštajući knjige pored njega, „ove bi bile dobre za početak.“

Bacio je pogled na desetak naslova. „Mislio sam da ste rekli da bi bilo bolje da pregledam dnevnik. Sve ove knjige su iz oblasti opšte istorije.“

„Znam, ali zar nije bolje da prvo saznate nešto o vremenu kad su dnevnik pisani?“

Razmišljao je nekoliko trenutaka. „Pretpostavljam da jeste“, priznao je.

„Dobro“, odvrtila je. Odsutno je čupkala rukav džempera. „Našla sam i knjigu s pričama o duhovima koja bi vam mogla biti zanimljiva. U njoj je jedno poglavlje posvećeno Bun Kriku.“

„Odlično.“

„Pa, onda ću vas ostaviti da radite. Svratiću ponovo kasnije da vidim treba li vam još nešto.“

„Nećete ostati?“

„Ne. Kao što rekoh, imam dosta posla. Vi možete ostati ovde, ili se možete smestiti za jedan od stolova u glavnoj prostoriji. Ali bih vas zamolila da ne spuštate knjige dole. Nijedan od ovih naslova ne može se izneti odavde.“

„Ne bih se ni usudio“, odgovorio je.

„A sad me izvinite, gospodine Marše, stvarno moram da vas napustim. I imajte na umu da se, iako biblioteka radi do sedam, deo s retkim knjigama zatvara u pet.“

„Čak i kad su prijatelji u pitanju?“

„Ne. Njima dozvoljavam da ostanu koliko god žele.“

„Znači vidimo se oko sedam?“

„Ne, gospodine Marše, vidimo se u pet.“

Nasmejao se. „Možda ćete mi sutra dozvoliti da ostanem dokasno.“

Ne odgovorivši, podigla je obrve i napravila nekoliko koraka ka vratima. „Leksi?“

Okrenula se. „Da?“

„Mnogo si mi pomogla dosad. Hvala.“

Podarila mu je ljubak, spontan osmeh. „Nema na čemu.“

Džeremi je nekoliko narednih sati proveo sakupljajući podatke o gradu. Razgledao je jednu po jednu knjigu, zadržavajući se kod fotografija i čitajući zanimljive delove.

Većina informacija pokrivala je ranu istoriju grada, a on je na papir beležio ono što je mislio da će mu pomoći. Naravno, u ovom trenutku nije znao koje će mu informacije zatrebati; bilo je suviše rano da to zna, pa je tako broj stranica s beleškama neprekidno rastao.

Iz iskustva je znao da je najbolji pristup pričama kao što je ova bio da počne sa onim što je znao, stoga... Šta je to što zasigurno zna? Zna da je groblje korišćeno pre sto godina i da u to vreme na njemu nije bilo ni traga bilo kakvim tajanstvenim svetlima. Prva svetla su se pojavila pre stotina godina, i od tada su se pojavljivala redovno, ali samo kad je magla. Zna da su mnogi ljudi videli svetla, što znači da se njihova pojava nikako ne može pripisati nečijoj mašti. I naravno, zna da groblje tone.

Ni posle nekoliko časova nije znao mnogo više od toga. Kao i sve zagonetke, i ova je bila slagalica u kojoj se mnogi delovi nisu uklapali. Legenda o tome je li Heti bacila kletvu na grad ili nije bila je, u stvari, pokušaj da se neki delovi priče povežu u razumljivu celinu. Ali kako je sama osnova legende bila neistinita, neki delići - odakle god poticali - bili su posledica previda ili jednostavno zanemareni. A to je, naravno, značilo da je Leksi u pravu. Mora da pročita sve kako mu nešto ne bi promaklo.

Nema problema. Bio je to deo posla u kom je uživao. Potraga za istinom često je bila zanimljivija nego samo pisanje zaključka, i on se ubrzo našao potpuno zaokupljen temom koju je istraživao. Saznao je da je Bun Krik osnovan 1729. godine, što je značilo da je jedan od najstarijih gradova u državi, i da dugo nije bio ništa više od male trgovačke zajednice na obalama reka Pamliko i Bun Krik. Krajem tog veka postao je manja luka u unutrašnjem sistemu vodenih puteva, a procvat parnih brodova sredinom devetnaestog veka ubrzao je njegov razvoj. Krajem devetnaestog veka u Severnoj

Karolini je nastala pomama za izgradnjom željeznice, pa su mnoge šume bile posečene i napravljena velika iskopavanja. I to je, naravno, imalo uticaja na grad s obzirom na to da je bio neka vrsta prolaza ka *Spoljnim obalama*.⁹ Posle toga grad je napredovao u skladu s ekonomijom u celoj zemlji, iako se broj stanovnika nije smanjivao sve do 1930. Po poslednjem popisu, broj stanovnika drastično je opao, što ga ni najmanje nije iznenadilo.

O događajima na groblju čitao je i u knjizi o duhovima. Tu se spominjala varijanta po kojoj je Heti bacila kletvu na grad, ne zbog toga što su tela pokojnika premeštena, već zato što je odbila da se skloni u stranu kad je iz suprotnog pravca dolazila žena jednog zvaničnika. S obzirom na to da su je u Vots Lendingu smatrali duhovnim vođom, izbegla je hapšenje, pa je nekoliko rasistički nastrojenih građana uzelo pravdu u svoje ruke i napravilo veliku štetu na crnačkom groblju. U ljutnji, Heti je bacila kletvu na Kedar Krik i zaklela se da će njeni preci potkopavati groblje sve dok ga zemlja celog ne proguta.

Džeremi se naslonio razmišljajući. Tri potpuno različite varijante iste legende. Pitao se šta to znači.

Bilo je zanimljivo to što je pisac knjige - A. Dž. Morison - kosim slovima dodao napomenu da je groblje Kedar Krik počelo da tone. Prema istraživanjima, potonulo je skoro pola metra; autor nije ponudio nikakvo objašnjenje.

Džeremi baci pogled na godinu izdanja knjige. Knjiga je napisana 1954. godine, a sudeći po sadašnjem izgledu groblja, shvatio je da je potonulo još najmanje metar od tada. Pribeležio je u podsetniku kako treba da potraži istraživanja iz tog vremena, kao i ona skorije urađena.

Pa ipak, dok je u glavi sređivao informacije koje je skupio, nije mogao a da s vremena na vreme ne pogleda preko ramena u nadi da se Leksi vratila.

* * *

Na drugoj strani grada gradonačelnik je, ispijajući četrnaestu šolju čaja, s mobilnim telefonom prislonjenim na uvo, odjednom s punom pažnjom počeo da sluša nešto što mu je sagovornik s druge strane, kroz elektrostatičko šuštanje, objašnjavao. Mreža je u ovom delu okruga bila prilično loša i gradonačelnik se pitao bi li mu bolji prijem omogućilo ako podigne štap za golf iznad glave kako bi čuo ono što mu je čovek s druge strane govorio.

„Bio je u Herbsu? Danas, na ručku? Reče li Prajmtajm?”

Klimnuo je glavom praveći se da ne primećuje kako je njegov suparnik u partiji golfa hitnuo lopticu sa prvobitnog položaja među drvećem na mnogo bolje mesto.

---

⁹ Spoljne obale (engl.: Outer Banks) jesu niz malih ostrva Severne Karoline, popularna turistička atrakcija. Naziv Unutrašnje obale (engl.: Inner Banks) odnosi se na priobalje istočnog dela Severne Karoline. (Prim. prev.)

„Našao sam je!“ povika onaj i poče da se priprema za udarac.

Gradonačelnikov prijatelj je to stalno radio - što, iskreno govoreći, gradonačelnika nije mnogo pogađalo jer je i sam pri-begavao tome. U suprotnom nikada ne bi bio u stanju da održi dobar rezultat.

U međuvremenu, upravo kad je sagovornik s druge strane prekinuo vezu, njegov protivnik je izveo udarac i loptica je ponovo završila među drvećem.

„Prokletstvo!“, uzviknuo je. Gradonačelnik nije obraćao pažnju na njega.

„Pa, ovo je zasigurno veoma zanimljivo“, reče on dok mu je u glavi brujalo od bezbrojnih mogućnosti koje su mu padale na pamet, „i drago mi je što ste zvali. Do viđenja.“

Isključio je telefon upravo u trenutku kad mu je njegov suparnik prišao.

„Nadam se da će ova završiti na boljoj poziciji.“

„Ne brini“, odvrati gradonačelnik razmišljajući o najnovijim dešavanjima u gradu. „Siguran sam da će pasti upravo tamo gde želiš.“

„Ko je zvao?“

„Sudbina“, objavi on. „I ako odigramo kako treba, možda naše spasenje.“

* * *

Dva sata kasnije, dok je sunce polako zalazilo za vrhove drveća a senke počele da se izdužuju, Lexi je provirila u prostoriju s retkim knjigama. „Kako ide?“

Pogledavši preko ramena, Džeremi se nasmeši. Odmače se od stola i prstima prođe kroz kosu. „Dobro“, odgovorio je. „Saznao sam dosta toga.“

„Imate li čarobno rešenje?“

„Ne, ali se približavam. Osećam to.“

Ušla je. „To mi je drago. Ali kao što sam rekla, obično zaključam ovo oko pet kako bih se posvetila posetiocima koji kasnije dođu.“

Ustao je. „Nema problema. Ionako sam već pomalo umoran. Bio je ovo dug dan.“

„Dolazite sutra ujutru, zar ne?“

„Tako sam planirao. Zašto?“

„Pa, obično sve knjige po podne vratim na police.“

„Da li bi ove mogle zasad da ostanu ovde? Siguran sam da ću većinu ponovo pregledati.“

Razmišljala je nekoliko trenutaka. „Pretpostavljam da bi mogle. Ali moram vas upozoriti da ću, ako se ne pojavite sutra ujutru, smatrati da sam vas pogrešno procenila.“

Klimnuo je glavom s ozbiljnim izrazom na licu. „Obećavam da vas neću razočarati. Nisam takav čovek.“

meteorí & avada

Prevrnula je očima pomislivši: *o bože*. Tako je uporan, to mora da mu prizna. „Sigurna sam da to kažete svim devojkama, gospodine Marše.”

„Ne”, odvratio je, naslonivši se na ivicu stola. „U stvari, veoma sam stidljiv. Skoro kao monah. Jedva da uopšte izlazim.”

Slegla je ramenima. „Recite mi nešto što ne znam. S obzirom na to da ste novinar iz velikog grada, shvatila sam da ste veliki ženskaroš.”

„I to vam smeta?”

„Ne.”

„Dobro, pošto znate da prvi utisak često vara.”

„O, već sam to shvatila.”

„Jeste?”

„Naravno”, odvrtila je. „Kad sam prvi put naletela na vas na groblju, pomislila sam da ste došli na sahranu.”

PETO POGLAVLJE

Petnaestak minuta pošto se zaputio asfaltnim putem koji je ubrzo prešao u pošljunčeni - ovde su u svakom slučaju bili ljubitelji šljunka - Džeremi je zaustavio automobil usred močvare, ispred rukom ispisanog znaka koji je služio kao reklama za Kolibe Grinlif. To ga je podsetilo da nikada ne treba verovati obećanjima mesne Privredne komore.

Ovo mesto zasigurno nije bilo moderno. Nije to bilo ni pre trideset godina. Sve u svemu, šest malih bungalova bilo je smešte-no duž rečne obale. S bojom koja se ljuštila, daščanim zidovima i limenim krovovima, do svakog od njih je - od bungalova smeštenog u središtu, za koji je pretpostavio da je recepcija - vodio blatnjav puteljak. Mesto je bilo rustično, morao je to da prizna, ali to se najviše odnosilo na komarce i aligatore. Nijedno od to dvoje nije u njemu budilo žar za dužim boravkom.

I dok je razmišljao da li uopšte da se smesti ovde - prilikom dolaska, prošao je pored jednog hotela koji je pripadao poznatom vašingtonskom hotelskom lancu, a od Bun Krika je bio udaljen četrdesetak minuta vožnje - sa puta je začuo zvuk motora automobila. Video je kako mu u susret juri kadilak boje kestena, divlje odskačući na rupama po putu. Podigavši oblak sitnog kamenja prilikom kočenja, zaustavio se tik pored njegovog automobila, što je u njemu izazvalo veliko iznenađenje.

Iz kadilaka, kao mahnit, iskoči debeljuškast ćelav čovek. U starim zelenim pantalonama od poliestera i plavom džemperu s rol-kragom, izgledao je kao neko ko se oblačio u mrklom mraku.

„Gospodine Marše?”

Džeremi je bio zatečen. „Da?”

Čovek je optrčao oko kola. Sve u vezi sa njim brzo se kretalo.

„Pa, drago mi je što sam uspeo da vas uhvatim pre nego što ste se prijavili u hotel! Ne mogu vam opisati koliko sam uzbuđen zbog vaše posete!”

Izgubivši dah, ispružio je ruku i snažno protresao Džeremijevu.

„Poznajemo li se?”, upita Džeremi.

„Ne, naravno da ne.” Nasmejao se. „Ja sam gradonačelnik Tom Gerkin. Kao *kiseli krastavčići*,¹⁰ ali me možete zvati Tom.” Ponovo se glasno nasmejao. „Svratio sam samo da vam poželim dobrodošlicu u naš lepi grad. Izvinite zbog mog izgleda. Trebalo je da vas pozovem u kancelariju, ali čim sam čuo da ste ovde došao sam pravo sa terena za golf.”

Džeremi je, još uvek zabezeknut, nemo zurio u njega. Bar je neobična odeća bila razjašnjena.

„Vi ste gradonačelnik?”

„Još od '94. To je neka vrsta porodične tradicije. Moj otac Oven Gerkin bio je gradonačelnik punih dvadeset sedam godina. Moj otac je bio vrlo zainteresovan za

¹⁰ gherkin - kiseli krastavčići. (Prim. prev.)

napredak grada. Znao je sve što se može znati o ovakvom mestu. Naravno, posao gradonačelnika ovde nije posao s punim radnim vremenom. To je više kao počasna titula. Ja sam više poslovan čovek, ako ćemo pravo. Vlasnik sam robne kuće i radio-stanice u centru grada. Evergrin. Volite li evergrin?"

„Naravno“, odvrati Džeremi.

„Odlično, odlično. Shvatio sam to prvog trenutka kad sam vas ugledao. Rekoh sebi: 'Evo čoveka koji ceni dobru muziku.' Ne mogu da podnesem većinu ovih novih stvari koje ljudi nazivaju muzikom. Od njih dobijam glavobolju. Muzika treba da razgali dušu. Znae šta mislim?"

„Naravno“ ponovi Džeremi pokušavajući da ga prati.

Nasmejao se. „Znao sam da ćete razumeti. Pa, kao što rekoh, ne mogu vam opisati koliko sam radostan što ste došli da napišete priču o našem lepom gradu. To je upravo ono što mu je potrebno. Mislim, ko ne voli dobru priču o duhovima, zar ne? Naši građani su stvarno uzbuđeni zbog toga. Prvo momci s Djuka, potom mesne novine. A sada, eto i vas, novinara iz velikog grada. Priča se širi okolo i to je dobro. Eto, upravo prošle nedelje nas je iz Alabame pozvala grupa ljudi koja razmišlja o tome da ovog vikenda provede nekoliko dana ovde radi obilaska istorijskih porodičnih kuća.“

Džeremi zatrese glavom, pokušavajući da sve malo uspori. „Kako ste uopšte znali da sam ovde?"

Gradonačelnik Gerkin mu prijateljski položi ruku na rame i, pre nego što se Džeremi snašao, već su išli ka bungalovu u kom se nalazila recepcija. „Vesti se brzo šire, gospodine Marše. Kao šumski požar. Uvek je tako bilo i uvek će biti. To je deo čari ovog mesta. To i prirodne lepote. Naša lovišta i mesta za ribolov su među najboljima u državi, znate. Ljudi dolaze odasvud, čak i oni poznati, i svi odsedaju upravo ovde u Grinlifu. Ovo je maleni deo raja, ako mene pitate. Imate sopstveni tihi bungalov ovde, usred prirode. Slušaćete ptice i zrikavce cele noći. Kladam se da zbog toga sve one njujorške hotele sad vidite u sasvim drugačijem svetlu.“

„To u svakom slučaju“, priznade Džeremi. Ovaj čovek je pravi političar.

„I ne brinite zbog zmija.“

Džeremi razrogači oči. „Zmija?"

„Siguran sam da ste čuli, ali molim vas, imajte na umu da je cela ta prošlogodišnja situacija bila rezultat nespornosti. Neki ljudi jednostavno nemaju ni trunke zdravog razuma. Ali, kao što rekoh, ne brinite. Zmije obično ne izlaze do leta, u svakom slučaju. Naravno, izbegavajte da zalazite u gusto žbunje ili slično u potrazi za njima. Te otrovnice mogu da budu veoma gadne.“

„Uh“, odvrati Džeremi, pokušavajući da povrati sabranost usred jezive vizije koja mu se javila. Mrzeo je zmije. Čak i više od komaraca i aligatora. „U stvari, razmišljao sam...“

Gradonačelnik Gerkin zevnu dovoljno glasno da prekine Džeremija u pola rečenice i pogleda okolo kao da hoće da mu dokaže koliko uživa u okolini. „Pa, reci mi, Džeremi... ne smeta ti da te zovem Džeremi?"

„Ne.“

„To je stvarno ljubazno od tebe. Zbilja ljubazno. Pa, Džeremi, pitao sam se misliš li da će jedna od onih televizijskih emisija možda ispratiti tvoju priču o našem gradu?“

„Nemam pojma“, odgovori on.

„Jer, ukoliko hoće, postavićemo im crveni tepih. Pokazaćemo im pravu južnjačku gostoljubivost. Eto, smestićemo ih upravo ovde, u Grinlifu, potpuno besplatno. I, naravno, ovde imaju strašnu priču. Mnogo bolju od one koju si ti imao na Prajmtajmu. Ono što mi ovde imamo je stvarno.“

„Shvatate li vi da ja prvenstveno radim za svoju rubriku u novinama? U normalnim okolnostima nemam ništa s televizijom...“

„Ne, naravno da ne.“ Gradonačelnik Gerkin namignu, očigledno ne verujući ni reč od onoga što mu je Džeremi rekao. „Vi samo radite svoj posao, videćemo šta će na kraju da ispadne od toga.“

„Ozbiljno mislim“, odvrati Džeremi.

Gerkin opet namignu. „Naravno da mislite.“

Džeremi nije znao kako da ga razuveri - uglavnom zato jer je čovek možda bio u pravu - i trenutak kasnije, gradonačelnik ga je ugurao kroz vrata kancelarije. Ili nečega što se tako zvalo.

Prostorija je izgledala kao da sto godina nije preuređivana, a kad je video drvene zidove znao je šta može očekivati u sop-stvenoj kolibi. Iza pulta koji se raspadao, sa zida ga je posmatrao ogroman grgeč; u svakom uglu, duž zidova, iznad police s registarskim knjigama i radnog stola bile su preparirane životinje: dabrovi, zečevi, veverice, oposumi, tvorovi, pa čak i jedan jazavac. Za razliku od ostalih prepariranih životinja koje je dosad video, ove su bile nameštene tako da izgleda kao da su saterane u čošak i pokušavaju da se odbrane. Vilice razjapljene u besnom režanju, tela izvijena u luk, zubi i kljove ogoljeni. Džeremi je još uvek pokušavao da se oporavi od zaprepašćenja, kad u jednom uglu spazi medveda i iznenađeno odskoči. Kao i kod ostalih životinja, i njegove šape su bile ispružene kao da se sprema za napad. Ovo mesto je bilo kao prirodnjački muzej pretvoren u film strave i užasa i smešten u orman.

Iza pulta je podignutih nogu sedeo ogromni bradonja s televizorom ispred sebe. Slika je bila nejasna, s uspravnim linijama koje su prelazile preko ekrana svakih nekoliko sekundi, tako da je bilo gotovo nemoguće išta na njemu razaznati.

Kad je čovek ustao, uzdigao se iznad Džeremija kao toranj. Mora da je bio preko dva metra visok, a u ramenima je bio širi od medveda u uglu. Obučen u radni kombinezon i ispranu košulju, zgrabio je fasciklu i stavio je na pult.

Uperio je prst na Džeremija, potom na papire. Nije se smešio; sve u svemu, izgledao je kao da bi najviše želeo da Džeremiju otkine ruke kako bi ga mogao njima izudarati pre nego što ga preparira i okači na zid.

Gerkin se glasno nasmejao, što nije bilo iznenađujuće. *Taj čovek se mnogo smeje*, primeti Džeremi.

„Ne dozvoli da te on zabrine, Džeremi“, brzo reče gradonačelnik. „Džed ne voli da razgovara sa strancima. Samo ispuni obrazac i bićeš na putu ka sopstvenoj sobici usred raja.“

Džeremi je širom otvorenih očiju zurio u Džeda, pomislivši kako je ovaj čovek najjezivije biće koje je video u životu.

„On ne samo da je vlasnik Grinlifa i član Gradskog saveta, takođe je i mesni stručnjak za prepariranje životinja“, nastavio je Gerkin. „Zar nisu sjajni ti njegovi radovi?“

„Sjajni su“, odvrati Džeremi sa usiljenim osmehom.

„Ako ulovite nešto ovde, slobodno dođite do Džeda. On će od toga napraviti pravu stvar.“ „Zapamtiću to.“

Gradonačelnikovo lice je odjednom sinulo. „Bavite se lovom, zar ne?“

„Ne toliko, da budem iskren.“

„Pa, možda se to promeni dok ste ovde. Spomenuo sam već da je lov na divlje patke ovde veličanstven, zar ne?“

Dok je Gerkin pričao, Džed je tapkao svojim masivnim prstima po obrascu.

„Eh sad, nemoj da plašiš našeg momka“, obrati mu se gradonačelnik Gerkin. „On je iz Njujorka, novinar iz velikog grada i zato se lepo ponašaj prema njemu.“ Ponovo je usmerio pažnju ka Džeremiju. „I, Džeremi, samo da znaš, grad će rado snositi troškove tvog boravka ovde.“

„To stvarno nije potrebno...“

„Neću da čujem više ni reč“, odvrati, odmahujući rukom. „Odluka je već doneta na višem nivou.“ Namignuo je. „To sam ja, uzgred budi rečeno. To je najmanje što možemo da uradimo za tako uvaženog gosta.“

„Pa, hvala vam.“

Džeremi je posegnuo za olovkom. Počeo je da ispunjava obrazac za prijavu, osećajući na sebi Džedov pogled i plašeći se onog što bi se moglo dogoditi ukoliko bi se predomislio po pitanju odsedanja u Grinlifu. Gerkin mu se naže preko ramena.

„Jesam li već spomenuo koliko smo oduševljeni vašom posetom gradu?“

Na drugom kraju grada, u belom bungalovu s plavim kopcima, u jednoj tihoj uličici, Doris je pravila *saute*¹¹ od šunke i crnog i belog luka dok se lonac s testeninom krčkao na štednjaku.

Leksi je iznad sudopere seckala i ispirala paradajz i šargarepu. Posle posla u biblioteci svratila je kod Doris, kao što je obično činila nekoliko puta nedeljno. Iako je u

---

¹¹ Franc: saute - vrsta toplog, kašastog jela nalik na paprikaš. (Prim. prev.)

blizini imala sopstvenu kuću, često je večerala kod svoje bake. Stare navike teško umiru i tako to.

Na radiju smeštenom ispod prozora čuo se džez, i osim površnog razgovora uobičajenog za članove porodice, nijedna od njih nije mnogo pričala. Što se Doris tiče, razlog je bio naporan dan na poslu. Otkako je pre dve godine doživela srčani udar, lakše se umarala, iako to nije htela da prizna. Za Leksi, razlog je bio Džeremi Marš, iako je znala dovoljno da ništa o tome ne spomene Doris, koja je oduvek bila veoma zainteresovana za njene lične stvari, i Leksi je naučila da je najbolje ako tu temu izbegava kad god je to moguće.

Leksi je znala da njena baka ne misli ništa loše. Doris jednostavno nije mogla da shvati zašto se neko u svojim tridesetim godinama još nije sredio i već je stigla do tačke da često otvoreno pita Leksi zašto se još uvek nije udala. Iako oštra, Doris je pripadala staroj školi; udala se u dvadesetoj i provela sledeće četrdeset četiri godine s čovekom kog je obožavala, sve dok on pre tri godine nije preminuo. Na kraju krajeva, Leksi su odgajili baba i deda, i ona je mogla sve Dorisino gundanje svesti na samo nekoliko tema: bilo je vreme da upozna nekog finog momka, sredi se, useli u kuću s belom drvenom ogradom i rađa decu.

Leksi je znala da Doris nije usamljena u tom mišljenju. To se ovde od svake žene i očekivalo. I ponekad, u trenucima iskrenosti, Leksi je i sama priželjkivala takav život. Barem teorijski. Ali je prvo želela da sretne pravog čoveka, nekoga ko bi je nadahnjivao, momka koga bi s ponosom mogla da nazove svojim čovekom. Tu su se ona i Doris razlikovale. Doris je izgleda mislila da je pristojan, moralan čovek s dobrim poslom sve što jedna razumna žena treba da očekuje. I možda su, u prošlosti, to bili jedini kvaliteti koje je neko mogao očekivati. Ali Leksi nije htela da se smiri s nekim samo zato što je ljubazan i pristojan i ima dobar posao. Ko zna - možda su njena očekivanja nerealna, ali je želela i da oseća strast prema toj osobi. Bez obzira na to koliko neko bio fin i odgovoran, ako ne bi bilo strasti ne bi mogla a da ne misli kako se smirila, a ona nije želela da se smiri. To ne bi bilo u redu ni prema njoj niti prema njemu. Želela je muškarca koji je osećajan i fin, ali i da je u isto vreme u stanju da je obori s nogu. Želela je nekoga ko će joj ponuditi da joj izmasira stopala posle napornog dana u biblioteci, ali i da joj intelektualno bude ravan. Nekoga ko je, naravno, romantičan, tip čoveka koji bi joj kupovao cveće bez ikakvog posebnog razloga.

Nije bilo preterano tražiti sve to, zar ne?

Sudeći prema *Glamuru*, *Domaćičkom žurnalu* i *Dobrom domaćinstvu* - časopisima koje je biblioteka dobijala - bilo je. U njima se, gotovo u svakom članku, tvrdilo da je u potpunosti na ženi da održava uzbuđenje u vezi. Ali zar veza nije trebalo da bude upravo to? Međusobni odnos dvoje ljudi? Odnos u kome se oba partnera trude da onaj drugi bude zadovoljan?

E pa u tome je i bila nevolja s mnogim venčanim parovima koje je znala. U svakom braku je postojala fina ravnoteža između toga da radiš ono što ti želiš i onoga što tvoj partner želi, i sve dok su oba partnera bila spremna da rade i ono što onaj drugi želi nije bilo problema. Muke nastaju onda kad jedan partner počne da radi šta on hoće, ne

vodeći brigu o onom drugom. Muž odjednom shvata da mu treba više seksa i počne da ga traži van braka; žena shvati da joj je potrebno više pažnje i s vremenom i ona krene istim putem. Dobar brak, kao i svaki partnerski odnos, značio je potčinjavanje sopstvenih potreba zarad onog drugog, u očekivanju da će i druga strana učiniti isto. I dok se oba partnera drže svog dela pogodbe, sve je u redu.

Ali ukoliko prema mužu ne osećaš strast, možeš li stvarno očekivati tako nešto? Nije bila sigurna. Doris je, naravno, na to imala spreman odgovor. „Veruj mi, dušo, to obično prođe posle nekoliko godina“, rekla bi, iako su njeni baka i deka, prema njenom mišljenju, imali vezu na kakvoj bi im svako mogao pozavideti. Njen deda je bio jedan od najromantičnijih ljudi. Do kraja svog života otvarao bi Doris vrata i držao je za ruku. Bio joj je posvećen i veran. Bilo je jasno da je obožava i često je govorio koliko je srećan što je sreo takvu ženu. Kad je umro, deo Doris je takođe počeo da umire. Prvo je to bio srčani udar, a sada artritis koji se pogoršavao; kao da je oduvek bilo suđeno da budu zajedno. U poređenju s Dorisinim savetom, šta je to značilo? Je li Doris jednostavno imala sreće što je srela takvog čoveka? Ili je u njemu videla nešto, nešto što ju je uverilo da je on pravi čovek za nju?

I što je još važnije - zašto, za ime sveta, Leksi uopšte ponovo razmišlja o braku?

Verovatno zato što je kod Doris, u kući u kojoj je odrasla pošto su joj roditelji umrli. Kuvanje s njom u kuhinji bilo je utešno i intimno i ona se sećala kako je odrastala misleći da će jednog dana i sama živeti u ovakvoj kući. Izbleдела drvenarija, limeni krov po kom je odzvanjalo dobovanje kiše, zbog čega je čovek imao utisak da kiša pada samo tu, od svih mesta na svetu; starinski prozori sa okvirima koji su toliko puta prefarbani da ih je bilo skoro nemoguće otvoriti. Ona i jeste živela u takvoj kući. Pa, bar približno, u svakom slučaju. Na prvi pogled se činilo da su njen i Dorisin dom slični - izgrađeni su u isto vreme - ali ona nikada nije bila u stanju da preslika tu aromu. Izležavanje u nedeljno poslepodne, miris posteljine sušene na suncu, blago ustajali zadah prastare stolice za ljuļanje u kojoj se njen deda godinama odmarao. Takvi mirisi su govorili o životu koji je tekao glatko i udobno, i kad god bi prošla kroz ulazna vrata, žive slike iz detinjstva bi je preplavile.

Naravno, oduvek je zamišljala da će do ovog vremena već imati sopstvenu porodicu, možda čak i decu, ali nije ispalo tako. Dve veze su se približile toj tački: bila je to veza sa Ejverijem, započeta još u koledžu, i posle toga s mladićem iz Čikaga, koji je jednog leta došao u posetu svojoj rođaci u Bun Kriku. Bio je tipičan renesansni čovek: govorio je četiri jezika, proveo godinu dana na studijama u Londonskoj ekonomskoj školi i platio svoje školovanje uz pomoć stipendije koja se dodeljivala najboljim košarkašima. Gospodin Renesansa je bio šarmantan i egzotičan i ona je brzo pala na njegove čari. Mislila je da će ostati u gradu jer ga je zavoleo kao što ga je i ona volela, ali se jednog nedeljnog jutra probudila i saznala da je on na putu za Čikago. Nije se potrudio ni da joj kaže zbogom.

A posle toga? Ništa posebno. Bilo je nekoliko veza koje su trajale oko šest meseci, a o kojima nije više ni razmišljala. Jedna je bila s mesnim lekarom, druga sa advokatom; obojica su je zaprosili, ali ona nije osećala magiju i uzbuđenje ili bilo šta što žene osećaju

kad znaju da je njihovoj potrazi došao kraj. U poslednjih nekoliko godina izlasci su bivali sve redi i u većim vremenskim razmacima, osim ako ne računamo Rodnija Hope-
ra, zamenika gradskog šerifa. Zajedno su izašli desetak puta, otprilike jednom mesečno, kad god bi bio organizovan neki društveni događaj kom je bila obavezna da prisustvuje. Kao i ona, Rodni je bio rođen i odgajan ovde i kad su bili deca ljubakali su se iza Episkopalne crkve. On je još od tog vremena bacio oko na nju i nekoliko puta je pozvao da odu na piće u tavernu Lukilu. Nekada je razmišljala o tome da prihvati njegovu ponudu i počne redovno da se viđa s njim, ali Rodni... pa, bio je malo preterano zainteresovan za lov, ribolov i dizanje tegova a nedovoljno za knjige ili bilo šta što se dešava u svetu. Mada, bio je dobar momak i pretpostavljala je da će jednog dana biti dobar muž. Ali ne njoj.

Pa šta njoj onda preostaje?

Večere kod Doris, tri puta nedeljno, pomislila je čekajući da nezaobilazno pitanje o njenom intimnom životu najzad bude postavljeno.

"I šta misliš o njemu?" s neba pa u rebra upita Doris. Leksi nije mogla a da se ne nasmeši.

„O kome?“, upitala je praveći se nevešta.

„Pa o Džeremiju Maršu. O kome drugom?“

„Nemam pojma. Zato sam i pitala.“

„Prestani da izbegavaš temu. Čujem da je proveo nekoliko sati u biblioteci.“

Leksi sleže ramenima. „Izgleda kao fin momak. Pomogla sam mu da pronađe nekoliko knjiga za početak, i to je bilo sve.“

„Nisi razgovarala s njim?“

„Naravno da smo razgovarali. Kao što si i sama rekla, proveo je tamo neko vreme.“

Doris je čekala da Leksi kaže još nešto, ali pošto se to nije dogodilo, uzdahnu. „Pa, meni se svideo“, rekla je. „Izgleda da je pravi džentlmen.“

„O, jeste“, složila se Leksi. „Pravi pravcati.“

„Ne zvuči kao da to zaista i misliš.“

„Šta drugo želiš da kažem?“

„Pa, je li ga tvoja briljantna ličnost oborila s nogu?“

„Zašto je, za ime boga, to uopšte bitno? Provešće u gradu samo nekoliko dana.“

„Jesam li ti ikada pričala kako smo se tvoj deda i ja upoznali?“

„Mnogo puta“, odvrati Leksi, sećajući se priče. Sreli su se u vozu za Baltimor; on je bio iz Griftona i išao je na razgovor za posao, na koji nikada nije stigao jer je odlučio da umesto toga ostane s njom.

„Onda znaš da je najveća mogućnost da sretnoš nekoga kad to najmanje očekuješ.“
„Uvek to kažeš.“

Doris namignu. „To je samo zato što mislim da to treba uvek iznova da čuješ.“

Leksi je donela činiju salate i stavila je na sto. „Ne brini za mene. Srećna sam. Volim svoj posao, imam dobre prijatelje, imam dovoljno vremena za čitanje i trčanje i sve ostalo što volim.”

„I blagoslovena si jer imaš mene, ne zaboravi to.”

„Naravno”, potvrdi Leksi. „Kako bih to mogla da zaboravim?”

Doris se nasmeja i vrati se kuvanju. Za trenutak je kuhinjom zavladała tišina, a Leksi oseti olakšanje. Barem smo s tim, hvala bogu, završili. Doris nije mnogo navaljivala. A sada bi, pomislila je, mogle uživati u prijatnoj večeri.

„Mislim da je prilično zgodan”, reče Doris.

Leksi nije odgovorila; umesto toga, dograbila je nekoliko tanjira i pribor za jelo pre nego što je sela za sto. Možda je najbolje da se jednostavno pretvara kao da je nije čula.

„I samo da znaš, u njemu ima mnogo više nego što ti se čini”, nastavila je. „On nije ono što ti misliš da jeste.”

Zbog načina na koji je to rekla, Leksi je zastala. Čula je taj ton mnogo puta u prošlosti - kad je htela da ide nekuda s društvom iz srednje škole, a Doris je nagovorila da ne ide; kad je pre nekoliko godina htela da otputuje u Majami, a Doris je odgovorila od toga. U prvom slučaju, prijatelji s kojima je htela da ide doživeli su saobraćajnu nesreću; u drugom, u gradu su izbili neredi kojima je bio zahvaćen i hotel u kom je planirala da odsedne.

Doris je nekad predosećala stvari, bila je toga svesna. Ne u onoj meri kao njena majka, ali iako je retko kad dublje zalazila u objašnjavanje tih osećaja, Leksi je bila potpuno svesna toga da se ono što bi predosetila uvek pokazalo kao tačno.

Potpuno nesvestan toga da su telefonske linije u gradu preopterećene razgovorima u kojima su ljudi raspravljali o njegovom prisustvu u gradu, Džeremi je ležao u krevetu ispod pokrivača, gledajući mesne vesti i čekajući vremensku prognozu. Kajao se što nije poslušao prvi instinkt i prijavio se u drugi hotel. Nije bilo sumnje da u tom slučaju bar ne bi bio okružen Džedovim ručnim radovima od kojih ga je podilazila jeza.

Taj čovek je očigledno imao previše slobodnog vremena.

I previše metaka. Ili sačme. I ojačanja na prednjem delu kombija. Ili bilo čega drugog što je koristio za ubijanje svih tih štetočina. U njegovoj sobi bilo ih je dvanaest; osim medveda, društvo su mu pravili predstavnici svih drugih životinjskih vrsta. Džed bi, bez sumnje, pridodao i medveda da je samo imao još jednog na raspolaganju.

Osim toga, soba uopšte nije bila loša, ukoliko ne očekuješ brzu konekciju na internet ili mogućnost da je zagreješ ne paleći vatru u kaminu, ili poslugu u sobi, kablovsku televiziju ili čak telefon s tastaturom. Koliko dugo nije video telefon s brojča-nikom? Deset godina? Čak je i njegova majka poklekla pred modernizacijom kad je to bilo u pitanju.

meteorí & avada

Ali ne i Džed. Nikako. Stari dobri Džed očigledno ima sopstve-ne ideje o tome šta je važno kad je smeštaj gostiju u pitanju.

Ukoliko je uopšte postojalo nešto pristojno u sobi, bio je to natkriveni trem sa zadnje strane bungalova, koji je gledao na reku. Tamo je čak stajala i stolica za ljujanje i Džeremi je neko vreme razmatrao mogućnost da sedi napolju, sve dok se nije setio zmija. To ga je navelo da se zapita o kakvom je to nesporazumu Gerkin govorio. Nije mu se dopadalo kako je to zvučalo. Trebalo je da se više raspita o tome, upravo kao što je trebalo da se raspita gde bi mogao da pronađe drva za kamin. Soba je bila ledena, ali je sumnjao da bi se Džed javio na telefon ukoliko bi pokušao da nazove i pita. Osim toga, Džed ga je plašio.

Upravo tada, na vestima se pojavio meteorolog. Čeličeći se, Džeremi iskoči iz kreveta da pojača ton. Krećući se najbrže što je mogao, uradio je to drhteći celim telom i brzo se vratio pod pokrivač.

Meteorologa su već smenile reklame. Naravno.

Razmišljao je o tome da krene na groblje, ali je hteo da sazna ima li šanse da se spusti magla. Ako ne, prepustiće se odmoru. Bio je to dug dan; počeo je u modernom svetu, a završio nekih pedesetak godina u prošlosti. Sad je spavao usred leda i smrti. To svakako nije bilo nešto što mu se događalo svaki dan.

A naravno, bila je tu i Leksi. Tajanstvena Leksi. Leksi koja je flertovala, pa se povlačila, pa opet flertovala.

To jeste bio flert, zar ne? To kako ga je uporno zvala gospodine Marše? Činjenica da se pretvarala da ga je odmah pročitala? Primedba o sahrani? Sasvim sigurno, bilo je to flertovanje.

Zar nije?

Meteorolog koji se ponovo pojavio izgledao je kao neko ko je juče izašao s koledža. Nije mu moglo biti više od dvadeset tri ili dvadeset četiri i, bez sumnje, to mu je bilo prvo zaposlenje. Imao je taj izgled laneta zaslepljenog svetlošću farova, ali ipak punog poleta. Mada, delovao je merodavno. Nije se spoticao o sopstvene reči pa je Džeremi odmah znao da večeras neće napuštati sobu. Očekivalo se da nebo te večeri bude vedro, i čovek nije spomenuo ni reč o mogućoj magli u toku sutrašnjeg dana.

Naravno, pomislio je.

ŠESTO POGLAVLJE

Sledećeg jutra, pošto se istuširao pod tankim mlazom vode koja jedva da je bila mlaka, Džeremi je navukao farmerke, džemper i smeđu kožnu jaknu i otišao do *Herbsa*, koji je, izgleda, bio najpopularnije mesto za doručak u celom gradu. Kraj pulta, primetio je gradonačelnika Gerkina koji je razgovarao s tri muškarca u odelima, a Rejčel je bila zauzeta sređivanjem stolova. Džed je sedeo u suprotnom uglu prostorije, visok kao planina. Tuli se s još tri prijatelja smestio u središnjem delu, pričajući, kao što se moglo i očekivati, bez prestanka. Dok se Džeremi probijao između stolova, ljudi su klimali glavom i mahali, a gradonačelnik je u znak pozdrava podigao svoju šolju s kafom.

„Pa, dobro jutro, gospodine Marše“, doviknuo je. „Razmišljate o dobrim stvarima koje ćete napisati o našem gradu, nadam se?“

„Sigurna sam da hoće“, dobacila je Rejčel.

„Nadam se da ste pronašli groblje“, razvlačeći reči doviknuo je Tuli. Poverljivo se nagnuo ka ostalima koji su mu pravili društvo za stolom. „To je doktor o kom sam vam pričao.“

Džeremi je mahao i odmahivao, izbegavajući da bude uvučen u razgovor. Nikada nije bio raspoložen ujutru, a povrh svega nije dobro spavao. Hladnoća i smrt udružene s noćnim morama o zmijama znaju dovesti do toga. Seo je u jedan separe u uglu, a Rejčel se hitro stvorila kraj stola s bokalom kafe u ruci.

„Danas ne ideš na sahranu?“, šalila se.

„Ne. Odlučio sam se za nešto opušteniju varijantu“, objasnio je.

„Kafu, dušo?“

„Da, molim.“

Uzela je solju i napunila je do vrha. „Jesi li za naš današnji specijalitet? Ljudi su poludeli za njim.“

„A šta je specijalitet?“

„Omlet karolina.“

„Može“, odvratio je, nemajući pojma šta je to omlet karolina, ali s obzirom na to da su mu creva krčala, sve mu je delovalo primamljivo.

„Sa palentom i biskvitima?“

„Zašto da ne?“

„Vraćam se za nekoliko minuta, dušo.“

Džeremi je počeo da pije svoju kafu prelistavajući jučerašnje novine. Sve četiri njihove strane, uključujući i priču s naslovne strane o gospođi Roberts i proslavi njenog stotog rođendana, što je cilj koji dosegne jedva 1,1 posto stanovništva. Uz članak je bila i fotografija osoblja staračkog doma sa tortom na kojoj je gorela jedna sveća dok je gospoda Roberts ležala u krevetu iza njih, delujući komatozno.

Pogledao je kroz prozor, pitajući se zašto uopšte gubi vreme s lokalnim novinama. Ispred se nalazio automat koji je u ponudi imao *USA tudej*, pa je posegnuo u džep u potrazi za sitnijem upravo u trenutku kad je zamenik šerifa u uniformi seo s druge strane stola.

Odavao je čoveka u odličnoj formi i delovao je ljutito; njegovi bicepsi ocrtavali su se kroz tkanje košulje, a nosio je i naočare s reflektujućim staklima koje su izašle iz mode... o, pre dvadeset godina, pretpostavio je Džeremi, negde u vreme kad je ugašena serija *Čips*¹² Ruka mu je ležala na opasaču upravo iznad pištolja. Iz usta mu je visila čačkalica koju je pomerao s jednog na drugi kraj. Nije progovorio ni reč, samo je zurio u njega, što mu je ostavljalo dovoljno vremena da sredi sopstvene utiske.

Bilo je to, morao je da prizna Džeremi, prilično zastrašujuće.

„Mogu li nekako da vam pomognem?“ upitao je.

Čačkalica je ponovo premeštena s jednog na drugi kraj usana. Džeremi je sklopio novine, pitajući se šta se, za ime sveta, dešava.

„Džeremi Marš?“, upita zvaničnim glasom.

„Da?“

„Tako sam i mislio.“

Iznad njegovog desnog džepa, na grudima, Džeremi je primetio sjajni komad metala. Eto još jedne pločice sa imenom.

„A vi mora da ste šerif Hoper?“

„Zamenik šerifa Hoper“, ispravio ga je.

„Izvinite“, rekao je Džeremi. „Jesam li učinio nešto loše, gospodine?“

„Ne znam“, odvratio je Hoper. „Jeste li?“

„Ne, koliko znam.“

Zamenik šerifa Hoper ponovo je pomerio čačkalicu u ustima. „Nameravate da ostanete duže vreme?“

„Otprilike nedelju dana. Ovde sam zato da napišem članak...“

„Znam zašto ste ovde“, prekinuo ga je Hoper. „Samo sam pomislio da ne bi bilo loše da lično proverim činjenice. Volim da porazgovaram sa svim strancima koji misle da se zadrže neko vreme.“

Naglasio je reč „stranac“, zbog čega je Džeremi imao osećaj da je to neka vrsta zločina. Nije bio siguran da bi bilo kakav odgovor razvejao neprijateljstvo, pa je pustio da stvari teku svojim tokom.

„Tako“, rekao je.

„Čuo sam da nameravate da provedete mnogo vremena u biblioteci.“

---

¹² Engl.: CHiPS (California Highway Patrol ili CHP) - lagana i jednostavna krimi-serija sa tri policajca u glavnim ulogama, prikazivana od 1977. do 1983. (Prim. prev.)

„Pa... pretpostavljam da bih mogao..."

„Hm", zarežao je zamenik šerifa, prekidajući ga.

Džeremi je posegnuo za šoljom i otpio gutljaj kafe, pokušavajući da dobije na vremenu.

„Ja se izvinjavam, gospodine, ali nije mi jasno o čemu se radi?"

„Hm", ponovio je Hoper.

„Je l' ti to maltretiraš našeg gosta, Rodni?" doviknuo je gradonačelnik s drugog kraja prostorije. „On je posetilac s posebnim statusom i ovde je da probudi interes za naš lokalni folklor."

Zamenik šerifa Hoper nije ni trepnuo niti je odvratio pogled od Džeremija. Iz nekog razloga bio je vrlo ljut. „Samo razgovaram s njim, gradonačelniče."

„Pusti čoveka da na miru doručkuje", odvratio je Gerkin, približavajući se stolu. Mahnuo je rukom. „Dođi, Džeremi. Hteo bih da te upoznam s nekim ljudima."

Dok je ustajao u named da se pridruži gradonačelniku, zamenik Hoper ga je neprijateljski posmatrao.

Kad je prišao, Gerkin ga predstavi dvojici ljudi; jedan od njih bio je okružni advokat iscrpljenog izgleda, a drugi punačak lekar zaposlen u mesnoj klinici. Obojica su ga odmeravala isto kao i zamenik šerifa. S rezervom, što bi se reklo. U međuvremenu, gradonačelnik je raspredao o tome koliko je Džeremijeva poseta gradu uzbudljiv događaj. Nagnuvši se ka njima, zavere-nički je klimnuo glavom.

„Možda čak završimo i na Prajmtajmu", prošaputao je.

„Stvarno?" odvrati advokat. Džeremi pomisli da bi momak mogao da statira u nekom filmu glumeći kostura.

Premestio je težinu s noge na nogu. „Pa, kao što sam juče pokušao da objasnim gradonačelniku..."

Gradonačelnik ga lupi po leđima, prekinuvši ga u pola rečenice.

„Vrlo uzbudljivo", dodao je. „Veliko pojavljivanje na televiziji." Ostali klimnuše glavama. Lica im zadržase ozbiljan izraz. „Kad smo kod toga", iznenada je dodao gradonačelnik, „voleo bih da te pozovem na jedno malo okupljanje večeras,

zajedničku večeru s nekoliko bliskih prijatelja. Ništa preterano, naravno, ali s obzirom na to da ćeš boraviti ovde nekoliko dana, želeo bih da se upoznaš s nekim ljudima iz ovog kraja."

Džeremi je podigao ruke. „Stvarno, nije trebalo..."

„Gluposti", odvrati Gerkin. „To je najmanje što mogu da učinim. I zapamti, neki od ljudi koje sam pozvao videli su duhove, a ti ćeš imati priliku da čuješ njihove zajedničke utiske. Priče su takve da lako možeš dobiti noćne more."

Podigao je obrve; advokat i doktor su očekivali njegov odgovor. Džeremijevo oklevanje gradonačelnik je protumačio kao pristanak.

„Pa, recimo oko sedam sati?", rekao je.

„Da... naravno, pretpostavljam da je to u redu", složio se Džeremi. „Gde ćemo se okupiti?"

„Obavestiću te kasnije. Bićeš u biblioteci, zar ne?"

„Verovatno."

Gradonačelnik podiže obrve. „Pa, pretpostavljam da si već upoznao našu finu bibliotekarku, gospođicu Leksi?"

„Jesam."

„Zar nije božanstvena?"

U načinu na koji je to rekao čuo se samo nagoveštaj nečeg drugog, nečega što je nalikovalo pričama iz muških svlačionica.

„Ona mi je mnogo pomogla", odvratio je Džeremi.

Advokat i lekar se nasmešiše, ali pre nego što je razgovor nastavljen, došla je Rejčel i skliznula kraj njega bliže nego što je dobar ukus dozvoljavao. S poslužavnikom u rukama, blago ga je gurnula laktom.

„Hajde, srce. Stigao ti je doručak."

Uputio je izvinjavajući pogled gradonačelniku.

„Svakako", odvratio je ovaj, odmahujući rukom.

Džeremi je pratio Rejčel do svog stola. Hvala bogu, zamenik šerifa više nije bio tu, pa Džeremi s olakšanjem skliznu u stolicu. Rejčel spusti poslužavnik pred njega.

„Uživaj u hrani. Rekla sam im da naprave nešto posebno, s obzirom na to da dolaziš iz Njujorka. Ja obožavam taj grad!"

„Jesi li ikada bila u Njujorku?"

„Pa, ne. Ali sam to oduvek želela. Izgleda tako... veličanstveno i uzbudljivo."

„Trebalo bi da ga jednom posetiš. Nigde na svetu nije kao tamo."

Nasmešila se, koketirajući. „O, gospodine Marše... je l' to poziv?"

Džeremi je od iznenađenja zinuo. Ha?

Sa druge strane, Rejčel kao da nije ni primetila njegov izraz lica. „Pa, možda iskoristim ovaj poziv", cvrkutala je. „I biće mi drago da te odvedem do groblja, bilo koje noći. Obično završavam s poslom oko tri."

„Imaću to na umu", promrmljao je Džeremi.

U sledećih dvadesetak minuta, dok je jeo, Rejčel je desetak puta došla do njegovog stola, dosipajući kafu po pola centimetra, uporno se smešeći.

Džeremi je prilazio kolima, oporavljajući se od onog što je trebalo da bude opušten jutarnji obrok.

Zamenik Hoper. Gradonačelnik Gerkin. Tuli. Rejčel. Džed.

Američka provincija bila je više nego što je mogao da podnese pre prve jutarnje kafe.

Sutra će kafu popiti na nekom drugom mestu. Nije bio siguran da je hrana kod *Herbsa* vredna tolikog mučenja, mada je stvarno odlična. Mnogo bolja nego što je očekivao, morao je da prizna. Kao što je Doris juče rekla, zaista je bila sveža, kao da su sastojci tog jutra sakupljeni na nekoj farmi.

Pa ipak, sutra će popiti kafu na nekom drugom mestu. I to sigurno neće biti Tulijeva benzinska pumpa, čak i u slučaju da služi kafu. Nije hteo da bude uvučen u razgovor kad mu je drugo na umu.

Zastao je u pola koraka, zgranut. Gospode bože, već razmišljam kao meštatinin.

Odmahnuo je glavom i prilazeći kolima izvukao ključeve iz džepa. Bar je doručak bio završen. Pogledavši na sat, ustanovio je da je već skoro devet. Sasvim dobro.

Leksi je zatekla sebe kako baca pogled kroz prozor upravo u trenutku kad je Džeremi skrenuo na parking ispred biblioteke.

Džeremi Marš. Bez prestanka joj se uvlačio u misli, čak i kad bi pokušavala da radi. Pogledaj ga samo. Pretpostavila je da je svojom današnjom neobaveznom odećom pokušavao da se uklopi u okolinu. I nekako, skoro da je u tome i uspeo.

Ali dosta o tome. Čeka je mnogo posla. Kancelarija je bila prepuna sanduka do vrha ispunjenih knjigama, nagomilanim i uguranim na sve moguće načine, uspravno i vodoravno. U jednom uglu nalazio se čeličnosivi ormarić za dokumenta, a radni sto i stolica su joj bili uobičajeno praktični. Zbog nedostatka prostora malo toga je u kancelariji služilo za ukras, a papiri su bili nagomilani svuda: u uglovima, ispod prozora, na stolici koja je stajala u uglu. I sam sto je njima bio prekriven, a na njemu je držala samo ono što je smatrala hitnim.

Do kraja meseca je trebalo predati predračun, a bile su tu i gomile kataloga izdavača koje je trebalo pregledati pre nedeljne narudžbine. Spisku poslova treba dodati i pronalaženje govornika za ručak društva Prijatelji biblioteke u aprilu i pripremiti sve za Obilazak istorijskih porodičnih kuća - biblioteka je bila deo njih, s obzirom na to da je u prošlosti zaista bila porodična kuća - i ona jedva da je imala vremena da diše. Dva radnika su bila zaposlena s punim radnim vremenom, ali je znala da će sve mnogo bolje funkcionisati ako važne poslove sama obavi. Oni su bili dobri u tome da preporučite posetiocima najnovije naslove i pomognu studentima da pronađu ono što traže, ali poslednji put kad je prepustila jednom od njih da odluči koje knjige da naruče, završili su sa šest različitih naslova o orhidejama, jer je orhideja slučajno bila njegov omiljeni cvet. Ranije je, pre nego što bi sela za kompjuter, pokušala da napravi kakav-takav plan i organizuje se, ali je to nikuda nije odvelo. Bez obzira koliko se trudila da ga se otrese, misao joj se stalno vraćala Džeremiju Marsu. Nije želela da razgovara o njemu, ali je ono što je Doris rekla bilo dovoljno da joj probudi radoznalost.

On nije ono što ti misliš da jeste.

Šta je to trebalo da znači? Prošle noći, kad ju je pritislala, Doris je držala jezik za zubima, kao da nije ništa ni rekla. Nije više spominjala Leksin ljubavni život, niti

Džeremija Marša. Umesto toga, trudile su se da zaobiđu tu temu, pričajući o dešavanjima na poslu, o ljudima koje su poznavale i o tome kako će se tog vikenda sve vrteti oko Obilaska istorijskih porodičnih kuća. Doris je bila predsedavajuća Istorijskog društva, a Obilazak jedan od najvažnijih događaja godine, mada nije iziskivao mnogo planiranja. Uglavnom bi svake godine bilo odabrano istih desetak domova, uz četiri crkve i biblioteku. I dok je baka pričala, Leksi je i dalje razmišljala o njenoj ranijoj izjavi.

On nije ono što ti misliš da jeste.

Šta je to moglo da znači? Da on nije tipičan čovek iz velikog grada? Da nije ženskaroš? Neko ko traži vezu na brzaka? Neko ko bi istog trenutka kad bi napustio grad od njega napravio predmet podsmeha? Neko u potrazi za pričom i odlučan da na svaki način dođe do nje, čak i ako pri tom povredi nekoga?

I zašto je, za ime svega, nju uopšte briga? Biće ovde nekoliko dana, potom će otići i sve će se vratiti u normalno stanje. Hvala bogu.

O, jutros je već čula govorkanja. U pekari, gde je svratila da kupi pecivo, čula je nekoliko žena kako razgovaraju o njemu. Kako će on načiniti grad poznatim, kako će poslovi posle toga krenuti. Čim su je videle, zasule su je pitanjima o njemu i iznele sopstvena mišljenja o tome hoće li uspeti da pronađe uzrok tajanstvene svetlosti.

Neki ljudi su zaista verovali u to da su u pitanju duhovi. Ali ne svi. Gradonačelnik Gerkin, na primer. Ne, on sam je sve po-smatrao iz drugog ugla i video je Džeremijevu istragu kao vrstu opklade. Ukoliko Džeremi Marš ne uspe da pronađe uzrok, to će biti dobro za ekonomiju grada, a to je ono u šta se gradonačelnik kladio. Na kraju krajeva, Gerkin je znao nešto što je znalo još samo nekoliko ljudi u gradu.

Ljudi su godinama proučavali ovu tajanstvenu pojavu. Ne samo studenti s Djuka. Pored lokalnih istoričara - koji su se, po njenom mišljenju, približili pronalaženju prihvatljivog objašnjenja - postojale su još najmanje dve grupe ljudi koje su u prošlosti istraživale pojavu bez većeg uspeha. Gradonačelnik Gerkin je sam pozvao studente s Djuka da posete groblje, u nadi da ni oni neće uspeti da pogode uzrok te pojave. I svakako, broj turista se od tada stalno povećavao.

Možda je juče trebalo to da spomene gospodinu Maršu. Ali, s obzirom na to da on nije pitao, ona nije ništa rekla. Bila je suviše zauzeta odbijanjima njegovih pokušaja da joj se približi i stavljanjem do znanja da nije zainteresovana. O, on je svakako pokušao da je šarmira... Pa dobro, na neki način jeste bio šarmantan, ali to nije uticalo na činjenicu da ona nije imala nameru da dozvoli osećanjima da je nadvladaju. Nekako je odahnula sinoć kad je otišao.

A onda je Doris izrekla onu smešnu primedbu koja je u osnovi značila da smatra da bi Leksi trebalo bolje da ga upozna. Najviše ju je opterećivala činjenica da Doris nikada ne bi tako nešto rekla da nije sigurna u to. Iz nekog razloga, videla je u Džeremiju nešto posebno.

Ponekad je mrzela Dorisine predosećaje.

Naravno, nije morala da je poslušna. Na kraju krajeva, već je prošla tu priču sa neznancem u kratkoj poseti i nije imala nameru da ponovo krene u istom pravcu. Bez

obzira na tu odluku, morala je da prizna da ju je sve ovo malo izbacilo iz ravnoteže. Dok je razmišljala o tome, čula je škripu vrata.

„Dobro jutro“, rekao je Džeremi, provirujući. „Učinilo mi se da sam video svetlo.“

Okrećući se ka njemu, primetila je da mu jakna visi o ramenu.

„Zdravo“, ljubazno ga je pozdravila. „Pokušavam da obavim neke poslove.“

Podigao je jaknu. „Znaš li gde bih mogao da okačim ovo? Nema mnogo mesta za stolom u prostoriji gde radim.“

„Daj je meni. Vešalica je iza vrata.“

Ulazeći u kancelariju, dodao joj je jaknu. Ona ju je obesila pored svoje, na vešalicu iza vrata. Džeremi je bacio pogled na kancelariju.

„Znači ovo je kontrolni toranj, ha? Mesto na kom se donose važne odluke?“

„To je to“, potvrdila je. „Nije baš prostrana, ali dovoljno da se obave poslovi.“

„Sviđa mi se tvoj sistem za arhiviranje dokumentacije“, rekao je pokazujući gomilu papira pored nje. „I ja imam jednu takvu gomilu kod kuće.“

Dok se približavao stolu i virio kroz prozor, njoj se omakao osmeh.

„Imaš i lep pogled. Sve do sledeće kuće. A vidiš i parking, takođe.“

„Pa, izgleda da si jutros dobro raspoložen.“

„Kako da ne budem? Spavao sam u ledenoj sobi punoj mrtvih životinja. To jest, jedva da sam uopšte spavao. Slušao sam te čudne zvuke koji su dolazili iz šume.“

„Upravo sam se pitala hoće li ti se svideti Grinlif. Čula sam da odiše rustičnom atmosferom.“

„Reč 'rustičan' ne opisuje to mesto u potpunosti. A tek jutro! Pola grada sam sreo na doručku.“

„Pretpostavljam da si bio u Herbsu“, rekla je.

„Jesam“, odvratio je. „Primetio sam da tebe nema.“

„Ne, tamo je prevelika gužva. Meni je za početak dana neophodna tišina.“

„Trebalo je da me upozoriš.“

Smeškala se. „Trebalo je da pitaš.“

Grohotom se nasmejao, a Leksi je rukom pokazala ka vratima.

Dok su išli ka prostoriji u kojoj je radio, primetila je da mu iscrpljenost nije uticala na raspoloženje, ali to i dalje nije bilo dovoljno da ublaži njeno mišljenje.

„Poznajesh li možda zamenika Hopera?“ pitao je.

Dobacila mu je iznenađen pogled. „Rodnija?“

„Mislim da se tako zove. Šta je s njim? Izgleda da mu smeta moje prisustvo u gradu.“

„O, ma on je bezopasan.“

„Meni nije delovao bezopasno.“

Slegla je ramenima. „Verovatno je čuo da provodiš dosta vremena u biblioteci. On je zaštitnički nastrojen kad sam ja u pitanju. Godinama već je takav prema meni.”

„Reci neku dobru reč za mene, hoćeš li?”

„Pretpostavljam da bih mogla.”

Napola očekujući još jednu od njenih duhovitih opaski, podigao je obrve prijatno iznenađen. „Hvala”, rekao je.

„Ništa. Samo nemoj da uradiš ništa što bi me nateralo da to povučem.”

Hodali su dalje u tišini. Ona je ušla prva, paleći svetlo. „Razmišljala sam o tvom istraživanju i mislim da nešto treba da znaš.”

„Šta je to?”

Ispričala mu je sve o dva prethodna istraživanja na groblju, a onda je dodala: „Ako mi daš nekoliko minuta, potražiću izveštaje.”

„Bio bih ti veoma zahvalan”, odvratio je. „Ali zašto mi to juče nisi spomenula?”

Nasmešila se, ne odgovorivši na pitanje.

„Dozvoli da pogodim”, rekao je. „Zato što nisam pitao, je l' tako?”

„Ja sam samo bibliotekarka, ne umem da čitam misli.”

„Kao tvoja baka? O, čekaj, ona je u stvari rašljara, zar ne?”

„Pa, u stvari i jeste. I može da pogodi pol deteta pre nego što se rodi, takođe.”

„Čuo sam”, odvratio je Džeremi.

Oči su joj blesnule. „To je potpuno tačno, Džeremi, hteo ti da poveruješ ili ne, ona to može.”

Nasmejao se. „Jesi li me ti to nazvala Džeremi?”

„Jesam. Ali nemoj tome da pridaješ veliki značaj. Sam si to tražio, sećaš se?”

„Sećam se”, odvratio je, „Leksi.”

„Ne navaljuj”, odgovorila je, ali je Džeremi primetio da joj se pogled zadržao na njemu malo duže nego obično, i to mu se svidelo.

To mu se mnogo svidelo.

SEDMO POGLAVLJE

Džeremi je preostali deo jutra proveo nagnut nad gomilom knjiga i dva članka koja je Leksi pronašla. Prvi, koji je 1958. godine napisao profesor etnologije Univerziteta Severne Karoline i objavljen u Južnjačkom žurnalu, bio je zamišljen kao odgovor na Morisonovu varijantu legende. U članku se nalazilo nekoliko citata iz Morisonove knjige, ukratko prepričana legenda, kao i izveštaj o njegovom jednonedeljnom boravku na groblju. Tokom četiri večeri video je svetla. Bar je nešto i pokušao da bi otkrio uzrok njihove pojave: izbrojao je kuće u okolini (bilo ih je osamnaest u krugu od jednog kilometra i što je zanimljivo, nijedna od njih nije se nalazila na brdu Rajkers), takođe, zabeležio je i broj automobila koji su prošli u roku od dva minuta od pojave svetlosti. U dva slučaja, razmak je bio manji od minuta. U preostala dva slučaja, međutim, nije prošao nijedan automobil, što je eliminisalo mogućnost da su farovi automobila uzrok pojave „duhova“.

Drugi članak je bio samo za nijansu informativniji. Objavljen u 1969. broju Kostal Karoline, malom časopisu propalom 1980. godine, članak je izveštavao o tome da groblje tone i da je sva šteta rezultat toga. Autor je spomenuo i legendu i blizinu Rajkersa, i mada sam nije video svetla (poseta je bila u letnje doba), prilikom iznošenja nekoliko mogućih objašnjenja, kojih je Džeremi i sam bio svestan, suviše se oslanjao na izveštaje očevidaca.

Prvo se odnosilo na rastinje, koje prilikom truljenja može iznenada da bukne, odajući ono što je poznato kao močvarni gas. Džeremi je znao da se ta teorija ne može u potpunosti odbaciti za priobalne predele kao što je ovaj, mada to, po njegovom mišljenju, nije bilo mnogo verovatno, s obzirom na to da su se svetla pojavljivala u hladnim, maglovitim noćima. Mogla je to takođe biti i svetlost koja se javlja prilikom zemljotresa, što su u stvari atmosferska pražnjenja nastala usled pomeranja i trenja stena duboko ispod zemljine kore. Opet su se pojavile teorije o farovima automobila, prelamanju svetlosti zvezda, kao i „lisičjoj vatri“ odnosno fosforescentnom odsjaju jedne vrste gljiva koja živi na trulom drvetu. Alge takođe, pisalo je, mogu imati fosforescentni sjaj. Autor je čak spomenuo da može biti u pitanju efekat Nova zemlja, kad se zrak svetlosti prelama kroz slojeve vazduha različite temperature, što izgleda kao sjaj. I kao poslednju mogućnost, autor je spomenuo vatru svetog Elma, električna pražnjenja oštrih objekata za vreme oluje.

Drugim rečima, zaključak autora članka bio je da bi bilo šta navedeno moglo prouzrokovati pojavu svetlosti na groblju.

Bez obzira na to koliko članak bio nejasan, pomogao je Džeremiju da raščisti sopstvene misli. Po njegovom mišljenju, pojava svetlosti imala je mnogo veze s geografijom. Brdo iznad groblja je izgleda bilo najviša tačka u okolini, a groblje koje je tonulo činilo je da u toj oblasti magla bude gušća nego obično. Sve to je značilo da je u pitanju odbijanje ili prelamanje svetlosti.

meteori & avada

Trebalo je samo otkriti izvor i zato je morao da pronađe podatak o tome kada se neobična svetlost prvi put pojavila. I to ne nešto uopšteno, već tačan datum, tako da može utvrditi šta se u to vreme dešavalo u samom gradu. Ukoliko su u tom trenutku bile u toku neke velike promene - neki projekat izgradnje, na primer, nova fabrika ili nešto slično - možda je uzrok upravo u tome. Ili, ukoliko i sam vidi svetla - a na to nije uopšte računao - posao će mu biti još lakši. Ukoliko bi se, na primer, pojavila oko ponoći, a pri tom ne budu prošla nijedna kola, mogao bi da proveri lokacije okolnih kuća sa upaljenim lampama, blizinu puta, a možda čak i rečni saobraćaj. I sami brodovi su mogli biti uzrok, razmišljao je, pod uslovom da su dovoljno veliki.

Pregledajući još jednom knjige s gomile, pravio je beleške o promenama koje su se događale u gradu tokom godina, s posebnim naglaskom na one koje su se dogodile na prelasku iz veka u vek.

Kako su sati odmicali, lista je bivala sve veća. Na početku dvadesetog veka dogodio se manji procvat izgradnje porodičnih kuća koji je trajao od 1907. do 1914. godine, kad se sever-ni deo grada znatno proširio. Mala luka proširivana je 1910. godine, potom 1916. i još jednom 1922. godine; u kombinaciji s površinskim kopovima i rudnicima fosfora, iskopavanja su bila obimna. Rad na železničkoj pruzi započeo je 1898. godine, a njeni ogranci su se gradili u raznim delovima okruga sve do 1912. Železnički most preko reke završen je 1904. a od 1908. do 1915. godine izgrađena su tri manja proizvodna pogona: fabrika tekstila, rudnik fosfora i fabrika papira. Od njih je samo fabrika papira još uvek radila - fabrika tekstila zatvorena je pre četiri godine, rudnik 1987 - tako da je to, izgleda, eliminisalo druge dve mogućnosti.

Još jednom je proverio sve činjenice, uverio se da su tačne i sredio knjige tako da Leksi može da ih vrati na police. Zavalio se u stolicu istežući ukočeno telo i bacio pogled na sat. Bližilo se podne. Sve u svemu, smatrao je proteklo vreme dobro utrošenim. Bacio je preko ramena pogled na otvorena vrata iza sebe.

Leksi nije dolazila da ga obiđe. Na neki način, činjenica da nije mogao tako lako da je pročitana sviđala mu se i za trenutak je pozeleo da živi u gradu ili nekom mestu blizu Njujorka. Bilo bi zanimljivo videti kako bi se stvari odvijale među njima. Trenutak kasnije, pojavila se na vratima.

„Zdravo“, javila mu se. „Kako ide?“

Okrenuo se ka njoj. „Dobro, hvala.“

Navukla je jaknu. „Slušaj, razmišljala sam da odem i donesem nešto za ručak. Da li bi hteo nešto?“

„Ideš li do Herbsa?“, upitao je.

„Ne. Ako ti se učinilo da je za doručkom gužva, treba da vidiš kako to mesto izgleda u vreme ručka. Ali biće mi drago da naručim nešto da ponesem u povratku.“

Ustručavao se samo jedan trenutak.

„Bi li ti smetalo da pođem s tobom? Prijalo bi mi da protegnem noge. Sedeo sam celo prepodne, a voleo bih da vidim još nešto od grada. Možda bi čak mogla i da mi pokažeš okolinu.“ Zastao je. „Mislim, ako je to u redu.“

Samo što je pomislila da odbije, začula je ponovo Dorisine reči. Misli su joj postale smušene. Da pristanem ili ne? I uprkos mišljenju koje je gajila - hvala ti na tome, Doris - čula je sebe kako govori: „Svakako. Ali imam samo sat vremena slobodno, tako da nisam sigurna da ću ti biti od pomoći.“

Delovao je skoro isto toliko iznenađeno koliko i ona. Ustao je i krenuo za njom. „Koliko god bila, dobro je“, rekao je. „Pomoći će mi da popunim praznine, znaš. Važno je znati šta se dešava u jednom ovakvom mestu.“

„U našem malom provincijskom gradu, misliš?“

„Nisam rekao da je ovo provincijski grad. To su tvoje reči.“

„Da, ali to je tvoj način razmišljanja, ne moj. Ja volim ovo mesto.“

„Svakako“, složio se. „Zbog čega bi inače živela ovde?“

„Kao prvo, zato što ovo nije Njujork.“

„Bila si tamo?“

„Nekada sam živela na Menhetnu. U 69. zapadnoj ulici.“

Umalo se spotakao. „To je samo nekoliko ulica dalje od mog stana.“

Nasmejala se. „Tako je mali ovaj svet, zar ne?“ Dok su išli ka stepenicama, Džeremi je ubrzao korak pokušavajući da je sustigne. „Šališ se, zar ne?“

„Ne“, rekla je. „Živela sam tamo s momkom skoro godinu dana. On je radio za Morgan Stenli dok sam odrađivala pripravnički staž u Njujorškoj biblioteci.“

„Ne mogu da verujem...“

„Šta ne možeš da veruješ? Da sam živela u Njujorku i napustila ga? Da sam živela blizu tebe? Ili to da sam živela s momkom?“

„Sve to“, odgovorio je. „Ili ništa od toga. Nisam siguran.“ Pokušao je da svari činjenicu da je ova bibliotekarka iz malenog grada nekada živela u njegovom susedstvu. Primitivši njegov izraz lica, morala je da se nasmeje.

„Svi ste vi isti, znaš?“, rekla je.

„Ko?“

„Ljudi koji žive u velikim gradovima. Provedete ceo život misleći da na svetu nema tako posebnog mesta kao što je Njujork i da nijedno drugo mesto na svetu nema nikakve prednosti.“

„U pravu si“, priznao je Džeremi. „Ali to je samo zato što ostatak sveta gubi u poređenju s Njujorkom.“

Pogledala ga je, a izraz njenog lica jasno je govorio: Ne mogu da verujem da si rekao to što si rekao.

Slegnuo je ramenima, glumeći nedužnost. „Mislim... ma hajde... Nije da Kolibe Grinlif mogu da se porede s *For sizons* ili Plažom, zar ne? Mislim, čak i ti to moraš da priznaš.“

Narogušila se na toliku uobraženost i počela da hoda još brže. Sad je bila potpuno sigurna da Doris nije imala pojma o čemu govori kad joj je ono rekla.

Međutim, Džeremi nije odustajao. „Hajde... Priznaj. Znaš da sam u pravu, zar ne?”

Do tog trenutka stigli su do ulaznih vrata biblioteke i on joj je pomogao da ih otvori. Iza njih, jedna starija žena koja je ušla u predvorje pažljivo ih je posmatrala. Leksi je držala jezik za zubima dok nisu izašli napolje, a onda se okrenula ka njemu.

„Ljudi ne žive u hotelima", prasnula je. „Oni žive u zajednicama. A to je ono što mi ovde imamo. Zajednicu. U kojoj se ljudi poznaju i brinu jedni o drugima. Gde deca mogu da se igraju uveče, i ne brinu o nepoznatim ljudima."

Podigao je ruke. „Hej", rekao je, „nemoj da me pogrešno razumeš. Ja volim zajednice. I sam sam odrastao u jednoj takvoj. Znao sam svaku porodicu u kraju po imenu zato što su godinama živeli tu. Neki još uvek žive na istom mestu, i veruj mi, ja odlično znam koliko je za roditelje važno da znaju šta im rade deca i s kim se druže. Tako je bilo i u mom detinjstvu. Čak i kad bismo lutali okolo, susedi su uvek motrili na nas. Hoću da kažem da toga ima i u Njujorku, u zavisnosti od toga u kom delu živiš. Naravno, kraj u kom sad živim pretežno je naseljen mladima koji grade karijeru i stalno su u pokretu. Ali pogledaj Park Sloup u Bruklinu ili Astoriju u Kvinsu, i videćeš decu kako se motaju po parkovima, igraju košarku i fudbal i rade sve ono što rade i ovdašnja deca."

„Kao da si ti ikada razmišljao o takvom čemu."

Istog trenutka kad je progovorila, zažalila je zbog oštine u svom glasu. On, međutim, nije ni trepnuo.

„Jesam", rekao je. „I veruj mi, kad bih imao decu, ne bih živeo tamo gde živim. Imam gomilu sestrića i sestričina koji žive u gradu, i to u kraju gde ima mnogo druge dece i ljudi koji paze na njih. Po mnogo čemu liči na ovaj grad."

Nije ništa rekla, pitajući se govori li istinu.

„Slušaj", nastavio je, „nema potrebe da se svađamo. Hoću da kažem da će s decom sve biti u redu dok god su sa svojim roditeljima, bez obzira na to gde žive. Ne drže mali gradovi monopol nad vrednostima. Mislim, kad bih malo zagrebao površinu, sigurno bih naišao na dosta dece koja su i ovde upala u nepriliku. Deca su deca, bez obzira na to gde žive." Nasmehio se, pokušavajući da joj stavi do znanja da ništa od onog što je rekla nije shvatio lično. „Osim toga, nisam uopšte siguran kako smo započeli tu temu o deci. Od ovog trenutka, obećavam da to više neću spominjati. Samo sam hteo da kažem da sam iznenađen što si živela u Njujorku i to samo nekoliko ulica od mene." Zastao je. „Primirje?"

Zurila je u njega zadržavajući dah. Možda je u pravu. Ne, bila je sigurna da jeste. Priznala je sebi da je ona ta koja je započela svađu. Smušene misli znaju dovesti do toga. U šta se, za ime sveta, ona to upetljala?

„Primirje", najzad je rekla. „Pod jednim uslovom."

„A to je?"

„Ti voziš. Ja nisam došla kolima."

Laknulo mu je. „Čekaj da nađem ključeve."

Nisu bili naročito gladni, pa mu je Leksi pokazala put do male prodavnice iz koje su posle nekoliko minuta izašli s kutijom krepera, svežim voćem, nekoliko vrsta sira i dve boce soka.

Kad su se vratili u kola, Leksi je spustila vrećicu kraj sebe. „Želiš li da vidiš neko određeno mesto?“ upitala je.

„Brdo Rajkers. Postoji li put do vrha?“

Klimnula je glavom. „I nije neki put. Ranije je korišćen za šetnje i izlete, ali ga sad uglavnom koriste lovci na jelene. Put je loš - nisam sigurna želiš li kolima da ideš tamo.“

„Nije važno, ionako su iznajmljena. Osim toga, počinjem da se navikavam na loše puteve u ovom kraju.“

„Dobro“, odvrtila je, „ali nemoj kazati da te nisam upozorila.“

Nisu mnogo razgovarali dok su se vozili iz grada, prošli pored groblja Kedar Krik, pa preko malog mosta. Posle toga, krenuli su putem sa obe strane oivičenim stablima čije su krošnje tek počele da bujaju. Plavetnilo neba se povlačilo pred sivilom, podsećajući Džeremija na zimska popodneva na severu. Povremeno bi jata čvoraka poletela uznemirena bukom automobila. Njihovo kretanje je bilo ujednačeno kao da su povezani nevidljivim nitima.

Leksi je tišina bila neprijatna, pa je počela da opisuje okolinu: građevinske projekte koji nikada nisu započeti, nazive drveća, groblje Kedar Krik kad bi ga na trenutak videli kroz rastinje.

Brdo Rajkers izronilo im je s leve strane, tmurno i preteče u svojoj dnevnoj svetlosti.

Džeremi je već vozio ovim putem prvog dana, posle posete groblju, i tada je okrenuo automobil upravo na ovom mestu. Bilo je to samo minut ili dva prerano, jer mu je Leksi malo dalje pokazala skretanje na put koji kao da je opasavao samo podnožje brda. Nagnuvši se napred, pažljivo je gledala kroz prednje staklo.

„Samo što nismo došli do skretanja“, rekla je. „Trebalo bi da usporiš.“

Džeremi ju je, usporavajući, pogledao i primetio blagu liniju na čelu između obrva dok je napeto posmatrala put ispred njih.

„Evo... ovde“, rekla je pokazujući rukom.

Bila je u pravu: to i nije bio neki put. Posut šljunkom, prošaran rastinjem bio je nalik prilazu Kolibama Grinlif, ali u još gorem stanju. Napustivši glavni put, automobil je počeo da krivuda i poskakuje. Džeremi uspori još više.

„Je li Rajkers državno vlasništvo?“

Klimnula je glavom. „Država ga je otkupila od jedne velike drvne kompanije: Vejerhojser, Džordžija-Pacifik ili tako nešto. Bila sam tad mala. To je, znaš, deo lokalne istorije. Ali to nije park. Mislim da su postojali planovi da naprave neki kamp ili tako nešto, ali država nikada nije ništa uradila.“

Teda borovi su bili sve bliži kako se put sužavao, ali i bio u sve boljem stanju kako su se kretali naviše, vijugajući do vrha. Povremeno bi opazili tragove koje su, kako je pretpostavio, ostavili lovci.

Najzad, drveće je počelo da se proređuje pa su opet mogli da vide nebo; što su više bližili vrhu, rastinje je bivalo sve oskudnije, a potom je gotovo sasvim nestalo. Desetak stabala bilo je presečeno napola; manje od trećine je još uvek stajalo uspravno. Uspon je postao manje strm, a na samom vrhu zemljište je bilo potpuno ravno. Džeremi je zaustavio automobil pored puta. Leksi mu je dala znak da su stigli, i oni izađoše iz automobila.

Prekrstila je ruke dok su se šetali. Vazduh je ovde bio hladniji, a vetrić je štipao obraze. Nebo je izgledalo nadohvat ruke; oblaci nisu više bili bezlični - kovitlali su se praveći različite oblike. Duboko dole video se grad - gomila zbijenih krovova rasutih duž puteva od kojih je jedan vodio do groblja Kedar Krik. Malo izvan grada tekla je drevna, divlja reka nalik rastopljenom čeliku. Video se nadvožnjak na glavnom putu i živopisni železnički most koji se uzdizao iznad njega. Crvenorepi jastreb kružio je iznad njih. Pogledavši bolje, Džeremi je mogao nazreti zgradu biblioteke, pa čak i mesto gde su se nalazile Kolibe Grinlif, mada su same kućice bile skrivene rastinjem.

„Pogled je izuzetan“, najzad je rekao.

Leksi pokaza rukom ka ivici grada, objašnjavajući mu kud da gleda. „Vidiš onu kuću tamo? Onu malo odvojenu sa strane, pored ribnjaka? To je mesto gde živim. A onu tamo? To je Dorisina kuća. Tamo sam odrasla. Ponekad, kad sam bila mala, satima sam zurila u brdo, zamišljajući da bih odavde mogla da vidim sama sebe.“

Nasmešio se. Vetar je mrsio njenu kosu.

„Kad sam bila tinejdžerka, ponekad bih s društvom došla ovde. Znali smo satima da ostanemo. Leti od vrelog vazduha svetiljke na kućama trepere kao zvezde. A tek svici - ovde ih u junu ima toliko da ti se njihov roj čini kao svetla nekog grada na nebu. Iako svi znaju za ovo mesto, nikad nije gužva. Oduvek je bilo kao neko, samo naše, tajno pribežište.“

Zastala je, shvativši da oseća neobičnu napetost, čiji uzrok nije mogla da pronađe.

„Sećam se, kad se jednom očekivala jaka oluja, nagovorili smo nekog momka da nas doveze ovamo svojim kamionom. Imao je jedan od onih kamiona s velikim gumama, koji bi mogao da se spusti i niz Veliki kanjon ako je potrebno. Popeli smo se da posmatramo munje, očekujući da vidimo njihovo svetlucanje na nebu. Nismo shvatali da smo došli upravo na najvišu tačku u okolini. Kad je počelo da grmi, u početku je bilo prelepo.“

Munja bi zaparala nebo, nekad u blesku, a nekada svetlošću nalik stroboskopskoj, a mi bismo brojali sve dok ne bismo začuli grom. Znaš - da bismo videli koliko je daleko. Ali je već u sledećem trenutku oluja stigla do nas. Vetar je toliko jako duvao da se kamion bukvalno ljuljao, a od kiše nismo ništa mogli videti. A onda su gromovi počeli da udaraju u drveće oko nas. Džinovske munje su silazile s neba toliko blizu da se zemlja tresla, a posle toga bi vrhovi borova eksplodirali hiljadama varnica.“

Dok je pričala, Džeremi ju je pomno posmatrao. Bilo je to prvi put da je nešto rekla o sebi otkako su se sreli. Pokušao je da zamisli kakav je njen život bio u to vreme. Kakva je bila u srednjoj školi? Je li bila omiljena? Ili je bila jedna od onih ozbiljnih devojaka, naklonjenih knjigama i učenju, koje su svoje pauze za ručak provodile u biblioteci? Svakako, bila je to stara priča - mislim, koga je briga šta je bilo u srednjoj školi? Ali čak ni sad kad je bila izgubljena u uspomenu, nije mogao da otkrije kakva je ona zapravo.

„Kladim se da ste bili prestravljeni“, rekao je. „Munja može da dostigne temperaturu od pedeset hiljada stepeni, znaš.“ Bacio je pogled na nju. „To je deset puta toplije od površine Sunca.“

Nasmejala se. „Nisam to znala. Ali u pravu si - mislim da nikada u životu nisam osećala veći strah.“

„I šta se desilo?“

„Oluja je prošla, kao što uvek prođe. Kad smo došli sebi, odvezli smo se nazad u grad. Ali sećam se da je Rejčel stezala moju ruku toliko jako da su mi na koži ostali tragovi njenih noktiju.“

„Rejčel? Da nije to ona konobarica u Herbsu?“

„Jeste, to je ona.“ Prekrstivši ruke, dobacila mu je pogled. „Zašto? Da ti se nije nabacivala jutros za doručkom?“

Premestio se s noge na nogu. „Pa ne bih to tako nazvao. Bila je samo malo... Pa, rekao bih napadna.“

Leksi se nasmejala. „To me ne iznenađuje. Ona je... Pa ona je Rejčel. Bile smo najbolje prijateljice u mladosti i ja je i dalje na neki način posmatram kao sestru. Oduvek je tako. Ali pošto sam otišla na koledž i u Njujork... Pa, kad sam se vratila, naš odnos više nije bio isti. Jednostavno se promenio, ne znam kako bih to drugačije opisala. Nemoj pogrešno da me shvatiš - ona je simpatična devojka, beskrajno je zabavna i nema ni trunke iskvarenosti u sebi, ali...“

Začutala je. Džeremi je pažljivo posmatrao.

„U poslednje vreme posmatraš stvari drugim očima?“

Uzdahnula je. „Da, mislim da je to u pitanju.“

„Mislim da se to dešava svima kad dostignu neku zrelost“, odvratio je Džeremi. „Otkriješ ko si i šta želiš i tada shvatiš da ljudi koje poznaješ celog svog života ne posmatraju stvari na isti način kao ti. I onda gajiš lepe uspomene, ali krećeš dalje. To je normalno.“

„Znam. Ali u gradu ove veličine to je malo teže. Malo je ljudi u tridesetim, još manje onih koji su još uvek slobodni. Ovo je kao neki mali svet.“

Klimnuo je glavom pre nego što je prasnuo u smeh. „Tridesete?“

Setila se kako je juče pokušavao da pogodi koliko joj je godina.

„Da“, rekla je, slegnuvši ramenima.. „Starim, valjda.“

„Ili ostaješ mlada“, odvratio je. „Bar ja tako razmišljam o sebi. Uvek kad se zabrinem zbog godina koje prolaze, jednostavno počnem da nosim pantalone malo niže na bokovima, stavim na glavu kapu za bejzbol, i to naopako, i šetam po gradu slušajući rep.“

Zakikotala se zamislivši tu sliku. Uprkos hladnoći osetila je toplotu, shvativši neočekivano a ipak nekako neizbežno da uživa u njegovom društvu. I dalje nije bila sigurna da joj se dopada - u stvari, bilo je upravo suprotno - i za trenutak, borila se da pomiri oprečna osećanja. To je značilo da je najbolje izbegavati tu temu. Stavila je prst na bradu. „Da, shvatam. Izgleda da smatraš da je lični stil veoma važan.“

„Nema sumnje da jeste. Eto, koliko juče je mnogo ljudi bilo zadivljeno mojom odećom, uključujući i tebe.“

Nasmejala se, a kad su začutili, dobacila mu je brz pogled. „Kladim se da zbog posla mnogo putuješ“, pitala je.

„Možda četiri ili pet puta godišnje, svaki put na nekoliko nedelja.“

„Jesi li ikada bio u nekom gradu nalik ovom?“

„Ne“, odgovorio je. „Svako mesto ima neku posebnu draž, ali iskreno mogu reći da nikada nisam bio u mestu nalik ovom. A ti? Osim Njujorka?“

„Bila sam na *UNC*¹³ na Čapel Hilu i provela dosta vremena u Reliju. Bila sam i u Šarloti, još kao srednjoškolka. Naš fudbalski tim igrao je na šampionatu kad sam bila na poslednjoj godini, tako da smo svi tamo krenuli kolima. Naš konvoj se protezao šest kilometara duž puta. Bila sam i u Vašingtonu, jednom kad sam bila mala. Ali nikada nisam bila u inostranstvu.“

Još dok je pričala, shvatila je koliko će mu prazno delovati njen život. Džeremi joj se nasmeši, kao da ume da čita misli.

„Svidela bi ti se Evropa. Katedrale, prekrasna priroda, bistroi i gradski trgovi. Opušten način života... Odlično bi se uklopila.“

Spustila je pogled. Bila je to lepa misao, ali...

I u tome je bila suština. Upravo u tom - ali. Uvek se negde skrivalo neko - ali. Život je imao nezgodnu naviku da retko kada i retko kome pruža tako egzotične prilike. Za većinu ljudi, uključujući i nju, to jednostavno nije bila stvarnost. Nije mogla da ostavi Doris, niti da duže vreme odsustvuje iz biblioteke. I zašto joj, za ime sveta, on sve ovo govori? Da bi joj pokazao da je veći kosmopolita od nje? Pa, žao mi je što ti kvarim zadovoljstvo, ali ja sam i sama svesna toga, pomislila je.

Pa ipak, istog trenutka javio se drugi glas, govoreći da mu je namera bila da joj laska. Hteo je da joj stavi do znanja kako smatra da je ona nešto posebno, svetska žena i više nego što je očekivao. Da je sposobna da se uklopi bilo gde.

---

¹³ Skraćeno od engl: University of North Carolina - Univerzitet Severne Karoline. (Prim. prev.)

„Oduvek sam želela da putujem“, priznala je, nekako mireći oprečne glasove u svojoj glavi. „Mora da je lepo imati takvu mogućnost u životu.“

„Nekada jeste. Ali, verovala ili ne, najviše uživam u upoznavanju s ljudima. I kad razmišljam o mestima na kojima sam bio, uglavnom vidim lica ljudi, a ne sama mesta.“

„Sad ti zvučiš kao romantik“, odvrtila je. Uh, bilo je teško odoleti tom gospodinu Džeremiju Maršu. Prvo se postavi kao lovac na ženska srca a sad još i kao altruista; video je sveta, ali ipak čvrsto stoji na zemlji; kosmopolita, ali ipak svestan pravih vrednosti. Koga god sreo i ma gde bio, bez sumnje je posedovao tu unutrašnju sposobnost da učini da se drugi - naročito žene - osećaju kao da im je rod. Što je, naravno, vodilo pravo do njenog prvog utiska o njemu.

„Možda i jesam pomalo romantik“, odvratio je, bacivši pogled na nju.

„Znaš li šta mi se svidelo u Njujorku?“, upitala je, promenivši temu.

Gledao je sa očekivanjem.

„Sviđalo mi se što se uvek negde nešto dešava. Ulice su uvek bile pune ljudi koji su žurili, taksija koji su zujali okolo, bez obzira na to koje je doba dana ili noći. Uvek je bilo moguće nekud otići, uvek je postojalo nešto što treba videti, neki novi restoran koji treba isprobati. Bilo je uzbudljivo, naročito za nekog ko je odrastao ovde. Skoro kao da si na Maršu.“

„Zašto nisi ostala?“

„Mogla sam. Ali to nije mesto za mene. Može se reći da je razlog što sam i otišla tamo prestao da postoji. A otišla sam da bih bila s nekim.“

„Aha“, odvrati Džeremi. „Znači, to je bio razlog?“

Klimnula je glavom. „Sreli smo se na koledžu. Bio je tako... ne znam... savršen, valjda. Odrastao u Grinsborou, iz dobre porodice, inteligentan. I veoma privlačan, takođe. Dovoljno privlačan da natera ženu da zanemari sopstveni instinkt. Bilo je dovoljno da me samo pogleda i već sam išla s njim u grad. Nisam mogla da odolim.“

Džeremi se uzvrpoljio. „Je l' tako?“

Nasmešila se u sebi. Muškarci nikada nisu želeli da slušaju o tome koliko je privlačan neki drugi muškarac, naročito ako je u pitanju bila ozbiljna veza.

„Sve je bilo dobro skoro godinu dana, čak smo se i verili.“ Neko vreme je bila zadubljena u misli, a onda je duboko uzdahnula i nastavila. „Prihvatila sam da stažiram u Njujorškoj univerzitetskoj biblioteci. Ejveri je počeo da radi u Volstritu. Onda sam ga jednog dana zatekla u krevetu s koleginicom. To me je na neki način nateralo da shvatim da on nije pravi čovek za mene, tako da sam se iste noći spakovala i vratila ovamo. Posle toga, nikada ga više nisam videla.“

Vetar je počeo jače da duva, zviždeći niz padine brda, noseći sa sobom blagi miris zemlje.

„Jesi li gladan?“, pitala je, želeći opet da promeni temu. „Mislim, lepo je stajati ovde s tobom, ali ukoliko nešto ne pojedem, postaću čangrizava.“

„Umirem od gladi“, odvratio je.

Vratili su se do kola i podelili hranu. Džeremi je na prednjem sedištu otvorio kreker. Primetivši da s tog mesta i nemaju neki pogled, upalio je motor, obišao liticu, a onda - pažljivo manevrišući - zaustavio kola tako da su ponovo ispred sebe videli grad kao na dlanu.

„I tako si se vratila ovamo, počela da radiš u biblioteci i...”

„To je sve”, rekla je. „To radim poslednjih sedam godina.”

Izračunao je da joj je sad trideset jedna godina.

„Jesi li imala neku vezu posle toga?” upitao je.

Držeći kesu s voćem između kolena, odlomila je parče sira i stavila ga na kreker. Pitala se da li uopšte da odgovori na to pitanje, a onda pomislila da on ionako uskoro odlazi.

„Naravno. Imala sam ih tu i tamo.” Ispričala mu je za advokata i doktora i da se u poslednje vreme viđa s Rodnijem Hoperom. Izostavila je samo gospodina Renesansu.

„Pa... dobro. Zvuči kao da si zadovoljna svojim životom”, rekao je.

„Jesam”, brzo se složila. „Zar ti nisi?”

„Uglavnom jesam. S vremena na vreme poludim, ali mislim da je i to normalno.”

„I to je onda kad počneš da nosiš pantalone nisko na kukovima?”

„Upravo tako”, odvratio je sa osmehom. Zgrabio je nekoliko kreker, poređao ih i počeo da slaže sir po njima. Pogledao ju je sa ozbiljnim izrazom na licu. „Bi li ti smetalo da ti postavim jedno lično pitanje? Naravno, ne moraš da odgovoriš. Neću to pogrešno shvatiti, veruj mi. Samo sam radoznao.”

„Misliš, pitanje koje je još ličnije od pitanja o bivšim vezama?”

Bojažljivo je slegnuo ramenima, a ona je odjednom videla kako je izgledao kad je bio mali: usko, glatko lice, ravno podsečene šiške, košulja i farmerke prljave od igranja napolju.

„Samo napred”, odvratila je. „Pitaj.”

Usredsredio se na poklopac svoje limenke s voćem, iznenada izbegavajući njen pogled. „Kad smo stigli ovamo, pokazala si mi kuću svoje bake. Rekla si da je to kuća u kojoj si odrasla.”

Klimnula je glavom. Pitala se kad će stići do toga.

„Jeste”, odvratila je.

„Zašto?”

Pogledala je kroz prozor; iz navike je pogledom potražila put koji je vodio iz grada. Kad ga je spazila, počela je polako da priča.

„Moji roditelji su se vraćali iz Bakstona, tamo na Spoljnim obalama. To je mesto u kom su se venčali i tamo su imali malu brvnaru na plaži. Odavde je malo teško doći do nje, ali se moja mama klela da je to najlepše mesto na svetu, pa je moj otac kupio mali brod tako da nisu morali da koriste trajekt da bi tamo stigli. Bilo je to njihovo pribežište kad bi odlučili da se iskradu i pobegnu od svega. S trema brvnare vidi se svetionik. S

vremena na vreme i ja odlazim tamo, upravo kao i oni, kad hoću da pobeegnem od svega."

Razvukla je usne u poluosmeh i nastavila.

„U svakom slučaju, kad su se te noći vraćali kući, bili su umorni. Čak i bez trajekta, potrebno je nekoliko sati da se stigne, pa pretpostavljam da je prilikom povratka moj otac zaspao za volanom i kola su pala s mosta. Do trenutka kad je, narednog jutra, policija pronašla automobil i izvukla ga iz vode, oboje su bili mrtvi."

Džeremi je ćutao nekoliko trenutaka. „To je užasno", na kraju je rekao. „Koliko ti je bilo godina?"

„Dve. Te noći me je čuvala Doris, a sledećeg dana otišla je s dedom u bolnicu. Kad su se vratili, rekli su mi da ću živeti s njima. I tako je i bilo. Čudno je što, iako sam znala šta se dogodilo, nekako mi to nije izgledalo stvarno. Nisam osećala da mi bilo šta nedostaje dok sam odrastala. Meni su deda i baba bili isto što su drugima bili roditelji, osim što sam ih zvala po imenu." Nasmejala se. „Uzgred, to je bila njihova ideja. Verovatno nisu hteli da ih doživljavam kao babu i dedu pošto su me odgajali, a nisu mi bili ni roditelji."

Kad je završila, pogledala ga je primetivši kako mu se ramena ocrtavaju kroz džemper, i rupice na njegovim obrazima.

„Sad je na mene red da postavljam pitanja", rekla je. „Mnogo sam pričala, a znam da je moj život, u poređenju s tvojim, dosadan. Ne to što se desilo mojim roditeljima, nego moj život ovde."

„Ne, uopšte nije dosadan. Zanimljiv je. Kao, na primer... kad čitaš neku novu knjigu i okrećući stranice doživiš nešto neočekivano."

„Sviđa mi se ta metafora."

„Znao sam da će ti se svideti."

„A šta je s tobom? Šta te je navelo na to da postaneš novinar?"

Nekoliko narednih minuta pričao joj je o godinama provedenim na koledžu, svojim planovima da postane profesor i sledu događaja koji su ga doveli ovamo gde je sad.

„Imaš petoricu braće, kažeš?"

Klimnuo je glavom. „Petoricu starije braće. Ja sam najmlađi u porodici."

„Iz nekog razloga, ne mogu da te zamislim s braćom."

„Zašto?"

„Deluješ mi kao jedinać."

Zavrteo je glavom. „Sramota je što nisi nasledila vidovnjačke sposobnosti od ostalih iz svoje porodice."

Nasmejala se pre nego što je skrenula pogled. U daljini je crvenorepi jastreb i dalje kružio iznad grada. Stavila je ruku na prozor, osetivši hladnoću stakla na koži. „Dvesta četrdeset sedam", rekla je.

Pogledao ju je. „Molim?"

„Toliko žena je posetilo Doris da bi saznale pol svojih beba. Dok sam odrastala, videla bih ih kako sede u kuhinji i razgovaraju s bakom. Čudno je to što čak i sad mogu da se setim tog posebnog izgleda koji su sve imale: varnice u očima, svežina njihove kože i duboko uzbuđenje. Istina je ono što govore stari ljudi da trudne žene imaju taj poseban sjaj i sećam se da sam mislila kako i ja želim tako da izgledam kad odrastem. Doris bi neko vreme razgovarala s njima da bi se uverila da zaista žele da znaju pol, a onda bi ih uhvatila za ruku, i na trenutak postala vrlo tiha. Ni jedna ni druga ne bi disale, a nekoliko sekundi posle toga rekla bi svoje predviđanje." Leksi je uzdahnula. „Svaki put je bila u pravu. Dvesta četrdeset sedam žena je došlo, a ona je pogodila dvesta četrdeset sedam puta. Doris ima njihova imena zapisana u knjizi gde je sve zapisivala, čak i datume njihovih poseta. Možeš da je pogledaš ako želiš. Još uvek čuva knjigu u svojoj kuhinji."

Džeremi je zurio u nju. Nemoguće, pomislio je, mora da je neka statistička greška. Greška koja pobija zakon verovatnoće, ali ipak greška. A u knjizi će se, bez sumnje, naći samo slučajevi u kojima je pogodila.

„Znam šta misliš", rekla je, „ali možeš da proveriš u bolnici. Ili da pitaš te žene. Ili bilo koga u gradu pitaj je li ikada pogrešila. Čak će ti i okolni doktori reći da ima neki poseban dar."

„Je li ti ikada palo na pamet da možda zna nekoga ko radi ultrazvučne preglede?"

„Nije to u pitanju", odgovorila je.

„Kako možeš biti tako sigurna?"

„Zato što je tada prestala. Kad je tehnologija najzad stigla u grad. Jednom kad su ljudi mogli i sami da vide sliku bebe, nije bilo razloga da dolaze kod nje. Sve je manje žena dolazilo. Sad možda dođu jedna ili dve godišnje, uglavnom žene sa sela koje nemaju zdravstveno osiguranje. Može se reći da ovih dana ne postoji velika potražnja za njenim sposobnostima."

„A traženje vode?"

„Isto", odvrtila je. „Nema mnogo potrebe za nekim ko ima njene sposobnosti. Ceo istočni deo države leži na ogromnom rezervoaru vode. Možeš da kopaš bunar bilo gde i naići ćeš na nju. Ali u vreme dok je odrastala u okrugu Kob u Džordžiji, farmeri su dolazili kod nje kući i molili je za pomoć, naročito za vreme suša. I mada joj u to vreme nije bilo više od osamdevet godina, svaki put bi našla vodu."

„Zanimljivo", odvratio je Džeremi.

„Mislim da još uvek ne veruješ."

Promeškoltio se na sedištu. „Mora da postoji neko objašnjenje. Uvek postoji."

„Ne veruješ u bilo kakvu magiju?"

„Ne", rekao je.

„To je tužno", odvrtila je. „Možda je nekada nešto što se desi stvarno magija."

Nasmejavao se. „Pa, možda za vreme svog boravka ovde otkrijem nešto zbog čega ću promeniti mišljenje."

Nasmejala se i ona. „Već jesi. Samo si suviše tvrdoglav da poveruješ u to.“

Pošto su završili svoj improvizovani ručak, Džeremi pokrenu motor i poče da se spušta niz padinu brda. Prednji točkovi kao da su nekom čarolijom bili privučeni svakoj rupi na putu. Amortizeri su cvileli i škripali i do trenutka kad su se spustili s brda, Džeremijevi ručni zglobovi su pobeleli od napora.

Istim putem su se vratili nazad. Prolazeći pored groblja, Džeremijev pogled bio je prikovan za jednu tačku na vrhu brda; uprkos udaljenosti, mogao da je da vidi mesto gde su zaustavili automobil.

„Imamo li vremena da obiđemo još neka mesta? Voleo bih da svratim do marine, fabrike papira, a možda i do železničkog mosta.“

„Imamo vremena“, odgovorila je. „Samo da se ne zadržavamo predugo. Sve to nam je usput.“

Posle deset minuta, prateći njena uputstva, ponovo je zaustavio kola. Bili su na obodu gradskog jezgra, nekoliko ulica dalje od Herbsa, pored drvenim daskama obloženog šetališta koje se protezalo uz reku. Reka Pamliko bila je skoro kilometar i po široka, njeni brzaci su ljutito penušali, a od struja se voda mreškala stvarajući belu penu koja je jurila nizvodno. Na drugoj obali, blizu železničkog mosta, fabrika papira - velika građevina - izbacivala je oblake dima iz dvostrukih dimnjaka.

Kad je izašao iz kola, Džeremi se protegao, a Leksi je prekrstila ruke. Obrazi su počeli da joj crvene od hladnoće.

„Postaje sve hladnije ili se to meni samo čini?“ pitala je.

„Hladno je“, složio se. „Izgleda kao da je hladnije nego na brdu, ali nam se to možda čini zbog grejanja u kolima.“

Kad je krenula niz šetalište, Džeremi se borio da drži korak s njom. Najzad je usporila, stala i naslonila se na ogradu, a Džeremijev pogled je odlutao do železničkog mosta. Uzdignut visoko iznad reke kako bi veliki brodovi mogli da prođu, bio je ispresecan stubovima, zbog čega je podsećao na viseći most.

„Nisam bila sigurna sa koje udaljenosti si hteo da ih vidiš“, rekla je. „Da imamo više vremena, odvela bih te na drugu obalu reke do fabrike, ali je odavde pogled verovatno mnogo bolji.“ Pokazala je rukom ka drugom kraju grada. „Marina je tamo, pored puta. Vidiš li gde su vezani brodovi?“

Džeremi je klimnuo glavom. Iz nekog razloga, očekivao je da bude mnogo veća. „Mogu li veliki brodovi da pristanu tamo?“

„Mislim da mogu. Neke velike jahte iz Nju Berna ponekad ostanu tu nekoliko dana.“

„A šta je s baržama?“

„Pretpostavljam da mogu. Reka je produbljena bagerom kako bi barže koje prevoze drvo mogle da pristanu, mada one obično pristaju tamo, na drugoj strani. Eno“ - pokazala je rukom ka malom zalivu - „vidi se nekoliko već natovarenih.“

Pratio je njen pogled, potom se okrenuo upoređujući lokacije. S brdom Rajkers na toj udaljenosti, most i fabrika bili su u istoj liniji. Slučajnost? Ili potpuno nevažna činjenica? Zurio je u pravcu fabrike hartije, pokušavajući da ustanovi jesu li vrhovi dimnjaka noću osvetljeni. To mora da proveri.

„Prevoze li sve drvo baržama ili koriste i železnicu?”

„Iskreno govoreći, nikada nisam obratila pažnju. Ali to nije teško proveriti.”

„Znaš li koliko vozova prolazi tim mostom?”

„Nisam sigurna. Ponekad noću čujem zvižduk i često moram da stanem na prelazu i sačekam da prođe voz, ali ti ne mogu sa sigurnošću reći. Znam da prevoze dosta robe iz fabrike papira. Tamo voz staje.”

Džeremi je, posmatrajući železnički most, klimnuo glavom.

Leksi se nasmejala i nastavila. „Znam o čemu razmišljaš. Misliš da možda svetla na groblju uzrokuju farovi voza dok prelazi preko mosta, zar ne?”

„To mi je palo na pamet.”

„Nije to”, rekla je, odmahujući glavom. „Sigurna si?”

„Noću vozovi ulaze u krug fabrike tako da narednog dana mogu da natovare vagone. Tako farovi lokomotive svetle suprotno od Rajkersa.”

Razmatrao je taj podatak i sam se naslonivši na ogradu. Vetar se poigravao njenom kosom, i izgledala je divlje. Zavukla je ruke u džepove jakne.

„Jasno mi je zašto ti je odrastanje ovde bilo zanimljivo”, primetio je.

Naslonila se na ogradu tako da se mogla okrenuti ka centru grada, posmatrajući male uredne prodavnice ukrašene američkim zastavama, berbernicu, mali park koji se ugnezdio pored šetališta. Po pločnicima su se muvali prolaznici ulazeći i izlazeći iz prodavnica, noseći torbe. Uprkos hladnoći, niko nije žurio.

„Pa, moram da priznam, umnogome podseća na Njujork.”

Nasmejao se. „Nisam na to mislio. Hteo sam da kažem da bi se mojim roditeljima verovatno svidelo da odgajaju decu na nekom ovakvom mestu. S velikim travnjacima i šumarcima za igru. Tu je čak i reka u kojoj leti može da se pliva. Mora da je bilo... idilično.”

„I dalje je. Tako kažu ljudi koji ovde žive.”

„Izgleda da si uspela ovde.”

Na trenutak je izgledala gotovo tužno. „Da, ali sam išla na koledž. Mnogi ljudi ovde to ne mogu sebi da priušte. Ovo je siromašan okrug, a grad se bori s teškoćama otkako su fabrika tekstila i rudnik fosfora zatvoreni. Mnogi roditelji ne shvataju važnost dobrog obrazovanja. To je nekada teško - ubediti decu da u životu ima boljih stvari nego zaposliti se u fabrici hartije s druge strane reke. Ja živim ovde zato što to želim. To je moj izbor. Ali mnogi ljudi ostaju zato što nemaju drugog izbora.”

„To se svuda događa. Nijedan od moje braće nije išao na koledž, tako da sam ja na neki način čudak jer mi je učenje išlo od ruke. Moji roditelji su pripadali radničkoj klasi i

celog života su živeli u Kvinsu. Moj otac je bio vozač gradskog autobusa. Četrdeset godina je sedeo za volanom dok nije otišao u penziju."

Zabavljala se. „Čudno. Juče sam pomislila za tebe da si sa Aper Ist Sajda. Znaš ono - portir koji te pozdravlja po imenu, privatne škole, jelovnik od pet jela za večeru, batler koji najavljuje posetioce."

Odmakao se sa izrazom užasa na licu. „Prvo si me videla kao jedinca, a sad još i ovo? Čini mi se da smatraš da sam razmažen."

„Ne, ne razmažen... samo..."

„Nemoj ni da mi kažeš", odvratio je podižući ruku. „Bolje da ne znam. Naročito zato što to nije istina."

„Kako znaš šta sam htela da kažem?"

„Zato što si već pretpostavila dve stvari, a nijedna od njih nije bila preterano laskava."

Uglovi usana joj se blago izviše. „Žao mi je. Nisam htela."

„Jesi, htela si", odvratio je cereći se. Okrenuo se i naslonio leđima na ogradu. Od vetra mu je lice bridelo. „Ali ne brini, neću to shvatiti suviše lično. Pošto nisam neki razmaženi bogataš, mislim."

„Ne, ti si jedan objektivni novinar."

„Tačno."

„Iako odbijaš da priznaš postojanje zagonetki."

„Tačno."

Nasmejala se. „A šta je s tajanstvenošću koju pripisuju ženama? Veruješ li u to?"

„O, za to znam da je istina", odvratio je, misleći naročito na nju. „Ali to nije isto kao verovati u mogućnost hladne fuzije."

„Zašto?"

„Zato što žene predstavljaju subjektivnu tajanstvenost, ne objektivnu. Kad su one u pitanju, ne možeš ništa izmeriti naučnim putem, mada su tu u pitanju genetske razlike između polova. Muškarcima žene deluju tajanstveno jer ne shvataju da muškarci i žene posmatraju svet na različite načine."

„Stvarno?"

„Naravno. To je stvar evolucije i očuvanja vrste."

„A ti si stručnjak po tom pitanju?"

„Pa, posedujem izvesno znanje iz te oblasti."

„I tako, sebe smatraš i stručnjakom za žene, takođe?"

„Ne, stvarno. Sećaš se, rekao sam ti da sam prilično stidljiv?"

„Uh, sećam se. Samo što ti ne verujem."

Prekrstio je ruke. „Dozvoli da pogađam... Smatraš da imam teškoće s vezivanjem?"

Letimično ga je pogledala. „Mislim da je to otprilike to."

meteori & avada

Nasmejao se. „Šta da kažem? Istraživačko novinarstvo predstavlja jedan glamurozan svet i gomile žena žude za tim da postanu deo toga.”

Prevrnula je očima. „O, mooolim te”, odvrtila je. „Nije da si filmska zvezda ili član rok grupe. Ti pišeš za Sajntifik ameriken.”

„Pa?”

„Pa, ja možda jesam s juga, ali ipak ne mogu da zamislim da redakciju tvog časopisa opsedaju obožavateljke.”

Pobedonosno ju je pogledao. „Mislim da upravo pobijaš samu sebe.”

Podigla je obrve. „Mislite da ste veoma pametni, gospodine Marše, zar ne?”

„O, znači vratili smo se ponovo na ono 'gospodine'?”

„Možda. Nisam još odlučila.” Zadenula je pramen kose koji je lepršao iza uha. „Ali propustio si činjenicu da to što te ne prati gomila obožavateljki ne znači obavezno i da ne... švrljaš okolo. Kad je dovoljno da se pojavljuješ na pravim mestima i prosipaš svoj šarm.”

„A ti smatraš da sam šarmantan?”

„Bolje reći smatram da bi neke žene mogle pomisliti da si šarmantan.”

„Ali ne i ti.”

„Ne govorimo sad o meni. Pričamo o tebi, a ti upravo činiš sve kako bi promenio temu. Što verovatno znači da sam u pravu, a ne želiš to da priznaš.”

Gledao ju je s divljenjem. „Veoma ste inteligentni, gospođice Darnel.”

„Čula sam to već.”

„I šarmantni”, dodao je.

Nasmešila mu se a onda skrenula pogled. Pogledala je niz šetalište, potom na drugu stranu ulice u pravcu grada, a onda u nebo. Uzdahnula je. Odlučila je da ne odgovori na njegovo laskanje. Pa ipak, osetila je kako crveni.

Kao da joj čita misli, Džeremi promeni temu. „Šta će se sve dešavati ovog vikenda?”

„Zar nećeš i sam da prisustvuješ?” pitala je.

„Verovatno hoću. Bar delom, u svakom slučaju. Samo sam radoznao da čujem šta ti misliš o tome.”

„Pored toga što će nekim ljudima život biti lud nekoliko dana?” pitala je. „To je... neophodno u ovo doba godine. Kad prođu Dan zahvalnosti i Božić, ništa se ne događa do proleća. A u međuvremenu, vreme je hladno, sivo i kišovito... I tako je pre mnogo godina gradsko veće odlučilo da organizuje obilazak istorijskih porodičnih kuća. Od tada svake godine dodaju neke nove sadržaje u nadi da će vikend zato biti stvarno poseban. Ove godine je to poseta groblju, prošle godine je to bila parada, a pretprošle je organizovana igranka u starom ambaru. Sad je to postalo već deo tradicije grada, pa se većina ljudi koji žive ovde raduje tom događaju.” Dobacila mu je brz pogled. „Za jedan mali, nevažan grad, to je jedina zabava.”

Gledajući je, Džeremi podiže obrve, setivši se reklame za ples u ambaru iz brošure. „Biće organizovan ples?" pitao je, praveći se da ne zna.

Klimnula je glavom. „U petak uveče. U Majerovom ambaru za duvan u centru grada. Zabava je prilično bučna, sa živom muzikom i ostalim. To je jedino veče u godini kad je taverna Lukilu uglavnom prazna."

„Pa, ukoliko budem išao, možda ćeš igrati sa mnom?"

Nasmešila se i pogledala ga svojim najzavodljivijim pogledom. „Evo kako ćemo: ako do tada odgonetneš tajnu starog groblja, igraću s tobom."

„Obećavaš?"

„Obećavam", odvrtila je. „Ali moraš prvo da odgonetneš misteriju."

„Pošteno", rekao je. „Jedva čekam. A ako se dođe do *lindija*¹⁴ ili fokstrota..." Odmahnuo je glavom duboko uzdahnuvši. „Pa, sve što mogu reći jeste da se iskreno nadam da ćeš moći održati korak."

Nasmejala se. „Daću sve od sebe."

Prekrstivši ruke, Lexi je posmatrala kako sunce uzaludno pokušava da se probije kroz oblake. „Večeras", rekla je. Zinuo je u nju.

„Večeras?"

„Videćeš svetla večeras. Ako odeš na groblje."

„Kako znaš?"

„Spušta se magla."

Pratio je njen pogled. „Kako znaš? Ne vidim da se bilo šta promenilo od malopre."

„Pogledaj u pravcu druge obale reke, iza mene", odvrtila je. „Vrhovi dimnjaka na fabrici hartije već su pokriveni oblacima."

„Ma stvarno..." - začutio je.

„Okreni se i pogledaj. Vidiš?"

Pogledao je preko ramena i okrenuo se unazad. Onda je još jednom pogledao, pažljivo proučavajući obrise fabrike. „U pravu si", rekao je.

„Naravno da jesam."

„Pretpostavljam da si virila kad nisam gledao."

„Ne", odvrtila je. „Jednostavno sam znala."

„O", odvratio je. „Još jedna od onih vraških misterija?"

Odgurnula se od ograde. „Ako to hoćeš tako da nazoveš", rekla je. „Idemo. Već je kasno, a ja moram da se vratim u biblioteku. Za petnaest minuta dolaze deca da im čitam."

---

¹⁴ Dinamičan američki ples, popularan tridesetih godina prošlog veka, verovatno nazvan po avijatičaru Čarlsu Lindbergu. (Prim. prev.)

meteori & avada

Dok su prilazili kolima, Džeremi primeti da se ni vrh Rajkersa više ne vidi. Nasmešio se, razmišljajući. Znači tako je to izvela. Videla je brdo, shvatila da se verovatno isto dešava i s druge strane reke, iza njenih leđa. Vesto, nema šta.

„Pa, reci mi“, rekao je dajući sve od sebe da sakrije osmeh, „pošto, izgleda, poseduješ izvesne talente, kako znaš da će se večeras pojaviti svetla?“

Trebalo joj je nekoliko trenutaka da odgovori.

„Jednostavno sam sigurna.“

„Pa, pretpostavljam da je to to. Znači, trebalo bi da odem tamo, zar ne?“ Čim je to rekao, setio se večere na koju je trebalo da ide i uzdahnuo.

„Šta je bilo?“, upitala je, zbunjena.

„O, gradonačelnik je organizovao večeru i pozvao nekoliko ljudi za koje je smatrao da treba da ih upoznam“, odvratio je. „Malo okupljanje ili tako nešto.“

„U tvoju čast?“

Nasmejao se. „Šta je, zadivljena si?“

„Ne, samo iznenađena.“

„Zašto?“

„Zato što nisam čula ništa o tome.“

„I ja sam tek jutros saznao.“

„Pa ipak, to je iznenađenje. Ali čak i ako budeš išao na tu večeru, možeš da vidiš svetla. Ona se ionako pojavljuju veoma kasno uveče. Imaćeš dovoljno vremena.“

„Jesi li sigurna?“

„Tada sam ih ja videla. Nešto pre ponoći.“

Naglo se zaustavio. „Šta - videla si ih? Nisi mi to spomenula.“

Nasmejala se. „Nisi pitao.“

„Stalno to govoriš.“

„Pa, gospodine novinaru, to je zato što ti stalno zaboravljaš da pitaš.“

OSMO POGLAVLJE

Na drugoj strani grada, u Herbsu, zamenik šerifa Rodni Hoper nemirno je sedeo sa šoljom kafe, pitajući se gde su, zaboga, Leksi i taj... gradski dečko nestali.

Hteo je da iznenadi Leksi i izvede je na ručak tako da onaj shvati kako stoje stvari. Možda bi mu čak dozvolila da je isprati do kola, dok bi ih on zavidljivo gledao.

O, znao je tačno šta je to gradski dečko video u Leksi. Bio je i on svestan toga. Pakla mu, bilo je nemoguće ne primetiti, razmišljao je Rodni. Ona je bila najlepša žena u okrugu, možda čak i u državi. Možda i u čitavom belom svetu, što se njega tiče.

Obično ne bi bio zabrinut ni zbog jednog momka koji bi bilo šta istraživao u biblioteci, a u početku nije bio zabrinut ni zbog ovog. Ali onda je čuo kako svi šapuću o tom strancu koji je došao u njihov grad, pa je odlučio da ga proveriti. Bili su u pravu: bio je dovoljan jedan pogled na njega da primeti kako ovaj poseduje taj gradski šarm. Ljudi koji istražuju u biblioteci trebalo bi da su stariji i da izgledaju kao rasejani profesori sa sve naočarima za čitanje, lošim držanjem tela i dahom koji miriše na kafu. Ali ne i ovaj momak; ne, ovaj momak je izgledao kao da je upravo izašao iz nekog od Delinih salona lepote. Ni to ga ne bi toliko brinulo da nije činjenice da upravo sada lutaju nekuda po gradu, sami.

Namrštio se. Kud li su samo otišli?

Kod Herbsa nisu. A nisu ni u Pajkovoj taverni. Proverio je njihove parkinge i bili su prazni. Verovatno je mogao da ide okolo i pita ljude, ali bi se glas o tome brzo proširio pa nije bio siguran da je to dobra ideja. Svi njegovi drugari su ga već zavitalavali zbog Leksi, naročito kad bi spomenuo da nekud izlaze. Govorili bi mu da se mane nje, da s njim provodi vreme iz čiste ljubaznosti, ali je on bolje znao. Kad god ju je pozvao da izađu, pristala je, zar ne? Razmišljao je o tome. Pa, uglavnom. Nikada ga nije poljubila, ali to nije bilo važno. On je bio strpljiv i njegovo vreme je tek trebalo da dođe. Svaki put kad bi izašli, bili bi za korak bliže ozbiljnoj vezi. Znao je to. Osećao je to. Znao je i to da su mu prijatelji ljubomorni.

Nadao se da će mu Doris dati neko obaveštenje, ali ni ona nije bila tu. Rekli su mu da je otišla kod knjigovođe i da se brzo vraća, što mu, naravno, nije bilo od pomoći pošto se njegova pauza za ručak završavala pa nije mogao da stoji i čeka. Osim toga, ona će verovatno tvrditi da ne zna ništa o tome. Čuo je da joj se taj gradski dečko sviđa i... nije li to nešto posebno?

„Izvini, dušo“, rekla je Rejčel. „Jesi li dobro?“

Rodni je podigao pogled i video je kako stoji pored stola s bokalom kafe u ruci.

„Sve je u redu, Rejčel, samo jedan od onih dana.“

„Loši momci ti opet zadaju muke?“

Klimnuo je glavom. „Moglo bi se reći.“

Nasmešila mu se i delovala je privlačno, mada Rodni to nije primećivao. Odavno je na nju gledao kao na sestru.

„Biće bolje“, uveravala ga je.

Klimnuo je glavom. „Verovatno si u pravu.“

Stisnula je usne. Ponekad je brinula zbog Rodnija.

„Jesi li siguran da nećeš da pojedješ nešto na brzaka? Znam da žuriš, ali mogu im reći da ti nešto brzo spremem.“

„Neću. Uopšte nisam gladan. A imam u kolima neki proteinski prašak koji ću kasnije uzeti. Biće mi dobro.“ Pružio joj je solju. „Mada bih mogao još jednu kafu.“

„Izvoli“, rekla je puneći šolju.

„Da nisi videla Leksi? Možda je naručila nešto za poneti?“ Odmahnula je glavom.

„Nisam je uopšte videla danas. Jesi li proverio u biblioteci? Mogu da ih pozovem ako je važno.“

„Ne, nije toliko važno.“

Stajala je iznad njega kao da razmišlja šta da kaže. „Videla sam te jutros sa Džeremijem Maršom.“

„S kim?“ pitao je Rodni, praveći se da ne zna o kome se radi.

„Sa onim novinarom iz Njujorka. Zar se ne sećaš?“

„O, da. Samo sam hteo da se predstavim.“

„On je privlačan momak, zar ne?“

„Ja ne primećujem je li neki muškarac privlačan“, gundđao je.

„Pa, on jeste. Mogla bih da ga gledam ceo dan. Mislim, ta njegova kosa. Poželiš da provučеш prste kroz nju. Svi pričaju o njemu.“

„Divno“, mrmljao je Rodni, osećajući se još gore.

„Pozvao me je u Njujork“, hvalisala se.

Rodni podiže pogled, pitajući se je li dobro čuo. „Jeste?“

„Pa, na neki način. Rekao je da treba da dođem u posetu, pa čak iako nije to sasvim tako rekao, mislim da je mislio da posetim njega.“

„Stvarno?“, pitao je. „To je divno, Rejčel.“

„Šta misliš o njemu?“

Rodni se pomerio na stolici. „Stvarno nismo tako mnogo razgovarali.“

„O, trebalo je da porazgovaraš s njim. Stvarno je pametan i zanimljiv. A tek njegova kosa! Jesam li ti pričala o njegovoj kosi?“

„Jesi“, odvratio je Rodni. Popio je malo kafe, pokušavajući da ostane smiren dok ne otkrije šta se dešava. Je li stvarno pozvao Rejčel u Njujork? Ili se Rejčel sama pozvala? Nije bio siguran. Gradski dečko je možda smatrao da je privlačna i očigledno je bio tip koji ne bi oklevao da se udvara ženi, ali... ali... Rejčel je umela da preteruje, a Leksi i gradski dečko su otišli u nepoznatom pravcu i nigde ih nema. Nešto se tu nije slagalo, zar ne?

Izašao je iz separea. „Slušaj, ako vidiš Leksi, reci joj da sam svraćao, važi?“

„Naravno. Hoćeš li da ti sipam kafu u plastičnu čašu za poneti?“

„Ne, hvala. Stomak mi se već buni.“

„O, jadni moj dečko. Mislim da imamo gelusil-lak u kuhinji. Hoćeš da ti ga donesem?“

„Iskreno rečeno, Rejčel“, rekao je nadimajući grudi i pokušavajući da bude zvaničan, „sumnjam da bi to pomoglo.“

Na drugoj strani grada, ispred zgrade u kojoj je knjigovođa imao kancelariju, gradonačelnik Gerkin je pokušavao da stigne Doris.

„Evo osobe koju sam upravo želeo da vidim“, uzviknuo je.

Doris se okrenula i posmatrala ga dok joj je prilazio; bio je u crvenoj jakni i šarenim kariranim pantalonama, pa Doris nije mogla a da se ne zapita je li taj čovek slep za boje. Često je izgledao smešno.

„Šta mogu da učinim za tebe, Tome?“

„Pa, možda si već čula, organizujemo okupljanje večeras u čast našeg gosta Džeremija Marša“, rekao je. „On piše veliku priču o nama, znaš i...“

Doris je u sebi završila njegovu rečenicu, usnama oblikujući reči.

„... znaš koliko bi to moglo biti važno za grad.“

„Čula sam“, odvrtila je. „To je dobro za tvoj biznis.“

„Ja mislim na celu zajednicu“, odvratio je ne obraćajući pažnju na njenu primedbu. „Celo prepodne pokušavam sve da organizujem kako treba. Nadao sam se da ćeš nam pomoći oko pripreme hrane.“

„Hoćete da vam obezbedim hranu?“

„Ne besplatno, naravno. Grad će platiti. Planiramo da sve organizujemo na staroj Losonovoj plantaži izvan grada. Već sam razgovarao s ljudima tamo i oni će nam sa zadovoljstvom ustupiti svoje prostorije. Mislio sam da napravimo malo okupljanje i na neki način ga iskoristimo kao promociju Obilaska istorijskih porodičnih kuća. Već sam pričao i s novinskom redakcijom i njihov reporter planira da svrati...“

„Za kad ste planirali to malo okupljanje?“, upitala je prekidajući ga.

Na trenutak je bio zbunjen. „Pa, večeras, naravno... kao što sam upravo govorio...“

„Večeras?“, ponovo ga je prekinula. „Hoćete da sve pripremim za večeras?“

„To je za dobro svih nas, Doris. Znam da je neuviđavno od mene što hoću da ti to natovarim na vrat na ovaj način, ali važne stvari bi se mogle dogoditi pa moramo brzo da reagujemo i iskoristimo ih. Oboje znamo da si ti jedina koja može to da organizuje za tako kratko vreme. Ne mora da bude ništa preterano. Mislio sam da poslužiš svoj čuveni pileći pesto, ali bez sendviča...“

„Zna li uopšte Džeremi Marš za sve ovo?“

„Naravno da zna. Razgovarao sam s njim jutros i bio je stvarno uzbuđen zbog toga.“

„Stvarno?“ sumnjičavo je pitala.

„Nadao sam se da će i Leksi doći. Znaš koliko je ljudi u gradu smatraju važnom.“

„Sumnjam da će hteti. Ona mrzi da se pojavljuje osim ukoliko to nije neophodno. A ovo mi se čini potpuno nepotrebnim.“

„Možda si u pravu. Ali, kao što rekoh, želeo bih da iskoristim ovo okupljanje za promociju našeg specijalnog vikenda.“

„Zaboravljaš da sam protiv ideje da koristimo groblje kao turističku atrakciju?“

„Naravno da ne“, odvratio je. „Sećam se onoga što si pričala. Ali zar ne želiš da se i tvoje mišljenje čuje? Ako se ne pojaviš, neće biti nikoga da zastupa tvoje stanovište.“

Doris ga je posmatrala. Ovaj čovek je svakako znao koje dugme treba da pritisne. Osim toga, bio je u pravu. Ukoliko se ne pojavi, ko zna šta će Džeremi napisati u svom članku s obzirom na to da će biti okružen ljudima kao što su gradonačelnik i članovi Gradskog saveta. Tom je bio u pravu: ona je bila jedina koja je mogla da se izbori s nečim takvim i za tako kratko vreme. Oboje su znali da se dobro pripremila za predstojeći vikend i da ima dovoljno hrane pri ruci.

„U redu“, predala se. „Pobrinuću se za to. Ali nemoj ni za trenutak da pomisliš da ću lično služiti sve te ljude. Biće to bife, a ja nameravam da sedim za stolom sa ostalima.“

Gradonačelnik se nasmejao. „Ne bih ni pristao da bude drugačije, Doris.“

Zamenik šerifa Rodni Hoper je sedeo u kolima preko puta biblioteke, pitajući se da li da uđe i razgovara s Leksi. Video je na par-kingu kola gradskog dečka, što je značilo da su se vratili kud god da su išli, a kroz prozor Leksine kancelarije video je svetio.

Mogao je da zamisli Leksi kako sedi za stolom savijenih kolena i podvijenih nogu, čita i odsutno uvrće pramen kose okrećući stranice knjige. Hteo je da razgovara s njom, ali je bio svestan da nema dobar razlog za to. Nikada nije svraćao u biblioteku radi časkanja zato što, iskreno rečeno, uopšte nije bio siguran da bi ona to želela. Nikada nije spomenula da bi mogao da svrati, a uvek kad bi on skrenuo razgovor u tom pravcu, ona bi promenila temu. Nekako je to i imalo smisla, jer je to bilo njeno radno mesto, ali s druge strane, da ga je ohrabrivala da je poseti bio bi to još jedan mali korak napred u njihovoj vezi.

Video je njenu siluetu kraj prozora i pitao se da li je gradski dečko s njom u kancelariji.

Namrštio se. To bi stvarno prevršilo svaku meru, zar ne? Prvo sastanak za ručkom - nešto što on i Leksi nikada nisu uradili - a sad mala prijateljska poseta na poslu. Namrgodio se od same pomisli na to. Za manje od jednog dana, gradski dečko se uselio, zar ne? Pa, možda će ipak imati s njim još jedan mali razgovor o celoj situaciji. Ako drugačije ne može da shvati, nacrtaću mu kako stoje stvari.

Naravno, to bi značilo da stvari s Leksi nekako stoje, a u ovom trenutku on nije bio sasvim siguran da je tako. Još juče, bio je zadovoljan njihovom vezom. Pa, dobro, možda ne potpuno zadovoljan. Voleo bi da su se stvari malo brže odvijale, ali to sad nije važno. Važno je to da još juče nije bilo konkurencije, a već danas su njih dvoje sedeli gore, smejali se, zabavljali i uživali. A on sedi u ugašenim kolima i posmatra ih sa strane.

Pa ipak, možda Leksi i gradski dečko uopšte nisu u kancelariji zajedno. Možda Leksi obavlja... te njene bibliotekarske poslove, dok gradski dečko, zabijen u neki ugao, čita neku staru knjižurinu. Možda je Leksi samo ljubazna prema njemu, pošto je u pitanju posetilac. Razmišljao je o tome i shvatio da to ima smisla. Zar se nisu svi utrkivali da momku požele dobrodošlicu? A gradonačelnik je bio prvi među njima. Jutros kad je najzad imao gradskog momka u šaci, upravo u trenutku kad je hteo da mu postavi neke granice, gradonačelnik (gradonačelnik!) mu je pomogao da umakne. I - bum! Gradski dečko i Leksi beru cveće i gledaju dugu zajedno.

Pa opet, možda i nije tako.

Mrzeo je što ne zna šta se dešava i upravo u trenutku kad se spremao da uđe unutra, iz misli ga je prenulo kucanje po staklu. U sekundi je prepoznao lik.

Gradonačelnik. Gospodin Prekidanje u pogrešnom trenutku lično. Sad već drugi put.

Kad je otvorio prozor, hladnoća je zapljusnula unutrašnjost automobila. Gradonačelnik Gerkin se nagnuo ka njemu, oduprevši se rukama o vrata kola.

„Upravo čovek kog sam tražio“, reče. „Slučajno sam prolazio, a onda sam te video i palo mi je na pamet da nam je potreban neki predstavnik zakona da upotpuni društvo večeras.“

„Zašto?“

„Pa za naše malo okupljanje, naravno. U čast Džeremija Marša, našeg cenjenog posetioca. Večeras, na plantaži Loson.“

Rodni je zbunjeno zatreptao. „Šalite se, zar ne?“

„Uopšte se ne šalim. U stvari, Gari mu upravo u ovom trenutku pravi ključeve grada.“

„Ključeve grada“, ponovio je Rodni.

„Naravno, ne smeš nikome ništa da pričaš. To treba da bude iznenađenje. Ali pošto je sve postalo zvanično, svakako bih cenio tvoje prisustvo. Tako će sve biti... nekako ceremonijalno. Nadao sam se da ćeš stajati pored mene kad mu budem predavao ključeve.“

Polaskan, Rodni se malčice isprsi. Ipak, o tome nije bilo ni govora. „Mislim da je to ipak dužnost mog šefa, zar ne?“

„Pa naravno. Ali i sam znaš da je on sad negde u planinama, u lovu. A pošto ga ti zamenjuješ kad nije tu, ovo će ipak pasti tebi u dužnost.“

„Ne znam, Tome. Moraću da zovem nekog da me zameni. Stvarno mislim da neću biti u stanju da obavim to.“

„Šteta. Ali razumem te. Dužnost je dužnost.“

Rodni je odahnuo od olakšanja. „Hvala.“

„Mada, siguran sam da bi Leksi volela tebe da vidi tamo.“

„Leksi?“

„Pa naravno. Ona je upravnik biblioteke i biće prisutna. Evo upravo sam svratio da joj kažem. Ali siguran sam da će uživati u društvu našeg gosta čak i ako ti ne budeš tamo." Ispravio se. „Ali dobro, kao što rekoh, razumem te."

„Čekajte!", odvratio je Rodni, dok mu je mozak pokušavao da obradi tu informaciju. „Kažete da je to večeras, zar ne?"

Gradonačelnik je klimnuo glavom.

„Ne znam kako sam zaboravio da je Brus večeras na dužnosti, pa bih možda mogao nešto da smislim.

Gradonačelnik se smešio. „Drago mi je što to čujem", odvratio je. „A sad, idem unutra da razgovaram s gospođicom Darnel. Jesi li i ti krenuo unutra da se vidiš s njom? Mislim, ja ću sačekati ako treba."

„Ne", odgovorio je Rodni. „Recite joj da ćemo se videti kasnije."

„Naravno, zameniče."

Pošto je pronašla Džeremiju još neke dodatne informacije i nakratko svratila u svoju kancelariju, Leksi se našla okružena s dvadesetoro dece od kojih su neku majke držale u naručju. Leksi je sedela na podu i čitala već treću slikovnicu. Prostorija je bila bučna kao i obično. Na niskom stočiću u uglu bili su kolači i punč; u drugom uglu su se deca koja nisu bila toliko zainteresovana za priču igrala igračkama koje su stajale na polici. Neka od njih su prstima crtala po tabli koju je za tu svrhu napravila. Soba je bila sva u živim bojama - police su bile kao bojice, trebalo je samo da izgledaju veselo. I pored toga što su se neki stariji dobrovoljci i zaposleni bunili - hteli su da deca mirno sede dok im neko čita, kao što je to uvek bio običaj - Leksi je želela da deci vreme provedeno u biblioteci bude zabavno. Želela je da budu radosni kad dolaze, čak i ako je za to bilo potrebno mnogo igračaka i soba koja je bila sve samo ne tiha. Tokom godina, mogla je da se seti desetina dece koja su se više od godinu dana samo igrala pre nego što su otkrila koliko su priče zanimljive, ali je, što se nje tiče, to bilo potpuno u redu. Bilo je važno da dolaze.

Ali je danas, dok je čitala, shvatila da joj misli lutaju i vraćaju se neprekidno na ručak koji je podelila sa Džeremijem. Iako se to ne bi moglo nazvati sastankom, veoma je ličilo na to, i ta činjenica ju je pomalo uznemiravala. Vrativši se mislima na taj događaj, bilo joj je jasno da je otkrila o sebi mnogo više nego što je nameravala. Pokušala je da se seti kako se to dogodilo. On i nije zabadao nos. Jednostavno se dogodilo. Ali zašto, za ime sveta, ona ne može prestati da razmišlja o tome?

Nikada nije sebe smatrala neurotičnom osobom, ali ovo beskonačno analiziranje onog što se dogodilo nije ličilo na nju. Osim toga, govorila je sebi, nije to bio nikakav sastanak, već više obilazak grada. Ali ma koliko se trudila da prestane da razmišlja o njemu, Džeremijev lik se uvek iznova pojavljivao: blago podrugljivi osmeh, izraz lica koji je govorio da ga zabavlja ono što mu je pričala. Nije mogla a da se ne pita kakvo je njegovo mišljenje o njenom životu u ovom malom gradu, a da ne govorimo o tome koliko ju je zanimalo njegovo mišljenje o njoj. Čak je i pocrvenela kad je rekao da je

šarmanтна. O čemu se tu radi? Možda je to zato što sam izbrbljala sve o svojoj prošlosti i ostala razgolićena i bez zaštite.

Odlučila je da to više ne radi. Pa ipak...

Nije sve bilo tako loše. Bilo je pravo osveženje razgovarati s nekim ko je nov, s nekim ko ne zna svakoga i sve što se dešava u gradu. Skoro da je zaboravila koliko to može da bude zanimljivo. Osim toga, iznenadio ju je. Doris je bar delimično bila u pravu. On nije bio onakav kakvim ga je ona zamišljala. Inteligentniji nego što je pretpostavljala, iako njegov um nije mogao da prihvati bilo šta zagonetno, nadoknađivao je to duhovitošću s kojom je mirio razlike među njihovim mišljenjima i načinima života. Zbijao je šale i na sopstveni račun, a to je takođe smatrala privlačnom osobinom.

I dok je nastavljala da čita deci koja su sedela oko nje - hvala bogu, priča nije bila mnogo komplikovana - njen mozak je odbijao da prestane da se vrti u krug.

Pa dobro, sviđao joj se. Priznala je to. I iskreno rečeno, želela je da provede više vremena s njim. Ali čak ni to nije uspelo da učutka onaj mali glas u njenoj glavi koji ju je stalno upozoravao da ne dozvoli da bude povređena. U ovoj situaciji mora da bude vrlo pažljiva jer - ma koliko se dobro slagali - Džeremi Marš će je sasvim sigurno povrediti ako mu to dozvoli.

* * *

Džeremi je bio nagnut nad gomilu mapa Bun Krika, od kojih su neke bile iz vremena pre 1850. godine. Što su bile starije, izgledalo je da imaju više pojedinosti. Dok je posmatrao kako se grad menjao iz decenije u deceniju, pravio je beleške. Od malog, uspavanog seoceta koje se ugnezdilo između mnoštva puteva, grad je nastavio da se širi.

Groblje je bilo smešteno između reke i brda Rajkers, to je već znao; što je važnije, ukoliko bi se od fabrike papira do brda povukla prava linija, ona bi prolazila tačno kroz samo njegovo središte. Ukupna udaljenost je bila manja od pet kilometara, a on je bio svestan toga da je prelamanje svetlosti moguće na toj udaljenosti, čak i u maglovitim noćima. Pitao se postoji li u fabrici treća smena, zbog čega bi to mesto bilo jasno osvetljeno čak i noću. Gusti slojevi magle i dovoljna količina svetlosti, sve se moglo objasniti kao niz okolnosti koje dovode do pojave svetlosti na groblju.

Razmišljajući o tome, shvatio je da bi taj pravolinijski raspored i sam primetio dok je stajao na vrhu da nije uživao u pogledu na grad i u Leksinom društvu.

I dalje je pokušavao da odgonetne razlog za taj iznenadni preokret u njenom ponašanju. Još koliko juče nije htela ništa da ima s njim, a danas... Pa danas je novi dan, zar ne? Prokletstvo, nikako nije mogao prestati da razmišlja o njoj, i to ne na jedan od onih „da se skinemo i odemo u krevet" načina. Nije mogao da se seti kada mu se to ranije dogodilo. Možda s Marijom, ali to je bilo vrlo davno, u nekom drugom životu u kom je bio potpuno druga osoba. Ali je danas njihov razgovor bio toliko prirodan i

lagodan i uprkos činjenici da bi trebalo da završi sa analiziranjem mapa, sve što želi jeste da je još bolje upozna.

Čudno, pomislio je, i pre nego što je shvatio šta se dešava, već je ustao sa stolice i krenuo ka stepenicama. Znao je da sad čita deci i nije imao nameru da je uznemirava, ali je iznenada pozeleo da je vidi.

Spustio se niz stepenice, skrenuo za ugao i prišao jednom od staklenih zidova. Bila mu je potrebna samo jedna sekunda da spazi Leksi kako sedi na podu, okružena gomilom dece.

Čitala je priču na zanimljiv način i on se nasmešio videvši grimase koje je pravila: široko raširenim očima, njenim ustima koja su obrazovala slovo O, načinu na koji bi se nagnula napred kad je htela da istakne nešto što se dešavalo u samoj priči. Majke su se smešile. Neka deca bila su potpuno mirna; ostali su se ponašali kao da imaju pundravce.

„Ona je stvarno nešto posebno, zar ne?”

Džeremi je iznenađeno okrenuo glavu. „Gradonačelnice! Otkud vi ovde?”

„Pa došao sam da vas vidim, naravno. I gospođicu Leksi, takođe. U vezi sa zabavom koju večeras priređujemo. Sve je sređeno. Mislim da ćete biti oduševljeni.”

„Siguran sam da hoću”, odvratio je Džeremi.

„Kao što rekoh, ona je stvarno nešto posebno, zar ne?”

Džeremi nije odgovorio, a gradonačelnik mu namignu pre nego što je produžio. „Video sam kako je gledate. Muškarca oči odaju. One uvek govore istinu.”

„Šta to treba da znači?”

Gradonačelnik se cerio. „Pa, ne znam. Zašto vi ne kažete meni?”

„Nema šta da se kaže.”

„Naravno da nema”, odvratio je Gerkin.

Džeremi je zatresao glavom. „Slušajte, gospodine gradonačelnice... Tome...”

„Ma nije važno. Samo sam se šalio. Došao sam da vas obavestim o večerašnjem okupljanju.”

Gradonačelnik je Džeremiju objasnio gde se nalazi plantaža i kako da do nje dođe. Uputstva koja mu je dao nisu bila od velike pomoći jer su se uglavnom vezivala za lokalne objekte za orijentaciju koji njemu nisu bili poznati. Nema sumnje da je prošao Tulijevu školu, pomislio je Džeremi.

„Misliš da ćeš imati teškoća da stigneš tamo?”, upitao je gradonačelnik.

„Imam kartu”, odvratio je Džeremi.

„To bi moglo da bude od pomoći, ali imaj na umu da su svi ti putevi noću potpuno mračni. Lako može da se desi da zalutaš ako nisi dovoljno pažljiv. Možda bi trebalo da razmisliš o tome da dođeš s nekim ko zna put.”

Kad mu je Džeremi uputio pogled pun radoznalosti, Gerkin je nedužno okrenuo glavu pretvarajući se da gleda kroz prozor.

„Mislite da bi trebalo da pitam Leksi?“, upitao je Džeremi.

Gradonačelnik žmirnu. „To zavisi od tebe. Pozovi je ako misliš da će pristati. Mnogi ljudi ovde smatraju je glavnom nagradom u okrugu.“

„Pristaće“, odvratio je Džeremi, više osetivši nadu nego sigurnost.

Gradonačelnik ga je sumnjičavo pogledao. „Mislim da možda precenjujete sopstvene mogućnosti. Ali ako ste sigurni, onda je moj posao ovde završen. Vidite, došao sam da je lično pozovem, ali pošto ćete se vi pobrinuti za to, pozdravljam vas i vidimo se večeras.“

Gradonačelnik se okrenuo i otišao, a nekoliko trenutaka kasnije Leksi je završila s čitanjem. Zatvorila je knjigu, a kad su roditelji ustali i krenuli, Džeremi je osetio navalu adrenalina. Taj osećaj ga je zbunio. Kad mu se poslednji put tako nešto dogodilo?

Majke su dozivale decu koja su se još uvek igrala, a trenutak kasnije Leksi ih je ispratila napolje. Kad je videla Džeremija, uputila se ka njemu.

„Pretpostavljam da si spreman da pregledaš dnevnik?“

„Ako imaš vremena da ih potražiš“, odvratio je. „Još uvek proučavam mape. Ali hteo sam nešto drugo.“

„Da?“ blago je povila glavu.

Dok je pričala, Džeremi je osetio leptiriće u stomaku. Čudno. „Gradonačelnik je svraćao da me obavesti o večerašnjem okupljanju na Losonovoj plantaži i rekao mi je da nije siguran da ću uspeti sam da je pronađem, pa je predložio da povedem nekog ko zna put. A pošto si ti otprilike jedina osoba koju poznajem u gradu, pitao sam se bi li htela da ideš sa mnom?“

Nekoliko trenutaka je ćutala. „Sve mi je jasno“, rekla je na kraju. Njen odgovor ga je zatekao.

„Molim?“

„O, ne radi se o tebi. Radi se o gradonačelniku i načinu na koji sprovodi svoje ideje u delo. On zna da ja izbegavam slična okupljanja kad god je to moguće, osim ako nisu na neki način povezana s bibliotekom. Bilo mu je jasno da bih rekla ne da me je on pitao. I eto nas, tu smo gde smo.“

Džeremi je žmirnuo, pokušavajući da se seti kako je tekao njegov razgovor s gradonačelnikom, ali su mu na pamet padali samo odlomci. Ko je predložio da pozove Leksi, on ili gradonačelnik?

„Zašto odjednom imam utisak da sam usred neke sapunice?“

„Zato što jesi. To je život u malom južnjačkom gradu.“

Džeremi je zastao, osećajući nesigurnost. „Stvarno misliš da je on sve ovo planirao?“

meteorí & avada

„Ja znam da jeste. Možda ne izgleda naročito inteligentno, ali ima čudan dar da natera ljude da rade ono što on hoće i da pri tom misle kako je to u potpunosti njihova ideja. Zašto si ti još uvek u Grinlifu?"

Džeremi je gurnuo ruke u džepove, razmišljajući. „Pa, ne moraš da ideš. Siguran sam da ću uspeti sam da pronađem to mesto."

Stavila je ruku na usta i pogledala ga. „Je l' ti to hoćeš da me otkaciš?"

Džeremi se zaledio. Nije bio siguran kako da odgovori. „Pa mislio sam pošto je gradonačelnik..."

„Želiš li da idem s tobom ili ne?", pitala je.

„Želim, ali ako ti ne..."

„Onda me pitaj ponovo."

„Molim?"

„Pitaj me hoću li da idem večeras s tobom. Ali ovog puta u svoje ime i nemoj da koristiš taj izgovor kako ne možeš sam da nađeš plantažu. Kaži, na primer, kako bi stvarno želeo da me vodiš na tu večeru i pitaj da li da dođeš po mene kasnije."

Gledao ju je pokušavajući da dokuči misli li to ozbiljno. „Hoćeš stvarno tako da te pitam?"

„Ako to ne učiniš, poziv će biti gradonačelnikova ideja i ja ga u tom slučaju ne prihvatam. Ali ako me ti pitaš, to mora da bude zato što to stvarno misliš, zato se potruđi da to izgovoriš pravim tonom."

Džeremi se vrpeljio kao nervozni dečkić. „Zaista bih želeo da te povedem večeras. Mogu li kasnije da dođem po tebe?"

Nasmejala se i stavila ruku preko njegove.

„Naravno, gospodine Marše", odgovorila je, „biće mi zadovoljstvo."

Nekoliko trenutaka kasnije Džeremi je posmatrao kako Leksi izvlači dnevnik s polica u prostoriji s retkim knjigama. U glavi mu se još uvek vrtelo. Žene u Njujorku jednostavno nikada ne bi s njim tako razgovarale. Nije bio siguran je li ona razumna ili nerazumna ili nešto između. Pitaj me ponovo i izgovori to pravim tonom. Kakva je to žena? I zašto, za ime sveta, smatra to vrlo... privlačnim?

Nekako su, iznenada, priča zbog koje je došao i mogućnost da se probije na televiziji delovale kao nevažne sitnice. Umesto toga, dok je posmatrao Leksi, jedino je razmišljao o tome kako joj je ruka bila topla kad je blago dotakla njegovu.

DEVETO POGLAVLJE

Kasnije te večeri, dok je magla postajala sve gušća, Rodni Hoper je posmatrao plantažu koja je bila udešena kao da se radi o koncertu *Barija Manilova*.¹⁵

U poslednjih dvadeset minuta usmeravao je reku vozila ka mestima za parkiranje, gledajući u čudu procesiju ljudi koji su se uzbuđeno kretali ka ulazu. Do ovog trenutka uspeo je da vidi doktora Bensona i doktora Tiketa, zubara Alberta, svih osam članova Gradskog saveta uključujući Tulija i Džeda, gradonačelnika i ljude iz Privredne komore, svih devet gradskih zva-ničnika, dobrovoljce iz Istorijskog društva, trojicu knjigovođa, celokupno osoblje Herbsa, barmena iz taverne Lukilu, berberina, pa čak i Tobija koji je zarađivao za život čisteći septičke jame, ali je bez obzira na to izgledao vrlo ugađeno. Na Losonovoj plantaži tolika gužva nije bila čak ni za vreme božićnih praznika, kad bi sve bilo ukrašeno i otvoreno za javnost prvog petka u decembru.

Večeras nije bilo tako. Ovo nije bila proslava na kojoj bi se okupili prijatelji i poznanici da uživaju u društvu pre nego što nastupi praznična groznica. Ovo je bila zabava organizovana u čast nekoga ko nije imao nikave veze s gradom i nije ga bilo briga. Iako je Rodni ovde bio po službenoj dužnosti, osećao se još gore kad je shvatio da uopšte nije morao da se trudi da pegla košulju i polira cipele do visokog sjaja jer Leksi to verovatno uopšte neće ni primetiti.

Znao je da dolazi s njim. Kad se Doris vratila u restoran i počela da priprema hranu, gradonačelnik je svratio i ispričao tu užasnu priču o Leksi i Džeremiju, a Rejčel ga je odmah pozvala i prenela mu je. Što se toga tiče, Rejčel je bila divna kao i obično. Znala je šta oseća prema Leksi, ali ga nije zadirkivala kao ostali. U svakom slučaju, učinilo mu se da ni ona nije oduševljena što njih dvoje dolaze zajedno. Ali ona je bolje skrivala svoja osećanja od njega, a on je u ovom trenutku želeo da se nalazi što dalje odavde. Sve u vezi sa večerašnjim događajem doprinosilo je njegovom lošem raspoloženju.

I taj način na koji su se ljudi iz celog grada ponašali. Po njegovom mišljenju, narod nije bio toliko uzbuđen zbog mogućnosti koje se pružaju gradu još otkako je Reli njuz end obzerver poslao reportera da napravi prilog o Džampiju Voltonu koji je pokušavao da izgradi repliku aviona braće Rajt, na kojoj je planirao da leti na komemoraciji povodom stogodišnjice avijacije u Kiti Hoku. Džampi, kome je oduvek falila neka daska u glavi, dugo je tvrdio da je replika skoro gotova, ali kad je otvorio vrata ambara da ponosno pokaže dokle je stigao s radovima, reporter je shvatio da Džampi nema pojma šta radi. U ambaru, replika je izgledala kao džinovska, iskrivljena verzija bodljikave žice i igračke od šperploče.

A sad su građani svoje nade ulagali u postojanje duhova na groblju i to da će im zbog toga gradski dečko na kućni prag dovesti ceo svet. Rodni je sumnjao u to. Osim

---

¹⁵ Barry Manilow (rođen 1946) - jedan od najuspešnijih američkih pop pevača i kantautora. Od 1974. do 1983. godine napisao je i izveo više od dvadeset kompozicija koje se i danas smatraju hitovima. Više od 75 miliona njegovih ploča prodato je širom sveta. (Prim. prev.)

toga, iskreno, nije ga ni bilo briga hoće li svet pohitati ka njima ili ne, sve dok je Leksi bila deo njegovog sveta.

U isto vreme, na drugoj strani grada Leksi je sišla sa svog trema u trenutku kad se Džeremi peo prilaznim putem, držeći u ruci mali buket poljskog cveća. Lep gest, pomislila je i ponadala se da neće pogoditi koliko je do pre samo nekoliko trenutaka bila umorna od svega.

Ponekad je to što si žena predstavljalo veliki izazov, a večeras je bilo još teže nego inače. Prvo je, naravno, iskrslo pitanje može li se ovo uopšte smatrati sastankom. Sigurno je bilo mnogo bliže toj definiciji nego što je bio zajednički ručak, ali ipak se nije radilo o romantičnoj večeri u dvoje, a ona nije bila sigurna da bi na tako nešto uopšte pristala. Tu je bilo i pitanje imidža i načina na koji je želela da se predstavi, ne samo Džeremiju, nego i svim tim ljudima koji će ih videti zajedno. Kad se to doda činjenici da se najbolje osećala u džinsu i da nije imala nikakvu nameru da pokazuje dekolte, sve je postajalo do te mere zbunjujuće da se na kraju predala. Odlučila se za poslovnu varijantu: smeđi kostim s pantalonama i bluza boje slonove kosti.

Ali evo sada njega, odevenog u stilu *Džonija Keša*,¹⁶ kao da se nije mnogo zamarao razmišljanjem o večerašnjem događanju.

„Pronašao si kuću", primetila je.

„Nije bilo teško", odgovorio je. „Pokazala si mi je dok smo stajali na brdu Rajkers, sećaš se?" Pružio joj je cveće. „Izvoli. Ovo je za tebe."

Smešila se dok je uzimala cveće i izgledala je prelepo. I seksi, naravno, ali je reč prelepo mnogo bolje pristajala.

„Hvala", rekla je. „Kako ide sa istraživanjem dnevnika?"

„Nije loše", odgovorio je. „Mada u onima koje sam do sad pregledao nisam našao ništa spektakularno."

„Pruži im šansu", odvrtila je sa osmehom. „Ko zna šta bi mogao da pronađeš?" Pomirisala je cveće. „Uzgred, buket je divan. Sačekaj me trenutak, samo da ga stavim u vaz u uzmem kaput. Onda možemo da krenemo."

Raširio je dlanove. „Čekam te."

Posle nekoliko trenutaka bili su u kolima i vozili se u pravcu suprotno od groblja. Dok je magla postajala sve gušća, Leksi je usmeravala Džeremija po sporednim putevima sve dok najzad nisu stigli do vijugavog prilaznog puta oivičenog hrastovima koji kao da su bili posađeni stotinama godina ranije. Mada se kuća nije videla, prilazeći visokom rastinju za koje je pretpostavio da opasuje kružni put ispred nje, usporio je. Nagnuo se nad volan, pitajući se u kom pravcu da skrene.

---

¹⁶ Johnny Cash (1932-2003) - američki kantri i rok pevač i autor škotskog porekla, dobitnik nekoliko nagrada Gremi. (Prim. prev.)

„Možda ne bi bilo loše da parkiraš ovde“, predložila je Leksi. „Sumnjam da ćeš naći mesto bliže kući, a osim toga, moći ćeš da izađeš bez problema kad bude trebalo.“

„Jesi li sigurna? Kuća nije ni na vidiku.“

„Imaj poverenja u mene“, odvratila je. „Šta misliš, zašto sam ponela kaput?“

Posle kratkog premišljanja doneo je odluku. Zašto da ne? Trenutak kasnije išli su kružnim putem dok je Leksi zakopčavala kaput. Hodali su ivicom puta prateći krivinu kad se odjednom pred njima ukazala velika džordžijanska kuća u svojoj lepoti.

Međutim, kuća nije bila prvo što je Džeremiju upalo u oči. Prvo što je video bili su automobili parkirani na sve strane, okrenuti u svim mogućim pravcima kao da su njihovi vlasnici planirali da brzo umaknu s mesta događaja. Veliki broj vozila kružio je oko tog cirkusa, a njihovi vlasnici su naglo kočili i pokušavali da svoje ljubimce uparkiraju na nemoguće uska prazna mesta.

Džeremi se zaustavio očiju prikovanih za tu scenu.

„Mislio sam da će ovo biti malo prijateljsko okupljanje.“

Leksi je klimnula glavom. „Ovo je gradonačelnikova verzija malog prijateljskog okupljanja. Moraš da shvatiš, on poznaje skoro svakoga u okrugu.“

„Znala si da će biti ovako?“

„Naravno.“

„Pa zašto mi nisi rekla?“

„Kao što sam ti već hiljadu puta rekla, ti stalno zaboravljaš da me pitaš. Osim toga, mislila sam da znaš.“

„Kako sam mogao da pretpostavim da planira nešto ovako?“

Nasmejala se, pogledavši kuću. „Zadivljujuće, na neki način, zar ne? Ne da smatram da ti to obavezno zaslužuješ.“

Zabavljen, samo je promrmljao: „Znaš, stvarno počinjem da cenim tvoj južnjački šarm.“

„Hvala. I ne brini za ovo večeras. Neće biti toliko napeto kao što misliš. Svi su prijateljski nastrojani, a ako i na trenutak posumnjaš u to, seti se da si počasni gost.“

Doris je verovatno bila jedan od najbolje organizovanih ugostitelja na svetu, pomislila je Rejčel, s obzirom na to da je sve bilo spremno bez i jednog jedinog problema i s mnogo preostalog vremena. Umesto da cele noći poslužuje hranu, Rejčel je iskoristila slobodno vreme da se u večernjoj haljini, kopiji Šanelove, promuva po gomili posetilaca, kad je spazila Rodnija kako se penje na trem.

Sa uniformom koja mu je dobro pristajala, pomislila je kako izgleda zvanično, kao marinac najednom od onih starih poste-ra iz Drugog svetskog rata, prikačenih na zid zgrade ratnih veterana u Mejn stritu. Većina drugih zamenika je oko pojasa nosila višak pojedjenih pilećih krilaca i popijenih badvajzera, ali je Rodni u slobodno vreme dizao tegove u teretani koju je napravio u sopstvenoj garaži. Vrata na njoj je držao otvorena, a

ona bi ponekad u povratku s posla svratila u posetu kao kod starog prijatelja, što joj je on i bio. Kad su bili mali, kuće su im bile jedna do druge, a njena majka je čuvala fotografiju njih dvoje u kadi. To je bilo nešto čime se većina starih prijatelja nije mogla pohvaliti.

Izvadila je ruž iz torbice i namazala usne, svesna da gaji slabost prema njemu. O, njihovi su se putevi razišli u jednom trenutku, ali u poslednjih nekoliko godina stvari su se promenile. Pretprošlog leta desilo se da sede jedno pored drugog u taverni Lukilu i ona je tad primetila njegov izraz lica dok je gledao vesti o dečaku koji je poginuo u požaru u Reliju. Videći kako mu oči postaju vlažne zbog smrti osobe koju nije ni poznao, u njoj se pojavilo neko neočekivano osećanje. Drugi put je to primetila na Uskrs prošle godine kad je šerifova kancelarija bila sponzor gradske potrage za uskršnjim jajima u Masonskoj loži. Povukao ju je u stranu i otkrio joj nekoliko zabačenih mesta na kojima je sakrio blago. Bio je uzbuđen više i od same dece, što je predstavljalo zanimljivu suprotnost njegovim razvijenim bicepsima. Seća se da je tada pomislila kako bi on bio otac porodice kakvim bi se svaka žena ponosila.

Gledajući unazad, pretpostavila je da je to bio trenutak u kom je shvatila da su se njena osećanja prema Rodniju prome-nila. Nije upravo tada zaključila da je zaljubljena u njega, ali je shvatila da je daleko od ravnodušnosti. Mada to nije izgledalo verovatno. Rodni je do ušiju bio zaljubljen u Leksi. Oduvek je bio i tako će verovatno zauvek i ostati. Rejčel je odavno došla do zaključka da se njegova osećanja prema njoj nikada neće promeniti. Bilo je trenutaka kad joj nije bilo lako; a bilo je i takvih u kojima je to nije mnogo mučilo, ali je priznala sebi da su oni sad već postali retki.

Provlačeći se kroz gomilu, poželela je da mu nije spominjala Džeremija Marša danas za ručkom. Trebalo je da zna šta Rodnija muči. Ali je sad izgleda ceo grad već pričao o Džeremiju i Leksi, počev od radnice u radnji gde su kupili namirnice. Vest se kao požar proširila pošto je gradonačelnik objavio da na zabavu dolaze zajedno. I dalje je želela da poseti Njujork, ali vrativši se u mislima na razgovor sa Džeremijem, shvatila je da je njegov poziv bio samo znak ljubaznosti i ništa drugo. Ponekad je preuveličavala takve situacije.

Ali Džeremi Marš je bio tako... savršen. Kulturan, inteligentan, poznat i - što je najbolje od svega - nije bio odavde. Rodni nikako nije mogao da se meri s njim i ona je pretpostavljala da je i sam Rodni svestan toga. S druge strane, Rodni je tu i ne namerava da ode bilo kuda, što je, s druge strane posmatrano, takođe bila prednost. Uz to, morala je da prizna da je odgovoran i isto tako privlačan na svoj način.

„Hej, Rodni“, javila mu se i nasmešila se.

Rodni je bacio pogled preko ramena. „O čao, Rejčel, kako si?“

„Dobro, hvala. Kakva zabava, a?“

„Sjajna“, odvratio je ne krijući zajedljivost. „Kako je tamo unutra?“

„Prilično dobro. Upravo su podigli natpis.“

„Natpis?“

„Naravno. Da mu požele dobrodošlicu u grad. Njegovo ime ispisano velikim slovima i tako to.“

Rodni je uzdahnuo, a ramena mu se malo opustiše. „Divota“, rekao je.

„Trebalo da vidiš ostalo što je gradonačelnik pripremio za njega. Ne samo natpis i večera, već i ključevi grada.“

„Čuo sam“, rekao je Rodni.

„A i Mahi-Mahijevi su tu“, nastavila je, misleći na kvartet iz berbernice. Pevali su zajedno u poslednje četrdeset tri godine i mada su dvojica od njih morala da koriste štake, a jedan je zbog tikova na licu bio prinuđen da peva zatvorenih očiju, bili su i dalje najpoznatiji zabavljači u krugu od sto pedeset kilometara.

„Divota“, ponovio je Rodni.

Zbog tona kojim je to rekao, zastala je. „Verovatno ne želiš da slušaš takvo šta, ha?“

„Ne sasvim.“

„Zašto si onda došao?“

„Tom me je nagovorio. Jednog dana ću valjda biti u stanju da shvatim šta je naumio čak i pre nego što progovori.“

„Nije sve toliko loše“, rekla je. „Mislim, vidiš kako se sve odvija. Svi hoće da razgovaraju s njim. On i Leksi i ne mogu da se zavuku u neki kutak i budu sami. Kladam se da neće uspeti da progovore ni deset reči jedno s drugim cele večeri. I samo da ti kažem da sam za tebe sačuvala tanjir hrane ako budeš imao vremena da nešto pojedeš.“

Rodni je nekoliko sekundi ćutao, a onda se njegovo lice razvuklo u osmeh. Rejčel je oduvek brinula o njemu.

„Hvala, Rejč.“ Prvi put je primetio njenu haljinu i male zlatne kolutove u ušima. „Izgledaš lepo večeras“, dodao je.

„Hvala.“

„Hoćeš li da mi nakratko praviš društvo?“

Nasmešila se. „Naravno, biće mi drago.“

Džeremi i Leksi su se probijali kroz gomilu parkiranih automobila. Kad su se približili kući, dah im se pretvarao u oblačice pare. Dok su se peli stepeništem, Džeremi je primetio da jedan po jedan par zastaje ispred ulaznih vrata. Bila mu je dovoljna samo sekunda da prepozna Rodnija Hopera koji je stajao pored ulaza. Rodni je u isto vreme primetio Džeremija, a osmeh mu je istog trenutka nestao s lica. Čak je i s te udaljenosti bio krupan, ljubomoran i što je najvažnije - naoružan. Ništa od toga nije doprinelo da se Džeremi oseća opušteno.

Leksi je pratila njegov pogled. „O, ne brini zbog Rodnija“, rekla je. „Sa mnom si.“

„Zato i brinem“, odvratio je. „Nekako, stekao sam utisak da nije mnogo srećan što se pojavljujemo zajedno.“

Bila je svesna da je Džeremi u pravu, mada je bila zahvalna što vidi Rejčel pored njega. Ona je oduvek znala da ga smiri i Leksi je već dugo mislila da bi ona bila savršena za njega. Nije još uvek našla način da mu to stavi do znanja, a da ga ne povredi. Nije tako nešto mogla da mu kaže dok plešu na nekom dobrotvornom balu, zar ne?

„Ako će ti biti lakše, pusti mene da razgovaram s njim“, rekla je.

„To sam i nameravao.“

Rejčel se razveselila kad ih je videla na stepeništu.

„Hej, vas dvoje!“ uzviknula je. Kad su se približili, dotakla je Leksin kaput. „Sviđa mi se kako si se obukla, Leks.“

„Hvala, Rejčel“, odvratila je Leksi. „A i ti izgledaš kao avion.“

Džeremi je ćutao, praveći se da gleda u nokte i pokušavajući da izbegne Rodnijev neprijateljski pogled. U tišini koja je nastala, Rejčel i Leksi su jedna drugoj dobacile pogled. Shvativši signal koji joj je Leksi poslala, Rejčel istupi napred.

„A vidi njega, gospodina slavnog novinara“, pevušila je. „Dovoljan je jedan pogled na tebe i sva ženska srca će večeras podrhtavati.“ Široko se nasmešila. „Skoro da mrzim sebe zbog toga, ali moram te zamoliti da dozvoliš da me gospodin isprati unutra. Znam da ga gradonačelnik nestrpljivo očekuje.“

„Naravno“, odvratila je Leksi, želeći da na trenutak ostane nasamo s Rodnijem. „Samo napred, stići ću vas za minut.“

Rejčel je dohvatila Džeremija za ruku i on je, pre nego što je shvatio šta se dešava, bio odveden s mesta događaja. „Jesi li ikad imao priliku da vidiš jednu tako lepu južnjačku plantažu kao što je ova?“ upitala je Rejčel.

„Ne mogu reći da jesam“, odgovorio je, pitajući se je li on to upravo bačen vukovima. Dok su odlazili, Leksi je uputila Rejčel signal zahvalnosti, a ova je za uzvrat namignula.

Leksi se okrenula ka Rodniju.

„Nije ono što misliš“, počela je. Rodni je podigao ruku i prekinuo je.

„Znaš šta“, rekao je, „uopšte ne moraš ništa da objašnjavaš. Sve sam to već jednom video.“

Znala je da misli na gospodina Renesansu i njen prvi instinkt je bio da mu kaže da greši. Htela je da mu objasni da ovog puta neće dozvoliti da je ponesu osećanja, ali je znala da je nešto slično obećala i prošli put. Bilo je to ono što mu je rekla kad je pažljivo pokušao da joj objasni da gospodin Renesansa ne namerava da ostane u gradu.

„Volela bih da znam šta da kažem“, počela je, nezadovljna zbog prizvuka krivice u svom glasu.

„Ne moraš ništa da kažeš.“

Znala je da ne mora. Iako oni nisu bili u nekoj vezi, imala je čudan utisak kao da se obraća bivšem suprugu posle razvoda, dok su rane još sveže. Ponovo je poželela da može jednostavno da ode, ali ju je maleni glas upozorio da je i ona imala učešća u potpaljivanju te iskrice koja je njihovo druženje održavala u životu u poslednjih nekoliko godina, iako je to više činila zbog sigurnosti i lagodnosti koju joj je ta veza pružala nego iz nekih romantičnih razloga.

„Pa, samo da znaš, i ja jedva čekam da se sve ponovo vrati u kolotečinu“, rekla je.

„Ja takođe“, odgovorio je on.

Oboje su ćutali. U tišini koja je nastala Leksi je skrenula pogled, želeći da Rodni svoja osećanja malo odmerenije ispoljava.

„Rejčel lepo izgleda večeras, zar ne?“, rekla je.

Rodnijeva usta se iznenađeno otvoriše. Ponovo je pogledao Leksi. Prvi put mu se u očima mogao primetiti trag osmeha.

„Da“, rekao je. „Stvarno.“

„Viđa li se još uvek sa Džimom?“ pitala je, misleći na čoveka iz Terminiksa. Leksi ih je videla zajedno u zelenom kamionetu na kom je bila nacrtana velika buba. Išli su u Grinvil na večeru, za vreme praznika.

„Ne, to je završeno“, rekao je. „Izašli su samo jednom. Pričala mi je da je ceo kamion smrdeo na sredstvo za dezinfekciju i da je celo veče kijala kao luda.“

Uprkos zategnutosti koja je vladala, Leksi se nasmeja. „Tako nešto može samo Rejčel da se desi.“

„Prebolela ga je. Nije je to previše pogodilo. Ponovo je u sedlu.“

„Ponekad mislim da bi trebalo da se kladi na bolje konje. Ili barem one bez buba na kamionetu.“

Nasmejao se kao da je i on pomislio isto. Pogledi su im se na trenutak sreli, a onda je Leksi okrenula glavu. Zadenula je pramen kose iza uva.

„Trebalo bi da uđem“, rekla je.

„Znam“, odvrati on.

„Dolaziš i ti?“

„Nisam siguran. Nisam nameravao da ostanem toliko dugo. Osim toga, i dalje sam na dužnosti. Okrug je ipak suviše velik za jednu osobu, a Brus je večeras sam u patroli.“

Klimnula je glavom. „Pa ako se više ne budemo videli večeras, čuvaj se.“

„Hoću. Vidimo se kasnije.“

Krenula je ka vratima.

„Leksi?“

Okrenula se. „Da?“

Progutao je knedlu. „I ti lepo izgledaš večeras.“

Kako je to rekao, gotovo joj je slomio srce i oči joj se napuniše suzama. „Hvala“, odgovorila je.

Rejčel i Džeremi su se kretali po obodu gomile ljudi, pokušavajući da ne skreću pažnju na sebe. Rejčel mu je pokazivala portrete reči. članova porodice Loson, iz koje su lica muškaraca neverovatno nalikovala licima žena. Muška lica su imala pomalo ženstvenu crtu, a ženska odlučnost karakterističnu za muškarce. Izgledalo je kao da ih je sve nacrtao isti umetnik, po istom androginom modelu.

Leksi je cenila to što ga Rejčel zabavlja držeći ga podalje od problema koji su mogli da nastanu, čak iako ga je pri tom čvrsto držala za ruku. On je iz delića razgovora čuo da ljudi pričaju o njemu, ali nije još uvek bio spreman da se pomeša s gomilom iako mu je sve to pomalo laskalo. Nejt nije bio u stanju da okupi ni deseti deo ljudi da gleda njegovo pojavljivanje na televiziji i morao je da ponudi besplatno piće kao podsticaj da se i toliko njih pojavi.

Ali stvari nisu tako tekle ovde. Ne u ovom malom američkom gradu gde su ljudi igrali bingo, išli na kuglanje i gledali reprize *Metloka*¹⁷ na TNT-u. Nije imao prilike da vidi toliko farbanih plavuša i poliestera još od...

Pa, u stvari nikada. Dok je on razmišljao o čitavoj toj situaciji, Rejčel je pokušala da mu privuče pažnju stegnuvši mu ruku.

„Dušo, spremi se. Predstava počinje.“

„Molim?“

Gledala mu je preko ramena prema delu dvorane gde je nastalo komešanje.

„Pa kako ste, gradonačelnice?“, upitala je dobacujući mu pravi holivudski osmeh.

Gradonačelnik Gerkin se jedini u prostoriji znojio. Čela mu se presijavala na svetlu i ako je i bio iznenađen što Džeremija vidi s Rejčel, ničim to nije pokazao.

„Rejčel! Izgledaš divno kao uvek. Video sam da našeg gosta upoznaješ sa istorijom ovog mesta.“

„Dala sam sve od sebe“, odvrtila je.

„Dobro, dobro. Drago mi je da to čujem.“ Neko vreme nastavili su da ćaskaju pre nego što je Gerkin prešao na glavno.

„Mrzim što moram da vas pekidam, s obzirom na to da si bila ljubazna i upoznala ga s našim finim društvom, ali treba da počnemo“, rekao je pokazujući na Džeremija. „Ljudi su nestrpljivi da otvorimo zabavu.“

„Ne smeta mi, uopšte“, odvrtila je i u sledećem trenutku Rejčelinu ruku je zamenila gradonačelnikova i on povede Džeremija kroz gomilu.

---

¹⁷ Matlock - američka serija o advokatu koji otkriva ubice i suprotstavlja im se u sudnici. (Prim. prev.)

Dok su se kretali, razgovor je prestajao i ljudi su se povlačili u stranu kao Crveno more pred Mojsijem. Ostali su zurili širom otvorenih očiju i izvijali vratove da bolje vide. Svuda su se čuli uzdasi „oh“ i „ah“ i šaputanje da to mora da je on.

„Ne mogu vam reći koliko mi je drago što ste došli“, rekao je gradonačelnik Gerkin, govoreći kroz zube i nastavljajući da se smeši gomili. „Već sam počeo da brinem.“

„Možda bi trebalo da sačekamo Leksi“, odvratio je Džeremi crveneći. Sve ovo, a naročito to kako ga je gradonačelnik pratio kao nekakvu kraljicu zabave, bilo je ipak malo previše u stilu malog američkog grada, a i pomalo suludo.

„Već sam razgovarao s njom. Doći će ovamo.“

„A gde je to ovamo?“

„Naravno, treba da upoznate i ostatak Gradskog saveta. Već ste upoznali Džeda i Tulija i ljude s kojima smo se sreli jutros, ali ima i nekoliko njih koje ne znate. I okružne zvaničnike, takođe. Kao i ja, i oni su oduševljeni vašim dolaskom. Veoma oduševljeni. I ne brinite - pripremili su za vas priče o duhovima. Poneli ste diktafon, zar ne?“

„U džepu mi je.“

„Dobro, dobro, drago mi je da to čujem. I...“ Prvi put je okrenuo glavu od gomile ljudi i pogledao Džeremija. „Pretpostavljam da ćete se večeras zaputiti na groblje...“

„Tako sam nameravao. Kad smo već kod toga, hteo sam...“

Gradonačelnik je nastavio kao da ga nije ni čuo, klimajući glavom i mašući gomili. „Pa, kao gradonačelnik, osećam obavezu da vam kažem da uopšte ne treba da brinete zbog tih duhova. Pogled je strašan, naravno. Dovoljno strašan da natera i slona da se onesvesti, ali do sada niko nije bio povređen osim Bobija Lija Hauarda, a njegov sudar sa saobraćajnim znakom posle posete groblju manje je izazvan onim što je video a više činjenicom da je slistio dvanaest limenki piva pre nego što je seo za volan.“

„A, tako“, odvratio je Džeremi i počeo da oponaša gradonačelnikovo mahanje i klimanje glavom. „Imaću to na umu.“

* * *

Leksi ga je čekala dok se upoznavao sa ostalima iz Gradskog saveta. Odahnulo je od olakšanja kad je stala pored njega pošto je upoznao najmoćnije ljude u gradu. Većina njih je bila prijateljski nastrojena - mada je Džed samo klimnuo glavom, držeći ruke prekrštene na grudima. Krajičkom oka je posmatrao Leksi. Delovala je odsutno i on se zapitao šta se dogodilo između nje i Rodnija.

U naredna tri sata nije imao prilike da to otkrije, čak ni da se opusti. Ostatak večeri ličio je na staromodno političko okupljanje. Posle sastanka s članovima saveta - od kojih je svaki osim Džeda dobio naloge od gradonačelnika i obećao „najbolju priču svih vremena“ podsetivši ga da je „turizam veoma važan za grad“ - Džeremi je doveden do bine iznad koje je stajao natpis DOBRO DOŠAO, DŽEREMI MARŠE!

To praktično i nije bila bina već dugačak drveni sto prekriven sjajnim purpurnim stolnjakom. Džeremi je, kao i Gerkin, morao da stane na stolicu kako bi se popeo gore i sve to samo da bi se suočio s morem nepoznatih lica koja su zurila u njega. Kad se gomila utišala, gradonačelnik je održao dugačak govor u kom je hvalio Džeremijevu profesionalnost i iskrenost kao da se već godinama poznaju. Pored toga, ne samo da je spomenuo njegovo učešće u Prajmtajmu - što je izazvalo dalja klimanja glavom i osmehe, kao i još nekoliko uzdaha „ah“ i „oh“ - već je govorio i o velikom broju veoma čitanih članaka koje je napisao, uključujući i priču o istraživanju biološkog oružja u Fort Detriku, koju je uradio za mesečnik Atlantik. Bez obzira koliko je ponekad umeo da bude budalast, pomislio je Džeremi, uradio je svoj domaći zadatak i očigledno mu je laskanje išlo od ruke. Na kraju govora Džeremiju su predati ključevi grada, a Mahi-Mahijevi - koji su stajali na drugom dugačkom stolu smeštenom uz susedni zid - počeli su svoj zabavni program i otpevali tri pesme: *Karolina u mojim mislima*, *Njujork, Njujork*, i ono što je možda najviše odgovaralo celom događaju, temu iz filma *Isterivoači duhova*.

Uprkos očekivanju, Mahi-Mahijevi nisu uopšte bili loši mada nije imao pojma kako su uspeali da se popnu na sto. Gomila ih je očigledno obožavala i u jednom trenutku Džeremi je uhvatio sebe kako se smeši i uživa u zabavi. Dok je bio na bini, Leksi mu je namignula, što je celom događaju pridodalo još jednu nadrealnu crtu.

Posle toga, gradonačelnik ga je odveo do udobne stilske stolice smeštene ispred kitnjastog stola. Preostali deo večeri proveo je sa uključenim diktafonom, slušajući jednu za drugom priču o susretima s duhovima. Gradonačelnik je naredio ljudima da stanu u red i oni su uzbuđeno čavrljali čekajući da se upoznaju s njim, kao da je delio autograme.

Nažalost, većina priča koje je čuo bile su slične. Svi su redom tvrdili da su videli svetla, ali je svako ponudio drugačiji opis. Neki su se kleli da su imala ljudska oblića, drugi su tvrdili da su nalik stroboskopskom svetlu. Jedan čovek je tvrdio da su izgledala kao kostimi za Noć veštica, sve do belog čaršava. Najoriginalniji opis dobio je od čoveka koji se zvao Džo i tvrdio da je svetla video najmanje desetak puta i sa ubeđenjem sve uveravao da izgledaju upravo kao neonska reklama Pigli-vigli na putu 54 pored Vensboroa.

U isto vreme, Leksi je uvek bila u blizini i razgovarala s ljudima, a oči bi im se s vremena na vreme srele dok su slušali svoje sagovornike. Kao zaverenici u nekoj šali, nasmešila bi mu se podignutih obrva, a njen izraz lica kao da je govorio: „Vidiš li sad u šta si se uvalio?“

Razmišljao je o tome kako Leksi nije nalik nijednoj ženi s kojom se u poslednje vreme viđao. Nije skrivala šta misli, nije pokušavala da ga zadivi niti je bila pod utiskom onoga što je u prošlosti postigao. Činilo se da ga procenjuje prema onome što je danas, upravo sada, ne koristeći protiv njega ni prošlost ni budućnost.

Shvatio je da je to bio jedan od razloga što se oženio Marijom. Ono što ga je zarobilo nije bila navala osećanja koju je osetio kad su prvi put vodili ljubav - pre su ga sitnice ubedile da je ona prava. Potpuno odsustvo izveštačenosti u društvu, oštrina kojom bi mu se suprotstavila kad bi učinio nešto pogrešno, strpljenje s kojim bi ga slušala dok je

pričao nervozno šetajući gore-dole u borbi s nekim gorućim problemom. I mada on i Leksi nisu imali prilike da podele svakodnevne životne teškoće, nije mogao da se otrese pomisli da bi ona bila dobra u borbi s njima ukoliko bi to zaista želela.

Džeremi je shvatio da ona zaista voli ljude odavde i da je stvarno zanima ono što joj govore. Ponašanje joj je bilo takvo da nikuda nije žurila i nikada nije prekidala sagovornika pokušavajući da skрати priču, i bez ikakvog ustezanja bi se glasno nasmejala kad bi neko rekao nešto što ju je zabavljalo. Svakih nekoliko trenutaka bi se nagnula i zagrlila nekog, zatim bi ga uhvatila za obe ruke i mrmljala koliko joj je drago što ga vidi. Činjenica da sebe ne vidi kao različitu od ostalih niti primećuje da je tako drugi vide, podsetila ga je na tetku koja je oduvek bila najomiljenija na prazničnim večerama jednostavno zato što je umela svoju pažnju da usmeri na druge ljude.

Nekoliko minuta kasnije, kad je ustao da protegne noge, video je Leksi kako mu prilazi s jedva приметnim tragom zavodljivosti u pokretima bokova. I dok ju je posmatrao, nastupio je trenutak, tren u kom prizor kao da se odigrava u budućnosti, u kojoj je ovo samo jedno malo prijateljsko okupljanje u dugačkom nizu takvih okupljanja u malenom južnjačkom gradu usred nedođije.

DESETO POGLAVLJE

Kad se zabava približila kraju, Džeremi je stajao s gradonačelnikom Gerkinom na tremu dok su Doris i Leksi čekale sa strane.

„Nadam se da vam se večerašnji događaj dopao", rekao je gradonačelnik, „i da ste videli kakve sve divne mogućnosti imate da napišete nezaboravnu priču."

„Jesam, hvala. Ali stvarno nije trebalo toliko da se trudite", bunio se Džeremi.

„Gluposti", odvratio je Gerkin. „To je najmanje što smo mogli da učinimo. Osim toga, želeo sam da vam pokažem šta jedan mali grad može da učini samo ako hoće. Možete zamisliti kako bismo tek dočekali ljude s televizije. Naravno, ovog vikenda ćete imati priliku da bolje upoznate grad. Njegovu atmosferu, osećaj da putujete u prošlost dok budete razgledali stare porodične kuće. Ne možete ni da zamislite kako će biti."

„Ne sumnjam u to", odgovorio je Džeremi.

Gerkin se nasmešio. „Pa, moram da se pobrinem za još nešto unutra. Gradonačelnikov posao se nikada ne završava, znate."

„Razumem, i hvala vam za sve ovo", rekao je Džeremi podižući ključeve grada.

„O, nema na čemu. Zaslužili ste." Posegao je za Džeremijevom rukom. „Ali nemojte da vam padnu neke čudne ideje na pamet. Ne možete njime otvoriti trezor u banci ili tako nešto. To je više simboličan gest."

Džeremi se nasmejao dok mu je gradonačelnik tresao ruku. Kad je gradonačelnik nestao u kući, prišle su mu Doris i Leksi sa smeškom na usnama. I pored toga, nije mogao a da ne primeti izraz iscrpljenosti na Dorisinom licu.

„Ma hajte", rekla je.

„Molim?", upitao je.

„Ti i tvoji velegradski maniri."

„Izvinite?"

„Trebalo je da čuješ kako su neki od ovih ljudi pričali o tebi", zadirivala ga je Doris. „Tako sam srećna što mogu da kažem da sam te prva upoznala."

Džeremi se nasmejao s nedužnim izrazom na licu.

„Reću ću samo to da je moja Grupa za proučavanje Biblije celo večer pričala samo o tome koliko si privlačan. Nekoliko njih je htelo da te povede kući, ali sam srećom uspela da ih odgovorim od toga. Nisam sigurna da bi njihovi muževi bili oduševljeni."

„Zahvalan sam na tome."

„Jesi li dovoljno jeo? Sačuvala sam nešto hrane ako si gladan." „Ne, nisam, hvala vam."

„Jesi li siguran? Tvoje večer tek počinje, znaš li to?"

„Biće mi dobro", uveravao ju je. Kad je nastupila tišina, bacio je pogled okolo, primetivši kako je magla postala još gušća. „Ali, kad smo već kod toga, verovatno bi

trebalo da krenem. Ne bih želeo da propustim priliku da osetim ukus nečega natprirodnog."

„Ne brini, svetla nećeš propustiti", odvratila je Doris. „Pojavljaju se kasno noću, tako da imaš još nekoliko sati." Nagnula se i umorno ga zagrlila, što ga je iznenadilo. „Htela sam da ti se zahvalim što si imao dobru volju da upoznaš sve te ljude. Nije svaki stranac voljan da sasluša druge."

„Ništa za to, uživao sam u tome."

Kad se Doris odmakla, obratio je pažnju na Leksi, razmišljajući o tome kako je njeno odrastanje uz Doris bilo veoma slično njegovom odrastanju uz majku.

„Jesi li spremna?"

Klimnula je glavom, ali i dalje nije progovarala ni reč. Poljubila je Doris u obraz, obećala joj da će se videti sutra. Trenutak kasnije išli su ka kolima. Šljunak im je škripao pod nogama. Bila je odsutna, pogleda uperenog nekud u daljinu, i nije progovarala. Posle nekoliko koraka, Džeremi je nežno uhvati za rame.

„Jesi li dobro? Nekako si tiha."

Protresla je glavom prenuvši se iz zamišljenosti. „Razmišljam o Doris. Ovo večeras ju je sasvim iscrpio, i mada verovatno nema potrebe, mnogo sam zabrinuta za nju."

„Meni je izgledala dobro."

„Da, ona ume da sakrije kako se oseća. Pre nekoliko godina preživela je srčani udar, ali voli da se pretvara kao da se to nikada nije dogodilo. A osim ovog večeras, čeka je i naporan vikend."

Džeremi nije znao šta da kaže; nikada mu nije palo na pamet da Doris ima zdravstvenih tegoba.

Leksi je primetila da mu je neprijatno i nasmešila se. „Ali je uživala u zabavi, sigurno. Obe smo imale prilike da porazgovaramo s ljudima koje dugo nismo videle."

„Mislio sam da se ovde svi viđaju sve vreme."

„Tako je. Ali ljudi su obično zauzeti i nekada imaš samo nekoliko trenutaka da porazgovaraš s nekim između dve obaveze. Večeras je bilo lepo." Bacila je pogled ka njemu. „I Doris je u pravu. Mnogo si im se svideo."

Izgledalo je kao da ju je ta činjenica iznenadila. Gurnuo je ruke u džepove.

„Pa to ne bi trebalo da te čudi. Ja sam veoma dopadljiv, znaš."

Prevrnula je očima, više voljna za šalu nego iznervirana. Kuća je ostajala daleko iza njih kad su zavili za ugao.

„Hej, znam da to nije moja stvar, ali kako je prošao razgovor s Rodnijem?"

Na trenutak oklevajući, slegnula je ramenima. „U pravu si. To nije tvoja stvar."

Potražio je osmeh na njenom licu, ali ga nije bilo. „Pa, pitam ta jedino zbog toga što sam razmišljao bi li bilo bolje da se iskradem iz grada pod okriljem tame i tako mu ne pružim priliku da mi razbije glavu golim rukama."

To je kod nje najzad izazvalo osmeh. „Bićeš ti sasvim dobro. Osim toga, gradonačelniku bi slomio srce kad bi otišao. Ne dobija svaki posetilac ovakvu zabavu i ključeve grada.”

„Ovo su prvi koje sam dobio. Obično dobijem samo mejlove pune mržnje.”

Zvuk njenog smeha bio je melodičan. Pod bledom svetlošću mesečine nije mogao da joj razazna crte lica. Seto se s koliko je interesovanja razgovarala sa svojim sugrađanima.

Kad su stigli do kola, otvorio joj je vrata. Dok je ulazila, tela su im se dodirnula i on se pitao je li to uradila u odgovor na njegovo gurkanje i je li to uopšte primetila. Obišao je kola i seo za volan. Oklevao je nekoliko trenutaka pre nego što je pokrenuo motor.

„Šta je?” upitala je.

„Samo sam razmišljao...” reče, ali ne dovrši rečenicu.

Reči kao da su visile u vazduhu. Klimnula je glavom. „Učinilo mi se da sam čula neko škripanje.”

„Vrlo smešno. Hteo sam da kažem - znam da je kasno, ali bi li pošla sa mnom na groblje?”

„U slučaju da se uplašiš?”

„Tako nešto.”

Bacila je pogled na svoj sat, misleći: o bože...

Ne bi trebalo da ide s njim. Stvarno ne bi. Već mu je odškrinula vrata pristavši da se pojavi u njegovom društvu večeras, a ako provede još nekoliko sati sama s njim, otvoriće mu ih još više. Znala je da to neće izaći na dobro i da ne postoji ni jedan jedini razlog da pristane. Ali pre nego što je mogla da se zaustavi, čula je sebe kako govori:

„Trebalo bi da se prvo presvučem u nešto udobnije.”

„U redu”, odvratio je. „I ja sam za to da se presvučeš u nešto udobnije.”

„Kladim se da jesi”, znalački je odvratila.

„Nemoj ponovo da počinješ”, rekao je glumeći uvređenost. „Mislim da se još uvek ne poznajemo dovoljno dobro za tako nešto.”

„To je moj tekst”, odvratila je.

„I mislio sam da sam to već negde čuo.”

„Pa, sledeći put smisli sopstveni. I samo da znaš, ne želim da zbog ovog večeras utuviš u glavu neke smešne ideje.”

„Ja nemam smešne ideje. Potpuno sam lišen smisla za humor.” „Znaš na šta sam mislila.”

„Nemam pojma”, odvratio je pokušavajući da izgleda nedužno. „Na šta si mislila?”

„Samo vozi, važi? Ili ću se predomisлити.”

„Dobro, dobro”, odvratio je okrenuvši ključ. „Čoveče, ponekad umeš da budeš teška.”

„Hvala ti. Rečeno mi je da je to jedna od mojih boljih osobina.”

„Ko ti je to rekao?"

„Zini da ti kažem."

Taurus je klizio ulicama optočenim maglom dok je od žute svetlosti uličnih lampi tama izgledala još gušća. Čim su skrenuli na prilaz pred njenom kućom, otvorila je vrata.

„Sačekaj me ovde", rekla je zadenuvši pramen kose za uvo. „Trebaju mi samo nekoliko minuta."

Nasmešio se. Sviđalo mu se što je nervozna.

„Trebaju li ti moji ključevi grada da otvoriš vrata? Biće mi zadovoljstvo da ti ih pozajmim."

„Nemojte sad da počnete da se zanosite mišlju da ste nešto posebno, gospodine Marše. Moja majka ima te gradske ključeve takođe."

„Jesmo li mi to opet na vi? A ja taman pomislio da se sasvim lepo slažemo."

„Počecu da mislim da ti je ovo večer udarilo u glavu."

Izašla je iz kola i brzo zatvorila vrata u želji da njena bude poslednja. Džeremi se nasmejao, pomislivši kako mu je ona veoma slična. Ne mogavši da odoli, pritisnuo je dugme za otvaranje prozora. Nagnuo se preko njenog sedišta.

„Hej, Leksi?"

Okrenula se. „Da?"

„S obzirom na to da će noć biti hladna, slobodno ponesi bocu vina."

Stavila je ruke na bokove. „Zašto? Nameravaš da me napiješ?"

Zacerekao se. „Samo ako ti to ne smeta."

Oči su joj se suzile, ali kao i malopre, više u šali nego u ljutnji. „Ne samo da ne držim vino u kući, gospodine Marše, već i da držim, moj odgovor bi bio ne."

„Ti ne piješ?"

„Ne mnogo", odvratila je. „A sad me čekaj", rekla je pokazujući na put. „Samo ću navući farmerke."

„Obećavam da neću ni pokušati da virim kroz prozor."

„Dobra ideja. Ukoliko uradiš nešto tako glupo, obavezno ću morati da te tužim Rodniju."

„To ne zvuči lepo."

„Veruj mi", odvratila je pokušavajući da zadrži ozbiljan izraz lica, „neće ni biti lepo."

Džeremi je gledao za njom dok se uspinjala prilaznim putem. Bio je sasvim siguran da nikada nije sreo nekog kao što je ona.

Petnaest minuta kasnije zaustavili su se pred kapijom groblja Kedar Krik. Parkirao je kola tako da farovi osvetljavaju unutrašnjost. Prva pomisao mu je bila da magla ovde

izgleda nekako drugačije. Na pojedinim mestima bila je gusta i neprobojna, dok se na drugim jedva videla. Blagi povetarac je kovitlao i vrteo pra-mičke magle i ovi su igrali kao da su živi. Niske grane magnolije bile su samo tamne senke, a polomljeni nadgrobni spomenici činilu su atmosferu još jezivijom. Bilo je tako mračno, a Džeremi nije uspeo da vidi ni najmanji trag mesečine na nebu.

Ostavivši upaljen motor, otvorio je prtljažnik. Provirivši unutra, raširila je oči.

„Izgleda da ovde imaš dovoljno materijala da napraviš atomsku bombu.”

„Ma ne”, odvratio je. „Samo gomila modernih stvarčica. Dečaci vole svoje igračke, znaš.”

„Mislila sam da si poneo samo kameru ili tako nešto.”

„I jesam. Četiri.”

„Zašto su ti potrebne četiri?”

„Da snimim svaki ugao, naravno. Šta ako, na primer, duhovi počnu da se kreću u pogrešnom pravcu? Možda ne uspem da im uhvatim lica.”

Ignorovala je njegove reči. „A šta je ovo?” upitala je uperivši prst u jednu kutiju.

„Detektor mikrotalasnog zračenja. A ono tamo”, rekao je pokazujući drugu, „ide uz to. Detektor elektromagnetnog zračenja.”

„Šališ se.”

„Ne šalim se”, odvratio je. „Lepo piše u zvaničnom udžbeniku za isterivanje duhova. Često se povećanje spiritualnih aktivnosti može naći u oblastima pojačane koncentracije energije, a ovo pomaže da se otkriju abnormalna energetska polja.”

„Jesi li ikad zabeležio neka abnormalna energetska polja?”

„Pa da vidiš, i jesam. U navodno posednutoj kući, ni manje ni više. Nažalost, to nije imalo nikakve veze s duhovima. Vlasnikova mikrotalaska pećnica nije radila kako treba.”

„O”, rekla je.

Pogledao je. „Sad ti kradeš moj tekst.”

„To je sve što sam uspela da smislim, izvini.”

„U redu je. Opraštam ti.”

„Šta će ti sve ovo?”

„Zato što”, odgovorio je, „kad opovrgnem postojanje duhova, moram da koristim sve ono što istraživači paranormalnih pojava koriste. Ne želim da me optuže da sam nešto propustio, a ti ljudi imaju neka svoja pravila. Osim toga, deluje mnogo važnije kad neko pročita da si koristio detektor elektromagnetnog zračenja. Onda pomisle da znaš šta radiš.”

„A ti znaš?”

„Naravno. Kao što sam ti već rekao, imam udžbenik.”

Nasmejala se. „Pa kako mogu da ti pomognem? Hoćeš da ti pomognem da prenesiš nešto od toga?”

„Koristićemo sve ovo. Ali ako je to suviše teško za tebe, siguran sam da ću uspeti sve sam da prenesem dok ti sređuješ nokte ili tako nešto.“

Izvukla je jednu od kamera, prebacila je preko ramena i posegnula za drugom.

„Dobro, gospodine muški šovinisto kuda ovo da odnesem?“

„Zavisi. Gde smatraš da je najbolje da ih postavimo? S obzirom na to da si videla svetla, možda imaš neku ideju?“

Pokazala je glavom u pravcu magnolije, u pravcu u kom se uputila kad ju je prvi put video, tu na groblju.

„Tamo“, rekla je. „Tamo ćeš videti svetla.“

Bila je to tačka tačno ispred brda Rajkers, mada je ono sad bilo sakriveno u magli.

„Pojavljuju li se uvek na istom mestu?“

„Nemam pojma. Ali tamo su bila kad sam ih ja videla.“

Narednog sata, dok ga je Leksi snimala jednom od kamera, Džeremi je namestio opremu. Preostale tri kamere smestio je na tronošce, obrazujući trougao. Na dve je stavio specijalne filtere. Podesio im je objektivne dok cela oblast nije bila pokrivena. Testirao je daljinske upravljače, a onda počeo da postavlja audio-uređaje. Četiri mikrofona okačio je na obližnja stabla, a peti blizu samog središta, gde je postavio i detektore mikrotalasnog i elektromagnetnog zračenja, kao i centralnu kameru. Kad se uverio da sve radi kako treba, čuo je da ga Leksi doziva.

„Hej, kako izgledam?“

Okrenuo se i video je kako namešta naočare za noćno osmatranje. Izgledala je kao ogroman insekt.

„Vrlo seksi“, odvratio je. „Mislim da si konačno pronašla svoj stil.“

„Ove stvarčice su sjajne. Mogu sve da vidim.“

„Vidiš li nešto zabrinjavajuće?“

„Osim nekoliko gladnih kuguara i medveda, izgleda da smo sami.“

„Pa, skoro sam završio. Još samo da pospem malo brašna i razmotam konopac.“

„Brašno? Ono za kuvanje?“

„To je da bih se osigurao da niko ne prilazi opremi. Brašno posipam zato da bih video otiske stopala, a konopac će me obavestiti ako neko pokuša da priđe.“

„To je veoma mudro. Ali svestan si toga da smo sami ovde, zar ne?“

„Čovek nikada ne može biti dovoljno siguran“, odvratio je.

„O, ja jesam. Ali ti samo nastavi sa svojim pripremama, a ja ću se postarati da držim kameru okrenutu u pravom smeru. Uzgred, odlično ti ide.“

Smejala se kad je otvorio vrećicu brašna i počeo da posipa, okružujući kamere tankim slojem. Dodao je malo i oko mikrofona i druge opreme, a potom je privezao konopac za jednu granu i njime opasao svu opremu praveći veliki kvadrat oko tog dela

groblja kao da se radi o mestu zločina. Drugi konopac pričvrstio je pola metra niže. Posle toga je za njega privezao mala zvona. Kad je najzad završio, vratio se do mesta gde je stajala Leksi.

„Nisam ni slutila da tu ima toliko posla“, rekla je.

„Pretpostavljam da me sad gledaš drugim očima, ha?“

„Ne sasvim. Samo pokušavam da održim razgovor.“

Nasmejao se i glavom pokazao prema kolima. „Sad ću ugasiti svetla. Nadam se da neće sav trud biti uzaludan.“

Kad je isključio motor, groblje je utonulo u tamu pa je čekao da mu se oči prilagode. Nažalost, groblje je bilo mračnije od pećine. Pošto je pronašao put do kapije, osećajući se kao da je slep, na samom ulazu je zapeo za koren koji je virio iz zemlje i skoro pao.

„Mogu li da dobijem svoje naočare za noćno osmatranje?“ uzviknuo je.

„Ne“, čuo je njen odgovor. „Osim toga, dobro ti ide.“

„Ali ništa ne vidim.“

„Imaš čist put narednih nekoliko koraka. Kreni napred.“ Polako se pokrenuo, napravivši nekoliko koraka s rukama ispruženim ispred sebe. Potom se zaustavio. „Šta sad?“

„Nalaziš se ispred kriptе. Pomeri se ulevo.“ Suviše je sve ovo zabavlja, pomislio je Džeremi.

„Zaboravila si da kažeš 'Sajmon naređuje'.“¹⁸

„Želiš li ti moju pomoć ili ne?“

„Ja samo želim svoje naočare“, skoro je molio.

„Moraćeš da dođeš po njih.“

„Mogla bi ti da dođeš do mene.“

„Mogla bih, ali neću. Mnogo je interesantnije posmatrati te kako tumaraš kao zombi. A sad, idi levo. Reći ću ti kad da staneš.“

Igra je nastavljena sve dok najzad nije pronašao put do nje. Dok je sedao, ona skide naočare smejući se. „Evo, izvoli“, rekla je.

„U, veoma ti hvala.“

„Nema na čemu. Drago mi je da sam ti pomogla.“

Narednih pola sata prežvakavali su događaje sa zabave. Bilo je suviše mračno i Džeremi joj nije mogao razaznati crte lica, ali mu se svideo osećaj njene blizine u tami koja ih je obavijala.

---

¹⁸ Simon says - igra u kojoj jedan učesnik naređuje ostalima da ga prate i ponavljaju za njim sve pokrete određenim redom; kompjuterska igrica u kojoj se verno prate svetlosni signali. (Prim. prev.)

Menjajući temu razgovora, tražio je da mu ispriča kako je i kada ona videla svetlost. „Večeras sam čuo sve druge priče.“

Iako nije bila ništa više od obrisa u mraku, Džeremi je imao utisak da je pitanje odvelo u prošlost ka nečemu čega nije želela da se seća.

„Imala sam osam godina“, počela je da priča tihim glasom. „Iz nekog razloga, mučile su me noćne more u vezi sa mojim roditeljima. Doris je na zidu držala njihovu sliku s venčanja, i u mojim snovima oni su uvek tako izgledali: mama u venčanici i tata u smokingu. Samo su ovog puta bili zarobljeni u automobilu kad je pao u reku. Bilo je to kao da ih gledam s druge strane prozora i vidim paniku na njihovim licima dok voda polako ispunjava unutrašnjost kola. Onda bi se na licu moje majke pojavio taj tužni izraz, kao da je znala da je kraj blizu. Odjednom, kola bi počinjala brže da tonu, a ja bih gledala kako nestaju.“

Glas joj je na čudan način bio lišen osećanja. Uzdahnula je.

„Probudila bih se vrišteći. Ne znam koliko puta se to dogodilo - sad je u mom sećanju sve nekako povezano u jedan jedini san - ali mora da je potrajalo dovoljno dugo da Doris shvati da se ne radi samo o prolaznoj fazi. Pretpostavljam da bi me neki drugi roditelji odveli kod terapeuta, ali Doris... Pa, ona me je samo probudila kasno jedne noći i rekla mi da se obučem i ponese toplu jaknu. Potom me dovela ovde. Rekla je da će mi pokazati nešto divno...“

Sećam se da je bila noć slična ovoj, pa me je Doris držala za ruku da ne bih pala. Tumarali smo među nadgrobnim pločama, a onda smo neko vreme sedele dok se svetla nisu pojavila.

Izgledala su kao da su živa - sve je bilo osvetljeno... A onda su jednostavno izbledela. Posle toga, vratili smo se nazad.“

Skoro da je video kako sleže ramenima. „Iako sam bila vrlo mala, znala sam šta se dogodilo. Kad smo stigle kući, nisam mogla da spavam jer sam upravo videla duhove mojih roditelja. Izgledalo je kao da su došli da me posete. Posle toga, noćne more su prestale.“

Džeremi je ćutao.

Nagnula se ka njemu. „Veruješ li mi?“

„Da“, odvratio je. „Verujem ti. Tvoja priča bi mi jedina ostala u sećanju večeras, čak i da te ne poznajem.“

„Pa, samo da znaš, ne bih volela da moje iskustvo završi u novinama.“

„Jesi li sigurna? Mogla bi da postaneš slavna.“

„Mislim da ću propustiti tu priliku. Mogu iz prve ruke da vidim kako malo slave može da pokvari čoveka.“

Nasmejao se. „Pošto razgovaramo nezvanično, mogu li da te pitam jesu li te uspomene jedan od razloga što si pristala da dođeš ovde večeras? Ili je to zato što si htela da uživaš u mom blistavom društvu?“

„Pa, ovo poslednje sigurno nije“, odgovorila je, ali još u trenutku dok je izgovarala reči, znala je da ne govori istinu. Pomislila je da je i on to verovatno shvatio, ali je u kratkoj tišini koja je nastupila osetila da su njene reči zvučale uvredljivo.

„Izvini“, rekla je.

„U redu je“, odgovorio je, odmahujući rukom. „Seti se, odrastao sam uz petoricu braće. Uvrede su normalna pojava u velikim porodicama kao što je naša, tako da sam navikao na to.“

Ispravila se. „Pa dobro... Da ti odgovorim na pitanje... Možda sam zaista želela da ponovo vidim svetla. Ona su, na neki način, za mene uvek bila izvor utehe.“

Džeremi je podigao kamenčić s tla i bacio ga na drugu stranu.

„Tvoja baka je jedna mudra dama. Mislim, zbog onog što je uradila.“

„Ona i jeste mudra.“

„Primam k znanju ispravku“, odvratio je. Iznenada, Leksi se pored njega pomerila kao da pokušava da vidi nešto u daljini. „Mislim da treba da uključiš svoju opremu“, rekla je.

„Zašto?“

„Zato što dolaze. Zar ne osećaš?“

Upravo se spremao da se našali kako je on otporan na duhove kad mu je do mozga doprla činjenica da opet može da vidi ne samo Leksi, već i kamere u daljini. Nazirao se i put ka mestu gde su bila parkirana kola. Zaista je svetlije, zar ne?

„Hej“, prenuo ga je njen glas. „Propuštaš svoju veliku priliku.“

Žmirnuo je proveravajući da li se to njegove oči igraju s njim, a onda je podigao daljinske upravljače sve tri kamere. U daljini se na svakoj upalila crvena lampica. Pa ipak, jedino to je mogao uraditi dok je pokušavao da svari činjenicu da se nešto zaista dešava.

Bacio je pogled okolo, tražeći farove automobila koji su prolazili ili neku osvedjenu kuću. Kad je ponovo pogledao u pravcu kamera, shvatio je da mu se ipak ne priviđa. Ne samo da su kamere sad bile potpuno vidljive, već je nazirao i obrise detektora u samom središtu trougla. Posegnuo je ka naočarima za noćno osmatranje.

„Neće ti biti potrebne“, rekla je ona.

Ipak ih je stavio. Svet je odjednom poprimio fosforescent-ni zeleni odsjaj. Kako je intenzitet svetlosti rastao, pramenovi magle su se kovitlali stvarajući razne oblike.

Bacio je pogled na sat. Bilo je 11.44.10. Potrudio se da to zapamti. Pitao se da nije u pitanju mesečina. Sumnjao je u to, ali će ipak proveriti mesečeve mene kad se vrati u svoju sobu u Grinlifu.

Jedva da je bio svestan misli koje su mu prolazile kroz glavu. Kao što je Leksi predvidela, magla je postajala sve svetlija. Na trenutak je skinuo naočare, primetivši razliku u obrisima. I bez njih se videlo da je svetlije, ali je s njima ta promena izgledala još veća. Jedva je čekao da uporedi snimke kamera. Ali u ovom trenutku jedino je mogao da zuri pravo ispred sebe, zaboravivši da ponovo stavi naočare.

meteori & avada

Zadržavajući dah, posmatrao je kako magla ispred njih postaje gotovo srebrna. Potom se boja srebra pretvorila u bledo-žutu, potom u neprozirno belu i najzad u gotovo zaslepljujuću svetlost. Za sekundu, samo sekundu, veliki deo groblja je postao vidljiv - kao stadion osvetljen pred početak važne utakmice. Sjajni pramenovi magle počeli su da se vrte, a onda su se iznenada odvojili i raširili na sve strane kao zvezda koja se rasprskava. Na trenutak, Džeremiju se učinilo da vidi obrise ljudi i predmeta, ali je svetlost naglo počela da bledi i da se povlači ka središtu kao da ju je neko povukao za uzicu. Pre nego što mu je ta misao doprla do mozga sve je nestalo i groblje je ponovo utonulo u tamu.

Trepnuo je kao da pokušava da uveri sebe da se sve to zaista dogodilo, a onda je ponovo pogledao na sat. Ceo događaj je potrajao tačno dvadeset dve sekunde. Iako je bio svestan da treba da ode i proveri opremu, mogao je samo da zuri u tačku gde su se pojavili duhovi Kedar Krika.

Prevara, nenamerne greške i slučajnost bile su najčešća objašnjenja za natprirodne događaje i sve do ovog trenutka svaka istraga koju je Džeremi u svojoj karijeri sproveo potpadala je pod jednu od tih kategorija. Prvo objašnjenje je bilo najčešće u onim situacijama gde je neko očekivao neku dobit. Slučaj Vilijema Njuela, koji je tvrdio da je pronašao fosilne ostatke džina na svojoj farmi u Njujorku 1869. godine, statuu poznatu kao Kardifski džin, potpadao je pod tu kategoriju. Drugi primer bio je Timoti Klozen, duhovni vodič.

Prevara je takođe uključivala i one koji su jednostavno želeli da vide koliko ljudi mogu prevariti, ne radi novca, već iz čistog avanturizma. Dag Bouer i Dejv Korli, engleski farmeri koji su smislili fenomen poznat kao „krugovi u žitu“, bili su jedan takav primer; hirurg koji je fotografisao čudovište iz Loh Nesa 1933. godine bio je drugi. U oba slučaja prevara je smatrana šalom, ali je izazivala takvo zanimanje javnosti da je bilo nemoguće priznati istinu.

Nenamerne greške su bile jednostavno to. Meteorološki balon za koji je neko pomislio da je leteći objekt, medved koji se nekom učinio kao Bigfut, arheološki artefakt za koji se otkrije da je sa svoje originalne lokacije premešten stotinama godina kasnije. U takvim slučajevima, svedok je zaista nešto video, ali je njegov um to pretočio u nešto sasvim drugo.

Gotovo sve ostalo se moglo objasniti slučajnošću i bilo je jednostavno pitanje matematičke verovatnoće. Koliko god neki događaj izgledao neverovatan, sve dok je teorijski moguć više je nego verovatno da će se nekome i dogoditi u nekom trenutku, na nekom mestu. Uzmite kao primer roman Roberta Morgana Uzaludnost, objavljen 1898. godine - četrnaest godina pre nego što je Titanik zaplovio - u kome je najveći i najveličanstveniji putnički brod krenuo na svoje prvo putovanje iz Sautemptonu i udario u ledeni breg, dok su bogati i čuveni putnici zbog nedostatka čamaca za spašavanje bili osuđeni na smrt u ledenim vodama Severnog Atlantika. Ironično, ime broda bilo je Titan.

meteorí & avada

Ali ono što se ovde dogodilo nije se jednostavno moglo smestiti ni u jednu od ovih kategorija. Pojava ove svetlosti nije na Džeremija ostavila utisak ni prevare niti slučajnosti, a nije to bila ni slučajna greška. Sigurno da je postojalo logično objašnjenje, ali u tom trenutku, dok je sedeo na groblju, nije imao pojma šta bi to moglo biti.

Sve to vreme, Leksi je ostala da sedi i nije progovorila ni reči. „Pa?“, upitala je naposletku. „Šta misliš?“

„Još uvek ne znam“, priznao je Džeremi. „Nečega ima, to je sigurno.“

„Jesi li ikada video nešto slično?“

„Nisam“, odgovorio je. „U stvari, ovo je prvi put u životu da sam uopšte video nešto što makar izdaleka deluje neobjašnjivo.“

„Neverovatno je, zar ne?“, meko je upitala. „Skoro sam zaboravila koliko je lepo. Čula sam za polarnu svetlost i često sam se pitala liči li na ovo.“

Džeremi nije odgovorio. U mašti se prisećao svetlosti, pomislivši kako ga je njeno naglo snaženje podsetilo na automobilske farove koji se pojavljuju iza ugla. Jednostavno, uzrok ovog događaja mora da je nekakvo vozilo u pokretu. Bacio je pogled u pravcu puta očekujući da vidi kako neki automobil prolazi i bio je potpuno iznenađen kad je shvatio da automobila nema.

Leksi ga je ostavila da sedi i razmišlja u tišini. Gotovo da je mogla videti kako mu se točkici u glavi pokreću. Najzad se nagnula ka njemu i uhvatila ga za ruku kako bi mu privukla pažnju.

„Pa?“ upitala je. „Šta ćemo sad?“

Džeremi je protresao glavom prenuvši se iz duboke zamišljenosti.

„Postoji li u blizini neki autoput? Ili neki od većih puteva?“

„Samo onaj kojim si došao i koji prolazi kroz grad.“

„Uh“, rekao je mršteći se.

„Šta? Ovog puta nema 'aha'?“

„Ne još“, odvratio je. „Ali stići ću i do te tačke.“ Uprkos mrklom mraku, učinilo mu se da se ona smeši. „Zašto imam utisak da ti već znaš uzrok svetlosti?“

„Ne znam“, odvratila je praveći se nevešta. „Zašto tako misliš?“

„Samo imam takav osećaj. Umem da pročitam ljude. Momak po imenu Klozen mi je otkrio svoje tajne.“

Nasmejala se. „Pa, onda već sigurno znaš šta ja mislim.“

Trenutak je oklevala kako bi se on sam dosetio, a onda se nagnula ka njemu. Oči su joj zavodnički svetlucale u mraku i mada je njegov um bio zaokupljen drugim stvarima, ponovo mu se pred očima pojavila slika nje sa zabave i setio se kako je bila lepa.

„Zar se ne sećaš moje priče?“, prošaputala je. „Bili su to moji roditelji. Verovatno su želeli da se upoznaju s tobom.“

Verovatno je u pitanju bio način na koji je to rekla, glasom napuštenog siročeta - u isto vreme tužan i pun života - ali se njemu u grlu pojavila knedla i jedva se suzdržavao

da je ne privuče u naručje upravo na tom mestu i upravo tada, u nadi da će je zauvek držati.

Pola sata kasnije, pošto su pokupili opremu, stigli su do njene kuće.

Nisu mnogo pričali dok su se vozili, i kad su stigli do njenih vrata, Džeremi je postao svestan da je dotad mnogo više razmišljao o Leksi nego o svetlima na groblju. Nije želeo da se ovo veče tako brzo završi.

Oklevajući ispred vrata, Leksi je podigla ruku do usta da sakrije zevanje, a onda se posramljeno nasmejala.

„Izvini“, rekla je. „Obično nisam budna u ovo vreme.“

„U redu je“, odvratio je kad su im se pogledi sreli. „Lepo sam se proveo večeras.“

„I ja“, odvratila je. Stvarno je to i mislila.

Napravio je mali korak napred, a kad je ona shvatila da namerava da je poljubi, pravila se da traži nešto po džepovima svoje jakne.

„Pretpostavljam da sad treba jedno drugom da poželimo laku noć“, rekla je u nadi da je shvatio njenu poruku.

„Jesi li sigurna?“ pitao je. „Mogli bismo zajedno pogledati trake, ako želiš. Možda možeš da mi pomogneš da otkrijem šta je uzrok pojave svetlosti.“

Sklonila je pogled u stranu. Lice joj je bilo tužno.

„Molim te, nemoj sad sve da pokvariš, važi?“ prošaputala je.

„Da pokvarim šta?“

„Ovo... sve...“ - zatvorila je oči, pokušavajući da se sabere. „Oboje znamo zašto želiš da uđeš, ali čak i da to želim, ne bih te pustila. Zato molim te, nemoj ni da pitaš.“

„Jesam li uradio nešto pogrešno?“

„Nisi. Nisi uradio ništa pogrešno. Bio je to jedan lep, divno proveden dan. U stvari, bio je to najlepší dan koji sam imala u poslednje vreme.“

„Pa šta je onda?“

„Pokušavaš da me osvojiš od prvog trenutka kad si ovamo stigao. Oboje znamo šta će se dogoditi ako ti otvorim vrata. Ali ti ćeš otići. A kad se to desi, ja ću biti povređena. Zašto započinješ nešto što ne možeš da dovršiš?“

Da je neko drugi bio u pitanju, bilo ko drugi, rekao bi nešto duhovito ili bi promenio temu dok mu ne padne na pamet neka druga taktika koja bi urodila plodom. Ali dok ju je gledao na tom tremu, nije bio u stanju da smisli šta da kaže. Čudno, nije to ni želeo.

„U pravu si“, priznao je. Naterao je sebe da se osmehne. „Hajde da poželimo jedno drugom laku noć. Verovatno bi i meni bilo bolje da pokušam da pronađem objašnjenje za svetla.“

Za trenutak, nije bila sigurna da ga je dobro čula, ali kad je koraknuo unazad, uhvatila je njegov pogled.

„Hvala ti“, rekla je.

„Laku noć, Leksi.“

Klimnula je glavom i posle nelagodne ćutnje okrenula se ka vratima. Džeremi je to shvatio kao znak da treba da ode. Sišao je s trema dok je Leksi tražila ključeve po džepovima. Gurnula je ključ u vrata kad je iza sebe začula njegov glas.

„Hej, Leksi?“ pozvao je.

U magli, videla mu je samo obrise.

„Da?“

„Znam da mi možda nećeš poverovati, ali poslednje što želim jeste da te povredim ili uradim bilo šta zbog čega bi zažalila što si me srela.“

Iako se nasmešila na njegove reči, nemo se okrenula. Tišina je govorila mnogo više od reči i prvi put u životu Džeremi ne samo da je bio razočaran samim sobom, već je poželeo da je neko sasvim drugi.

JEDANAESTO POGLAVLJE

Ptičice su cvrkutale, magla je počela da se proređuje, a jedan rakun je pretrčao preko trema u trenutku kad je Džeremijev telefon zazvonio. Oštra siva svetlost ranog jutra uvlačila se kroz pocepane zavese pravo do njegovih očiju. Osećao se kao da ga je neko prebio u uličnoj tuči.

Brzim pogledom na sat ustanovio je da je osam ujutru, suviše rano za razgovor s nekim, naročito posle neprospavane noći. Bio je već prestar za takve pustolovine. Trgnuo se, a onda posegnuo rukom ka telefonu.

„Bolje da je nešto važno“, progundao je.

„Džeremi, jesi li to ti? Gde si bio? Zašto se ne javljaš? Pokušavao sam da te dobijem!“

Nejt, pomisli Džeremi ponovo zatvarajući oči. Bože, Nejte!

U međuvremenu, Nejt je nastavio da govori. On mora da je neki gradonačelnikov dalji rođak, razmišljao je Džeremi. Stavite ovu dvojicu u jednu prostoriju, prikačite im turbine dok pričaju i mogli bi da napajaju strujom čitav Bruklin mesec dana.

„Rekao si da ćemo se čuti!“

Džeremi natera sebe da se uspravi iako ga je sve bolelo.

„Izvini, Nejte“, rekao je. „Jednostavno, bio sam suviše zauzet, a ni mreža nije naročito dobra u ovim krajevima.“

„Moram da budem u toku! Juče sam ceo dan pokušavao da te dobijem, ali sam uvek dobijao govornu poštu. Ne možeš ni da zamisliš šta se ovde dešava. Gde god se maknem, proganjaju me producenti s nekim svojim idejama o tome šta bi mogao da istražuješ. Stvari su stvarno krenule s mrtve tačke. Jedan od njih predložio je da napraviš prilog o onim visokoproteinskim dijetama. Znaš, onim gde ti kažu da možeš slobodno da jedeš slaninu i odreske do milje volje a pri tom ipak gubiš kilograme.“

Džeremi je odmahnuo glavom pokušavajući da ga prati.

„Čekaj? O čemu pričaš? Ko hoće prilog i o kakvoj dijete?“

„Dži-Em-Ej. O kome misliš da pričam? Naravno, rekao sam im da ćemo se javiti kasnije, ali mislim da bi ti ta tema dobro legla.“

Od ovog čoveka Džeremi je ponekad dobijao glavobolju. Protrljao je čelo.

„Ne zanimaju me nove dijete, Nejte. Ja sam novinar koji prati dešavanja na polju nauke, a ne *Opra*.“^{*19}

---

¹⁹ Oprah Gail Winfrey (1954) - američka voditeljka, dobitnik nekoliko nagrada Emi i domaćin jedne od najpoznatijih emisija zabavnog karaktera - Šou Opre Vinfri.(Prim. prev.)

„Pa ti možeš tu temu da obradiš na svoj način. Time se baviš, zar ne? A dijete imaju mnogo veze s hemijom i naukom uopšte. Jesam li u pravu ili sam u pravu? Do đavola, znaš da sam u pravu i znaš mene - kad sam u pravu, u pravu sam. Osim toga, samo ti nabacujem neke ideje...”

„Video sam svetla”, prekinuo ga je Džeremi.

„Mislim, ako imaš nešto bolje, možemo o tome da razgovaramo. Ali ja se ovde ubijam od posla, a to s dijetama bi moglo da predstavlja tvoj veliki korak...”

„Video sam svetla”, glasnije ponovi Džeremi.

Ovog puta Nejt ga je čuo. „Misliš svetlost na groblju?”, pitao je.

Džeremi je i dalje trljao slepoočnice. „Da, ta svetla.”

„Kad? Zašto me nisi zvao? To mi daje nešto za početak. O, molim te reci mi da imaš snimke.”

„Snimao jesam, ali još nisam imao prilike da pregledam trake, pa ne znam kakvi su snimci.”

„Znači, svetla postoje?”

„Postoje. Ali mislim da sam otkrio zašto se pojavljuju.”

„Znači, to ipak nisu...”

„Slušaj, Nejte, umoran sam, i zato me na trenutak saslušaj, hoćeš? Sinoć sam otišao na groblje i video sam svetla. Da budem iskren, ne čudi me što ih ljudi pripisuju duhovima. Njihovo pojavljivanje upravo tako i izgleda. Postoji jedna zanimljiva legenda povezana s tom pojavom, a grad čak ima obilazak planiran za ovaj vikend kako bi iz toga izvukli najviše što mogu. Ali sam, pošto sam video svetla, otišao da potražim neki mogući izvor i prilično sam siguran da sam ga našao. Treba samo da otkrijem kako i zašto se svetla pojavljuju onako kako se pojavljuju, ali imam i o tome neke ideje. Tako da se nadam da ću sve danas shvatiti.”

Najt u jednom jedinom kratkom trenutku nije znao šta da kaže. Ali kao dobro obučeni profesionalac, brzo se oporavio.

„Dobro, dobro, daj mi malo vremena da razmislim kako najbolje to da iskoristimo. Mislim na ove ljude s televizije...”

A na koga bi drugog mislio?, pitao se Džeremi.

„Dobro, evo kako ćemo”, nastavljao je Nejt. „Započecemo samom legendom, pripremajući na neki način teren. Groblje okovano maglom, poneki nadgrobni spomenik u krupnom planu, možda kratak snimak crnog gavrana zlokobnog izgleda. Ti pričaš u pozadini...”

Ovaj čovek je stručnjak za holivudske klišeje, pomislio je Džeremi pogledavši opet na sat. Bilo je suviše rano za ovako nešto.

„Umoran sam, Nejte. Evo kako ćemo: ti razmisli o tome i kasnije me pozovi. Važi?”

„Dobro, dobro. Može. Zato sam ovde, zar ne? Da ti olakšam život. Hej, misliš da treba da zovem Alvina?”

„Nisam još uvek siguran. Čekaj da prvo pogledam trake, a onda ću razgovarati s njim da vidim šta on misli.“

„Dobro“, odvratio je glasom u kom se osećao rastući polet. „Odličan plan, dobra ideja! Ovo su odlične novosti! Prava pravcata priča o duhovima! Ludo će im se svideti! Veruj mi, rekao sam im već da radiš ovu priču i da te neće interesovati prilog o najnovijim modnim ludostima kad su dijete u pitanju. Ali sad kad imamo keca u rukavu, ima da polude. Jedva čekam da im kažem, i slušaj, zvaću te za nekoliko sati, zato se potruđi da budeš dostupan. Sve bi moglo početi stvarno brzo da se dešava...“

„Do viđenja, Nejte. Razgovaraćemo kasnije.“

Džeremi se ponovo vratio u krevet i stavio jastuk preko glave, ali pošto je shvatio da od spavanja nema ništa, progundao je i oteturao se do kupatila trudeći se da ne primećuje preparirane stvorove koji kao da su pomno pratili svaki njegov pokret. Ipak, na neki način se navikao na njihovo prisustvo i dok se svlačio, okačio je peškir o ispuženu jazavčevu šapu, razmišljajući o tome kako bi još mogao u praktične svrhe iskoristiti pozu u kojoj se životinja našla.

Uskaćući pod tuš, odvrnuo je slavine do kraja i sledećih dvadeset minuta proveo pod mlazom vode sve dok koža nije počela da mu bridi. Tek tad je živnuo. Dva sata sna su umela to čoveku da učine.

Pošto je navukao farmerke, uzeo je trake i krenuo ka kolima. Pramenovi magle visili su nad putem kao isparenja suvog leda na koncertnom podijumu, a nebo je bilo obojeno istim ružnim bojama kao i dan ranije, što ga je navelo na pomisao da bi se svetla i večeras mogla pojaviti, a to ne samo da je govorilo kako će se turisti oduševiti ovog vikenda, već i kako on verovatno treba da pozove Alvina. Čak i ako su njegovi snimci sasvim dobri, Alvin je bio mađioničar kad je kamera u pitanju i uspeo bi da uhvati obličja zbog kojih bi Nejtov prst otekao od mahnitog pritiskanja dugmića na telefonu.

Mada će mu ipak sledeći korak biti da pogleda ono što su kamere snimile, makar da bi se uverio da je nešto zaista snimljeno. U Grinlifu nije postajao video-rekorder, što ga uopšte nije iznenadilo, ali je video jedan na odeljenju s retkim knjigama u biblioteci i dok je vozio tihim putem ka gradu, pitao se kako će se Leksi ponašati prema njemu kad se budu videli. Hoće li ponovo postati daleka i hladno poslovna? Hoće li se bliskost koju su ostvarili prethodnog dana održati? Ili će se setiti poslednjih trenutaka na tremu, kad je otišao predaleko? Nije imao pojma šta će se desiti, iako je veći deo noći proveo razmišljajući o tome.

Naravno, pronašao je izvor svetlosti. Kao i većinu zagonetki, ni ovu nije bilo teško rešiti ako znaš kud treba da gledaš, i brz pregled sajta koji je sponzorisała NASA otklonio je svaku drugu mogućnost. Saznao je da Mesec nikako nije mogao biti odgovoran za tu pojavu. Mesec je bio mlad, u fazi kad je sakriven Zemljinom senkom. Posumnjao je da se svetlost pojavljuje samo prilikom te mene. To je imalo smisla: bez mesečine čak i najmanji tragovi svetlosti postaju očigledni, naročito ukoliko se reflektuju u vodenim kapima magle.

Ali dok je stajao na hladnom jutarnjem vazduhu sa odgovorom na dohvat ruke, mogao je stvarno da razmišlja samo o Leksi. Izgledalo mu je nemoguće da su se tek pre dva dana prvi put sreli. To nije imalo smisla. Naravno, još je Ajnštajn govorio da je vreme relativno i to bi moglo da bude objašnjenje. Postojala je jedna izreka o relativitetu. Minut s prelepom ženom proći će začas, dok će minut držanja ruke iznad vrelog plamena delovati kao večnost. Da, pomislio je, to je to. Ili je bar blizu.

Ponovo je zažalio zbog svog ponašanja na tremu, stoti put poželevši da je shvatio signal koji mu je poslala dok je razmišljao o tome da je poljubi. Jasno mu je pokazala svoja osećanja, a on ih je ignorisao. Onaj stari Džeremi bi o tome odavno prestao da razmišlja, odbacujući čitav događaj kao nešto što ne ostavlja nikakve posledice. Iz nekog razloga to ovoga puta nije bilo lako.

Iako je izlazio s mnogo žena i nije se, pošto ga je Marija ostavila, pretvorio u pustinjaka, retko kad se upuštao u to „provesti ceo dan u razgovoru“. Obično bi to bila samo večera ili piće i dovoljno udvaranja i lakih razgovora da se olabave kočnice pre nego što se dođe do onog glavnog. Deo njega je znao da je vreme da počne zrelije razmišljati kad su emotivne veze u pitanju.

Možda čak i da se smiri i počne da živi onako kako njegova braća žive. Oni su se spremno složili, a naravno i njihove žene. Mislili su da bi bio red da se bolje upozna sa ženom pre nego što ode s njom u krevet, a jedan od njih je otišao toliko daleko da mu je organizovao sastanak s razvedenom susedkom koja je bila istog mišljenja. Naravno, odbila je da se ponovo vide, najvećim delom zbog njegovog suviše neposrednog nastupa na prvom sastanku. U poslednjih nekoliko godina, bilo je jednostavno mnogo lakše ne poznavati ženu previše dobro i održati taj površni odnos dva stranca, u kom je ona i dalje mogla da se nada i ima neke namere.

I u tome je bila suština. Nije bilo nikakve nade i nikakvih namera. Barem ne za život kakav su vodili i u koji su verovali njegova braća i snaje, a kako je sumnjao, ni za onaj kakav je Leksi želela. Njegov razvod s Marijom je bio dokaz. Leksi je bila devojka iz malog grada, sa svojim snovima malog grada, a to nije bilo dovoljno za vernost i odgovornost i pronalaženje zajedničkih interesa. Većina žena je želela nešto drugo, život kakav on nije mogao da im pruži. Ne zato što to nije želeo, ne zato što je bio lud za statusom neženje, već jednostavno zato što to nije bilo moguće. Nauka je uspevala da odgovori na mnoga pitanja i reši mnogo problema, ali ne i da promeni stvarnost. A stvarnost je da ga je Marija ostavila zato što nije bio, niti će ikada biti, muž kakvog je želela.

Naravno, tu bolnu istinu nikada nikome nije priznao. Ni braći, ni roditeljima, niti Leksi. A često, čak ni u tihim trenucima samoće, ni sebi.

Iako je biblioteka bila već otvorena kad je stigao, Leksi nije bila tamo. Osetio je udarac nezadovoljstva kad je otvorio vrata njene kancelarije i ustanovio da nema nikoga. Bila je tu ranije tog intra: prostorija s retkim knjigama je bila otključana, a kad je

upalio svetio, video je na stolu poruku zajedno s topografskim kartama koje je spominjala. Poruka je bila kratka:

Moram da obavim neke poslove lične prirode. Slobodno možeš da koristiš video-rekorder.

Leksi

Ni reči o događajima od juče i sinoć, bez spominjanja da bi želela ponovo da ga vidi. Čak ni pozdrav pre potpisa. Poruka nije imala sasvim leden prizvuk, ali nije ni zračila toplinom.

Ali možda je poruci pridavao suviše velik značaj. Možda je bila u žurbi ili je kratka jer namerava brzo da se vrati. Pomenula je privatne poslove, a kad su žene u pitanju, to može da znači svašta - od pregleda kod lekara do kupovine poklona prijateljici za rođendan. Jednostavno, nije bilo moguće doneti neki zaključak.

Osim toga, rekao je sebi, pred njim je posao koji treba obaviti. Nejt je čekao, a na dnevnom redu je bila njegova karijera. Džeremi je prisilio sebe da se usredsredi na priču.

Mikrofoni nisu uhvatili nikakve neobične zvuke, a ni elektro-magnetni ni mikrotalasni detektor nisu zabeležili nikakve energetske promene. Međutim, kamere su snimile sve što je i sam video prethodne noći. Pogledao je snimke iz svakog mogućeg ugla. Kamere sa specijalnim filterima za propuštanje svetlosti najbolje su zabeležile svetleću maglu. I mada su trake dovoljno dobre da se od njih napravi fotografija koja bi pratila članak u novinama, bili su ipak daleko od kvaliteta kakav je zahtevala televizija. Dok ih je gledao, delovale su kao film kućne izrade i podsetile su ga na ljjigave snimke koji su često nuđeni kao dokaz natprirodnih pojava. Zabeležio je u glavi da treba da kupi pravu kameru, bez obzira na to koliko će njegov urednik peniti zbog toga.

Ali iako snimak nije bio onog kvaliteta kom se nadao, posma-trajući način na koji se svetlost menjala za dvadeset dve sekunde koliko je trajala, uverio se da je zaista pronašao odgovor. Izvadio je trake, pogledao topografske mape i izračunao udaljenost brda Rajkers od reke. Uporedio je fotografije groblja koje je sam napravio sa onima koje je našao u knjigama o istoriji grada i došao do prilično dobrog podatka o tome koliko je groblje zaista potonulo. Iako nije uspeo da pronađe više informacija vezanih za legendu o Heti Dubile - zapisi iz tog vremena nisu bacali više svetlosti na sam događaj - pozvao je Državni ured za brigu o vodama i tražio informacije o podzemnom rezervoaru koji se nalazio u ovom delu države. Takođe, pozvao je i odeljenje za miniranja koje mu je dalo informaciju o kamenolomima koji su bili iskopani početkom veka. Posle toga, ukucao je nekoliko reči u prozorčić na sajtu za pretragu na internetu, tražeći redove vožnje koji su mu bili potrebni i najzad je, pošto je čekao na vezi deset minuta, razgovarao s gospodinom Larsenom iz fabrike papira, voljnim da mu pomogne na svaki način.

Tako je sakupio sve deliće slagalice i složio ih onako kako bi sigurno mogao i da dokaže.

meteorí & avada

Istina im je sve vreme bila pred nosom. Kao i za većinu misterija, rešenje je bilo toliko jednostavno da se pitao kako to da niko nije došao mnogo ranije do njega. Osim ukoliko neko zaista i jeste pronašao rešenje, što je priču pokazivalo iz sasvim različitog ugla.

Nejt bi, bez sumnje, bio oduševljen, ali uprkos uspehu koji je imao tog jutra, Džeremi nije osećao veliko zadovoljstvo. Jedino o čemu je mogao da razmišlja bila je činjenica da Leksi nije tu da mu čestita ili da ga zadirkuje zbog toga. Iskreno rečeno, nije ga bilo briga kako bi reagovala, dovoljno bi mu bilo da je tu i da reaguje bilo kako. Ponovo je ustao i otišao da proviri u njenu kancelariju.

Soba je izgledala uglavnom isto kao i prethodnog dana. Gomile dokumenata su i dalje stajale nagomilane na stolu, knjige su bile razbacane na sve strane, a skrinsejver na monitoru kompjutera prelivao se u bezbroj živopisnih slika. Telefonska sekretarica, koja je stajala pored male saksije, svetlucala je pokazujući da ima poruka.

Pa ipak, nije mogao da se otrese utiska da, uprkos svemu, bez Leksi ova prostorija kao da je potpuno prazna.

DVANAESTO POGLAVLJE

„Prijatelju moj!“, urlao je Alvin u telefonsku slušalicu. „Kako život tamo dole na jugu?“

Uprkos šuštanju Džeremijevog mobilnog telefona, Alvin je zvučao veselo.

„Dobro sam. Zovem te da vidim jesi li još uvek raspoložen da dođeš ovamo i pomogneš mi.“

„Već se pakujem“, odgovorio je, kao bez daha. „Nejt me je pozvao pre sat vremena i ispričao mi sve. Vidimo se u Grinlifu večeras - Nejt mi je rezervisao sobu. Za nekoliko sati imam avion. I veruj mi, jedva čekam. Još nekoliko dana u ovome i poludeću.“

„O čemu pričaš?“

„Zar nisi čitao novine ili gledao vesti na televiziji?“

„Naravno. Ni lud ne bih propustio neko izdanje Bun Krik viklija.“

„Ha?“

„Nema veze“, odvratio je Džeremi. „Nije važno.“

„Pa, u svakom slučaju, mećava nije prestala otkako si otišao“, obavestio ga je. „I ova odeća je ona u kojoj se ide na Severni pol, gde je čak i Rudolfov nos beskoristan. Menhetn je skoro zatrpan snegom. Upravo si na vreme pobegao odavde. Otkako si otišao, ovo je prvi dan da avioni poleću skoro na vreme. Morao sam da potegnem veze samo da dobijem mesto. Kako je moguće da ne znaš?“

Dok je Alvin pričao, Džeremi je kuckao po tastaturi tražeći sajt vremenske prognoze na internetu. Na nacionalnoj mapi severoistok je bio pod belim pokrivačem.

Ma hajte, pomislio je. Ko bi rekao?

„Bio sam vrlo zauzet“, rekao je.

„Meni više izgleda kao skrivanje“, odvratio je Alvin. „Ali nadam se da je vredna toga.“

„O čemu ti to pričaš?“

„Nemoj da se šališ. Prijatelji smo, zar ne? Nejt je bio u panici jer nije mogao da dođe do tebe, očigledno nisi čitao novine i nisi gledao vesti na televiziji. Oboje znamo šta to znači. Uvek postaneš takav kad sretnoš nekog zanimljivog.“

„Slušaj, Alvine...“

„Je l' lepa? Kladim se da jeste. Uvek naletiš na pravo zlato. Muka mi je od toga.“

Džeremi je oklevao jedan trenutak pre nego što je odgovorio. Na kraju, predao se. S obzirom na to da dolazi ovamo, svakako će pogoditi o čemu se radi.

„Da, lepa je. Ali nije ono što misliš. Mi smo samo prijatelji.“

„Siguran sam u to“, rekao je smejući se. „Ali se tvoje i moje viđenje prijateljstva malo razlikuju.“

„Ovog puta nije tako“, rekao je Džeremi.

„Ima li ona sestru?“ upitao je Alvin ne obraćajući pažnju na njegovu primedbu.

„Nema.“

„Ali ima drugarice, zar ne? I da znaš, ne zanimaju me one ružne...“

Džeremi je osetio kako mu se glavobolja vraća i ton mu postade oštiji. „Nisam raspoložen za ovo.“

Alvin je začutao. „Hej, šta se to tamo događa?“ upitao je. „Samo sam se šalio.“

„Neke od tvojih šala nisu smešne.“

„Sviđa ti se, zar ne. Mislim - mnogo ti se sviđa.“

„Rekao sam ti da smo samo prijatelji.“

„Ne mogu da verujem. Zaljubljuješ se.“

„Ne“, rekao je Džeremi.

„Prijatelju, odlično te poznajem i zato ne pokušavaj to da porekneš. I mislim da je to sjajno. Čudno, ali ipak sjajno. Nažalost, moram da skratim ako nameravam da stignem na vreme na avion. Saobraćaj je užasan kao što možeš da zamisliš. Ali jedva čekam da vidim ženu koja je uspela da te pritera uza zid.“

„Nije me priterala uza zid“, bunio se Džeremi. „Zašto nećeš da me slušaš?“

„Slušam ja tebe“, odvratio je. „Samo čujem i ono što nećeš da priznaš.“

„O, kako god. Kad stižeš?“

„Verovatno negde oko sedam uveče. Vidimo se tad. I uzgred, pozdravi je, važi? Reci joj da jedva čekam da je upoznam, nju i neku njenu drugaricu...“

Džeremi je prekinuo vezu pre nego što je Alvin imao prilike da završi rečenicu i kao da hoće to da potvrdi, gurnuo je telefon duboko u džep.

Nije ni čudo što mu je telefon sve vreme bio isključen. Verovatno je to bila podsvesna potreba zasnovana na tome što su oba njegova prijatelja ponekad bila vrlo naporna. Prvo Nejt sa svojom neiscrpnom energijom i beskonačnom potragom za slavom. A sad i ovo.

Alvin nema pojma o čemu priča. Tačno je to da su prijatelji, tačno je da su mnoge večeri petkom proveli zajedno zureći u žene preko krigli piva, razgovarali satima o životu i možda je negde duboko u sebi Alvin iskreno verovao da je u pravu. Ali nije, jednostavno zato što to nije moguće.

Na kraju krajeva, činjenice su govorile same za sebe. Kao prvo, Džeremi godinama nije voleo nijednu ženu, i mada je od tada prošlo mnogo vremena, i dalje pamti kakav je to osećaj. Siguran je da bi taj osećaj prepoznao i sada, a iskreno, to nije bilo tako. A s obzirom na to da je devojkicu tek upoznao, cela ta ideja je bila besmislena. Čak ni njegova krajnje osećajna majka, Italijanka, nije verovala u to da prava ljubav može da procveta preko noći. Kao i njegova braća i njihove žene, želela je da se on oženi i zasnuje porodicu, ali kad bi joj se pojavio na vratima s pričom da je upoznao devojkicu pre dva dana i da je ubeđen da je ona prava, majka bi ga udarila metlom, opsovala na italijanskom i odvušla ga u crkvu sigurna da on treba da ispovedi neke ozbiljne grehe.

Njegova majka je dobro poznavala muškarce. Za jednog se udala, podigla mu šest sinova i bila sigurna da je videla sve što se može videti. Tačno je znala kako muškarci razmišljaju kad su žene u pitanju, i mada se oslanjala na zdrav razum a ne na nauku, bila je potpuno u pravu kad je smatrala da se prava ljubav ne može dogoditi za samo nekoliko dana. Možda može da se rodi brzo, ali joj je potrebno vreme da preraste u nešto jako i dugotrajno. Ljubav je, iznad svega, bila pitanje posvećenosti i privrženosti, kao i verovanja da će godine provedene s jednom osobom izroditi nešto mnogo veće od onog što bi dve jedinke, svaka za sebe, mogle postići. Međutim, samo vreme može da pokaže jesi li bio u pravu ili ne.

Drugacije je s požudom. Ona može da se rodi u sekundi i to je ono zbog čega bi ga majka udarila metlom. Njen opis požude je bio jednostavan: dvoje ljudi shvate da su kompatibilni, privlačnost raste i prastari instinkti za očuvanje vrste stupaju na scenu. Ovo što oseća može da bude požuda, ali nije moguće da on voli Leksi.

I to je to. Slučaj zatvoren. Alvin nije bio u pravu, Džeremi jeste, i još jednom istina ga je oslobodila.

Zadovoljno se nasmejao, a onda se opet namrštio.

Pa ipak...

Pa, nevolja je u tome što njegova osećanja ne liče na požudu. Barem ne ovog jutra. Više nego što je želeo da je zagrlji i poljubi, ovog trenutka je žudeo samo za tim da je vidi. Da bude s njom. Da razgovara s njom. Želeo je da vidi kako prevrće očima kad bi rekao nešto besmisleno, da oseća njenu ruku na svojoj kao juče. Žudeo je za tim da gleda kako nervozno gura pramenove kose iza ušiju i sluša je kako priča o svom detinjstvu. Želeo je da zna kakve snove ima, kakve nade gaji za budućnost i sve njene tajne.

Ali nije čudno to, već što njegovi postupci nisu bili vođeni nikakvim zadnjim namerama. Naravno, kad bi poželela da odu u krevet ne bi odbio, ali čak i ako se to ne bi desilo, samo provođenje vremena s njom zasad bi bilo dovoljno.

Duboko u njemu nije bilo skrivenih namera. Već je odlučio da nikada više ne stavi Leksi u položaj u koji ju je doveo prošle noći. Bilo je potrebno mnogo hrabrosti da se kaže ono što je ona rekla, pomislio je. Više hrabrosti nego što je on imao. Na kraju krajeva, u dva dana, koliko su se poznavali, nije bio u stanju čak ni da joj kaže da je već jednom bio oženjen.

Ali, ako to nikako nije mogla biti ljubav i nije ličilo na požudu, o čemu se onda radi? Dopadanje? Da li mu se sviđala? Naravno da jeste, ali ni ta reč nije na najbolji način opisivala njegova osećanja. Bila je nekako... nejasna i neodređena. Ljudima se sviđao sladoled. Ljudima se sviđalo da gledaju televiziju. To nema nikakvo značenje i nije ni blizu objašnjenju zašto je odjednom imao potrebu da ispriča nekome istinu o svom razvodu. Njegova braća nisu znala istinu, a ni njegovi roditelji. Ali iz nekog razloga shvatio je da želi da Leksi zna; a u ovom trenutku nije bilo na vidiku.

Posle dve minute Džeremijev telefon je zazvonio. Prepoznao je broj na displeju. Iako nije bio raspoložen za razgovor, znao je da se mora javiti inače će čovek s druge strane doživeti srčani udar.

„Zdravo“, rekao je Džeremi. „Šta se dešava?“

„Džeremi!“ urlao je Nejt. Kroz šuštanje mu je jedva mogao raspoznati glas. „Odlične vesti! Nemaš pojma koliko sam bio zauzet. Ovde je bila ludnica! Imaćemo konferencijsku liniju sa Ej-Bi-Sijem u dva sata!“

„Odlično“, odvratio je.

„Sačekaj. Ništa ne čujem. Veza je užasna.“

„Izvini...“

„Džeremi! Jesi li još uvek tu? Gubiš se!“

„Tu sam Nejte, tu sam.“

„Džeremi?“, vikao je Nejt ne čuvši njegov odgovor. „Ej, ako možeš da me čuješ moraš da odeš to telefonske govornice i nazoveš me odatle. U dva sata! Od toga ti zavisi karijera! Od toga zavisi tvoja celokupna budućnost!“

„Dobro, shvatio sam.“

„O, ovo je smešno“, rekao je kao da priča sam sa sobom. „Ne čujem ništa. Pritisni dugme ako si čuo ovo što sam rekao.“ Džeremi je pritisnuo dugme.

„Odlično! Sjajno! Dva sata! I budi onakav kakav si obično! Naravno, izostavi onaj pakosni deo. Ovi ljudi su prilično nadobudni...“

Prekinuo je vezu, pitajući se koliko će Nejt tu trebati da shvati da nije više kraj telefona.

Džeremi je čekao. I čekao.

Vrzmao se po biblioteci, tumarao kraj Leksine kancelarije, virio kroz prozor osluškujući ne bi li čuo zvuk njenog automobila i osećao sve veći nemir kako su minuti prolazili. Bio je to samo osećaj, ali nešto u vezi s njenim odsustvom od jutros nije bilo u redu. Pa ipak, trudio se da uveri sebe da greši. Govorio je sebi da će ubrzo doći i da će se on kasnije smeјati svojim besmislenim osećajima. Pa ipak, sad kad je njegovo istraživanje privedeno kraju - osim mogućnosti da pronađe neku anegdotu u nekom od dnevnika koje još nije pregledao - nije bio siguran šta dalje da radi.

Grinlif nije dolazio u obzir - nije želeo da tamo provede više vremena nego što je morao, iako su držači za peškir čak počeli da mu se sviđaju. Alvin neće stići večeras do sedam, a poslednje što je želeo bilo je da luta po gradu gde bi gradonačelnik Gerkin mogao da ga uhvati na prepad. Isto tako, nije želeo da ceo dan provede viseći u biblioteci.

Želeo je stvarno da je Lexi bila malo određenija kad mu je ostavljala poruku, bar o tome koliko će se zadržati. Ili kad je reč

O tome kuda je otišla. Nije mogao ništa da zaključi iz poruke ni pošto je po treći put pročitao. Je li taj nedostatak detalja bio slučajan ili je to namerno uradila? Nijedna od te dve mogućnosti nije ga primirila. Morao je da izađe odavde; bilo je teško ne misliti na najgore.

Kad je pokupio svoje stvari, sišao je i zastao pored prijemnog pulta. Starija žena, volonterka, bila je zagnjurenjena u knjige. Stojeći ispred nje, pročistio je grlo. Kad je podigla pogled ka njemu, široko joj se nasmešio. „O, gospodine Marše!“, rekla je. „Videla sam vas jutros, ali bili ste previše zauzeti pa nisam htela da vam smetam. Šta mogu da učinim za vas?“

Džeremi je stavio beleške ispod pazuha pokušavajući da deluje nehajno.

„Znate li možda gde je gospođica Darnel? Dobio sam poruku da je izašla pa sam se pitao kad bi mogla da se vrati.“

„To je čudno“, odvrtila je, „ali bila je ovde kad sam ja došla.“ Pogledala je kalendar na stolu. „Nema nijedan zakazan sastanak i ne vidim da ima druge planirane obaveze. Jeste li pogledali u njenoj kancelariji? Možda se zaključala tamo. To često radi kad ima mnogo posla.“

„Pogledao sam“, odvratio je. „Znate li možda ima li ona mobilni telefon na koji bih je mogao dobiti?“

„Nema - to sigurno znam. Rekla mi je da kad odluči da ode u nepoznatom pravcu, poslednje što želi jeste da je neko pronađe.“

„Pa... hvala vam u svakom slučaju.“

„Mogu li vam nekako pomoći?“

„Ne“, odgovorio je. „Bila mi je potrebna njena pomoć za članak koji pišem.“

„Žao mi je što ne mogu ništa da učinim za vas.“ „U redu je.“

„Možda da je potražite u Herbsu? Možda pomaže Doris da pripremi sve za vikend. Ili je otišla kući. Kad je Leksi u pitanju, nikada ne možete da predvidite njene postupke. Naučila sam da me ne iznenađuje ništa što ona uradi.“

„Hvala, u svakom slučaju. Ali ako dođe, hoćete li joj preneti da sam je tražio?“

Izašao je osećajući se uznemirenije nego ikada.

Pre nego što se zaputo ka *Herbsu*, svratio je do Leksine kuće i video spuštene roletne. Njenog automobila nije bilo. Iako u prizoru ispred njega nije bilo ničega neobičnog, imao je utisak da je nešto stvarno pogrešno i to je samo produbilo nemir koji je rastao dok se vraćao ka gradu.

Jutarnja gužva u Herbsu je utihnula i restoran se nalazio između dva obroka, u zatišju koje je osoblje koristilo da počisti nered od doručka i završi pripreme za nalet u vreme ručka. Broj zaposlenih u ovom trenutku bio je veći od broja gostiju, pa mu je trebala samo sekunda da ustanovi da Leksi nije tu. Rejčel je brisala stolove. Kad ga je videla, mahnula mu je krpom.

„Dobro jutro, dušo", rekla je prilazeći. „Malo si zakasnio, ali sigurna sam da ti možemo pronaći nešto za doručak ako si gladan."

Džeremi je gurnuo ključeve automobila u džep. „Ne, hvala", rekao je. „Nisam gladan. Je li Doris tu? Voleo bih da porazgovaram s njom ako je slobodna."

„Ponovo kod nje, ha?" Nasmejala mu se i klimnula glavom preko ramena. „Tamo je, pozadi. Reći ću joj da je tražiš. I uzgred, sinoć je bila prilično dobra zabava. Ljudi su celo jutro pričali o tebi, a gradonačelnik je svratio da vidi jesi li se oporavio. Mislim da je bio prilično razočaran što te nije našao."

„Uživao sam sinoć."

„Hoćeš li šolju kafe dok čekaš?"

„Ne, hvala", odvratio je.

Nestala je pozadi i minut kasnije pojavila se Doris, brišući ruke o kecelju. Na obrazima je imala tragova testa, ali su joj kesice ispod očiju bile izdaleka vidljive. Kretala se sporije nego obično.

„Izvini što izgledam ovako", rekla je pokazujući na sebe. „Uhvatio si me upravo sad kad mesim testo. Zbog prošle noći kasnim u pripremama za vikend i trebaće mi neko vreme da nadoknadim to pre sutrašnje gužve."

Setivši se onoga što mu je Leksi pričala, upitao je: „Koliko ljudi očekujete za vikend?"

„Ko zna", odgovorila je. „Obično se za Obilazak prijavi nekoliko stotina, ponekad više. Gradonačelnik se nada da će ih ove godine biti skoro hiljadu, ali meni nikada nije lako da predvidim koliko će njih doći na doručak ili na ručak."

„Ako je gradonačelnik u pravu, ove godine ćete imati znatan skok."

„Pa, njegova predviđanja treba uzeti s rezervom. Tom naginje preteranom optimizmu, ali mora na neki način stvoriti kod ljudi osećaj hitnosti kako bi sve bilo spremno na vreme. Osim toga, čak i ako se ne prijave za Obilazak, mnogi ljudi dolaze na paradu koja će se održati u subotu. Šrajneri²⁰ će se muvati tuda sa svojim kolima, znaš, a deca vole da ih gledaju. A biće priređena i izložba kućnih ljubimaca, što je novina."

„Zvuči sjajno."

„Bilo bi još bolje da nismo usred zime. Festival Pamliko uvek privuče više ljudi, ali se on organizuje u junu i za taj vikend nam obično dođe jedan od onih putujućih karnevala. To su trenuci kad poslovi procvetaju ili propadnu. Govorim o stresu. Deset puta je veći od ovog pod kojim sam sad."

---

²⁰ The Shriners, ili Ancient Arabic Order Nobles of the Mystic Shrine (Drevni arapski red časnika mističnog hrama), skraćeno AAONMS, što je anagram od engl.: a mason (mason) - masonska organizacija osnovana u Njujorku 1870. godine. Organizacija se uglavnom bavi dobrotvornim radom i poznata je po mreži dvadeset dve dečje bolnice u kojima je leče-nje potpuno besplatno. Poznati su i po učestvovanju na mesnim paradama u minijaturnim vozilima često tematskog karaktera: minijturni sportski automobili, vatrogasna vozila itd. (Prim. prev.)

Nasmešio se. „Život nikada ne prestaje da me iznenađuje.“

„Ne odbacuj ništa dok ne probaš. Imam čudan osećaj da bi ti se svidelo ovde.“

Zvučala je skoro kao da ga na neki način iskušava i on nije bio siguran kako na to da odgovori. Iza njega je Rejčel brisala stolove ćaskajući s kuvaricom koja je bila na drugom kraju prostorije. Obe su se smejale nečemu što je jedna od njih rekla.

„U svakom slučaju“, rekla je Doris skidajući ga s udice, „drago mi je što si svratio... Leksi mi je spomenula da ti je ispričala sve o mojoj beležnici. Upozorila me je da verovatno nećeš verovati ni reči od onog što je napisano u njoj, ali ako želiš da je pogledaš - možeš. Tu je, u mojoj kancelariji pozadi.“

„Voleo bih to“, odvratio je. „Ispričala mi je da se u njoj nalazi priličan broj imena.“

„Trudila sam se. Verovatno nisam dorasla tvojim merilima, ali nisam mislila da će je iko osim mene ikada čitati.“

„Siguran sam da će mi biti zanimljiva. Ali kad smo već kod Leksi, ona i jeste jedan od razloga što sam došao. Jeste li je možda videli? Nije bila u biblioteci kad sam došao.“

Klimnula je glavom. „Svratila je jutros do mene. Tako sam i znala da treba da ponesem beležnicu. Rekla mi je da ste sinoć videli svetla.“

„Jesmo.“

„I?“

„Bilo je zadivljujuće, ali kao što ste rekli, uzrok ipak nisu duhovi.“

Pogledala ga je, zadovoljna onim što je čula. „I pretpostavljam da si juče došao do objašnjenja, inače danas ne bi bio ovde.“

„Mislim da jesam.“

„Dobro za tebe“, odvratila je. Pokazala je rukom preko svog ramena. „Izvini što ne mogu duže da razgovaram s tobom, danas sam vrlo zauzeta. Doneću ti svesku. Ko zna, možda poželiš da napišeš članak o mojim zadivljujućim moćima.“

„Nikad se ne zna“, odvratio je. „Možda bih i mogao.“

Dok je posmatrao kako nestaje iza kuhinjskih vrata, Džeremi je analizirao razgovor koji su vodili. Iako je bio savršeno ljubazan, delovao je pomalo hladno. Pored toga, primetio je da Doris nije odgovorila na pitanje o tome gde je Leksi. Nije čak ni pokušala da nagađa, što je navodilo na pomisao da je - iz nekog razloga - ta tema za nju bila tabu. I to nije bilo dobro. Podigao je pogled i video da se vraća. Na licu joj je bio isti onaj prijatni osmeh kao i ranije, ali je ovog puta na njega delovao nekako poražavajuće.

„Ako budeš imao neka pitanja u vezi sa ovim“, rekla je pružajući mu beleške, „ne ustručavaj se da me pozoveš. Slobodno možeš i da napraviš kopije ako želiš, ali te molim da mi vratiš beležnicu pre nego što odeš. Mnogo mi znači.“

„Vratiću je“, obećao je.

Ostala je da stoji ispred njega, bez reči. Džeremi je imao utisak da na taj način pokušava da mu stavi do znanja da je razgovor završen. On, s druge strane, nije imao nameru da je pusti da se tako lako izvuče.

„Još samo nešto“, rekao je.

„Da?“

„Bi li vam odgovaralo da svesku dam Leksi? Ako je vidim danas.“

„Nema problema“, odvrtila je. „Ali i ja sam tu.“ Kad su njene reči doprle do njega, osetio je tup udar u stomaku.

„Je li vam rekla nešto u vezi sa mnom?“, upitao je. „Jutros, kad ste je videli?“

„Ne mnogo. Međutim, napomenula je da ćeš verovatno svratiti.“

„Je li bila dobro?“

„Leksi je“, počela je Doris polako kao da pažljivo bira reči, „osoba koju ponekad nije moguće pročitati, tako da nisam sigurna da mogu odgovoriti na to pitanje. Ali sam sigurna da će s njom sve biti u redu, ako je to ono što pitaš.“

„Je li bila ljuta na mene?“

„Nije, to mogu sa sigurnošću da kažem. Nipošto nije bila ljuta.“

Čekajući da kaže još nešto, Džeremi je ćutao. Doris je duboko udahnula. Prvi put otkako ju je upoznao, primetio je u linijama oko njenih očiju koliko je stara.

„Dopadaš mi se, Džeremi, znaš to“, rekla je mekim glasom. „Ali me dovodiš u neprijatnu situaciju. Moraš da shvatiš da gajim odanost prema nekim ljudima, a Leksi je jedna od njih.“

„A to znači - šta?“ pitao je osetivši kako mu se grlo suši.

„Što znači da sam ja svesna šta želiš i šta me pitaš, ali ti ne mogu odgovoriti. Mogu ti samo reći - da je Leksi želela da znaš gde je, sama bi ti to rekla.“

„Hoću li je ponovo videti? Pre nego što odem?“

„To ne znam“, odvrtila je. „Pretpostavljam da to zavisi samo od nje.“

Posle tih reči, njegov um je počeo da usvaja činjenicu da je stvarno otišla.

„Ne razumem zašto bi uradila tako nešto“, rekao je.

Tužno mu se nasmešila. „Mislim da razumeš.“

Ona je nestala.

Ta rečenica mu je neprestano odzvanjala u glavi, kao eho. Za volanom, na putu ka Grinlifu, Džeremi je pokušavao da analizira tu činjenicu hladno i sa odstojanja. Nije paničio. Nikada se nije prepuštao panici. Bez obzira kako se osećao, bez obzira na to koliko je želeo da izvrši pritisak na Doris da mu kaže kuda je Leksi otišla, samo joj se jednostavno zahvalio i uputio ka svojim kolima, kao da ništa drugo nije ni očekivao.

Osim toga, podsetio je sebe, nije bilo razloga za paniku. Nije to isto kao da joj se desilo nešto strašno. Sve se jednostavno svodilo na to da nije više želela da ga vidi. Možda je trebalo da pretpostavi šta se sprema. Suviše je očekivao od nje iako mu je, još na samom početku, jasno stavila do znanja da nije zainteresovana.

Protresao je glavom pomislivši kako nije nikakvo čudo što je otišla. Iako u nečemu veoma savremena, u drugome je bila tradicionalna i verovatno joj je bilo dosta njegovih providnih igara. Verovatno joj je bilo lakše da napusti grad nego da pokuša da objasni svoj stav nekome kao što je on.

I šta njemu sad preostaje? Možda će se vratiti a možda i neće. Ako se vrati, dobro je. Ali ako ne... Pa, na tom mestu je realnost postajala komplikovana. Mogao bi da ne radi ništa i prihvati njenu odluku ili bi možda mogao da je pronađe. Ako je i u čemu bio dobar, bilo je to pronalaženje ljudi. Koristeći javne podatke, prijateljska ćaskanja i prave stranice na internetu, naučio je kako da prati trag od hlebnih mrvica do bilo čijeg praga. Međutim, sumnjao je da će bilo šta od toga biti neophodno. Na kraju krajeva, već mu je dala sve potrebne informacije i bio je gotovo siguran da zna gde je. Što je značilo da u ovom slučaju može da postupi onako kako hoće.

Misli mu se ponovo zaustaviše.

Muka je bila u tome što nije bio siguran šta treba da uradi. Podsetio je sam sebe da ga za samo nekoliko sati čeka važan konferencijski poziv, poziv koji bi mogao da označi preokret u njegovoj karijeri i ako bi se sad zaputio u potragu za Leksi, sumnjao je da bi uspeo da pronađe neku govornicu u zakazano vreme. Alvin će doći večeras, a večer će verovatno biti jedno od poslednjih maglovitih. Iako bi Alvin mogao sam obaviti posao oko snimanja večeras, sutra će preostali deo posla morati zajedno da urade. Da i ne govorimo o tome koliko mu je potrebno da odspava - očekuje ga još jedna duga noć, a umor mu se uvukao u kosti.

S druge strane, nije želeo da se sve završi ovako. Želeo je da vidi Leksi, to mu je bilo potrebno. Glas u glavi mu je govorio da ne treba dozvoliti da osećanja upravljaju njegovim postupcima i, zdravorazumski gledano, ništa dobro nije moglo da proizađe iz njegove namere da cunja okolo u potrazi za njom. Čak i ako je pronađe, verovatno će ga ignorisati ili će, što je još gore, pomisliti da je on nekakav luđak. U međuvremenu će Nejt verovatno doživeti srčani udar, Alvin će biti besan, a cela priča o njegovoj budućoj karijeri mogla bi da ode u vetar. Na kraju, bilo je jednostavno odlučiti. Zaustavljajući ispred svoje kolibe u Grinlifu, klimnuo je glavom. Posmatrano na taj način, njegov izbor je jasan. Na kraju krajeva, nije valjda proveo petnaest godina baveći se naukom ni zbog čega.

A sad, pomislio je, treba samo da se spakuje.

TRINAESTO POGLAVLJE

Pa dobro, priznala je, bila je kukavica.

Nije se ponosila činjenicom da je pobjegla, ali hej, u poslednjih nekoliko dana nije bila u stanju da jasno razmišlja i treba da oprostí sebi što nije u svakom pogledu savršena. Istina, da je ostala, sve bi se samo još više iskomplikovalo. To što joj se on sviđao, a i ona njemu, nije bilo važno; jutros kad se probudila znala je da mora staviti tačku pre nego što sve ode predaleko. Kad je skrenula na prilazni put posut peskom, znala je da je dolazeći ovamo učinila što je trebalo.

Mesto je bilo prilično neugledno. Stara koliba je bila trošna i savršeno se utapala u polje morske zobi koje ju je okruživalo. Mali, pravougaoni prozori zastrti belim zavesama bili su prekriveni slanom izmaglicom, a sive pruge sa strane predstavljale su ožiljke nastale iz besova desetine uragana. Na neki način, kolibu je doživljavala kao vremensku kapsulu; veći deo nameštaja bio je star više od dvadeset godina, u cevima bi tutnjalo kad bi odvrnula slavine, a štednjak je morala da upali šibicom. Ali uspomene na deo mladosti koji je ovde provela uvek su na nju delovale smirujuće, i pošto je raspakovala torbe i složila namirnice koje je nabavila za vikend, otvorila je prozore da provetri unutrašnjost. Onda se, zgrabivši pokrivač, smestila u stolicu za ljuljanje na tremu iza kuće. Jedino je želela da posmatra okean. Neprekidna huka talasa delovala je utešno, skoro hipnotično, i kad se sunce probilo kroz oblake i njegovi zraci se protegli preko vode kao zlatni nebeski prsti, ostala je bez daha.

To bi se događalo svaki put kad bi došla ovamo. Prvi put kad je videla kako se sunce probija bilo je ubrzo posle njene posete groblju s Doris. Bila je još mala tada i seća se da je pomislila kako su njeni roditelji pronašli još jedan način da joj pokažu da su prisutni u njenom životu. Verovala je da kao anđeli paze na nju, uvek prisutni, ali se ne mešaju, kao da znaju da će u svakoj situaciji doneti ispravnu odluku.

Dugo je imala potrebu da veruje u takvo šta, jednostavno zato što se često osećala usamljeno. Baka i deka su bili dragi i dobri prema njoj, ali koliko god da ih je volela i bila im zahvalna za brigu o njoj i za žrtve koje su podnosili, nikada se nije navikla na činjenicu da se na neki način razlikuje od svojih vršnjaka. Njihovi roditelji su vikendom igrali softbol i delovali mladoliko čak i pri slaboj jutarnjoj svetlosti u crkvi, što ju je navelo da se pita šta joj to, u stvari, nedostaje.

Nije s Doris mogla da razgovara o tome. Niti o krivici koja se javljala kao rezultat toga. Kako god ona to uobličila u reči, povredila bi Doris, i mada je u to vreme bila devojčica, bila je toga potpuno svesna.

Pa ipak, osećaj da je na neki način drugačija ostavio je tragove na njoj. Ne samo na njoj, već i na Doris, i to je počelo da se pokazuje u njenim tinejdžerskim godinama. Kad bi Leksi prešla granicu, Doris bi joj skoro uvek popuštala kako bi izbegla svađu, ostavljajući Leksi u uverenju da može sama postavljati pravila. U mladosti je bila pomalo divlja, često je grešila zbog čega je kasnije ispaštala, ali se na koledžu uozbiljila. U svom novom, zrelijem otelovljenju prigrllila je ideju da zrelost znači razmišljati o

opasnosti pre nego što se posegne za nagradom i da uspeh i sreća u životu podjednako zavise od sposobnosti izbegavanja grešaka koliko i od težnje da u ovom svetu ostavimo trag svog postojanja.

Prošle noći je skoro uletela u još jednu grešku. Očekivala je da pokuša da je poljubi i bila je zadovoljna svojom odlučnošću da mu ne dozvoli da uđe unutra. On ipak nikako nije mogao da zna činjenicu da joj je srce zastalo kad se odvezao, jer je deo nje želeo da ga pusti unutra bez obzira do čega bi to na kraju dovelo. Iako svesna posledica, bila je nemoćna da se odupre tom osećanju. Sve je pogoršalo to što je, dok se kasnije prevrtala u krevetu, shvatila da sledeći put možda neće imati snage za to.

Iskreno, trebalo je da vidi šta se sprema. Tokom večeri, zatekla je sebe kako upoređuje Džeremija sa Ejverijem i gospodinom Renesansom i, na njeno iznenađenje, Džeremi je odneo ubedljivu pobjedu. Posedovao je bistrinu i smisao za humor jednog i inteligenciju i šarm onog drugog, ali se u svojoj koži osećao bolje nego ijedan od njih dvojice. Možda je sve trebalo da ostane samo uspomena na jedan divno proveden dan kakav dugo nije imala. Kad je poslednji put spontano odlučila da ruča u prirodi? Ili da se popne na brdo Rajkers? Ili da posle zabave ode na groblje, umesto pravo u krevet? Nema sumnje da su je uzbuđenje i nepredvidivost podsetili na to koliko je bila srećna u vreme kad je verovala da je prvo Ejveri, a potom gospodin Renesansa, muškarac o kakvom je oduvek sanjala.

Ali nije bila u pravu tada isto kao što nije ni sad. Znala je da će danas Džeremi rešiti misteriju - dobro, možda je to bio samo osećaj, ali je bila sigurna jer je odgovor stajao u jednom od dnevnika, trebalo je samo da ga pronađe - i nije sumnjala u to da bi je pozvao da to proslave. Da je ostala u gradu, veći deo dana bi proveli zajedno, a ona to nije htela. Pa ipak, negde duboko bilo je to tačno ono što je želela. Zbog te protivrečnosti bila je zbunjena više nego ikada.

Kad je Leksi jutros svratila do nje, Doris je intuitivno osetila sve što se u njoj dešavalo, ali to nije bilo iznenađujuće. Leksi je osetila da joj se iscrpljenost vidi na licu i da je, kad je jutros upala kod Doris, izgledala kao olupina. Pošto je potrpala nešto odeće u kofer, napustila je kuću a da se nije ni istuširala; nije čak ni pokušala da objasni kako se oseća. Kad joj je saopštila da mora da ide, Doris je samo klimnula glavom. Iako veoma umorna, bila je svesna da je sama pokrenula lavinu događaja čiji ishod nije mogla da predvidi. U tome je bila caka kad je proricanje u pitanju; iako su, kratkoročno gledano, predviđanja i bila tačna, njihov krajnji rezultat nije bilo moguće sagledati.

Došla je ovamo jer je bila prinuđena, ako ni zbog čega drugog a ono da očuva zdrav razum. Vratice se u Bun Krik kad se sve ponovo vrati u normalne tokove. Neće dugo potrajati. Za nekoliko dana ljudi će prestati da pričaju o duhovima, istorijskim porodičnim kućama i strancu koji je došao u njihov grad, a turisti će ostati samo uspomena. Gradonačelnik će se vratiti golfu, Rejčel će se i dalje viđati s pogrešnim momcima, a Rodni će verovatno pronaći način da u blizini biblioteke slučajno naleti na nju i odahnuće s olakšanjem kad shvati da mogu nastaviti tamo gde su stali.

Iako mu je možda nedostajalo uzbuđenje, bio je to njen život i nije nameravala bilo kome da dozvoli da mu poremeti ravnotežu. U neko drugo vreme, na nekom drugom mestu, možda bi osećala nešto drugo, ali nije bilo svrhe razmišljati o tome. I dok je zurila u vodu, prisilila se da prestane da mašta o tome šta se moglo desiti.

Sedeći i dalje na tremu, čvršće je obmotala pokrivač oko ramena. Sad je velika devojčica i preboleće ga isto kao što je prebolela i druge. U to je bila sigurna. Ali mada donekle utešena tom mišlju, talasi koji su se kotrljali podsetili su je na osećanja koja gaji prema Džeremiju i bila joj je potrebna sva snaga koju je imala da zaustavi suze.

Kad je Džeremi jednom odlučio, sve je postalo vrlo jednostavno. Uleteo je u svoju sobu u Grinlifu praveći neophodne planove. Uzeo je kartu i stavio je u novčanik, za svaki slučaj. Ostavo je računar jer mu neće biti potreban. Isto je učinio i s beleškama.

Spustio je Dorisinu beležnicu u kožnu torbu i poneo je sa sobom. Napisao je poruku Alvinu i ostavio je na recepciji, mada Džed nije bio preterano srećan zbog toga. Proverio je da li je poneo punjač za mobilni telefon i - krenuo.

Sve je to obavio u roku od deset minuta, i našao se na putu za Svan Kvoter, odakle je polazio feribot koji će ga odvesti do Okrakokea, sela na Spoljnim obalama. Odatle će se zaputiti na sever autoputem 12 do Bakstona. Pretpostavljao je da je to put kojim je otišla. Trebalo je samo da je prati i stići će na to mesto za svega nekoliko sati.

Ali mada je po ravnim i praznim putevima vožnja do Svan Kvotera bila jednostavna, uhvatio je sebe kako nesvesno pritiska gas, misleći na Leksi, pokušavajući da odagna nemir. Nemir je bio sinonim za paniku, a on nikada nije paničio. Time se ponosio. Pa ipak, kad god bi bio prisiljen da smanji brzinu - u mestima kao što su Belhejvn i Ličvil - zatekao bi sebe kako prstima nestrpljivo dobuje po volanu, gundajući ispod glasa.

Bio je to za njega neobičan osećaj i postajao je sve jači kako se približavao svom odredištu. Nije mogao da ga objasni, ali na neki način nije to ni želeo. Bar jednom u svom životu uključio je automatskog pilota i radio upravo suprotno od onoga što je logika zahtevala, razmišljajući jedino o tome kakva će biti njena reakcija kad ga ugleda.

I upravo kad je pomislio kako najzad shvata razloge za svoje neobično ponašanje, našao se na stajalištu feribota ispred mršavog čoveka u uniformi koji jedva da ga je pogledao preko časopisa kojim se bavljao. Dobio je obaveštenje da feribot za Okrakok ne ide tako često kao onaj koji saobraća između Stejten Ajlenda i Menhetna i da je propustio poslednji polazak tog dana, što je značilo da mora ili da sačeka do sutra ili da potpuno otkáže svoje planove. Ni jedno ni drugo nije dolazilo u obzir.

„Jeste li sigurni da ne postoji nijedan drugi način da stignem do svetionika Hateras?“, upitao je osećajući kako mu srce sve brže kuca. „Veoma je važno.“

„Pretpostavljam da se možete odvesti do tamo.“

„Koliko dugo bi to potrajalo?“

„Zависи od toga koliko brzo vozite.“

To je bar očigledno, pomisli Džeremi. „Recimo da brzo vozim.“

Čovek sleže ramenima kao da mu je ta tema dosadna. „Pet, šest sati. Treba da idete na sever dok ne stignete do Plimuta, potom putem 64 preko ostrva Rounok pravo do Vejlbona. Odatle treba da krenete na jug ka Bakstonu. Svetionik je tamo.“

Džeremi baci pogled na sat; bilo je skoro jedan; dok stigne tamo, Alvin će verovatno već biti u Bun Kriku. To ne valja.

„Postoji li još neko mesto odakle polazi feribot?“

„Ima jedna linija koja kreće sa ostrva Kedar.“

„Odlično. Gde je to?“

„To je otprilike tri sata u drugom pravcu. Ali opet ćete morati da sačekate do sutra ujutru.“

Preko njegovog ramena, Džeremi opazi poster koji je pokazivao svetionike Severne Karoline. Najveći od njih, Hateras, bio je u samom središtu.

„A šta ako je u pitanju hitan slučaj?“ upitao je.

Čovek prvi put podiže pogled.

„Pa je li?“

„Recimo da jeste.“

„U tom slučaju, pozvaću Obalsku stražu. Ili šerifa.“

„Aha“, odvratio je Džeremi trudeći se da sačuva strpljenje. „Znači, hoćete da kažete da ne postoji način da stignem tamo sada? Mislim, odavde.“

Čovek stavi prst na bradu. „Pretpostavljam da možete da iznajmite čamac ako toliko žurite.“

E sad stižemo nekud, pomisli Džeremi. „A kako bih to mogao da uradim?“

„Nemam pojma. Nikada niko to nije tražio.“

Džeremi je ponovo uskočio u kola, najzad priznajući da je počela da ga hvata panika.

Možda zato što je već stigao dotle ili možda zato što je shvatio da su poslednje reči koje je uputio Leksi prošle večeri signalizirale nešto mnogo dublje, nešto ga je uhvatilo i nije imao nameru da odustane. Odbijao je da se vrati nazad sad kad je stigao doovde.

Nejt će čekati njegov poziv, ali to odjednom nije bilo toliko važno kao pre, kao ni to što će Alvin doći; ako sve bude išlo kako treba, i dalje mogu snimati večeras i sutra uveče. Ima ispred sebe deset sati pre nego što se pojave svetla. Računao je da bi brzim čamcem do Haterasa mogao da stigne za dva sata. Ukoliko pronađe nekoga da ga odveze tamo, imao bi više nego dovoljno vremena da ode, porazgovara s Leksi i vrati se nazad.

Naravno, bila šta je moglo da krene naopako. Možda ne uspe da iznajmi čamac, ali u tom će slučaju voziti do Bakstona ako bude prinuđen. Iako, čak i da stigne tamo, nije mogao da bude siguran da će pronaći Leksi.

Ništa u celom tom scenariju nije imalo smisla. Ali koga briga? S vremena na vreme svako ima pravo da bude pomalo sluđen, a sad je na njega red. Imao je dovoljno novca u novčaniku i namerava da nađe način da stigne tamo. Rizikovaće i sačekaće da vidi kako će se sve odvijati kad je ona u pitanju, ako ni zbog čega drugog, a ono da je može mirne duše ostaviti i nikada više i ne pomisliti na nju.

U tome i jeste suština, pomislio je. Kad je Doris nagovestila da je možda nikada više neće videti, počeo je bez prestanka da misli na nju. Istina da za nekoliko dana odlazi, ali to ne mora da znači da će tad biti sve gotovo. Barem ne tako brzo. On bi mogao s vremena na vreme da dolazi ovde, a ona bi mogla povremeno dolaziti u Njujork, i ako im je suđeno, pronašli bi način da održe vezu. Ljudi to sve vreme rade, zar ne? Ali čak i ako to nije moguće, čak i ako je čvrsto odlučila da učini kraj ovome, hteo je da to čuje iz njenih usta. Samo tada će moći da se vrati u Njujork mirne savesti, znajući da nije imao drugog izbora.

Pa ipak, kad je stao pored prvog pristaništa za čamce na koje je naišao, shvatio je da ne želi da ona izgovori tako nešto. Nije išao u Bakston samo zato da joj kaže zbogom ili da čuje od nje kako više nikada ne želi da ga vidi. U stvari, pomislio je začuđeno, na kraju se ipak sve svodi na to da ide tamo da utvrdi je li moguće da je Alvin sve vreme bio u pravu.

Kasno poslepodne je za Leksi predstavljalo najlepši deo dana. Blaga zimska sunčeva svetlost, dopunjena prirodnim lepotama predela koji se prostirao pred njom, kao da je ceo svet obavila snom.

Čak je i svetionik sa svojim crno-belim zidovima odavde izgledao kao priviđenje. Dok je šetala plažom, razmišljala je o tome koliko li je mornarima i ribarima bilo teško da se orijenti-šu pre nego što je izgrađen. Vode pokraj same obale, sa svojim plićacima i sprudovima, dobile su nadimak Groblje Atlantika, a hiljade brodskih olupina nalazilo se na morskom dnu. Brod Monitor, koji je učestvovao u prvoj borbi između oklopnjača, za vreme Građanskog rata bio je izgubljen negde u ovim vodama. Isto kao i Centralna Amerika, brod pun kalifornijskog zlata čije je potonuće izazvalo paniku u finansijskim krugovima 1857. godine. Navodno je i brod Crnobradog, Osveta kraljice Ane, pronađen u zalivu Bofor, a nekoliko nemačkih podmornica potonulih u Drugom svetskom ratu danas su skoro svakodnevno posećivali ronionci.

Njen deda je bio zaljubljenik u istoriju i svakoga dana, dok bi šetali po plaži držeći se za ruke, pričao bi joj priče o raznim brodovima izgubljenim tokom vekova. Pričao je o uraganima, opasnim vodama, greškama u navigaciji zbog kojih bi se brodovi nasukali bespomoćno čekajući da ih pobesneli talasi razbiju u paramparčad. Iako joj to nije budilo zanimanje, a ponekad su je slike koje bi joj on dočarao plašile, njegov lagani, melodični glas delovao je čudesno umirujuće tako da ona nikada nije ni pokušala da promeni temu. Iako je u to vreme bila mala, osećala je da mu taj obred pričanja priča mnogo znači. Mnogo godina kasnije saznala je da je njegov brod bio torpedovan u Drugom svetskom ratu i da je tad jedva izvukao živu glavu.

Sećajući se tih šetnji, osetila je koliko joj deda nedostaje. Šetnje su bile deo njihove dnevne rutine, nešto samo njihovo. Obično bi izlazili kad bi Doris počela da priprema večeru. Često je čitao sedeći u stolici za ljuljanje, s naočarima na pola nosa. Zatvorio bi knjigu i stavio je pored sebe. Ustajući, pitao bi je želi li da ide s njim da vide divlje konje.

Pomisao na konje uvek bi je oduševila. Nije bila sigurna zašto; nikada nije jahala konja, niti je to posebno želela, ali se sećala kako bi poskočila i otrčala do vrata čim bi ih deda spomenuo. Obično konji nisu prilazili blizu ljudima i pobjegli bi čim bi neko pokušao da im se približi, ali su voleli da pasu u sumrak i onda bi njihova odbrana popustila barem na nekoliko trenutaka. Tada je bilo moguće prići im dovoljno blizu, videti njihove jasne šare i uz malo sreće čuti frktnje i njištanje koje je predstavljalo upozorenje da ne prilaze bliže.

Konji su bili potomci španskih mustanga, a njihovo prisustvo na Spoljnim obalama datiralo je iz 1523. godine. Danas su postojale razne vladine uredbe donete radi njihove zaštite i oni su ovde bili deo krajolika isto koliko su to bili jeleni u Pensilvaniji. Jedinu teškoću je predstavljalo to što bi s vremena na vreme njihova populacija postajala suviše velika. Ljudi koji su ovde živeli uglavnom su ih ostavljali na miru sve dok ne bi postali napast, ali su za ljude koji su ovde provodili godišnji odmor oni predstavljali najsvetliju tačku njihovog boravka. Leksi je na neki način sebe smatrala meštankom, ali je pogled na njih u njoj uvek budio osećaj da je ponovo mlada i da je još mnogo životnih zadovoljstava i prilika ispred nje.

I sada je želela da probudi taj osećaj, ako ni zbog čega drugog, a ono da bar na trenutak pobegne od pritisaka sopstvenog života. Doris je zvala da joj kaže da je Džeremi svraćao u potrazi za njom. To je nije iznenadilo. Iako je pretpostavljala da će se pitati šta je pogrešno uradio i zašto je otišla, imala je osećaj da će brzo preboleti. On je bio jedan od onih srećnih ljudi koji su bili samouvereni po pitanju svega što su radili, ljudi koji uvek idu napred bez žaljenja i bez osvrtnja.

Ejveri je bio takav. I dalje se sećala koliko je bila povređena njegovim stavom, njegovom ravnodušnošću prema bolu koji je osećala. Gledajući unazad, znala je da je od samog početka propustila da pravilno oceni sitne mane u njegovom karakteru, ali u to vreme jednostavno nije videla znake upozorenja: kako se njegov pogled za nijansu predugo zadržavao na drugim ženama ili kako bi malo stisnuo oči kad bi grlio one za koje se zaklinjao da su samo prijateljice. U početku, želela je da veruje njegovom priznanju da se samo jednom desilo da je bio neveran, ali su delići ranijih, već zaboravljenih razgovora počeli da izranjaju na površinu: prijateljica s koledža joj je davno poverila da je čula priče o Ejveriju i nekoj studentkinji; jedan njegov kolega je spomenuo suviše česta neobjašnjena odsustvovanja s posla. Mrzela je da sebe smatra naivnom, ali je to stvarno bila. Odavno je shvatila da je bila mnogo više razočarana u sebe nego u njega. Govorila je sebi da će preboleti, da će upoznati nekog mnogo boljeg... nekoga kao što je gospodin Renesansa koji je jednom za svagda dokazao da ona ne ume da oceni muškarce. Niti je, kako izgleda, bila u stanju da ih zadrži.

To priznanje joj nije palo lako i bilo je trenutaka kad se pitala nije li ona učinila nešto da ih obojicu otera od sebe. Dobro, možda ne gospodina Renesansu, pošto je to više bio flert nego prava veza, ali šta je sa Ejverijem? Volela ga je i mislila je da i on nju voli. Naravno, bilo bi lako reći da je Ejveri bio gad i da je krivica za propast njihove veze u potpunosti njegova, ali on mora da je osećao da mu u toj vezi nešto nedostaje. Da njoj nešto nedostaje. Ali šta? Je li bila suviše naporna? Dosadna? Nezanimljiva u spavaćoj sobi? Zašto posle svega nije potrčao za njom da je moli za oproštaj? Bila su to pitanja na koja nikada nije uspela da odgovori. Naravno, njeni prijatelji i Doris su je ubeđivali da ne zna šta priča. Uprkos tome i dalje nije bila načisto s tim šta se u stvari dogodilo. Na kraju krajeva, svaka priča je imala dve strane, pa je čak i sada ponekad maštala da ga nazove, i pita ga u čemu je pogrešila.

I kao što je jedan njen prijatelj istakao, bilo je tipično za ženu da razmišlja o tome. Muškarci su izgleda bili imuni na takve simptome nesigurnosti. Pa i ako nisu, znali su ili kako da sakriju ta osećanja, ili da ih zakopaju dovoljno duboko i tako spreče da budu preplavljeni njima. Obično se i ona trudila da učini isto i obično je to palilo. Uglavnom.

U daljini, dok je sunce zaranjalo u vode Pamliko Saunda, Bakston je sa svojim belim kućama obloženim drvenom oplatom izgledao kao na razglednici. Gledala je u pravcu svetionika i kao što se nadala, ugledala je kraj njega malo stado konja kako pase morsku zob. Bilo ih je možda sve ukupno desetak - alati i dorati uglavnom - njihove grive su bile oštre i divlje, gusto izrasle usled zime. Dva ždrebeta stajala su u središtu i nemirno mahala repovima.

Gurnuvši ruke duboko u džepove, Leksi je zastala da ih posmatra. Kako se veče bližilo, postajalo je sve hladnije. Osećala je kako je hladnoća štipa za nos i obraze. Vazduh je bio opojan i, mada je želela da ostane duže, bila je umorna. Bio je to dug dan, a zbog svega što se desilo činio joj se još dužim.

Uprkos odluci koju je donela, pitala se šta Džeremi radi u ovom trenutku. Sprema li se da ponovo snima svetla? Ili razmišlja o tome gde će večerati? Da li se pakuje? I zašto se njene misli neprestano okreću ka njemu?

Uzdahnula je, znajući odgovor na to. Uprkos tome što je želela da vidi konje, pogled na njih - umesto da joj probudi veru u nove početke - samo je još više produbio njen osećaj usamljenosti. Koliko god da je sebe smatrala nezavisnom, koliko god se trudila da zanemari Dorisine primedbe, nije mogla da se otrgne od potrebe za društvom, za prisnošću. Nije to čak ni morao da bude brak; ponekad je jednostavno želela samo da može s radošću da čeka petak ili subotu večer. Žudela je za besposlenim jutrima koje bi provela izležavajući se u krevetu s nekim do koga joj je stalo, i ma koliko nemoguće to zvučalo, Džeremi je bio taj koga je zamišljala kraj sebe.

Leksi odmahnu glavom odbacujući tu pomisao. Dolazeći ovde, nadala se da će se osloboditi takvih razmišljanja, ali dok je stajala pored svetionika i gledala konje na ispaši, osećala je da se ceo njen svet srušio. Imala je trideset jednu godinu, bila je sama i

meteorí & avada

živela je u mestu koje nije imalo nikakvu budućnost. Njen deda i njeni roditelji nisu bili ništa više od sećanja, Dorisino zdravlje je predstavljalo stalni izvor brige, a jedini čovek koji ju je barem malo zainteresovao u poslednjih nekoliko godina zauvek će otići do trenutka kad se ona vrati kući.

Tada je počela da plače. Dugo nije uspela da zaustavi suze. Ali u trenutku kad je najzad počela da dolazi sebi, videla je u daljini figuru koja se približavala. Kad je shvatila o kome se radi, jedino je mogla da zuri.

ČETRNAESTO POGLAVLJE

Leksi je trepnula pokušavajući da se uveri da je ono što vidi istina. To nije mogao da bude on, zato što nije moguće da je on ovde. Ta ideja je bila tako luda, tako neočekivana da je imala osećaj da scenu posmatra kroz nečije tuđe oči.

Džeremi se nasmešio spuštajući torbu. „Znaš, stvarno ne bi trebalo tako napadno da me posmatraš“, rekao je. „Muškarci više vole žene sa izvesnom istančanošću.“

Leksi ga je i dalje nemo gledala. „Ti“, odvratila je.

„Ja“, složio se klimajući glavom.

„Ti... Ovde si.“

„Ovde sam.“

Pogledala ga je iskosa u blagoj svetlosti sumraka i Džeremiju se činilo da je još lepša nego što se sećao.

„Šta si...?“ Zastala je pokušavajući da poveruje da je on zaista tu. „Mislim, kako si...?“

„Duga je to priča“, priznao je. Pošto se ona nije pomerala, pokazao je glavom u pravcu svetionika. „Je li to mesto gde su se tvoji roditelji venčali?“

„Sećaš se toga?“

„Sećam se ja svega“, rekao je tapkajući se po potiljku. „Male sive ćelije, i tako to. Gde su se tačno venčali?“

Razgovarao je opušteno, kao da je to najobičnija stvar na svetu, zbog čega se njoj cela situacija činila još nadrealnijom.

„Tamo“, odgovorila je pokazujući rukom. „Sa one strane, pored okeana.“

„Mora da je bilo prelepo“, rekao je uperivši pogled u tom pravcu. „Celo mesto je prelepo. Jasno mi je zašto voliš da dolaziš ovamo.“

Umesto odgovora, Leksi duboko udahnu pokušavajući da smiri svoja uskomešana osećanja. „Šta ti radiš ovde, Džeremi?“

Prošlo je nekoliko trenutaka pre nego što je odgovorio. „Nisam bio siguran da ćeš se vratiti“, rekao je. „Shvatio sam da ako želim ponovo da te vidim, jedino mogu da dođem ovamo.“

„Ali zašto?“

Džeremijev pogled je i dalje bio uperen prema svetioniku. „Osećao sam da nemam drugog izbora.“

„Nisam sigurna da razumem“, odvratila je.

Džeremi je pomno posmatrao svoja stopala, potom podigao pogled i izvinjavajući se nasmejao se. „Da budem iskren, i ja ceo dan pokušavam to da shvatim.“

Dok su stajali tako pored svetionika, sunce je počelo da zalazi a nebo se obojilo u preteče sivu. Vetar, vlažan i hladan, jezdio je površinom peska i raznosio kapljice morske pene koju je dizao s površine okeana.

U daljini se videlo obličje čoveka u debeloj tamnoj jakni, koji je hranio galebove bacajući mrvice hleba uvis. Dok ga je posmatrala, Leksi je osećala kako se prvo iznenađenje zbog Džeremijevog dolaska utišava. Deo nje želeo je da bude ljut jer je ignorisao njenu želju da bude sama, a drugi, veći deo bio je polaskan činjenicom da je došao čak dovde u potrazi za njom. Ejveri se nikada nije potrudio da je pronađe, a ni gospodin Renesansa. Čak ni Rodniju nikada ne bi palo na pamet da dođe ovamo, a da joj je neko do pre nekoliko minuta rekao da će Džeremi tako nešto uraditi, nasmejala bi se i na samu tu pomisao. Ali sad je počelo da joj sviće da je on drugačiji od bilo koga kog je ranije srela i da ne treba da je iznenađuje bilo šta što on čini.

Konji su u daljini počeli da se razilaze, zastajući tu i tamo u paši dok su prelazili preko peščanih dina. Magla se valjala obalom sjedinjujući more i nebo. Morske lastavice su ključale po pesku na samoj ivici okeana, a tanke, duge noge su im se brzo pokretale u potrazi za račićima.

U tišini, Džeremi je skupio ruke, dahom pokušavajući da ih zagreje. „Jesi li ljuta što sam došao?“, najzad je upitao.

„Nisam“, priznala je. „Iznenađena sam, nisam ljuta.“

Nasmešio se, a i na njenim usnama se pojavio trag osmeha.

Pokazao je rukom iza sebe, u pravcu Bakstona. „Došao sam s nekoliko ribara koji su krenuli ovamo“, rekao je. „Dovezli su me čamcem do marine.“

„Povezli su te tek tako?“

„Tek tako.“

„Imao si sreće. Ribari su uglavnom nezgodni ljudi.“

„Možda je to tačno, ali ljudi su ipak ljudi“, rekao je. „I mada nisam neki stručnjak za psihologiju, mislim da svako - čak i potpuni neznanci - može da oseti kad je u pitanju nešto stvarno hitno i većina bi u tom slučaju uradila što treba.“ Uspravio se i nakašljao. „Ali, pošto to nije upalilo, ponudio sam da im platim.“

Zakikotala se.

„Da pogađam“, rekla je. „Opelješili su te, zar ne?“

Neduzno je slegao ramenima. „Mislim da to zavisi iz kog ugla gledaš. Mada, delovalo je kao mnogo novca za jednu vožnju čamcem.“

„Prirodno. To je prilično dug put. Čak bi i samo gorivo bilo skupo. A tu je i amortizacija za čamac...“

„Spomenuli su tako nešto.“

„I naravno, njihovo vreme i činjenica da sutra moraju nazad na posao još pre zore.“

„I to su spominjali.“

U daljini je i poslednji konj iz stada nestao. „Ali si ti ipak došao.“

Zabavljen, klimnuo je glavom. „Ali su se postarali da mi stave do znanja da je to vožnja u jednom pravcu. Nemaju nameru da me sačekaju, tako da sam izgleda zaglavljen ovde.”

Podigla je obrvu. „Stvarno? A kako si mislio da se vratiš?”

Nestašno se nasmejao. „Pa, slučajno poznajem nekoga ovde, pa sam nameravao da upotrebim svoje neodoljive čari i ubedim tu osobu da me poveze nazad.”

„A šta ako ja ne nameravam neko vreme da se vraćam? Ili ako jednostavno kažem da si prepušten sam sebi?”

„O tome još nisam stigao da razmišljam.”

„A gde si mislio da odsedneš dok si ovde?”

„Ni o tome još nisam razmišljao.”

„Bar si iskren”, rekla je, smešeći se. „Ali reci mi šta bi radio da se ispostavilo da ja uopšte nisam ovde?”

„Gde bi drugde bila?”

Odvratila je pogled, polaskana činjenicom da se sećao takvih sitnica kad je ona u pitanju. U daljini, videla je svetlost s ribarskog broda koji se kretao toliko sporo da je izgledalo kao da stoji.

„Jesi li gladan?” pitala je.

„Umirem od gladi. Ništa nisam jeo ceo dan.”

„Bi li želeo da večeraš sa mnom?”

„Znaš li neko dobro mesto?”

„Imam na umu jedno prilično dobro mesto.”

„Primaju li kreditne kartice?”, pitao je. „Potrošio sam svu gotovinu da stignem ovamo.”

„Sigurna sam da ćemo uspeti to da sredimo.”

Udaljavajući se od svetionika, krenuli su plažom, gazeći po ugaženom pesku kraj same ivice vode. Između njih je bio jaz koji u ovom trenutku nisu bili voljni da premoste. Samo su žustro išli napred, nosova crvenih od hladnoće, kao da oboje idu ka mestu kuda ih je sama sudbina poslala.

U tišini, Džeremi se u mislima vrati putu koji je prešao. Osetio je ujed krivice zbog Nejta i Alvina. Propustio je konferencijski poziv - dok je prelazio Pamliko Saund, uopšte nije bio dostupan. Verovatno će morati da pozove Nejta sa obale čim bude mogao, mada se tome nije radovao. Nejt je verovatno satima besneo čekajući Džeremijev poziv da da oduška besu, ali je nameravao da mu predloži da se sledeće nedelje sastane s producentima i pokaže im snimljeni materijal i scenario za priču, što je ionako i bila svrha dogovorenog razgovora. Ako im to ne bude dovoljno, ako je činjenica da je jedan propušten poziv u stanju da zaustavi celu njegovu karijeru pre nego što je i počela, onda nije bio siguran da bi uopšte želeo da radi za televiziju.

A što se Alvina tiče... to je već bilo lakše. Nije bilo šanse da se sad vrati u Bun Krik i sretno s njim večeras - shvatio je to u trenutku kad je čamcem stigao ovamo - ali je Alvin nosio mobilni telefon uza se, pa će mu objasniti šta se dešava. Možda neće biti preterano srećan zbog činjenice da će večeras morati da radi sam, ali će se do sutra već oporaviti. On je bio jedan od retkih ljudi koji nisu dozvoljavali da ih bilo šta muči duže od jednog dana.

Pa ipak, da bude iskren prema sebi, priznao je da mu to sad i nije toliko važno. Jedino je bilo važno to što hoda pored Leksi po tihoj plaži usred nedodijeljene i da je ona, dok su lagano koračali po slanom vetru, tiho uvukla svoju ruku u njegovu.

Leksi ga je povela ka iskrivljenim drvenim stepenicama stare brvnare. Okačila je jaknu o vešalicu kraj vrata. Džeremi je odložio torbu i smestio svoju jaknu kraj njene. Posmatrao ju je dok je išla ispred njega ka dnevnoj sobi, pomislivši opet kako je lepa.

„Voliš li pastu?“ pitala je, prekidajući mu tok misli.

„Šališ li se? Odrastao sam na pasti. Moja majka je slučajno Italijanka.“

„Dobro“, odvrtila je. „To sam nameravala da spremim.“

„Ovde ćemo jesti?“

„Izgleda da nemamo drugog izbora“, dobacila je preko ramena. „Ostao si bez gotovine, sećaš se?“

Kuhinja je bila mala, sa izbledelim žutim zidovima i cvetnim tapetama izguljenim po uglovima, pohabanim ormarićima i malim obojenim stolom smeštenim ispod prozora. Na pultu su bile namirnice koje je donela sa sobom. Posegnuvši u torbu, izvadila je kutiju pahuljica i veknu hleba. Da bi ih stavila u ormarić, propela se na prste, a on je, stojeći pored sudopere, video blesak njene kože ispod majice.

„Treba li ti pomoć?“ upitao je.

„Mogu sama, hvala“, odgovorila je okrenuvši se ka njemu. Povlačeći majicu, posegnula je u drugu torbu i na stranu odvojila dve glavice luka i dve limenke San Marcano paradajza. „Hoćeš li nešto da popiješ dok ja ovo složim? Imam u frižideru pakovanje od šest piva ako si zainteresovan.“

Raširio je oči, glumeći iznenađenje. „Imaš pivo? Mislio sam da ne piješ.“

„I ne pijem.“

„Nekome ko ne pije pakovanje od šest piva može da pričini veliku štetu.“ Zavrteo je glavom. „Da te ne poznajem, pomislio bih da si namerila da pijančiš ovog vikenda.“

Dobacila mu je ozbiljan pogled, ali je, kao i juče, u njemu bilo nešto humora. „Meni je to dovoljno za mesec dana, hvala na pitanju. A sad, hoćeš li ti jedno ili ne?“

Nasmejao se, osećajući olakšanje zbog razgovora koji je tekao kao da se poznaju sto godina. „Hoću, hvala.“

„Da li bi ti smetalo da se sam poslužiš? Moram da pristavim sos.“

Džeremi je otišao do frižidera i izvadio dve boce piva Kurs lajt. Otvorio je oba i jedno stavio pred nju. Kad je to videla, slegla je ramenima. „Mrzim da pijem sam“, rekao je.

Nazdravio je podigavši bocu, pa je i ona učinila isto. Kucnu-li su se bez reči. Naslonivši se na ormarić pored nje, prekrstio je noge. „Samo da znaš, prilično sam dobar u seckanju ako ti zatreba pomoć.“

„Imaću to na umu.“

Nasmejao se. „Koliko dugo već tvoja porodica poseduje ovo mesto?“

„Baba i deda su kupili kolibu odmah posle Drugog svetskog rata. U to vreme nije postojao put do ostrva. Trebalo je voziti po pesku da bi se stiglo do tamo. Imam tamo u spavaćoj sobi neke fotografije snimljene u to vreme.“

„Bi li ti smetalo da ih pogledam?“

„Samo napred. Ja moram da spremam večeru. Pravo niz hodnik je kupatilo ako hoćeš da se osvežiš pre večere. U sobi za goste, s desne strane.“

U dnevnoj sobi je pogledao slike koje su prikazivale jednostavnost života na obali. Primetio je pored kauča Leksin kofer. Posle kraćeg razmišljanja, uzeo ga je i zaputio se hodnikom. S leve strane video je prostranu sobu s velikim uzdignutim krevetom preko kog je bio prebačen pokrivač oslikan školjkama. Zidovi su bili ukrašeni uokvirenim fotografijama koje su prikazivale Spoljne obale. Pretpostavljajući da je to njena soba, spustio je kofer kraj samih vrata.

Ušao je u sobu preko puta. Ova je bila nameštena u mornarskom stilu, a plave zavese predstavljale su lepu suprotnost drvenom stolu i ormaru. Sedeći u dnu kreveta, skinuo je cipele i čarape, sve vreme razmišljajući o tome hoće li uspeti ovde da zaspi znajući da je Leksi sama s druge strane hodnika.

U kupatilu, zurio je u svoje lice pokušavajući da dovede kosu u red. Koža mu je bila prekrivena tankim slojem soli, pa se umio i oprao ruke. Osvežen, vratio se u kuhinju gde su se čuli melanholični zvuči Bitlsa i pesme *Yesterday* koja je dopirala iz malog radija smeštenog na prozorskoj dasci.

„Jesi li sada spremna za moju pomoć?“ upitao je. Pored nje je stajala posuda za salatu sa sitno iseckanim paradajzom i maslinama.

Perući zelenu salatu, glavom mu je pokazala dve glavice luka. „Salatu sam skoro završila, ali mogao bi da oljuštiš luk.“

„Naravno. Hoćeš li i da ga iseckam?“

„Nema potrebe. Samo ga oljušti. Nož ćeš naći u onoj fioci, tamo.“

Džeremi je izvadio dugačak nož i uzeo luk s pulta. Nekoliko trenutaka radili su bez reči, slušajući muziku. Kad je završila s pranjem salate i smestila je na stranu, pokušala je da ne obraća pažnju na njegovu uznemiravajuću blizinu. Ali se krajičkom oka divila njegovim opuštenim pokretima i pogledu na njegove noge i bokove, široka ramena, visoke jagodične kosti.

Džeremi je podigao očišćenu glavicu luka, ne znajući kakve joj se misli vrzmaju po glavi. „Ovako?“

„Upravo tako“, odvrtila je.

„Jesi li sigurna da nećeš da ga iseckam?“

„Ne. Kad bi to uradio, sos bi bio upropašćen, a to ti nikada ne bih oprostila.“

„Ali svi ljudi seckaju luk. Moja majka Italijanka secka luk.“

„Ali ne i ja.“

„Znači, samo ćeš ove dve velike glavice spustiti u sos?“

„Ne, prvo ću ih prepoloviti.“

„Mogu li bar to da uradim?“

„Ne, hvala. Ne bih želela da te opterećujem.“ Nasmešila se. „Osim toga, ja sam kuvar. Ti samo gledaš i učiš. Možemo reći da si u ovom trenutku... kuvarev pomoćnik.“

Pogledao je. Otkako su se sklonili s hladnoće, crvenilo joj je nestalo s obraza ostavljajući na koži svež, prirodan sjaj.

„Pomoćnik?“

Slegla je ramenima. „Šta da ti kažem? Možda je tvoja majka Italijanka, ali sam ja odrasla s bakom koja je isprobala svaki recept koji postoji.“

„I zato si stručnjak?“

„Ne, ali tako je Doris postala stručnjak, a ja sam dugo bila njen pomoćnik. Učila sam putem osmoze, a sad je na tebe red.“

Dohvatio je drugu glavicu luka. „Reci mi onda šta je to tako specijalno u ovom receptu? Mislim, pored luka veličine košarkaške lopte?“

Uzela je očišćen luk i presekla ga na pola. „Pa, s obzirom na to da ti je majka Italijanka, verujem da si čuo za paradajz *San Marciano*.“

„Naravno“, odvratio je. „To je paradajz. Iz San Marcana.“

„Ha, ha“, rekla je. „U stvari, to je najslađi i najukusniji paradajz, naročito u sosovima. A sad, gledaj i uči.“

Izvadila je posudu i stavila je na stranu, potom je odvrnula gas i potpalila ga. Kad su plavi plamičci počeli da poigravaju na štednjaku, stavila je posudu.

„Zadivljen sam onim što sam dosad video“, rekao je završavajući drugu glavicu i spuštajući je na stranu. Uzeo je pivo i ponovo se naslonio na pult. „Trebalo bi da imaš sopstvenu kuvarsku emisiju na televiziji.“

Prešla je preko njegove opaske, sipala paradajz iz obe limenke u posudu i dodala veliki komad putera. Džeremi joj je virio preko ramena, gledajući kako puter počinje da se topi.

„Izgleda sasvim zdravo“, primetio je. „Moj lekar uvek kaže da mi je potrebna ishrana s više holesterola.“

„Jesi li svestan toga da naginješ ka zajedljivosti?“

„Čuo sam to već“, odvratio je podižući bocu s pivom. „Ali ipak, hvala što si primetila.“

„Je l' gotov već taj luk?“

„Ja sam pomoćnik, zar ne?“ rekao je dodajući joj drugu glavicu.

Presekla je i nju i spustila sve četiri polovine u šerpu. Mešajući nekoliko trenutaka drvenom varjačom, sačekala je da sos počne da ključa, a onda je smanjila vatru.

„Eto“, zadovoljno je rekla vraćajući se do sudopere, „završili smo zasad. Sos će biti gotov za sat i po.“

Dok je prala ruke, Džeremi je virio u šerpu mršteći se. „I to je to? Bez belog luka? Bez soli i bibera? Bez kobasice ili bar mlevenog mesa?“

Odmahnula je glavom. „Samo tri sastojka. Naravno, sosom ćemo prelitati lingvine i posuti sveže izrendan parmezan.“

„To nije na italijanski način.“

„U stvari jeste. Tako ga pripremaju u San Marcanu stotinama godina. A San Marcano jeste u Italiji, uzgred budi rečeno.“ Zavrnila je slavinu, otresla vodene kapljice s ruku i obrisala ih kuhinjskom krpom. „Ali s obzirom na to da imamo vremena, ja idem da se malo sredim pre večere“, rekla je. „To znači da ćeš neko vreme biti sam.“

„Ne brini za mene. Zabaviću se nekako.“

„Ako hoćeš, možeš da se istuširaš“, rekla je. „Doneću ti ubruse.“

Kako je i dalje osećao so na vratu i rukama, odmah se složio. „Hvala. To bi bilo odlično.“

„Daj mi samo minut da ti priprelim kupatilo.“

Nasmejala se i dohvatila svoje pivo provukavši se pored njega. Osećala je njegov pogled na svojim bokovima. Pitala se je li i on napet koliko i ona.

Otvorila je vrata ormana koji je stajao na drugom kraju hodnika, uzela nekoliko ubrusa i spustila mu ih na krevet. Ispod umivaonika u kupatilu izvadila je nekoliko vrsta šampona i neotvoreni sapun. Dok je to radila, uhvatila je sopstveni odraz u ogledalu. U glavi joj se javila slika Džeremija opasanog ubrusom posle tuširanja. Nešto joj je poskočilo u stomaku. Duboko je udahнула osećajući se kao tinejdžerka.

„Hej“, pozvao je. „Gde si?“

„U kupatilu“ odvratila je začuđena mirnoćom svog glasa. „Samo da proverim imaš li sve što je potrebno.“

Stvorio se iza nje. „Da nemaš slučajno brijač za jednokratnu upotrebu negde u nekoj fioci?“

„Nažalost, ne“, odvratila je. „Pogledaću da nema neki u mom kupatilu, ali...“

„Nije važno“, rekao je prelazeći rukom preko obraza. „Proći ću večeras ovako neobrijan.“

I tako neobrijan nisi loš, pomislila je osećaj ući kako crveni. Okrenula se u nadi da on neće primetiti i pokazala na bočice šampona. „Uzmi koji hoćeš“, rekla je. „Imaj na umu da je potrebno neko vreme pre nego što potekne topla voda i zato budi strpljiv.“

„Važi“, odvratio je. „Ali hteo sam da pitam mogu li da upotrebim tvoj telefon. Treba da obavim neke pozive.“

Klimnula je glavom. „Telefon je u kuhinji.“

Dok je prolazila pored njega, ponovo je osetila njegov pogled na sebi iako se nije okrenula da proveri. Otišla je u svoju sobu, zatvorila vrata i naslonila se na njih stideći se svojih osećanja. Ništa se nije dogodilo i ništa se neće dogoditi, ponovila je u sebi. Zaključala je vrata nadajući se da će tako zaustaviti misli koje su je mučile. Upalilo je bar na trenutak, sve dok nije primetila da je doneo njen kofer u sobu.

Pomisao da je bio u sobi samo nekoliko trenutaka ranije razbuktala joj je maštu do te mere da je, iako se borila da istera te slike iz glave, morala da prizna da je sve vreme lagala sebe.

Kad se Džeremi posle tuširanja vratio u kuhinju, osetio je miris sosa koji se krčkao na štednjaku. Dovršio je pivo, pronašao korpu za otpatke ispod sudopere i bacio praznu bocu. Uzeo je drugu iz frižidera. Na polici ispod piva video je kocku parmezana i neotvorenu teglu Amfiso maslina; razmišljao je o tome da ukrade nekoliko, ali se predomislio.

Potražio je telefon i okrenuo broj Nejtove kancelarije. Odmah ga je dobio. Prvih dvadesetak sekundi držao je slušalicu odmaknutu od uha dok Nejt nije zastao da uzme vazduh, ali kad se najzad smirio, složio se da organizuje sastanak sledeće nedelje. Džeremi je završio razgovor obećavši da će ga pozvati ujutru.

Alvina nije uspeo da dobije. Pošto je okrenuo njegov broj, dobio je govornu poštu. Pokušao je još jednom, sa istim rezultatom. Sat u kuhinji pokazivao je skoro šest i Džeremiju je sinulo da je Alvin verovatno još uvek na putu. Nadao se da će ipak uspeti da se čuju večeras pre nego što Alvin izađe.

Kako nije imao šta da radi, pošto se Leksi još nije pojavila, iskrao se kroz zadnja vrata i izašao na trem. Bivalo je sve hladnije. Vetar je duvao sve jače, leden i oštar, i mada nije mogao da vidi okean, čuo je ritmičko brujanje talasa koji su udarali u obalu. Taj zvuk ga je uljuljkivao i izazvao u njemu stanje slično transu.

Posle nekog vremena vratio se u dnevnu soba koja je postajala sve mračnija. Provirivši niz hodnik, primetio je srebrnu traku svetlosti ispod vrata Leksine sobe. Ne znajući šta da radi, upalio je malu lampu za čitanje pored kamina. Njena svetlost je rasula senke po odaji i on uze da razgleda knjige koje su stajale složene na jednoj gomili na kaminu, a onda se setio torbice koju je nosio. U svojoj nestrpljivosti da što pre stigne ovamo, nije ni pogledao beležnicu koju mu je Doris dala. Izvadio ju je iz torbe i seo na fotelju. Osetio je kako zategnutost u ramenima počinje da mu popušta prvi put u poslednjih nekoliko sati.

Ovo je tako lepo, pomislio je. Ne, ne, nije tako. Ovo je onako kako uvek treba da bude.

meteorí & avada

Ranije, kad je čula kako Džeremi za sobom zatvara vrata svoje sobe, Leksi je stajala kraj prozora i otpila veliki gutljaj piva srećna što ima bar nešto što će joj malo smiriti ustreptale nerve.

Dok su bili zajedno u kuhinji, vodili su opušten površan razgovor održavajući odstojanje dok se stvari same od sebe ne srede. Znala je da treba da ostane na toj liniji kad se bude vratila tamo, ali kad je spustila bocu s pivom, shvatila je da uopšte ne želi da drži odstojanje. Više ne.

I pored toga što je znala koliki je to rizik, sve u vezi sa njim ju je privlačilo - iznenađenje koje je osetila na plaži kad je videla kako joj ide u susret, njegov lak osmeh i razbarušena kosa, nervozan pogled kao u malog dečaka - i u tom trenutku osetila je da joj je on u isto vreme poznat i nepoznat. Iako to tada nije htela da prizna, shvatila je da želi da upozna i taj deo koji je skrivao od nje, šta god to bilo i kud god to vodilo.

Pre dva dana nije ni pomišljala da je tako nešto moguće, naročito kad je u pitanju čovek kog je jedva poznavala. Bila je povređena ranije i sad joj je bilo jasno da je na tu povredu odgovorila tako što se povukla u samoću koja joj se činila bez-bednom. Ali život bez rizika i nije neki život, i ako namerava da to promeni, može odmah da počne.

Posle tuširanja sela je na ivicu kreveta, otkopčala rajsferšlus na svom koferu i izvadila bočicu mleka za telo. Sipala je malo po nogama i rukama, razmazala ga preko grudi i stomaka uživajući u osećaju svežine koji je ostavljalo po koži.

Nije ponela nikakvu posebnu odeću; u žurbi u kojoj se jutros pakovala, željna da što pre ode, ubacila je u kofer prvo što joj je bilo nadohvat ruke. Kopala je po koferu dok nije pronašla svoje omiljene farmerke. Do krajnosti izbledele, iskrzanih nogavica, na kolenima su bile pocepane. Od bezbrojnih pranja teksas se istanjio i postao mek, pa joj je do poslednje pojedinosti ocrtavao figuru. Potajno je osetila radost jer je bila sigurna da će i on to primetiti.

Navukla je belu majicu dugih rukava i pustila je da slobodno pada. Rukave je zavrnila do laktova. Stojeći ispred ogledala, zakopčala je dugmiće ostavljajući jedno dugme više nego obično, što je otkrivalo pogled na njen dekolte.

Osušila je kosu fenom i provukla četku kroz nju. Što se šminke tiče, učinila je najviše što je mogla sa onim što je imala pri ruci, stavljajući mrvicu rumenila na obraze, ajlajner i ruž. Bilo joj je žao što nije ponela parfem, ali po tom pitanju se sad nije moglo ništa uraditi.

Kad je bila spremna, zagladila je majicu gledajući se u ogledalu, zadovoljna svojim izgledom. Smešeći se, pokušala je da se seti kad joj je poslednji put bilo toliko stalo do toga da dobro izgleda.

Kad je ušla u dnevnu sobu, Džeremi je sedeo podignutih nogu. Pogled mu se zaustavio na njoj, i u jednom trenutku se činilo da želi nešto da kaže, ali reči mu nisu izašle iz usta. Umesto toga, samo je nemo gledao.

Nesposoban da skine pogled s nje, iznenada mu je sinulo zašto mu je bilo toliko važno da je pronađe. Shvatio je da drugog izbora nije imao, jer se zaljubio.

„Izgledaš... božanstveno“, najzad je prošaputao.

„Hvala“, rekla je osetivši sirovost u njegovom glasu, naslađujući se osećanjima koje je to u njoj probudilo. Pogledi su im se sreli i u tom trenutku je shvatila da on u njenim očima vidi isto što i ona u njegovim.

PETNAESTO POGLAVLJE

Nekoliko trenutaka ni jedno ni drugo nisu mogli da se pomere sve dok Leksi nije duboko udahnula i skrenula pogled u stranu. Drhteći, podigla je bocu.

„Mislim da mi je potrebno još jedno“, rekla je s kolebljivim osmehom. „Hoćeš i ti?“

Džeremi kašljucnu. „Već sam uzeo, hvala.“

„Vraćam se za minut. Treba da proverim sos.“

Zaputila se ka kuhinji osećajući se nesigurno na sopstvenim nogama, i stala pored štednjaka. Na radnoj ploči, gde je spustila drvenu kašiku, ostala je crvena mrlja. Kad je promešala sos, vratila je varjaču na isto mesto. Potom je otvorila frižider i uzela pivo, spuštajući ga na pult zajedno s maslinama. Pokušala je da otvori teglu, ali od blagog podrhtavanja ruku nije mogla.

„Je li ti potrebna pomoć?“ upitao je Džeremi.

Podigla je pogled, iznenađena. Nije čula kad je ušao i pitala se jesu li njena osećanja bila očigledna.

„Ako ti nije teško“, rekla je.

Džeremi joj je uzeo teglu iz ruke. Gledala je kako mu se mišići ruku zatežu dok je otvarao. Potom je bacio pogled na bocu piva, otvorio i nju i dodao joj je.

Izbegavao je njen pogled i nije ništa rekao. U tišini, posma-trala je kako se naslanja na pult. Svetio je bilo upaljeno, ali je zbog mraka koji se spustio napolju ono bilo mekše nego kad su počeli da kuvaju.

Leksi je otpila gutljaj piva uživajući u njegovom ukusu, uživajući u svemu što se događalo te večeri; u tome kako je izgledala i kako se osećala i u tome kako je zurio u nju. Bila je blizu toga da ispruži ruku i dodirne ga, i skoro da je to i učinila, ali se u poslednjem trenutku okrenula i otišla na drugi kraj kuhinje.

Izvadila je maslinovo ulje i mirisno sirće iz ormarića i sipala pomalo od oboje u posudu u koju je dodala so i biber.

„Ovo sjajno miriše“, rekao je.

Dovršivši preliv, uzela je teglu i sipala masline u drugu posudu. „Imamo još sat vremena do večere“, rekla je. Pričanje kao da ju je smirivalo. „Pošto nisam računala na to da ću imati društvo, ovo je jedino što imam za predjelo. Da je leto, predložila bih da čekamo sedeći na tremu, ali sam to probala jutros i smrzla se. I još da te upozorim, stolice u kuhinji nisu naročito udobne.“

„Što znači?“

„Bi li hteo da se vratimo u dnevnu sobu?“

Krenuo je pred njom i zastao kraj fotelje da uzme Dorisinu beležnicu. Posmatrao ju je dok je sedala na kauč. Stavila je posudu s maslinama na stočić ispred, a onda se naslonila tražeći udobniji položaj. Kad je seo pored nje, osetio je slatki, cvetni miris njenog šampona. Iz kuhinje je s radija dopirala tiha muzika.

„Vidim da imaš Dorisinu beležnicu", rekla je.

Klimnuo je glavom. „Pozajmila mi ju je."

„I?"

„Uspeo sam da pogledam samo nekoliko prvih strana. Ali je mnogo detaljnija nego što sam očekivao."

„Veruješ li sad da je uspela da predvidi pol svih tih beba?"

„Ne", odvratio je. „Kao što rekoh, možda je beležila samo slučajeve u kojima je pogodila."

Leksi se nasmešila. „A to što svaka beleška izgleda različito? Neke su pisane olovkom, neke hemijskom, neke kao da su pisane u žurbi, a neke ne."

„Ne kažem da beleške ne deluju ubedljivo", rekao je. „Samo kažem da ne može da pogodi pol svake bebe pukim držanjem nečije ruke."

„Zato što ti tako kažeš."

„Ne, već zato što je to nemoguće."

„Misliš statistički neverovatno?"

„Ne", odvratio je, „nego nemoguće."

„Dobro, gospodine Sumnjalo. A kako napreduje tvoja priča?"

Džeremi je prstom prelazio preko etikete na boci piva. „Dobro", rekao je. „Ako mogu, voleo bih da pregledam još neke dnevnike u biblioteci. Možda pronađem nešto čime ću začiniti priču."

„Jesi li otkrio o čemu se radi?"

„Jesam", odvratio je. „Sad samo još da dokažem svoju teoriju. Nadam se da će vreme biti povoljno."

„Hoće", rekla je. „Celog vikenda će biti magle. Čula sam to danas na radiju."

„Odlično. Ali loša strana svega jeste da rešenje misterije nije ni upola toliko zabavno koliko sama legenda."

„Je li onda priča bila vredna dolaska ovamo?"

Klimnuo je glavom. „Bez sumnje", tiho je rekao. „Ne bih propustio ovo putovanje ni za šta na svetu."

Čuvši njegov ton, znala je tačno na šta misli. Okrenula se ka njemu. Podigla je nogu na kauč i stavila ruku ispod brade, uživajući u bliskosti koju je osećala i u tome što se osećala poželjnom.

„Pa šta je u pitanju?" rekla je blago se naginjući napred. „Hoćeš li mi otkriti rešenje zagonetke?"

Od svetlosti lampe iza njenih leđa oko glave je imala oreol, a oči su joj ispod tamnih trepavica ljubičasto blistale.

„Radije bih ti ga pokazao", rekao je.

Nasmejala se. „Misliš pošto sam ionako ja ta koja će te odvesti nazad. Je l' tako?"

„Tako je.“

„A kad želiš da se vratiš?“

„Sutra, ako je moguće.“ Pretresao je glavom pokušavajući da ponovo zadobije vlast nad svojim osećanjima, ne želeći da upropasti ovo, da pretera. Želeo je samo da je uzme u naručje. „Moram da se vidim sa Alvinom. To je jedan moj prijatelj - kamerman iz Njujorka. Dolazi da napravi profesionalne snimke.“

„Dolazi u Bun Krik?“

„U stvari, verovatno je upravo stigao.“

„Sad? Zar ne bi trebalo da budeš tamo?“

„Verovatno“, priznao je.

Razmišljala je o onome što je upravo rekao, dirnuta trudom koji je uložio da dođe ovamo.

„Dobro“, rekla je. „Imamo trajekt rano ujutru. Možemo do deset biti u gradu.“

„Hvala“, odvratio je.

„Snimaćete i sutra uveče?“

Potvrdno je klimnuo glavom. „Ostavio sam Alvinu poruku da ide na groblje večeras, ali moramo da snimamo i na drugim mestima. Sutra ćemo biti vrlo zauzeti. Moram da povezem još neke delove priče.“

„A šta je s plesom? Mislila sam da smo se dogovorili da ću, ako rešiš zagonetku, plesati s tobom.“

Džeremi je pognuo glavu. „Ako stignem, ići ćemo. Veruj mi, ne postoji ništa što bih želeo više od toga.“

Tišina je ispunila sobu.

„Kad se vraćaš u Njujork?“ najzad je upitala.

„U subotu“, odgovorio je. „Iduće nedelje moram da budem u Njujorku, imam zakazan sastanak.“

Srce joj je zastalo na te reči. Iako je bila svesna da će se to svakako dogoditi, bolelo je kad je on to rekao. „Vraćaš se svom uzbuđljivom životu, ha?“

Odmahnuo je glavom. „Moj život u Njujorku nije uopšte toliko sjajan. Uglavnom se sastoji od rada. Najveći deo vremena provodim u poslu, istražujući ili pišući, a to su usamljeničke aktivnosti. U stvari, ponekad sam prilično usamljen.“

Podigla je obrvu. „Ne pokušavaj da izazoveš sažaljenje, jer ne padam na to.“

Dobacio joj je pogled. „A ako pomenem svoje jezive susede? Hoćeš li me onda žaliti?“

„Ne.“

Nasmejao se. „Ne živim ja u Njujorku radi uzbuđenja, bez obzira na to šta ti misliš. Živim tamo jer mi je porodica tamo i zato što mi je tamo udobno. Tamo je moj dom. Kao što je Bun Krik tvoj.“

„Pretpostavljam da ste svi u porodici veoma bliski?“

„Jesmo“, odvratio je. „Okupljamo se skoro svakog vikenda u kući mojih roditelja radi jedne od maminih velikih večera. Otac mi je imao srčani udar i to za njega nije lako, ali on voli te vikende. Uvek je kao u zoološkom vrtu: gomila dece koja jurcaju okolo, mama kuva u kuhinji, a braća i njihove žene sede u dvorištu. Naravno, svi žive u blizini tako da su tamo mnogo češće nego ja.“

Otpila je još jedan gutljaj piva, zamišljajući tu sliku. „Lepo zvuči.“

„I jeste. Ali ponekad nije lako.“

Pogledala ga je. „Ne razumem.“

Okretao je bocu u ruci i iznenada postao veoma tih. „Ponekad ni ja sam ne razumem“, odvratio je.

Možda je zbog toga kako je to rekao odlučila da više ne pita; posmatrala ga je u tišini, čekajući da nastavi s pričom.

„Jesi li ikada imala neki san?“ upitao je. „Nešto što si očajnički želela, i upravo u trenutku kad si pomislila da ti je to nadohvat ruke, nešto se dogodi i sve padne u vodu?“

„Svako od nas ima neispunjene snove“, oprezno je rekla.

Ramena su mu se opustila. „Ma da“, rekao je. „Verovatno si u pravu.“

„Nisam sigurna šta hoćeš da kažeš.“

„Postoji nešto što ne znaš o meni“, rekao je, okrećući se ka njoj. „U stvari, to je nešto što nikada nikom nisam rekao.“

Na te reči, osetila je kako joj se ramena zatežu od napetosti. „Oženjen si“, rekla je naginjući se unazad.

Odmahnuo je glavom. „Ne.“

„Onda postoji neko u Njujorku s kim se viđaš i to je ozbiljno.“

„Nije ni to.“

Ćutao je. Videla je kako mu licem prelazi senka sumnje.

„U redu je“, rekla je. „To ionako nije moja stvar.“

Odmahnuo je glavom i prisilio sebe na osmeh. „Prvi put si skoro pogodila“, rekao je. „Bio sam oženjen, razveden sam.“

Očekujući nešto mnogo gore, skoro se nasmejala od olakšanja, ali ju je njegov ozbiljan izraz lica sprečio u tome.

„Zvala se Marija. U početku smo bili kao vatra i led i niko nije mogao da shvati šta smo to videli jedno u drugom. Ali ispod površine, u svim važnim pitanjima imali smo ista shvatanja vrednosti i delili ista uverenja. Uključujući i ljubav prema deci. Ona je želela da ima četvoro, ja petoro.“ Zastao je videvši izraz njenog lica. „Znam da je to mnogo za današnje vreme, ali smo oboje bili naviknuti na tako nešto. Kao i ja, i ona je odrasla u velikoj porodici.“ Zastao je. „Nismo odmah bili svesni da imamo problem, ali kad ona ni posle šest meseci nije zatrudnela, otišli smo na neke rutinske preglede.“

Ispostavilo se da je s njom sve u redu, ali da sa mnom, iz nekog razloga, nije. Niko nam nije rekao šta je uzrok, nikakav odgovor nisam dobio. Bila je to samo još jedna od stvari koje ti se jednostavno dese. Kad je to saznala, shvatila je da ne želi da ostane sa mnom u braku. A sad... Mislim, volim svoju porodicu, ali kad god sam s njima, podsećaju me na ono što ja nikada neću imati. Znam da to zvuči ćudno, ali pretpostavljam da bi morala biti u mojoj koži da bi shvatila koliko sam želeo da imam decu."

Kad je završio, Leksi je samo nemo gledala u njega, pokušavajući da shvati ono što je upravo čula. „Žena te je napustila kad je saznala da ne možeš imati dece?", pitala je.

„Ne tog istog trenutka. Ali se na kraju sve svodi na to."

„I lekari ništa nisu mogli da učine?"

„Ne." Izgledao je gotovo posramljeno. „Mislim, nisu rekli da je sasvim nemoguće da imam decu, ali su mi jasno rekli da se to verovatno nikada neće desiti. Njoj je to bilo dovoljno."

„A šta je sa usvajanjem? Ili pronalaženjem donatora? Ili..." Džeremi je odmahnuo glavom.

„Znam da je najlakše pomisliti da je bezosećajna, ali nije tako. Morala bi je poznavati da bi je shvatila. Odrasla je misleći kako će i sama jednog dana biti majka. Na kraju, sve su njene sestre dobile decu, a i ona bi da nije bilo mene." Podigao je pogled ka tavanici. „Dugo nisam hteo da poverujem u to. Nisam želeo da za sebe mislim da imam nedostatak, ali imam. Znam da to zvuči glupo, ali sam se posle toga osećao manje muškarcem. Kao da nikome nisam bitan."

Slegnuo je ramenima. Glas mu je postao ravan i suv dok je dalje iznosio činjenice. „Naravno, mogli smo da usvojimo dete, ali to nije bilo ono što je ona želela. Htela je iskustvo trudnoće i porođaja. Nije ni morala da mi kaže kako želi da to bude dete njenog muža. Posle toga, sve je krenulo nizbrdo. Nije samo ona bila u pitanju. I ja sam se promenio. Bio sam razdražljiv... Počeo sam sve više da putujem radi posla... Ne znam... Možda sam je i sam oterao od sebe."

Leksi ga je dugo posmatrala. „Zašto mi sve to govoriš?"

Otpio je veliki gutljaj piva pre nego što je odgovorio. Prstima je opet prelazio po boci. „Možda zato što želim da znaš u šta se upuštaš s nekim kao što sam ja."

Na te reči je osetila kako joj krv juri u obraze. Odmahnula je glavom i okrenula se na drugu stranu.

„Nemoj da govoriš ono što stvarno ne misliš."

„Zašto smatraš da ne mislim to što sam rekao?"

Napolju, vetar je sve jače duvao, zvižduk se čuo kroz vrata. „Zato što ne misliš. Zato što to nije moguće. Zato što ti nisi takav i to nema nikakve veze sa onim što si mi upravo ispričao", odgovorila je. „Ti i ja... Mi nismo isti, ma koliko ti želeo da jesmo. Ja sam ovde, ti si tamo. Ti imaš veliku porodicu, ja imam samo Doris kojoj sam potrebna ovde, naročito sada, imajući u vidu njeno zdravlje. Ti voliš velike gradove, a ja male. Ti imaš posao koji voliš, a ja... Ja imam biblioteku i to je ono što ja volim. Ako jedno od nas

bude prisiljeno da ostavi ono što voli, da napusti život koji je sam odabrao..." Na trenutak je sklopila oči. „Znam da neki ljudi uspeju u tome, ali je to ipak veliki jaz koji treba premostiti da bi se izgradila veza. I sam si rekao da je jedan od razloga što si se zaljubio u Mariju bio taj što ste cenili iste stvari. Ali kad smo mi u pitanju, jedno od nas bi moralo da podnese žrtvu. A ako ja ne želim da se žrtvujem, ne bi bilo pošteno da to očekujem od tebe."

Spustila je pogled. U tišini koja je nastala čuo je otkucaje sata na kaminu. Lepo lice bilo joj je obavijeno tugom. Odjednom ga je preplavio strah da će izgubiti jedinu priliku koju ima. Prstom je okrenuo njeno lice ka sebi.

„A šta ako ja ne mislim da je to žrtvovanje?" rekao je. „Šta ako osećam da bih radije bio s tobom nego da se vratim svom starom životu?"

Njegov prst na njenom obrazu izazvao je kod nje osećaj kao da ju je udarila struja. Trudila se da ne obraća pažnju na to i da joj glas ne zadrhti.

„U tom slučaju ću ti reći da mi je poslednjih nekoliko dana bilo divno. Susret s tobom je bio... pa, nešto posebno. I da, i ja želim da mislim kako postoji način da ova veza uspe. I polaskana sam."

„Ali ne želiš da pokušaš."

Odmahnula je glavom. „Džeremi... ja..."

„U redu je", prekinuo ju je. „Razumem."

„Ne", odvrtila je, „ne razumeš. Zato što čuješ ono što kažem, ali moje reči ne dopiru do tebe. Naravno da želim da nam uspe. Ti si drag, inteligentan i šarmantan..." Nesigurno je zastala. „Dobro, možda si s vremena na vreme suviše napadan..."

I pored napetosti koja je vladala, nije mogao a da se ne nasmeje. Nastavila je pažljivo birajući reči.

„Ovo govorim zato što su poslednja dva dana bila božanstvena, ali i u mojoj prošlosti su se događale stvari koje su me povredile", rekla je. Brzo i smireno mu je ispričala o gospodinu Renesansi. Kad je završila, na licu joj se ogledala krivica. „Možda zato hoću da budemo praktični. Ne kažem da ćeš i ti jednostavno nestati kao on, ali možeš li sa sigurnošću tvrditi da se naša osećanja neće promeniti ako budemo morali da putujemo da bismo proveli neko vreme zajedno?"

„Da", rekao je čvrstim glasom. „Mogu."

Njegov odgovor ju je skoro još više rastužio. „Možeš danas, ali šta će biti sutra? Za mesec dana?"

Napolju je vetar zviždao i kovitlao se oko kuće. Prozori su tiho zvečali, a zavese se njihale zbog vazduha koji je prolazio kroz stare drvene okvire.

Džeremi je nemo gledao u Leksi, postajući svestan toga da je voli.

„Leksi", počeo je dok su mu se usta sušila. „Ja..."

Znajući šta namerava da kaže, podigla je ruke u nameri da ga zaustavi. „Molim te", rekla je. „Nemoj. Nisam još spremna za to. Zasad, hajde da jednostavno uživamo u

večeri. Može?" Oklevala je, a onda je polako spustila svoju bocu na stočić. „Trebalo bi da proverim sos i pristavim lingvine.“

Sa osećanjem gubitka, Džeremi ju je posmatrao dok je ustajala s kauča. Zastavši na vratima kuhinje, okrenula se ka njemu.

„I samo da znaš, mislim da je ono što je tvoja bivša žena uradila užasno i nije ni blizu toliko divna kako ti pokušavaš da je predstaviš. Ne ostavlja se muž zbog tako nečega, a činjenica da i dalje imaš lepu reč za nju govori o tome da je ona ta koja je pogrešila. Veruj mi - videla sam šta čini dobrog roditelja. Imati decu znači voditi računa o njima. Podizati ih, voleti ih i pružati im podršku, a ništa od toga nema nikakve veze s tim ko ih je napravio jedne noći u krevetu i s iskustvom trudnoće.“

Okrenula se ka kuhinji nestajući s vidika. S radija se čula Bili Holidej kako peva Videćemo se. Dok mu se grlo stezalo, podigao se s kauča u nameri da krene za njom, znajući da ako ne iskoristi ovu priliku, drugu možda neće imati. Iznenada je shvatio da je Leksi razlog što je došao u Bun Krik; Leksi je bila odgovor koji je čekao čitavog života.

Naslonio se na dovratak posmatrajući kako stavlja još jednu posudu na štednjak.

„Hvala ti za ono što si rekla“, progovorio je.

„Nema na čemu“, odgovorila je izbegavajući njegov pogled. Znao je da pokušava da ostane jaka suočavajući se sa istim osećanjima koja je i sam proživljavao i divio se i njenoj strasti i njenoj uzdržanosti. Napravio je još jedan korak ka njoj, znajući da mora iskoristiti priliku.

„Hoćeš li da mi učiniš uslugu?“ pitao je. „Pošto možda sutra uveče neću moći da stignem na ples“, rekao je posegnuvši za njenom rukom, „da li bi sad igrala sa mnom?“

„Ovde?“ Unezvereno ga je pogledala. Srce joj je lupalo. „Sad?“

Bez reči joj je prišao bliže uzimajući njenu ruku u svoju. Smešeći se, podigao joj je ruku ka svojim usnama i poljubio joj prste. Stavio je njenu ruku na svoje rame. Svojim pogledom zarobivši njen, prebacio joj je ruku preko leđa i blago je privukao sebi. Kad je osetila kako mu palac nežno prelazi preko njene ruke dok joj je šaputao ime, počela je da ga prati.

Muzika je tiho svirala. Počeli su da se okreću u malim krugovima, i mada se u početku stidela, na kraju se ipak naslonila na njega. Toplina njegovog tela delovala je opuštajuće. Njegov dah joj je grejao vrat a ruka mu je blago prelazila preko njenih leđa. Zatvorila je oči i potpuno se prepustila spuštajući mu glavu na rame. Osetila je kako poslednji ostaci njenog otpora potpuno nestaju. Shvatila je da je upravo za ovim sve vreme žudela. Kretali su se u ritmu muzike u maloj kuhinji, izgubljeni jedno u drugom.

Napolju su se talasi i dalje kotrljali jurišajući ka peščanoj obali. Hladan vetar zviždao je oko kolibe a onda nestajao u mrkloj noći. Jelo se tiho krčkalo na štednjaku.

Kad je napokon podigla glavu i srela njegov pogled, obmotao je ruke oko nje. Blago joj je usnama dotakao usne, jednom, pa još jednom. Odmakao se malo unazad da je pogleda, a onda je ponovo poljubio. Uzvratila mu je poljubac uživajući u njegovom snažnom naručju. Osetila je njegov jezik na svom i slatkoću njegovih usta. Podigla je

ruku ka njegovom licu i blago prešla preko tek izrasle brade. Odgovorio je na njen dodir ljubeći joj obraze i vrat, paleći joj jezikom kožu.

Dugo su se ljubili u kuhinji, uživajući jedno u drugom bez žurbe, dok se Leksi nije odmakla od njega. Isključila je plin, a onda ga je uhvatila za ruku i povela ka svojoj spavaćoj sobi.

Vodili su ljubav polako. Dok se pokretao iznad nje, šaputao je koliko je voli i izgovarao je njeno ime kao molitvu. Njegove ruke nisu nijednog trenutka mirovale, kao da je stalno pokušavao da se uveri da je stvarna. Ostali su satima u krevetu vodeći ljubav, smejući se, uživajući u dodirima.

Nekoliko sati posle toga Leksi je ustala iz kreveta i obukla kućnu haljinu. Džeremi je navukao farmerke i pridružio joj se u kuhinji. Zajedno su spremili večeru. Kad je Leksi upalila sveću, posmatrao joj je lice u blagoj svetlosti i divio se njenoj koži i rumenilu koje joj se širilo po obrazima, uživajući u najboljem jelu koje je ikada probao. Iz nekog razloga je taj čin zajedničkog obedovanja u maloj kuhinji, dok je on bio bez košulje a ona gola ispod tankog ogrtača, delovao prisnije od bilo čega drugog što se te noći dogodilo.

Posle večere vratili su se u krevet. Privukao ju je, zadovoljan time da je samo drži uza se. Kad mu je Leksi zaspala u naručju, posmatrao je kako spava. S vremena na vreme sklonio bi joj poneki pramen kose s lica, oživljavajući u sećanju događaje te večeri, urezujući ih u pamćenje, shvatajući da je pronašao ženu s kojom želi da provede ostatak života.

* * *

Malo pred zoru Džeremi se probudio i shvatio da je Leksi nestala. Uspravio se i rukom prešao preko druge polovine kreveta da se uveri u to. Ustao je i navukao farmerke. Odeća joj je i dalje bila na podu, ali je ogrtač, koji je nosila dok su večerali, nestao. Zakopčavajući se, drhturio je od hladnoće, prekrstivši ruke dok je išao niz hodnik.

Pronašao ju je u fotelji pored kamina sa šoljom mleka na stočiću kraj nje. U krilu joj je bila Dorisina beležnica otvorena na jednoj strani blizu samog početka. Ali ona nije čitala. Glava joj je bila okrenuta ka prozoru, a pogled uperen u ništavilo noći.

Napravio je još jedan korak ka njoj. Prenula se kad je začula škripu podnih dasaka.

„Hej“, rekla je.

U mutnoj svetlosti jutra, Džeremi je osetio da nešto nije u redu. Seo je na naslon za ruke pored nje i prebacio joj ruku preko ramena.

„Jesi li dobro?“, promrmljao je.

„Jesam“, odgovorila je. „Dobro sam.“

„Šta radiš ovde usred noći?“

„Nisam mogla da spavam“, rekla je. „Osim toga, još malo pa je vreme da ustanemo ako hoćemo da stignemo na trajekt.“

Klimnuo je glavom, ali ga njen odgovor nije smirio. „Jesi li ljuta na mene?“

„Nisam“, odvratila je.

„Žališ zbog onog što se desilo?“

„Ne, nije ni to.“ Nije rekla ništa više, pa ju je Džeremi privukao bliže želeći da veruje u to.

„To je zanimljivo štivo“, rekao je ne želeći dalje da je pritiska. „Nadam se da ću kasnije imati vremena da ga malo bolje pogledam.“

Leksi se nasmešila. „Prošlo je već dosta vremena otkako sam je poslednji put čitala. Kad sam je videla, probudile su se uspomene.“

„Kako?“

Oklevala je nekoliko trenutaka, a potom mu je prstom pokazala otvorenu stranu na njenom krilu. „Kad si pregledao ranije beležnicu, jesi li video ovu belešku?“

„Nisam.“

„Pogledaj je“, rekla mu je.

Džeremi je brzo pročitao; bila je gotovo ista kao i sve ostale. Imena roditelja, godište i koliko meseci je žena bila u drugom stanju. Pisalo je da će žena roditi devojčicu. Kad je završio, pogledao je u nju.

„Znači li ti to nešto?“ pitala je.

„Nisam siguran“, priznao je.

„Imena Džim i Kler ti ništa ne govore?“

„Ne.“ Pogledom je istraživao njeno lice. „Da li bi trebalo?“

Leksi je spustila pogled. „To su bili moji roditelji“, tiho je odgovorila. „Ovo je beleška u kojoj je predskazano da ću se roditi kao devojčica.“

Džeremi je iznenađeno podigao obrve.

„Na to sam mislila“, rekla je. „Mi mislimo da poznajemo jedno drugo, ali ti čak nisi znao ni imena mojih roditelja. A ja i dalje ne znam imena tvojih.“

Džeremi je osetio čvor u stomaku. „I to te brine? To što se ne poznajemo tako dobro?“

„Ne“, odvratila je. „Brine me činjenica da se možda nikada nećemo ni poznavati.“

Onda je, s nežnošću od koje mu se slamalo srce, obavila svoje ruke oko njega. Mnogo vremena su proveli tako sedeći u fotelji, držeći jedno drugo u naručju, želeći da taj trenutak potraje večno.

ŠESNAESTO POGLAVLJE

„Znači to je taj tvoj prijatelj?“ pitala je Leksi.

Neupadljivo je pokazala u pravcu zatvorske ćelije. Iako je celog života živela u Bun Kriku, nikada nije imala priliku da poseti okružni zatvor - do danas.

Džeremi je potvrdno klimnuo glavom. „Obično nije ovakav“, prošaputao je.

Ranije tog jutra spakovali su se i zatvorili brvnaru, oboje žaleći što moraju da je napuste. Ali čim su sišli s trajekta u Svan Kvoteru, Džeremijev mobilni telefon je uhvatio signal i poruke su počele da pristižu. Nejt je poslao četiri o predstojećem sastanku; Alvin je, s druge strane, ostavio samo jednu i u njoj je pisalo da je uhapšen.

Leksi je dovezla Džeremija do njegovih kola, pa je vozio iza nje sve do Bun Krika, zabrinut za Alvina, ali i za Leksi. Tmurno raspoloženje koje ju je obuzelo pre nego što je svanulo jutro nastavilo se i sledećih nekoliko sati. Iako se nije odmakla kad ju je obgrlio oko ramena pošto su se ukrcali na trajekt, bila je tiha, pogleda uperenog u nemirne vode Pamliko Saunda. Kad bi se nasmešila, osmeh joj je bio bleđ, a kad ju je uhvatio za ruku, nije uzvratila stisak. Nije se vraćala ni na ono što mu je ranije rekla; čudno, ali pričala je o bezbrojnim olupinama brodova potonulih blizu obale, a pri svakom njegovom pokušaju da razgovor usmeri ka ozbiljnijim vodama, promenila bi temu ili bi jednostavno ćutala.

U međuvremenu, Alvin je čamio u okružnom zatvoru i izgledao - barem u Leksinih očima - kao da mu je upravo tamo i mesto. Na sebi je imao crnu majicu s natpisom Metalika, kožne pantalone i jaknu, a oko ruke narukvicu s nitnama. Divlje je zurio je u njih dok mu se lice crvenelo od besa. „Hej, kakav je, do đavola, ovaj ludi grad? Dešava li se ikada išta normalno ovde?“ Nastavljao je u tom stilu sve do trenutka kad su Džeremi i Leksi stigli. Članci na rukama su mu bili beli od stezanja rešetki. „A sad, hoćete li me molim vas izvaditi odavde?“

Iza njih je stajao Rodni. Mračnog pogleda, ruku prekrštenih preko grudi, i dalje nije obraćao pažnju na Alvinove grdnje, kao ni u proteklih osam časova. Momak je previše kukao, a osim toga, mnogo su ga više zanimali Džeremi i Leksi. Prema Džedovim rečima, Džeremi nije sinoć spavao u svojoj sobi, a ni Leksi nije bila kod kuće. Možda je to bila slučajnost, ali je sumnjao, što znači da su verovatno proveli noć zajedno. Što nikako nije bilo dobro.

„Siguran sam da ćemo nešto smisliti“, rekao je Džeremi ne želeći da produbljuje sukob s Rodnijem. Već je izgledao dovoljno ljut kad su se Džeremi i Leksi pojavili. „Isprčaj mi šta se desilo.“

„Šta se desilo?“ ponovio je Alvin podižući glas. Pogled mu je bio kao u luđaka. „Hoćeš da znaš šta se desilo? Reći ću ti šta se desilo! Ovo celo mesto je poludelo, eto to se desilo! Prvo se izgubim pokušavajući da nađem ovaj glupi grad. Mislim, idem autoputem, prođem nekoliko benzinskih pumpi i vozim dalje, razumeš? Pošto grada nema pa nema! I sledeće što se desi - završim izgubljen usred močvare - satima!“

Pronađem ovo mesto tek oko devet uveče. Onda očekujem da me neko uputi u Grinlif, razumeš? Mislim, koliko je to teško? Mali grad i jedino mesto gde može da se odsedne! Pa - ponovo sam se izgubio! I to pošto me je neki čovek na pumpi udavio pričajući mi pola sata..."

„Tuli", reče Džeremi klimajući glavom.

„Šta?"

„Čovek s kojim si razgovarao."

„Da, kako god... I tako najzad stižem u Grinlif. A div čupave kose nije najprijateljskije raspoložen i mrgodno me gleda, daje mi tvoju poruku i šalje me u sobu punu mrtvih životinja i..."

„Sve su sobe takve."

„Kako god!" graknuo je Alvin. „A tebe, naravno, nigde nema..."

„Izvini zbog toga."

„Hoćeš li me pustiti da završim?", riknuo je Alvin. „Dobro, dobijem tvoju poruku i pratim tvoja uputstva kako da stignem do groblja. Stžem upravo na vreme da vidim svetla, i svetla su fantastična, znaš. Prvi put u poslednjih nekoliko sati nisam iznerviran. I tako se uputim na ono mesto koje zovu Lukilu na jednu čašicu pred spavanje jer je to jedino što radi u to doba noći. I tamo sedi samo nekoliko ljudi, pa ja otpočnem priču s nekim mačetom po imenu Rejčel. I sve bude sjajno. Stvarno se dobro zabavljamo sve dok ne dođe ovaj momak koji kao da se najeo bunike..." Glavom je pokazao ka Rodniju koji se nasmešio ne pokazujući zube.

„I tako posle nekog vremena dođem do svojih kola i sledeće što se desi jeste da mi ovaj momak uperi baterijsku lampu kroz prozor i kaže mi da izađem. I onda počne da mi postavlja pitanja o tome koliko sam popio i kaže mi da možda ne bi trebalo da vozim. I tako mu ja odgovorim da sam dobro i da sam došao da radim s tobom i sledeće što znam jeste da sam zatvoren u ćeliji celu noć! A sad, vadi me odavde!"

Leksi baci pogled preko ramena. „Je l' se tako dogodilo, Rodni?"

Rodni se nakašlja. „Do poslednje sitnice. Samo je zaboravio da spomene onaj deo kad mi je rekao da sam veliki, glupi *Barni Fajf*²¹ i da će me tužiti zbog zlostavljanja ako ga ne pustim. Bio je toliko nerazuman da sam pomislio da je na nekim drogama ili da će postati nasilan, pa sam ga doveo ovamo za njegovo dobro. O, nazvao me i glupim siledžijom, takođe."

„Zlostavljao si me! Nisam uradio ništa loše!"

„Pio si, a onda si seo za volan."

„Dva piva! Popio sam dva piva!" Alvin je opet izgledao kao manijak. „Proveri sa šankerom! On će ti potvrditi!"

„Već sam proverio", odvratio je Rodni, „i on mi je rekao da si popio sedam."

---

²¹ Bernard „Barney" Fife je izmišljeni lik zamenika šerifa u američkoj televizijskoj seriji Šou Endija Grifita. (Prim. prev.)

„Laže!“ vikao je Alvin okrećući pogled ka Džeremiju. Uspaničeno ga je gledao kroz rešetke. „Popio sam dva pića! Kunem se, Džeremi! Nikad ne bih seo za volan da sam pijan. Kunem se bogom!“

Džeremi i Leksi pogledaše ka Rodniju. On slegnu ramenima. „Samo sam radio svoj posao.“

„Svoj posao! Svoj posao!“, vikao je Alvin. „Hapsiti nedužne ljude! Ovo je Amerika, a u Americi se tako nešto ne radi! I to nije kraj! Kad izađem odavde, nećeš biti sposoban ni da radiš kao obezbeđenje u *Volmartu!*²² Čuješ li me, Barni! *Volmartu!*“

Bilo je jasno da su se njih dvojica cele noći ovako raspravljali.

„Pusti me da razgovaram s Rodnijem“, prošaputala je najzad Leksi.

Kad je otišla sa zamenikom šerifa, Alvin je utihnuo. „Izvući ćemo te odavde“, uveravao ga je Džeremi.

„Nije trebalo uopšte ni da budem ovde!“

„Znam. Ali tako nećeš sebi pomoći.“

„Zlostavljao me je!“

„Znam. Ali Leksi će to srediti. Ona će se za sve pobrinuti.“

U hodniku, Leksi uperi pogled u Rodnija. „Šta se stvarno desilo?“, pitala je.

Rodni je izbegavao njen pogled; oči su mu i dalje bile uperene prema ćeliji.

„Gde si bila noćas?“ pitao je.

Prekrstila je ruke. „Bila sam u brvnari na plaži.“

„Sa njim?“

Oklevala je, pitajući se kako da mu odgovori. „Nisam otišla s njim ako me to pitaš.“

Rodni klimnu glavom svestan toga da odgovor na njegovo pitanje nije potpun, odjednom shvativši da i ne želi da zna više od toga.

„Zašto si ga uhapsio? Iskreno?“

„Nisam to nameravao. Naterao me je.“

„Rodni...“

Okrenuo se, spuštajući glavu.

„Nabacivao se Rejčel, a znaš kakva je ona kad popije: flertovala je bez imalo zdravog razuma. Mislim, znam da to nije moja stvar, ali neko mora da vodi računa o njoj.“ Zastao je. „Kad sam video da odlazi, otišao sam da porazgovaram s njim i proverim da nema slučajno nameru da ide kod nje, i kakav je uopšte, a on je počeo da me vređa. A ja ionako nisam bio tako dobro raspoložen...“

Leksi je znala koji je razlog njegovog neraspoloženja, pa nije ništa rekla kad je završio priču. Posle nekog vremena, odmahnuo je glavom pokušavajući i dalje sam sebe da opravda. „Ipak, činjenica je da je pio, a seo je za volan. To je zabranjeno.“

---

²² Wal-Mart - najveći svetski lanac supermarketa. (Prim. prev.)

„Je li pio više nego što je dozvoljeno?"

„Ne znam. Nisam proveravao."

„Rodni!" glasno je prošaputala.

„Naljutio me je, Leksi. Bio je nepristojan, čudno je izgledao, nabacivao se Rejčel, a mene je izvredao. A onda je još rekao da radi s tim tipom..." Glavom je pokazao ka Džeremiju.

Leksi mu spusti ruku na rame. „A sad me slušaj, važi? Znaš da ćeš upasti u nevolju ako ga budeš ovde držao bez ikakvog razloga. Naročito s gradonačelnikom. Ako otkrije šta si uradio kamermanu - naročito uzevši u obzir šta je sve preduzeo da bi priča bila kako treba - napraviće ti mnogo nevolja." Sačekala je da mu ono što je rekla dopre do mozga. „Osim toga, oboje znamo da će, što pre ga pustimo odavde, njih dvojica pre otići."

„Stvarno misliš da će otići?"

Leksi pogleda Rodnija pravo u oči. „Sutra lete nazad."

Rodni joj prvi put uzvratila pogled. „Ideš li s njim?"

Trebalo joj je nekoliko trenutaka da mu odgovori na to pitanje, isto ono o kom je celo jutro razmišljala. „Ne", prošaputala je. „Bun Krik je moj dom i ja ostajem ovde."

Posle deset minuta Alvin je išao iza Džeremija i Leksi ka par-kingu. Rodni je stajao na vratima zatvora posmatrajući kako odlaze.

„Ne govori ništa", upozorio ga je Džeremi držeći ga za mišicu. „Samo nastavi da hodaš."

„On je jedan siledžija s pištoljem i sa značkom!"

„Nije", odvrtila je Leksi tihim, ali odlučnim glasom. „On je dobar momak ma šta ti mislio o njemu."

„Uhapsio me je bez razloga!"

„On vodi računa o ljudima koji žive ovde."

Stigli su do kola, a Džeremi pogura Alvina na zadnje sediše.

„Ovo nije kraj", gundao je on, ulazeći. „Zvaću okružnog tužioca. Momka treba otpustiti."

„Najbolje bi bilo da zaboraviš šta se desilo", rekla je Leksi gledajući ga kroz otvorena vrata.

„Da zaboravim? Jesi li ti luda? Nije bio u pravu i ti to znaš!"

„To je tačno. Ali pošto nije napisao nikakvu prijavu, pustićeš to tako."

„Ko si ti da mi to kažeš?"

„Ja sam Leksi Darnel", odgovorila je razvlačeći reči. „I nisam samo Džeremijeva prijateljica, već neko ko mora i dalje da živi s Rodnijem. I ne lažem kad kažem da se uz njega ovde osećam mnogo sigurnije. Svi se u gradu osećaju tako. S druge strane, ti sutra odlaziš i on te neće više gnjaviti." Nasmejala se. „I hajde, priznaj da će ovo biti luda priča za tvoje pajtose u Njujorku."

Gledao je s nevericom u nju, a onda je pogledao Džeremija. „Ona je ta?“ pitao je. Džeremi klimnu glavom.

„Lepa je“, primetio je Alvin. „Možda je malo nezgodna, ali lepa.“

„Što je još bolje, kuva kao da je rođena u Italiji.“

„Onako dobro kao tvoja majka?“

„Možda još bolje.“

Alvin klimnu glavom, ćuteći. „Pretpostavljam da misliš da je u pravu kad kaže da je najbolje zaboraviti ono što se desilo.“

„Mislim. Ona razume ovo mesto bolje od tebe i mene i do sada me nije prevarila.“

„Uh, znači, još je i pametna?“

„Veoma“, odvratio je Džeremi.

Alvin se nasmeja vučjim osmehom. „Pretpostavljam da ste noć proveli zajedno.“

Džeremi nije odgovorio.

„Mora da je stvarno nešto posebno...“

„Hej, momci, ja sam prisutna!“ Leksi se najzad umešala. „Shvatate li da čujem sve što pričate?“

„Izvini“, rekao je Džeremi. „Stare navike i tako to.“

„Možemo li sad da krenemo?“ pitala je.

Džeremi je pogledao u Alvina koji kao da je razmišljao o tome ima li izbora.

„Naravno“, rekao je slegnuvši ramenima. „I ne samo to, već sam spreman i da zaboravim sve što se desilo. Pod jednim uslovom.“

„A to je?“ upita Džeremi.

„Od sve te priče o italijanskoj hrani sam ogladneo, a još od juče ništa nisam jeo. Odvedi me na ručak i ne samo da ću sve zaboraviti, već ću ti i ispričati kako je prošlo snimanje sinoć.“

* * *

Rodni je posmatrao kako odlaze, a onda se okrenuo i vratio unutra, umoran od nedostatka sna. Bio je svestan da nije trebalo da uhapsi tog momka, ali ipak nije osećao grižu savesti. Hteo je samo da ga malo pritisne, a momak je počeo da laje i ponaša se kao da mu je ne znam šta uradio...

Počeo se po glavi, ne želeći više o tome da razmišlja. Bilo je ionako gotovo. Ono što nije bilo gotovo bila je činjenica da su Leksi i Džeremi zajedno proveli noć. Sumnja je bila jedno, a dokaz nešto sasvim drugo, a on je video kako su se jutros ponašali. Nekako su bili drugačiji nego na zabavi, što znači da se nešto među njima promenilo. Pa ipak i dalje nije bio siguran sve dok nije primetio kako mu je čudno odgovorila na pitanje. Nisam otišla s njim, ako me to pitaš. Ne, hteo je da kaže, nije to pitao. Pitao je da li je

celu noć bila s njim na plaži. Ali je njen nejasan odgovor bio dovoljan, i čovek ne mora da bude naučnik da bi shvatio šta se dešava.

To saznanje mu je skoro slomilo srce i ponovo je pozeleo da je malo bolje razume. Bilo je trenutaka u prošlosti kad je mislio da se bliži tome da sazna sve o njoj, ali ovo... Pa, ovo je dokaz da očigledno nije bilo tako, zar ne? Zašto je, za ime sveta, ponovo dozvolila da joj se isto dogodi? Zašto nije ništa naučila posle svog iskustva s prethodnim strancem na proputovanju kroz grad? Zar se ne seća koliko je potištena bila posle toga? Zar ne shvata da će opet biti povređena?

Verovatno je sve to znala, pomislio je, ali je zaključila - bar na jedno veče - da je nije briga. To nije imalo nikakvog smisla, ali je Rodni već bio pomalo umoran od brige. Bio je umoran od toga da se stalno oseća povređenim zbog nje. Da, još uvek je voli, ali joj je dao dovoljno vremena da otkrije kakva su njena osećanja prema njemu. Sad misli da je vreme da se Leksi već jednom odluči.

* * *

Iako mu je ljutnja u međuvremenu izbledela, Alvin je zastao na vratima Herbsa kad je za jednim stolom ugledao Džeda. Džed se namrštio i prekrstio ruke preko grudi čim je ugledao Alvina, Džeremija i Leksi kako sedaju u separe pored prozora.

„Naš prijateljski nastrojen *concierge*²³ ne izgleda preterano srećno što nas vidi“, prošaputao je Alvin nagnuvši se preko stola.

Džeremi baci brz pogled na njega. Džedov pogled je sekao kao žilet. „U, to je vrlo čudno. Uvek je bio veoma prijateljski nastrojen. Mora da si uradio nešto što ga je naljutilo.“

„Nisam ništa uradio. Samo sam uzeo sobu.“

„Možda mu se ne sviđa kako izgledaš?“

„Šta ima čudno u mom izgledu?“

Leksi podiže obrvu kao da kaže: Mora da se šališ.

„Ne znam“, glasno se nasmejao Džeremi. „Možda ne voli Metaliku.“

Alvin baci pogled na svoju majicu i odmahnu glavom. „Kako god“, rekao je.

Džeremi je namignuo Leksi, a ona mu se za uzvrat nasmešila, ali su joj misli bile daleko.

„Snimanje je prošlo odlično“, rekao je Alvin dohvativši jelovnik. „Uhvatio sam sve iz dva ugla i sinoć sam pogledao snimke. Neverovatno. Televizijske stanice će se otimati. Što me podseti, moram da se javim Nejtju. Pošto nije mogao da te dobije, zvao me juče celo popodne. Nemam pojma kako izlaziš na kraj s tim momkom.“

---

²³ Franc: nastojnik, vratar. (Prim. prev.)

meteori & avada

Kad ga je Leksi iznenađeno pogledala, Džeremi se nagnuo ka njoj. „To je moj agent“, objasnio joj je. „Da li i on dolazi?“

„Ne. On je suviše zauzet planiranjem moje dalje karijere. Osim toga, ne bi znao šta da radi van grada. On je tip čoveka koji smatra da bi Central park trebalo pretvoriti u stanove i poslovne prostore.“

Na licu joj se pojavio trag osmeha.

„Pa, šta je s vas dvoje? Kako ste se upoznali?“ bio je uporan Alvin.

Kako Leksi nije bila voljna da odgovori, Džeremi se okrenu ka njemu.

„Ona je bibliotekar i pomagala mi je u istrazi“, neodređeno je odgovorio.

„Znači, proveli ste dosta vremena zajedna, ha?“

Krajičkom oka Džeremi je video kako Leksi okreće glavu u stranu.

„Trebalo je dosta istraživati“, odvratio je.

Alvin pogleda prijatelja, osetivši da nešto nije u redu. Izgledalo je kao da su se tek pomirili posle ljubavne čarke i još uvek ližu svoje rane. To je bilo mnogo događaja za jedno jutro.

„Pa... dobro“, odvratio je, odlučivši da promeni temu. Pregledao je jelovnik kad je Rejčel lenjo krenula ka njihovom stolu.

„Zdravo Leks, Džeremi“, pozdravila ih je. „Zdravo, Alvine.“

Alvin ustade sa stolice. „Rejčel?“

„Mislim da si rekao da ćeš doći na doručak“, rekla je. „Već sam digla ruke od tebe.“

„Izvini zbog toga“, odvratio je. Bacio je brz pogled ka Leksi i Džeremiju. „Mora da sam se uspavao.“

Posegnuvši rukom ka džepu na kecelji, izvadila je mali blok. Olovku je držala iza uha. Jezikom joj navlaži vrh. „Dobro, čime mogu da vas uslužim?“

Džeremi je naručio sendvič; Alvin je tražio čorbu od jastoga i sendvič. Leksi odmahnu glavom. „Nisam gladna“, rekla je. „Je li Doris tu?“

„Nije došla danas. Bila je umorna, pa je odlučila da uzme slobodan dan. Sinoć je do kasno radila da bi sve bilo spremno za vikend.“

Leksi je pokušavala da joj pročita istinu na licu.

„Stvarno, Leks“, dodala je Rejčel ozbiljnim glasom. „Nema razloga za brigu. Preko telefona je zvučala sasvim dobro.“

„Možda bi ipak trebalo da odem do nje“, odvratila je Leksi. Pogledala ih je izvinjavajući se. Rejčel se pomerila da joj napravi mesta da prođe.

„Hoćeš li da idem s tobom?“, upitao je Džeremi.

„Ne, nema potrebe“, rekla je. „Imaš mnogo posla, a imam i ja. Hoćeš li kasnije doći u biblioteku? Hteo si da pregledaš još neke dnevnike, zar ne?“

„Ako nije problem", odgovorio je povređen njenim neobaveznim tonom. Želeo je da provedu celo poslepodne zajedno.

„Kako bi bilo da se nađemo tamo oko četiri?" predložila je.

„Može", odvratio je. „Ali mi javi je li sve u redu."

„Kao što je Rejčel rekla, sigurna sam da je dobro. Uzeću njenu beležnicu iz kola, ako nemaš ništa protiv."

„Naravno da nemam."

Pogledala je Alvina. „Drago mi je što sam te upoznala, Alvine."

„I meni je drago što sam upoznao tebe."

Trenutak kasnije Leksi je nestala, a Rejčel se uputila ka kuhinji. Čim su obe otišle, Alvin se nagnuo preko stola. „A sad, prijatelju moj, ispljuni sve."

„Kako to misliš?"

„Znaš ti odlično šta mislim. Prvo, pao si na nju. Onda provodite noć zajedno. Ali kad ste se jutros pojavili u zatvoru, oboje ste se ponašali kao da se jedva poznajete. A ona sad koristi prvu priliku koja joj se ukazala da nestane."

„Doris joj je baka", objasnio mu je Džeremi, „i Leksi brine za nju. Nije najboljeg zdravlja."

„Kako god", sumnjičavo je odvratio Alvin. „Hoću da kažem da si zurio u nju kao usamljeno kućence, a ona se iz sve snage trudila da se pretvara da to ne primećuje. Jeste li se svađali ili tako nešto?"

„Nismo", odgovorio je. Zastao je, pogledom prelazeći preko prostorije. Za stolom u uglu video je tri člana gradskog odbora i stariju ženu, volonterku iz biblioteke. Svi su mu mahnuli. „U stvari, ni ja sam ne znam u čemu je problem. U jednom trenutku sve je bilo divno, a u sledećem..."

Pošto nije nastavio, Alvin se nagnuo na naslon stolice.

„Pa, dobro, u svakom slučaju ne bi potrajalo."

„Moglo je da potraje", bio je uporan Džeremi.

„O, stvarno? Šta? Da nisi možda nameravao da se preseliš ovde, u Zonu sumraka? Ili da ona dođe u Njujork?"

Džeremi je slagao salvetu ne progovarajući, ne želeći da ga Alvin podseća na ono što je i sam dobro znao.

U tišini, Alvin podiže obrve. „Očigledno treba da provedem više vremena sa ovom damom", rekao je. „Nisam video da ti se neko tako uvukao pod kožu još od Marije."

Džeremi ga je bez reči pogledao, znajući da mu je prijatelj u pravu.

Doris je sedela u krevetu vireći preko okvira svojih naočara za čitanje kad je Leksi provirila u sobu. „Doris?"

meteori & avada

„Leksi!“, uzviknula je, „šta ti radiš ovde? Uđi, uđi...“ Doris je odložila knjigu koju je držala u krilu. Imala je na sebi pidžamu i mada joj je koža bila sivkasta, delovala je dobro.

Leksi pređe preko sobe. „Rejčel mi je rekla da si odlučila da danas ostaneš kod kuće, pa sam došla da proverim je li sve u redu.“

„Ma dobro sam. Samo sam pomalo umorna, to je sve. Mislila sam da si na plaži.“

„Bila sam“, rekla je, spuštajući se na ivicu kreveta. „Ali sam morala da se vratim.“

“O?”

„Pojavio se Džeremi“, rekla je.

Doris je podigla ruke kao da se predaje. „Nemoj mene da kriviš. Ja mu nisam rekla gde si. I nisam mu rekla da ide da te traži.“

„Znam.“ Stegla je Dorisinu ruku.

„Kako je onda znao gde da te potraži?“

Leksi je skupila ruke u krilu. „Ja sam mu pre neki dan ispričala za brvnaru na plaži, a on je sabrao dva i dva. Nemaš pojma koliko sam se iznenadila kad sam ga videla kako ide ka meni.“

Doris pažljivo pogleda Leksi, a onda se ispravi u krevetu.

„Znači... bili ste u kući na plaži zajedno cele noći?“

Leksi je klimnula glavom.

„I?“

Leksi nije odmah odgovorila, ali su joj se posle nekoliko trenutaka usne razvukle u osmejak. „Napravila sam mu tvoj čuveni paradajz sos.“

„O?“

„Bio je zadivljen“, rekla je. Prošla je prstima kroz kosu. Uzgred, donela sam ti beležnicu. U dnevnoj sobi je.“

Doris je skinula naočare i počela da briše stakla krajem pokrivača. „Ništa od toga ne objašnjava zašto si se vratila.“

„Morala sam da povezem Džeremija. Njegov prijatelj iz Njujorka - kameraman - došao je da snimi svetla. Snimaće i večeras.“

„Kakav je taj njegov prijatelj?“

Leksi je oklevala trenutak, razmišljajući. „Izgleda kao nešto između pankera i člana motociklističke bande, ali osim toga... nije loš.“

Kad je začutala, Doris ju je uhvatila za ruku i blago je stisnuvši posmatrala unuku.

„Hoćeš li da porazgovaramo o tome zašto si stvarno došla?“

„Ne“, odgovorila je Leksi, rukom prelazeći preko Dorisinog pokrivača. „Ne. To je nešto što sama treba da otkrijem.“

Doris klimnu glavom. Leksi je uvek pokazivala svoju hrabriju stranu. Znala je da je ponekad najbolje suzdržati se od priče.

SEDAMNAESTO POGLAVLJE

Stojeći na tremu ispred Herbsa i čekajući da Alvin završi razgovor s Rejčel, Džeremi baci pogled na sat. Alvin je davao sve od sebe, a ni ona nije žurila da kaže zbogom, što bi se u normalnim prilikama moglo smatrati dobrim znakom. Pa ipak, po Džeremijevom mišljenju, s njene strane radilo se samo o ljubaznosti, a Alvin nije uspeo da protumači signale. Mada, Alvin je uvek imao teškoća s tumačenjem takvih signala.

Kad su se najzad rastali, Alvin mu se pridružio s velikim osmehom na licu, kao da su mu događaji od prošle večeri potpuno izbleдели iz sećanja. Verovatno je i bilo tako.

„Jesi li video to?“ prošaputao je kad mu se približio. „Mislim da joj se sviđam.“

„Šta tu ima da joj se ne sviđa?“

„Tačno tako i ja mislim“, složio se. „Čoveče, ona je stvarno nešto. Sviđa mi se kako priča. Tako je... seksi.“

„Tebi je sve seksi“, primeti Džeremi.

„To nije tačno“, bunio se. „Skoro sve.“

Džeremi se nasmejao. „Pa možda ćeš je videti večeras na plesu. Mogli bismo da svratimo tamo pre nego što se uputimo na groblje.“

„Večeras je ples?“

„U starom duvanskom ambaru. Čuo sam da će ceo grad doći. Sigurno će i ona biti tamo.“

„Odlično“, odvrati Alvin silazeći s trema. A onda je dodao sebi u bradu. „Pitam se zašto mi nije to spomenula.“

Rejčel je odsutno pogledom prelazila preko listića s porudžbinama kad je Alvin izašao sa Džeremijem.

Bila je malo neraspoložena kad je seo kraj nje u Lukiluu, ali kad je spomenuo šta radi u gradu i da je sa Džeremijem, započeli su razgovor i sledećih nekoliko sati proveli pričajući o Njujorku. Po njegovoj priči bio je to skoro pravi raj, a kad je spomenula da će ga jednom posetiti, nažvrljao joj je svoj broj telefona na korice sveske i rekao joj da ga obavezno pozove. Čak je obećao da će joj, ako želi, nabaviti karte za Ridžis i Keli šou.²⁴

Ma kako laskav taj gest bio, znala je da ga neće pozvati. Nikada nije bila zaljubljena u tetovaže, a pošto godinama nije imala previše sreće u ljubavi, odavno je odlučila da se neće viđati s momcima koji u uhu nose više naušnica nego ona sama. Ali morala je da prizna da to nije bio jedini razlog njene nezainteresovanosti; Rodni je takođe imao udela u tome.

---

²⁴ Uživo s Ridžisom i Keli - američka zabavna emisija čiji su voditelji Ridžis Filbin i Keli Ripa, a prikazuje se već 23 godine. (Prim. prev.)

On je često svraćao u Lukilu kako bi se uverio da niko neće pijan sestiti za volan i svi gosti su znali da postoji mogućnost da on svrati tokom noći. Prošetao bi po baru, pozdravio se s raznim ljudima i ako bi mu se javio osećaj da je neko otišao predaleko, stavio bi mu do znanja šta misli i napomenuo da će mu kasnije proveriti kola. Iako je to zvučalo kao mešanje u tuđe poslove - a verovatno jeste tako izgledalo svakome ko bi popio neku čašicu više - takođe bi dodao da će mu biti drago da ga odveze kući. Bio je to njegov način da pijane ljude drži podalje od volana i u poslednje četiri godine nije došao u situaciju da hapsi bilo koga. Čak ni vlasniku taverne nisu više smetale njegove posete; o, u početku je gundao zbog zamenika šerifa i njegovog patroliranja kroz lokal, ali kako to izgleda nikome nije smetalo, najzad se navikao i čak je počeo da zove Rodnija kad bi mu se učinilo da je nekome u baru potrebna vožnja do kuće.

Prošle noći, Rodni je došao kao što to uvek čini i nije mu mnogo trebalo da primeti Rejčel koja je sedela za šankom. Ranije bi joj se nasmejao i došao do nje, ali ovog puta, kad je primetio Alvina, u trenutku joj se učinilo da je povređen. Bila je to neočekivana reakcija, ali je nestala isto tako brzo kao što se pojavila. Odjednom je delovao ljutito. Na neki način, njegova reakcija je ličila na ljubomoru pa je napustila bar neposredno posle njegovog odlaska. Dok je vozila kući, ponavljala je čitavu scenu u svojoj glavi, pokušavajući da shvati je li joj se ono što je videla samo učinilo. Kasnije, dok je ležala u krevetu, shvatila je da se uopšte ne bi ljutila kad bi se ispostavilo da je ipak u pitanju bila ljubomora.

Možda, pomislila je, za njih ipak ima nade.

Kad su pokupili Alvinova kola koja su i dalje stajala na parkingu ispred taverne Lukilu, Džeremi i Alvin su se odvezli u Grinlif. Alvin se na brzinu istuširao, a Džeremi navukao drugu odeću. Narednih nekoliko sati proveli su pretresajući ono što je Džeremi saznao. Za Džeremija je to bio način da pobegne; usredsredio se na posao znajući da je to jedini način da prestane da brine o Leksi.

Alvinove trake su zaista bile zadivljujuće kao što je rekao, naročito u poređenju sa onima koje je sam Džeremi snimio. Jasnoća i preciznost snimljenog materijala, koji su pogledali i usporeno, omogućavala je da se dobro vide pojedinosti koje je Džeremi propustio u žurbi. Još bolje, postojalo je nekoliko kadrova koji su se mogli izolovati i zamrznuti, a koji će gledaocima omogućiti da bolje shvate tu pojavu.

Posle toga, Džeremi je upoznao Alvina s nekim istorijskim činjenicama, koristeći podatke koje je do tada pronašao kako bi objasnio ono što su upravo videli. Ali dok je Džeremi detaljno objašnjavao šta je izazivalo tu pojavu - sve tri verzije stare legende; karte, beleške o iskopima, tabele s podacima o vodostaju; razne građevinske projekte i pojedinosti koji su se odnosili na prelamanje svetlosti - Alvin je počeo da zeva. On nikada nije ni bio zainteresovan za tu stranu Džeremijevog posla i najzad je uspeo da ga ubedi da se odvezu preko mosta do fabrike hartije kako bi i sam video to mesto. Nekoliko trenutaka su proveli posmatrajući sam krug fabrike, gledajući kako radnici toware balvane na platforme. Prilikom povratka u grad, Džeremi mu je pokazao mesta

koja bi trebalo da snimaju kasnije. Posle toga uputili su se ka groblju kako bi Alvin mogao da ga snimi po dnevnoj svetlosti.

Alvin je razmestio kamere na raznim mestima dok je Džeremi tumarao grobljem zadubljen u sopstvene misli. Zbog tišine koja ih je okruživala nije mogao da ne razmišlja o Leksi i ne brine zbog nje. Setio se noći provedene s njom i pokušao da shvati zašto je usred noći ustala iz kreveta. Uprkos njenim poricanjima, znao je da žali zbog onog što se desilo, možda se čak i kaje, ali to po njegovom mišljenju nije imalo nikakvog smisla.

On odlazi - to je tačno, ali joj je neprestano ponavljao da će pronaći način da njihova veza uspe. I tačno je to da se nisu naročito dobro poznavali, ali iako su malo vremena proveli zajedno, bilo je to dovoljno da shvati da bi mogao zauvek ostati s njom. Trebalo im je samo pružiti priliku.

Ali Alvin je, pomislio je, ipak u pravu. Bez obzira na to koliko brine za Doris, njeno jutrošnje ponašanje izgledalo je kao da traži izgovor da što pre ode od njega. Nije bio siguran je li razlog to što ga je volela i što je osećala da će joj biti lakše ako se odmah udalji od njega, ili zato što nije gajila nikakva osećanja prema njemu i nije želela da više vremena provede u njegovom društvu.

Prošle noći je bio siguran da oseća isto što i on. Ali sad...

Poželeo je da mogu celo popodne provesti zajedno. Želeo je da čuje o čemu brine i da je razuveri; želeo je da je zagrlji i poljubi i ubedi je da će pronaći način da njihova veza funkcioniše, ma koliko to teško bilo. Imao je potrebu da je natera da poveruje u ono što je govorio: da ne može da zamisli svoj život bez nje i da su njegova osećanja iskrena. Ali je, najviše od svega, želeo da se uveri da i ona oseća isto prema njemu.

U daljini, video je Alvina kako tegli kameru i nogare na drugo mesto, izgubljen u sopstvenom svetu, potpuno nesvestan Džeremijevih briga. Uzdahnuo je shvativši da je odlutao u onaj deo groblja u kom je Leksi nestala s vidika kad ju je prvi put video.

Oklevao je samo trenutak dok mu se u srcu javljao predosećaj, a onda je počeo da pretražuje groblje, zastajući na svakom koraku. Trebalo je samo nekoliko trenutaka da spazi ono što je bilo očigledno. Prešavši preko male uzvišice, došao je do nepotkresanog žbuna azaleje. Bila je okružena rastinjem i granjem drveća, ali se videlo da mali deo ispred nje neko redovno održava. Kleknuvši, spazio je cveće koje je onog dana verovatno nosila u torbi. Odjednom mu je bilo jasno zašto ni Doris ni Leksi nisu želele da gomila nepoznatih ljudi tumara ovuda.

U sivoj svetlosti dana posmatrao je grobove Kler i Džejsa Darnela, pitajući se kako mu to ranije nije palo na pamet.

Kad su se vratili s groblja, Džeremi je odvezao Alvina do Grinlifa da odspava, a onda se zaputio ka biblioteci, ponavljajući u sebi sve ono što je hteo da kaže Leksi.

Primitio je da je gužva veća nego obično, bar ispred zgrade. Ljudi su šetali po pločniku u grupama, pokazujući prstima nagore, diveći se arhitekturi. Bilo je to zagrevanje za Obilazak istorijskih porodičnih kuća. Većina je u ruci nosila istu onu

brošuru koju mu je Doris poslala u pismu. Neki su glasno čitali deo teksta u kom su bile opisane jedinstvene karakteristike ove zgrade.

Unutra, osoblje je takođe obavljalo poslednje pripreme. Nekoliko dobrovoljaca je brisalo prašinu i pod, dvoje su razmešta-li dodatne tifani lampe pa je pretpostavio da će, kad obilazak počne, velika svetla biti pogašena kako bi se dočarala atmosfera iz prošlosti.

Prošao je pored dečjeg odeljenja, primetivši da je u njoj nered daleko manji nego pre neki dan. Produžio je ka stepenicama. Vrata njene kancelarije su bila otvorena. Zastao je nekoliko trenutaka da se sabere pre nego što je ušao. Leksi je stajala sagnuta pored stola koji je sad bio uredno sređen. Kao i ostali, trudila se da sredi nered slažući hrpe papira pod svoj sto.

„Hej“, rekao je.

Leksi podiže pogled. „Zdravo“, rekla je uspravljajući se. Poravnala je bluzu. „Uhvatio si me u velikom spremanju.“

„Ispred tebe je veliki vikend.“

„Da, verovatno je za ovo trebalo da se pobrinem ranije“, rekla je mahnuvši rukom po prostoriji, „ali izgleda da patim od akutnog odugovlačenja.“

Nasmešila se, lepa čak i u tom, pomalo neurednom izdanju.

„Dešava se to i najboljima od nas“, odvratio je.

„Da, ali ne i meni“, rekla je. Umesto da krene ka njemu, dohvatila je drugu gomilu papira i sagla se opet ispod stola.

„Kako je Doris?“ raspitivao se.

„Dobro je“, glas joj je dopirao odozdo. „Kao što je Rejčel rekla, malo je van forme, ali sutra će opet biti na nogama.“ Izronila je, posegnavši za sledećom gomilom. „Ako stigneš, mogao bi da je obiđeš pre nego što odeš. Sigurna sam da bi joj se to svidelo.“

Nekoliko trenutaka ju je samo posmatrao ali kad je shvatio na šta cilja, krenuo je ka njoj. Videvši to, Leksi je obišla oko stola, praveći se da ne primećuje njegove namere, ali vodeći računa o tome da postavi sto između njih.

„Šta se dešava?“ pitao je.

Pomerila je nekoliko stvari na stolu. „Samo sam zauzeta“, odgovorila je.

„Mislim, šta se dešava s nama?“, pitao je.

„Ništa“, odvratila je. Glas joj je bio ravan, kao da pričaju o vremenu.

„Nećeš čak ni da me pogledaš“, rekao je.

Najzad je podigla pogled, i prvi put otkako je ušao, oči su im se srele. Mogao je osetiti neprijateljstvo koje je izbijalo iz nje, mada nije bio siguran je li ljuta na njega ili na sebe. „Ne znam šta želiš da kažem. Već sam ti objasnila da me čeka mnogo posla. VeRovao ili ne, u žurbi sam.“

Džeremi je nepokretno stajao, osetivši da ona samo traži izgovor da započne svađu.

„Mogu li ti nekako pomoći?“, pitao je.

„Ne hvala, mogu sama.“ Ugurala je još jednu gomilu papira pod sto. „Kako je Alvin?“, pitala je ispod stola.

Džeremi se počeošao po potiljku. „Nije više ljut, ako te to zanima.“

„Dobro“, odvrátila je. „Jeste li vas dvojica obavili posao?“

„Najveći deo jesmo.“

Ponovo se pojavila, trudeći se da deluje užurbano. „Ponovo sam ti izvadila dnevnike. Stavila sam ih na sto u odeljenju s retkim knjigama.“

Džeremi se bleđo nasmešio. „Hvala“, rekao je.

„I ako ti, pre nego što odeš, bilo šta zatreba, ja ću biti ovde još jedan sat“, dodala je. Obilazak počinje u sedam, tako da treba da izađeš najkasnije u pola sedam, pošto ćemo tad pogasiti velika svetla.“

„Mislio sam da se odeljenje s retkim knjigama zatvara u pet.“

„Pošto sutra odlaziš, odlučila sam da ovog puta prekršim to pravilo.“

„I zato što smo prijatelji, zar ne?“

„Naravno“, rekla je. Automatski se nasmešila. „Zato što smo prijatelji.“

Džeremi je izašao iz njene kancelarije i otišao u odaju s retkim knjigama ponavljajući u glavi ceo razgovor, da bi shvatio šta se dogodilo. Njihov susret nije protekao kao što se nadao. Bez obzira na to kako je njena poslednja primedba šuplje zvučala, nadao se da će poći za njim, ali je ipak znao da neće. To što se celo popodne nisu videli nije pomoglo da se njihovi odnosi izglađe; bili su još gori. Ako je ranije bila daleka, sad se ponašala kao da je radioaktivan.

Ma koliko ga je njeno sadašnje ponašanje mučilo, duboko u duši znao je da ima smisla. Možda nije ni morala da bude tako... hladna prema njemu, ali se sve ipak svodilo na činjenicu da on živi u Njujorku a ona ovde. Juče, na plaži, bilo je lako lagati sebe da će se kao nekom magijom njihovi problemi rešiti. A on jeste u to verovao. U tome je i bila suština. Kad dvoje ljudi oseća nešto jedno prema drugom, uvek pronađu načina da njihova veza funkcioniše.

Shvatio je da previše razmišlja o svemu, ali uvek bi tako reagovao kad bi se suočio s nekom teškoćom. Razmatrao bi različita rešenja, pravio pretpostavke, analizirao dugoročne scenarije kako bi predvideo moguće ishode. A to je isto očekivao i od nje.

Ono što nije očekivao bilo je da će se prema njemu poneti kao prema pariji. Ili da će se ponašati kao da se ništa među njima nije desilo. Ili kao da veruje da je prošla noć bila greška.

Dok je sedao za sto, bacio je pogled na hrpu dnevnika na njemu. Počeo je odvajati one koje je već razgledao, ostavljajući četiri za početak. Do sada, nijedan od prethodnih koje je pročitao, a bilo ih je sedam, nije mu bio od naročite pomoći - osim što su se u dva

spominjale porodične sahrane na Kedar Kriku - tako da je posegnuo za sledećim. Umesto da počne čitanje prvom beleškom u dnevniku, naslonio se na stolicu listajući stranice, čitajući poneku rečenicu tu i tamo, pokušavajući da utvrdi je li pisac dnevnika pisao prvenstveno o sebi ili o deša-vanjima u gradu. Dnevnik je od 1912. do 1915. godine vodila tinejdžerka po imenu En Dempsi. Prvi deo odnosio se na nju lično i dnevne događaje u njenom životu tokom tog razdoblja. Šta je volela, jela, njena razmišljanja o roditeljima i prijateljima i o činjenici da je niko od njih nije razumeo. Ako je uopšte bilo nešto posebno u vezi sa En, to je bila činjenica da su njene brige i strahovanja bili jednaki onima koje imaju svi mladi ljudi u današnje vreme. Iako je dnevnik bio zanimljiv, spustio ga je sa strane na gomilu sa ostalima koje je odbacio.

Sledeća dva koja je pregledao - oba pisana dvadesetih godina dvadesetog veka - takođe su se uglavnom bavila ličnim stvarima. Jedan je pripadao nekom ribaru koji je pažljivo beležio podatke o plimama i svojim ulovima; drugi, koji je pisala brbljiva učiteljica po imenu Glenara, opisivao je njenu prijateljsku vezu s mladim doktorom u razdoblju od osam meseci, kao i njena razmišljanja o učenicima i poznanicima u gradu. Pored toga, bilo je i nekoliko beleški koje su se ticale društvenih događaja koji su se uglavnom sastojali od posmatranja jedrilica na reci Pamliko, odlazaka u crkvu, partija bridža i šetnje korzom duž Glavne ulice, subotom posle podne. Kedar Krik uopšte nije spominjan.

Očekivao je da i poslednji dnevnik bude gubljenje vremena, ali prekinuti sad značilo bi otići odavde, a on nije mogao ni da zamisli tako nešto a da ne pokuša još jednom da razgovara s Leksi, ako ni zbog čega drugog a ono da održi komunikaciju među njima. Još juče bi se zaputio ka njenoj kancelariji i rekao prvo što bi mu palo na pamet, ali su ga poslednja dešavanja u njihovoj vezi onemogućila da zna šta tačno da kaže i kako da se ponaša.

Treba li da bude na odstojanju? Da li da pokuša da razgovara s njom iako je bio svestan toga da ona samo traži svađu? Ili da se pretvara da uopšte nije primetio njen stav i jednostavno pretpostavi da je i dalje radoznala da sazna kako dolazi do pojave tajanstvene svetlosti? Da je pozove da izađu na večeru? Ili da je jednostavno uzme u naručje?

Eto, to je muka u vezama kad osećanja zamute bistru vodu. Kao da je Leksi od njega očekivala da uradi pravu stvar u pravo vreme, šta god to bilo. A to nije pošteno.

Da, voli je. I da, i on je zabrinut za budućnost njihove veze. Ali dok je on želeo da pokušaju da je nekako održe, ona se ponašala kao da je već digla ruke od svega. Ponovo je razmišljao o razgovoru koji su vodili.

Ako stigneš, mogao bi da je obiđeš pre nego što odeš...

Ne „ako mi stignemo“. *Ako ti...*

A šta je s njenim poslednjim rečima? Naravno, rekla je, *zato što smo prijatelji. Mogao je samo da se ugrize za jezik. Prijatelji?, došlo mu je da kaže, Posle prošle noći sve što možeš da kažeš jeste da smo prijatelji? Zar ti samo toliko značim?*

Ne razgovaraš tako sa nekim do kog ti je stalo. Niti se tako ponašaš prema nekom kog želiš ponovo da vidiš. Što je više razmišljao o tome, sve više je želeo da odgovori istom merom. Ti se povlačiš? I ja mogu to isto da uradim. Hoćeš svađu? Tu sam. Nije uradio ništa pogrešno, na kraju krajeva. Ono što se desilo prošle noći želela je isto koliko i on. Pokušavao je da joj stavi do znanja šta oseća; ona kao da je namerno odbijala da ga čuje. Obećavao je da će učiniti sve da se njihova veza nastavi; ona je od samog početka sve odbacivala. A na kraju krajeva, ona je njega odvela u spavaću sobu, a ne obrnuto.

Stisnutih usana je zurio kroz prozor. Ne, pomislio je. On neće više igrati tu igru. Ako bude htela da razgovara s njim, u redu. Ali ako ne... pa onda će biti to što će biti i on ništa tu ne može. Nije nameravao da puzeći ode njoj i da je moli, tako da je sve sada u njenim rukama. Zna gde je. Odlučio je da ode i vrati se u Grinlif čim završi. Možda će tako imati vremena da razmisli o tome šta hoće i u isto vreme će joj staviti do znanja da nema nameru da se vrti oko nje i trpi takvo ponašanje.

Čim je izašao, Lexi je proklela sebe, pozelevši da je to malo bolje izvela. Mislila je da joj je vreme provedeno kod Doris pomoglo da raščisti neke stvari u sopstvenoj glavi, ali je zapravo samo odložilo ono što je bilo neizbežno. Odmah posle toga, Džeremi je uleteo u njenu kancelariju ponašajući se kao da se ništa nije promenilo. Kao da se sutra ništa naročito neće desiti. Kao da neće otići.

Dobro, znala je da će se vratiti kući, da će je ostaviti upravo kao gospodin Renesansa, ali bajka koja je počela sinoć i dalje je visila u vazduhu, hraneći fantazije u kojima su ljudi zauvek živeli srećno. Ako je mogao da je pronađe u kućici na plaži, ako je imao hrabrosti da joj kaže sve ono što joj je rekao, zar nije mogao i da pronađe neki razlog da ostane?

Duboko u sebi, bila je svesna toga da se on nada da će ona poći s njim u Njujork, ali nije mogla da shvati zašto. Zar nije shvatio da novac i slava njoj ništa ne znače? Kao ni kupovina, izlasci ili mogućnost da usred noći jede tajlandsku hranu? Život se ne vrtilo oko toga. Život je da imaš dovoljno vremena za nekog, za duge šetnje dok se držite za ruke, tihi razgovor dok posma-trate kako sunce polako zalazi. Možda to nije veličanstveno, ali je upravo to bilo najbolje što život može da ponudi. Kako kaže ona stara izreka? Ko je još, ležeći na samrtničkoj postelji, pozeleo da je više u životu radio? Ili provodio manje vremena uživajući u tihim letnjim večerima? Ili provodio manje vremena s porodicom?

Naravno, nije bila toliko naivna da porekne da je moderna kultura bila zavodljiva na svoj način. Biti slavan i bogat, dobro izgledati i ići na ekskluzivne zabave: samo tako ćeš zaista biti srećan. Bila je to, po njenom mišljenju, gomila gluposti, pesma očajnika. Ako nije, zašto toliko bogatih i slavni ljudi koristi droge? Zašto im brakovi propadaju? Zašto ih stalno hapse? Zašto deluju tako nesrećno čim se svetla pozornice ugase?

Verovala je u to da je Džeremi bio zaveden upravo tim svetom, iako to nije hteo da prizna. Ta pretpostavka joj se javila prvog dana kad su se upoznali. Još tad je sebe upozorila da se emotivno ne vezuje. Bez obzira na sve, žalila je zbog toga kako se

maločas ponela. Kad se pojavio u njenoj kancelariji, nije bila spremna da se suoči s njim, ali je to jednostavno trebalo da mu kaže, a ne da drži sto između njih i ponaša se kao da je sve u redu. Da, trebalo je da to bolje izvede. Koliko god različiti bili, toliko je bar zaslužio.

Prijatelji, pomislio je ponovo. Zato što smo prijatelji.

I dalje ga je jedio način kako je to rekla. Odsutno tapkajući olovkom po beležnici, Džeremi je vrteo glavom. Treba da završi svoj posao ovde. Kružeci ramenima da smanji napetost, posegnuo je za poslednjim dnevnikom i primakao stolicu. Kad ga je otvorio, trebalo mu je samo nekoliko sekundi da shvati da je drugačiji od ostalih.

Umesto kratkih, ličnih beležaka dnevnik je bio zbirka eseja pisanih od 1955. do 1962. godine, od kojih je svaki imao datum i naslov. Prvi je bio u vezi sa zgradom episkopalne crkve Sent Ričard 1959. godine - u vreme dok su trajala arheološka iskopavanja - i otkrićem nečega što je izgledalo kao drevno naselje Indijanaca iz plemena Lambi. Esej je zauzimao tri strane. Posle njega, bio je tu tekst o sudbini Mektautenove štavionice kože, izgrađene na obalama Bun Krika 1974. godine. Kad je stigao do trećeg eseja, Džeremi izvi obrve jer se govorilo o piščevom mišljenju šta se stvarno dogodilo s ostrvom Rouanouk 1587. godine.

Džeremi se nejasno setio da mu je rečeno da je jedan od dnevnika pripadao mesnom istoričaru, pa je počeo brže da prevrće stranice... gleda naslove... okreće strane... razgleda... iznenada je stao jer mu se učinilo da je nešto video. Prevrtao je stranice unazad, a onda, kad je video sledeću stranu, sledio se.

Nagnuo se na naslon stolice, žmirkajući dok je prelazio prstom po stranici.

Uzroci pojave tajanstvene svetlosti na groblju Kedar Krik

Godinama su neki stanovnici našeg grada tvrdili da duhovi obitavaju na groblju Kedar Krik, a pre tri godine je o tome objavljen i članak u Južnjačkom žurnalu. Iako nikakvo objašnjenje nije ponuđeno, pošto sam sproveo sopstvenu istragu, verujem da sam došao do rešenja zagonetke o tome zašto se svetla pojavljuju u jedno vreme, a u drugo ne.

Sa sigurnošću mogu da kažem da tamo nema duhova. Svetlo dolazi iz Henriksonove fabrike hartije. Na njega utiče voz u trenutku dok prelazi most, lokacija brda Rajkers i mesečeva mena.

Dok je čitao, Džeremi je zadržavao dah. Iako se pisac nije bavio pitanjem zašto groblje tone - bez čega se svetlost verovatno ne bi ni videla - zaključak mu je u suštini bio potpuno isti kao i Džeremijev.

Pisac je, ko god on bio, došao do rešenja pre skoro četrdeset godina.

Četrdeset godina...

Označio je stranu komadom papira i okrenuo korice, tražeći ime vlasnika. Setio se svog prvog razgovora s gradonačelnikom. A onda je njegova sumnja dobila oblik, kockice su se složile. Oven Gerkin.

meteori & avada

Dnevnik je pripadao gradonačelnikovom ocu koji je, prema Gerkinu, „znao sve što se može znati o ovom mestu". Koji je shvatio šta prouzrokuje pojavu svetlosti. Koji je, bez sumnje, to ispričao svom sinu. Koji je onda savršeno dobro znao da nema ničeg natprirodnog u toj pojavi, ali se sve vreme pretvarao da nije tako. Što je značilo da je svesno lagao sve vreme, nadajući se da će iskoristiti Džeremija da mu pomogne da zaradi mnogo novca od posetilaca koji nisu ništa sumnjali.

A Leksi...

Bibliotekarka. Žena koja mu je nagovestila da će odgovore koje traži možda pronaći u dnevnicima. Što je značilo da je pročitala Ovenovo svedočanstvo. Što je značilo da je i ona takođe lagala, pretvarajući se isto kao Gerkin.

A to je dalje značilo... da je sve od samog početka bilo šala. Pismo. Istraživanje. Zabava. Šala namenjena njemu.

Slučajnost? Ili je sve unapred bilo smišljeno? A i način na koji se sad ponaša...

Kao da je želela da on što pre ode. Kao da ništa ne oseća prema njemu. Kao da je unapred znala šta će se dogoditi...

Je li upravo sve bilo unapred isplanirano? I ako jeste, zašto?

Zgrabio je dnevnik i zaputio se ka njenoj kancelariji s namerom da dobije odgovore na neka pitanja. Jedva da je primetio da je glasno zalupio vrata kad je izašao i lica volontera koji su se okrenuli i posmatrali ga. Leksina vrata su bila poluotvorena i on ih odgurnu i ude u kancelariju.

Gomile papira su bile sakrivene, a Leksi je držala bocu tečnosti za poliranje brišući sto krpom, od čega je drvo dobijalo sjaj. Pogledala ga je kad je podigao dnevnik.

„Zdravo", rekla je dižući pogled. Naterala je sebe da se osmehne. „Upravo završavam posao."

Džeremi je zurio u nju. „Možeš odmah da prekineš", objavio je.

Iako je stajala na drugom kraju prostorije, osetila je njegov bes. Instinktivno je zatakla pramen kose za uvo.

„O čemu pričaš?"

„O ovome", rekao je držeći dnevnik. „Pročitala si ga, zar ne?"

„Jesam", jednostavno je rekla prepoznavši beležnicu. „Pročitala sam ga."

„Zašto mi nisi ništa rekla?"

„Jesam", odvrtila je. „Rekla sam ti za dnevničke prvi put kad si došao u biblioteku. I ako se dobro sećam, rekla sam da bi u njima mogao pronaći neke odgovore, sećaš se?"

„Prestani da igraš tu igru", rekao je Džeremi posmatrajući je stisnutih očiju. „Dobro si znala šta tražim."

„I našao si to što si tražio", nastavila je, podižući glas. „Ne vidim u čemu je problem."

„Problem je u tome što sam samo gubio vreme. Odgovor je sve vreme bio u dnevniku. Nema nikakve zagonetke. Nikad je nije ni bilo. A ti si sve vreme učestvovala u toj šaradi.“

„Kakvoj šaradi?“

„Ne pokušavaj da porekneš“, preseče je. Podigao je dnevnik. „Imam dokaz ovde. Lagala si me. Gledala si me u oči i lagala.“

Leksi je zurila u njega, osećajući vrelinu njegovog besa, osećajući kako i ona počinje da ključa. „Je li to razlog što si došao u moju kancelariju? Da mi saspeš optužbe u lice?“

„Znala si!“, vikao je.

Stavila je ruke na bokove. „Ne“, rekla je. „Nisam.“

„Ali pročitala si!“

„Pa šta?“, viknula je. „Pročitala sam i članak u novinama. I druge članke, takođe. Kako sam, za ime sveta, mogla znati da je Oven Gerkin u pravu? Koliko znam, nagađao je, kao i ostali. I to pod pretpostavkom da me ta tema uopšte zanima. Da li ti stvarno misliš da sam uopšte razmišljala o tome dok se ti nisi pojavio? Nije me briga! Nikad me to nije zanimalo! Ti si onaj koji to istražuje. I da si pročitao dnevnik pre dva dana, ni sam ne bi bio siguran. Oboje znamo da bi u svakom slučaju sproveo sopstvenu istragu.“

„Nije u tome suština“, rekao je, odbacujući pomisao da je možda u pravu. „Stvar je u tome što je sve ovo prevara. Obilazak, duhovi, legenda - sve je to jednostavno prevara.“

„O čemu ti pričaš? Obilazak je u vezi sa istorijskim kućama i da, dodali su i groblje. Tra-la-la. To je samo jedan lep vikend usred mrtve sezone. Niko nije prevaren, niko nije povređen. I hajde, da li ti stvarno misliš da ljudi veruju da su u pitanju duhovi? Većina njih govori to zato što je zabavno.“

„Je li Doris znala?“, zahtevao je odgovor, prekidajući je ponovo.

„Za dnevnik Ovena Gerkina?“ Odmahnula je glavom, besna što odbija da je sasluša. „Kako je mogla da zna?“

„Vidiš“, rekao je uperivši prst kao učitelj koji ukazuje učeniku na nešto važno. „To je deo koji ne razumem. Ako nisi želela da groblje bude uključeno u obilazak, i Doris to nije želela, zašto niste jednostavno objavile istinu u novinama? Zašto ste mene uvukle u vaše male igre?“

„Ja nisam želela da te uključimo. I to nije igra. To je bezopasan vikend a ti preteruješ.“

„Ne preterujem ja, već ti i gradonačelnik.“

„Znači, ja sam sad među lošim momcima?“

Džeremi je čutao. Suzila je oči. „Zašto sam ti onda uopšte dala dnevnik? Zašto ga jednostavno nisam sakrila?“

„Ne znam. Možda to ima neke veze s Dorisinom beležnicom. Vas dve mi je gurate u ruke otkako sam došao. Možda ste shvatile da to nije nešto što bi me nateralo da dođem, pa ste zamesile čitavu stvar.“

„Čuješ li ti uopšte sebe?“ Nagnula se nad sto crvenog lica.

„Hej, samo pokušavam da shvatim zašto sam uopšte doveden ovde.“

Podigla je ruke kao da pokušava da zaustavi bujicu. „Ne želim to da slušam.“

„Kladim se da ne želiš.“

„Izlazi napolje“, rekla je bacajući bočicu sjaja u fioku stola. „Nije ti mesto ovde i nemam nameru da više razgovaram s tobom. Vрати se odakle si došao.“

Prekrstio je ruke. „Najzad si priznala ono o čemu razmišljaš celog dana.“

„O, sad i čitaš misli?“

„Ne. Ali ne moram da čitam misli da bih shvatio zašto si se ponašala onako kako si se ponašala.“

„O, pa onda dozvoli da i ja pročitam tvoje misli, važi?“ siktala je, umorna od njegovog nadmoćnog stava, umorna od njega. „Sad da ja tebi kažem šta vidim.“ Znala je da govori dovoljno glasno da cela biblioteka odzvanja, ali je nije bilo briga. „Vidim nekoga ko ume da kaže prave stvari, ali kad to treba sprovesti u delo, ispostavi se da nije tako mislio.“

„Šta bi to trebalo da znači?“

Stajala je na drugom kraju prostorije, mišića zategnutih od besa.

„Šta? Zar ti misliš da ne znam kakvo je tvoje mišljenje o ovom gradu? Da nije ništa više od odmorišta na autoputu? Ili da duboko u sebi ne razumeš zašto bilo ko želi da živi ovde? I da ti se, bez obzira na ono što se desilo prošle noći, sama pomisao da ti živiš ovde čini smešnom?“

„Nisam to rekao.“

„Nisi ni morao!“ vikala je, mrzeći tu samodopadljivost u njegovom glasu. „Eto, u tome je suština. Kad sam pričala o žrtvi, dobro sam znala da ti misliš da ja treba da budem ta koja će se žrtvovati. Da sam ja ta koja treba da napusti porodicu, prijatelje, dom, zato što je Njujork toliko bolji od ovog grada. Da ja treba da budem dobra ženica koja prati svog muškarca gde god on misli da treba da idu. Pomisao da ti budeš taj koji napušta nešto nije ti ni pala na pamet.“

„Preteruješ.“

„Stvarno? U čemu? U tome što smatraš da ja treba da odem? Ili si nameravao da se raspitaš za nekretnine kad izađeš odavde? Evo, olakšaću ti“, rekla je posegnuvši ka telefonu. „Gospođa Reynolds ima kancelariju preko puta, i sigurna sam da će joj, ako si u potrazi za nečim, biti zadovoljstvo da ti pokaže nekoliko kuća još večeras.“

Džeremi je jednostavno stajao i zurio u nju, ne mogavši da pobije njene optužbe.

„Nemaš ništa da kažeš?“, vikala je, zalupivši telefonsku slušalicu. „Maca ti je pojela jezik? Reci mi onda ovo. Šta si tačno mislio kad si rekao da ćeš naći načina da ovo uspe? Da li stvarno misliš da nameravam da te čekam da s vremena na vreme svратиш radi malo valjanja po krevetu, bez ikakve budućnosti? Ili si mislio da te posete iskoristiš i

ubediš me koliko grešim, pošto ti smatraš da ovde traćim život i da bih kao tvoj privezak bila mnogo srećnija?"

U njenom glasu jasno se osećala ljutnja i patnja; značenje onog što je govorila bilo je jasno. Dugo ni jedno ni drugo nisu progovorili ni reć.

„Zašto ništa od toga nisi rekla sinoć?“, pitao je, spuštajući glas.

„Pokušala sam“, rekla je. „Samo ti nisi hteo da slušaš.“

„Onda zašto...?“

Ostavio je da ostatak pitanja visi u vazduhu.

„Ne znam.“ Sklonila je pogled. „Ti si simpatičan momak, proveli smo nekoliko lepих dana zajedno. Možda sam jednostavno bila u takvom raspoloženju.“

Zurio je u nju. „Toliko ti sve ovo znaći?“ pitao je.

„Ne“, priznala je. Nervirale su je suze koje su počele da joj se skupljaju u očima. „Ne svaljij krivicu na mene. Ti si taj koji odlazi. Ti si došao u moj svet. Nije bilo obrnuto. Bila sam zadovoljna dok ti nisi došao. Možda ne tako savršeno srećna, možda pomalo usamljena, ali uglavnom zadovoljna. Sviđa mi se život ovde. Sviđa mi se to što mogu da skoknem do Doris ako joj nije dobro. Volim deci da ćitam priće. Volim ćak i Obilazak istorijskih porodićnih kuća, iako nameravaš da ga pretvoriš u nešto ružno, nešto što će ostaviti utisak na televizijske gledaoce.“

Stajali su licem okrenuti jedno ka drugom, paralisani i bez reći. Sad kad su sve optužbe bile iznete, sve reći izgovorene, oboje su bili iscrpljeni.

„Zašto si takva?“, najzad je pitao.

„Kakva? Kao neko ko govori istinu?“

Ne ćekajući njegov odgovor, zgrabila je jaknu i tašnu. Prošavši pored njega, uputila se ka vratima. On se pomerio u stranu puštajući je da prođe, a ona je proletela pored njega bez ijedne reći. Udaljila se nekoliko koraka pre nego što je Džeremi najzad uspeo da progovori.

„Kud ideš?“

Napravila je još jedan korak, a onda zastala. Sa uzdahom se okrenula. „Idem kući“, rekla je. Obrisala je suzu koja joj je skliznula niz obraz. „Upravo kao i ti.“

OSAMNAESTO POGLAVLJE

Kasnije te noći, Alvin i Džeremi su postavili kamere duž šetališta kraj reke Pamliko. U daljini se čula muzika iz Mejerovog duvanskog ambara, gde je ples već počeo. Prodavnice u gradu su već bile zatvorene; čak je i Lukilu bio napušten. Umotani u svoje zimske jakne, izgledalo je kao da su sami.

„I šta je onda bilo?“, pitao je Alvin.

„To je to“, odvratio je Džeremi. „Onda je otišla.“

„Ti nisi krenuo za njom?“

„Nije to ni želela“, odvratio je.

„Kako znaš?“

Džeremi je protrljao oči, u mislima ko zna koji put prelazeći ceo razgovor. Poslednjih nekoliko sati proteklo je kao u nekoj izmaglici. Jedva da se sećao da se uputio ka prostoriji s retkim knjigama, složio dnevnik na police i zaključao vrata za sobom. Vozeći nazad, razmišljao je o svemu što je rekla. Ljutnja i osećaj da je izdan mešali su mu se sa osećanjima tuge i žaljenja. Sledeća četiri sata proveo je ležeći u svojoj sobi u Grinlifu, razmišljajući o tome šta je trebalo da uradi da sve ispadne bolje. Nije trebalo da onako uleti u njenu kancelariju. Je li zaista bio toliko ljut zbog dnevnika? Zbog pomisli da je nasamaren? Ili je jednostavno bio ljut na Leksi i, kao i ona, tražio bilo koji izgovor da započne svađu?

Nije bio siguran, a ni Alvin nije mogao da mu pomogne iako mu je ispričao sve što se tog dana desilo. Džeremi je znao samo to da je umoran, i uprkos činjenici da ih je čekalo snimanje, borio se s potrebom da ode do nje kući i izgadi odnose. Pod pretpostavkom da je ona uopšte tamo. Možda je, kao i drugi, otišla na ples.

Uzdahnuo je dok su mu se misli ponovo vraćale na njihove poslednje trenutke u biblioteci. „Video sam to po načinu na koji me je gledala“, rekao je.

„Znači, gotovo je?“

„Da“, odvratio je Džeremi, „gotovo je.“

U tami, Alvin je odmahnuo glavom i okrenuo se. Nije mogao da shvati kako je moguće da se njegov prijatelj toliko vezao za nekoga za tako kratko vreme. Nije bila toliko ni šarmanтна i nije odgovarala njegovoj predstavi o snishodljivim južnjakinjama.

Kako god. Bio je to samo trenutni zanos, znao je, i nije nimalo sumnjao u to da će njegov prijatelj preoleti čim se ukrca na avion i vrati se kući.

Nema te žene koju on nije preboleo.

Na igranci, gradonačelnik Gerkin je sedeo sam za jednim stolom u uglu, brade naslonjene na ruku.

Nadao se da će Džeremi svratiti s Leksi, ali čim je došao, čuo je od dobrovoljaca koji su radili u biblioteci o svađi koja je izbila. Prema njihovim pričama, bila je to velika svađa i imala je neke veze s jednim od dnevnika. Spominjana je čak i prevara.

Razmišljajući o tome, došao je do zaključka da nije trebalo da biblioteci pokloni dnevnik, ali to u ono vreme nije izgledalo mnogo važno, a sam dnevnik je bio prilično dobro svedočanstvo o gradskoj istoriji. Prirodno, odlučio je da ga da na poklon biblioteci. Ko je mogao znati šta će se desiti petnaest godina kasnije? Ko je mogao pretpostaviti da će se fabrika tekstila zatvoriti i da će rudnik biti napušten? Da će stotine ljudi ostati bez posla? Da će se bezbroj mladih porodica zauvek odseliti odavde? Ko je mogao da pretpostavi da će grad doći u situaciju da se bori za opstanak?

Možda ipak nije trebalo uključivati groblje u obilazak. Možda nije trebalo razglašavati priču o duhovima kad je sve vreme znao da su to jednostavno svetla treće smene u fabrici hartije. Ali činjenica je bila da je gradu neophodno nešto što će privući posetioce i naterati ih da provedu nekoliko dana u gradu i shvate kako je on divan. Kad bi posetilaca bilo dovoljno, mogli bi se pretvoriti u penzionerski raj kao Orijental, Vašington ili Nju Bern. Bila je to jedina nada za njegov opstanak. Penzioneri su tražili udobna mesta za ishranu i odmor, tražili su mesta za kupovinu. Možda se to ne bi desilo odmah, ali bio je to jedini plan koji je imao. Od nečega je morao početi. Zahvaljujući tome što je i groblje uključeno u obilazak, prodali su nekoliko stotina karata više, a Džeremijevo prisustvo dalo im je priliku da prošire glas o tome širom zemlje.

O, odmah je shvatio da je Džeremi dovoljno inteligentan da sam pronade uzrok te pojave. To ga nije mučilo. Pa šta ako Džeremi otkrije istinu na nacionalnoj televiziji? Ili u svom članku? Ljudi širom zemlje bi čuli za Bun Krik, a neki bi odlučili da ga posete. Bilo kakva reklama bolja je od nikakve. Osim, naravno, ako se ne upotrebi reč prevara.

Ta reč je imala tako ružan prizvuk i zaista nije odgovarala onome što se dogodilo. Naravno, on je znao uzrok tajanstvene pojave, ali teško da je iko drugi znao, pa kakva je onda šteta od toga? Istina je bila da postoji legenda, postoje svetla, a neki ljudi veruju da su u pitanju duhovi. Ostali su se jednostavno prećutno saglašavali, misleći da je to posebnost grada. Sad im je tako nešto bilo potrebno, više nego ikad.

Džeremi Marš s lepim uspomenama na grad to bi razumeo. Džeremi Marš bez lepih uspomena - ne bi. A u ovom trenutku gradonačelnik Gerkin nije bio siguran kakve su uspomene koje će Džeremi poneti kad sutra napusti grad.

* * *

„Zar ti se ne čini da je gradonačelnik nešto zabrinut?“, primetio je Rodni.

Rejčel baci pogled ka njemu, ponosna što su gotovo cele večeri stajali jedno kraj drugog. Čak ni to što bi on s vremena na vreme uperio pogled ka vratima i što je očima prelazio preko gomile ljudi u potrazi za Leksi, nije umanjilo to osećanje. Delovao je zadovoljno u njenom društvu i to joj je bilo dovoljno.

„Da, ali on uvek tako izgleda.“

„Ne“, odvratio je Rodni, „nije uvek ovakav. Ima nešto ozbiljno na umu.“

„Hoćeš da razgovaraš s njim?“

Razmislio je o tome na trenutak. I on je, kao i gradonačelnik, kao i svi ostali, čuo za svađu u biblioteci. Za razliku od njih, mnogo bolje je sve shvatio. Bio je u stanju da sklopi celu sliku, naročito pošto je video gradonačelnikov izraz lica. Shvatio je da se njegova zabrinutost odnosi na to kako će Džeremi predstaviti njihovu malu misteriju ostatku sveta.

Pokušavao je da upozori Leksi na tako nešto. Bilo je to neizbežno. Ali je ona bila najtvrdoglavija žena koju je znao i uvek se čvrsto držala svojih stavova. Ponekad bi čak bila i nestalna, a Džeremi je to najzad i iskusio. I mada bi Rodni više voleo da nije sebe dovodila u situaciju da pati, ipak je bilo olakšanje znati da je ta priča najzad gotova.

„Ne“, odgovorio je na pitanje koje mu je Rejčel postavila, „ne znam šta bih mu rekao. Stvari su mu iskliznule iz ruku.“

Rejčel podiže obrvu. „Šta mu je iskliznulo iz ruku?“

„Ništa.“ Odmahnuo je rukom i nasmejao se. „Nije važno.“

Pažljivo ga je posmatrala nekoliko trenutaka, a onda je slegla ramenima. Stajali su zajedno kad se završila jedna pesma i počela druga. Kako se većina posetilaca uputila ka plesnom podijumu, Rejčel počne da trupka nogom u ritmu muzike.

Rodni, okupiran sopstvenim mislima, kao da nije primećivao ljude koji su igrali. Želeo je da razgovara s Leksi. Kad je krenuo ovamo, prošao je pored njene kuće. Kola su bila tamo, a svetla upaljena. Ranije te večeri dobio je izveštaj od drugog zamenika da je video gradskog dečka i njegovog smešnog prijatelja kako postavljaju kamere na šetalištu. To je značilo da svađa tek treba da se izgadi.

Ako vidi upaljena svetla kod nje kad se bude vraćao kući, svratiće, upravo kao što je to uradio kad je gospodin Renesansa nestao. Imao je osećaj da ne bi bila mnogo iznenađena što ga vidi. Pretpostavio je da će nekoliko trenutaka samo zuriti u njega pre nego što ga pozove unutra. Skuvaće kafu bez kofeina, a on će sedeti na kauču i satima slušati kako sama sebe grdi što je bila glupa.

Klimnuo je glavom. Poznao ju je bolje nego što je sama sebe znala.

Pa ipak, nekako nije bio spreman za to. Prvo, trebalo je pustiti da neko vreme bude sama i raščisti sa sobom. Uz to, morao je priznati da je pomalo umoran od toga da ga doživljava kao velikog brata i nije bio siguran da je raspoložen da je sluša. Osećao se prilično dobro i nije žudeo za tim da ovo veče završi takvim patosom.

Osim toga, grupa koja je svirala uopšte nije bila loša. Bili su mnogo bolji od one koju su imali prošle godine. Uglom oka primetio je kako se Rejčel njiše u ritmu muzike, zadovoljan što je potražila njegovo društvo kao i pre neko veče na zabavi. S njom je uvek bio opušten. Čudno je bilo to što mu se u poslednje vreme, kad god bi je video, činila sve lepšom. Nema sumnje da je u pitanju samo njegova mašta, ali nije mogao a da ne pomisli kako večeras izuzetno lepo izgleda.

Rejčel je primetila njegov pogled na sebi. Nelagodno se nasmejala. „Izvini“, rekla je, „sviđa mi se ova pesma.“

Rodni pročisti grlo. „Hoćeš da igramo?“ pitao je.

Podigla je obrve. „Stvarno?“

„Nisam neki plesač, ali...“

„Volela bih“, prekinula ga je uhvativši ga za ruku. Dok ju je pratio ka podijumu, rekao je sebi da će o Leksi razmišljati kasnije.

Doris je sedela u stolici za ljujanje u svojoj dnevnoj sobi i odsutno gledala kroz prozor. Pitala se hoće li možda Leksi svratiti. Intuicija joj je govorila da neće, ali bio je to jedan od trenutaka kad bi poželela da greši. Znala je da je Leksi nesrećna - bilo je to manje predosećanje a više primećivanje nečega što je očigledno - a to je imalo veze s tim što Džeremi odlazi.

Na neki način, volela bi da nije pogurala Leksi ka njemu. Gledajući unazad, mogla je da pretpostavi da će se to ovako završiti. Zašto je onda učinila sve što je mogla da ih približi jedno drugom? Zato što je znala da je Leksi usamljena? Zato što se prepustila rutini još otkako se zaljubila u onog mladića iz Čikaga? Zato što je došla do zaključka da se Leksi plaši mogućnosti da se ikada više zaljubi u nekoga?

Zašto nije jednostavno mogla da uživa u Džeremijevom društvu? Stvarno, samo je to želela. Džeremi je bio inteligentan i šarmantan, a Leksi je samo trebalo da vidi da postoje i ljudi kao što je on. To joj je bilo potrebno kako bi shvatila da nisu svi muškarci kao Ejveri ili taj mladić iz Čikaga. Kako ga je ono zvala? Gospodin Renesansa? Pokušavala je da mu se seti imena, ali to sad nije bilo važno. Leksi je bila važna, a Doris je bila zabrinuta za nju.

O, znala je da će Leksi preboleti. Nema sumnje da će prihvatiti realnost i naći načina da krene dalje. S vremenom, ubediće sebe da je dobro uradila. Ako je išta znala o njoj, znala je da je borac.

Doris uzdahnu. Znala je da je Džeremi pečen. Ako se Leksi zaljubila u njega, on se verovatno zaljubio još jače. Leksi je bar naučila kako da ostavi neuspeh iza sebe i nastavi da živi kao da se to nikada nije ni desilo.

Jadan Džeremi, pomislila je. To nije bilo pošteno prema njemu.

Na groblju Kedar Krik, Leksi je stajala u magli koja je postajala sve gušća, posmatrajući mesto gde su joj roditelji sahranjeni. Znala je da će Alvin i Džeremi večeras sa šetališta snimati železnički most i brdo Rajkers, što je značilo da će ovde biti sama sa svojim mislima.

Nije nameravala dugo da ostane, ali je iz nekog razloga imala potrebu da dođe. Isto je uradila i pošto se završila veza s Ejverijem i gospodinom Renesansom i dok je lampom osvetljavala imena svojih roditelja na nadgrobnoj ploči, poželela je da su ovde i da može porazgovarati s njima.

Znala je da ih u mislima idealizuje u skladu sa svojim raspoloženjem. Nekad bi ih videla kao vesele, pričljive ljude, a nekad kao tihe osobe koje su umele da slušaju druge. U ovom trenutku, volela je da o njima misli kao o mudrim i snažnim ličnostima koje bi

svojim savetom sve barem malo razrešile. Bila je umorna od grešaka koje je napravila dotad. To je sve što je ikada radila, očajno je pomislila. Znala je da je na putu da napravi još jednu, bez obzira na to kako postupila.

Sa druge strane reke, kroz maglu su se videla samo svetla fabrike hartije, a sam grad bio je izgubljen u sanjivoj izmaglici. Voz je, prema Džeremijevim proračunima, trebalo svaki čas da se pojavi. Alvin je proveravao kameru koja je bila uperena u pravcu brda. Biće to teško snimanje. Snimanje mosta će biti lako, ali s obzirom na to da je brdo daleko i okruženo maglom, nije bio siguran da će kamera obaviti zadatak. Nije bila namenjena za snimanje s tako velike udaljenosti, a to je ovde bilo potrebno. I mada je poneo najbolja sočiva koja je imao, kao i film velike brzine, voleo bi da mu je Džeremi spomenuo ovaj detalj pre nego što je krenuo iz Njujorka.

Ali Džeremi poslednjih nekoliko dana nije bio u stanju da jasno razmišlja, pa mu treba oprostiti. Normalno, u situacijama kao što je ova, on bi stalno pričao i šalio se, ali sada, u poslednjih nekoliko sati, nije bio toliko pričljiv. I umesto lakog posla, nalik godišnjem odmoru, poslednjih nekoliko sati radili su kao u rudniku. Hladnoća je još više doprinela tom osećaju. To nije očekivao, ali dobro... Podići će svoj honorar i račun poslati Nejtju.

U međuvremenu, Džeremi je stajao kraj ograde prekrštenih ruku i zurio u zamagljenu obalu.

„Jesam li ti rekao da je Nejt zvao?“, upita Alvin, pokušavajući da ga otrgne od mračnih misli.

„Stvarno?“

„Probudio me je iz dremeža“, rekao je Alvin, „i počeo da vrišti na mene zato što ti ne nosiš mobilni sa sobom.“

Uprkos neraspoloženju, Džeremi se nasmejao. „Naučio sam da ga držim isključenog kad god je moguće.“

„Pa dobro... Trebalo je da mi kažeš.“

„Šta je hteo?“

„Isto kao i uvek. Informacije o tome kako se stvari odvijaju. Ali pazi ovo: pitao je bi li mogao da pribaviš uzorak.“

„Uzorak čega?“

„Pretpostavljam da je pričao o duhovima. Ako ima nekog mulja ili tako nešto. Pomislio je da bi bilo dobro da ga pokažeš producentima sledeće nedelje.“

„Mulj?“

Alvin podiže ruke. „To su njegove reči, ne moje.“

„Ali on zna da je to samo svetlost koja dolazi iz fabrike hartije.“

Alvin klimnu glavom. „Zna on to. Samo je pomislio kako bi to bio zanimljiv detalj. Znaš, nešto veliko što bi ih stvarno zadivilo.“

Džeremi je u neverici odmahnuo glavom. Nejt je čitav niz godina imao mnogo šašavih ideja, ali je ovog puta sam sebe prevazišao. Kod njega je bilo što na umu, to na drumu, a posle se uglavnom ne bi ni sećao onoga što je rekao.

„Takođe, rekao je da ga pozoveš“, dodao je Alvin.

„Zvao bih ga“, rekao je Džeremi, „ali sam ostavio mobilni u Grinlifu.“ Zastao je. „Nisi mu rekao za dnevnik, zar ne?“

„Ni ja tad nisam znao za to“, odgovorio je Alvin. „Rekao si mi tek posle mog razgovora s njim. Kao što rekoh, on me probudio iz dremeža.“

Džeremi je zamišljeno klimnuo glavom. „Ako te ponovo nazove, nemoj da mu kažeš, važi?“

„Ne želiš da on sazna da je gradonačelnik pokušao da organizuje prevaru?“

„Ne“, odvratio je, „ne još.“

Alvin ga pogleda. „Ne još ili ne nikada?“

Džeremi nije odmah odgovorio. To i jeste pitanje, zar ne? „Nisam još odlučio.“

Alvin još jednom proviri kroz sočivo. „Teško pitanje“, rekao je. „Moglo bi da bude dovoljno za priču, znaš. Mislim, svetla su jedno, ali moraš da shvatiš da objašnjenje zašto se pojavljuju nije ni izbliza toliko zanimljivo.“

„Šta hoćeš da kažeš?“

„Mislim na televiziju. Nisam sigurna da će biti zainteresovani za činjenicu da voz u prolazu uzrokuje pojavu svetlosti na groblju.“

„Nije to samo voz koji prolazi“, ispravio ga je Džeremi. „Suština je u načinu kako se svetlost iz fabrike uz pomoć voza reflektuje na brdo Rajkers i kako velika gustina magle na groblju koje tone prouzrokuje pojavu svetlosti.“

Alvin se pravio da zeva. „Izvini“, rekao je, „o čemu si ono pričao?“

„Nije dosadno“, bio je uporan Džeremi. „Jesi li svestan koliko toga treba da se složi da bi nastao jedan takav fenomen? Kako su iskopavanja uticala na vodostaj, što je rezultiralo time da groblje počne da tone? Položaj železničkog mosta? Mesečeve mene, pošto je potreban mrkli mrak da bi svetla bila vidljiva? Legenda? Lokacija fabrike i vozni red?“

Alvin sleže ramenima. „Veruj mi, užasno je dosadno. Da budem iskren, priča bi bila daleko zanimljivija da uopšte nisi pronašao rešenje. Gledaoci vole zagonetke. Naročito na mestima kao što su Nju Orleans ili Čarlston i ostali kul i romantični gradovi. Ali odbijanje svetlosti u Bun Kriku u Severnoj Karolini? Da li stvarno veruješ da je ljude u Njujorku i Los Anđelesu briga?“

Džeremi otvori usta da nešto kaže, ali se odjednom setio da je Leksi na sličan način prokomentarisala ovu pojavu, a živela je ovde. U tišini, Alvin ga je nemo posmatrao.

„Ako ozbiljno želiš da ovo ponudiš televiziji, moraš nečim da začiniš priču, a dnevnik o kom si mi pričao mogao bi da bude taj začim. Mogao bi da napraviš reportažu o istraživanju, a dnevnik da iskoristiš na samom kraju. To bi bilo dovoljno da privučesh pažnju producenata pod uslovom da sve uradiš kako treba.“

„Misliš da bi ceo grad trebalo da bacim vukovima?"

Alvin odmahnu glavom. „Nisam to rekao. I da budem iskren, nisam siguran ni da će sam dnevnik biti dovoljan. Kažem samo da ako se ne pojaviš s muljem, razmisliš o dnevniku ako ne želiš da ispadneš budala na tom sastanku s producentima."

Džeremi pogleda u stranu. Znao je da će voz proći za samo nekoliko trenutaka. „Ukoliko bih to uradio, Leksi više nikada ne bi sa mnom progovorila ni reč", rekao je. Slegnuo je ramenima. „Pod pretpostavkom da to i sad uopšte želi."

Alvin je ćutao. U tišini, Džeremi je podigao pogled ka njemu.

„Šta bi, po tvom mišljenju, bilo najbolje da uradim?"

Alvin duboko udahnu. „Mislim da se sve svodi na pitanje šta ti je u životu najvažnije, zar ne?"

DEVETNAESTO POGLAVLJE

Džeremi je svoje poslednje noći u Grinlifu loše spavao. On i Alvin su završili snimanje - kad je voz prošao, na brdu Rajkers se blede videla odbijena svetlost. Kad su pogledali snimljeni materijal, došli su do zaključka da je dovoljno dobar za dokazivanje Džeremijeve teorije ukoliko nisu hteli da ponove snimanje s boljom opremom.

Pa ipak, dok su se vozili ka Grinlifu, Džeremi jedva da je i pomislio na misteriju. Vozio je odsutno, dok mu se u glavi odmotavao film o događajima u poslednjih nekoliko dana. Setio se trenutka kad je prvi put sreo Leksi na groblju i njihovih duhovitih razgovora u biblioteci. Sećao se njihovog ručka na Rajkersu i posete šetalištu, svog čuđenja zbog izuzetne zabave koju su organizovali u njegovu čast i svojih osećanja kad je prvi put video svetla. Ali najviše od svega, sećao se trenutaka kad je prvi put shvatio da se zaljubljuje u nju.

Je li zaista moguće da se za samo nekoliko dana toliko toga desilo? U trenutku kad je stigao do Grinlifa i ušao u svoju sobu, pokušavao je da se seti tačno onog trenutka kad je sve krenulo naopako. Nije bio siguran, ali s njegove tačke gledišta izgledalo je kao da je pokušavala da pobjegne od sopstvenih osećanja, a ne samo od njega. Kad je shvatila da gaji neka osećanja prema njemu? Na zabavi, kao što je to bilo s njim? Na groblju? Ranije tog popodneva?

Nije imao pojma. Znao je samo da je voli i da ne može zamisliti da je više nikad ne vidi.

Sati su sporo prolazili; imao je let iz Relija u podne, tako da će ubrzo krenuti. Ustao je pre šest, spakovao se i odneo stvari do kola. Kad se uverio da kroz prozor Alvinove sobe dopire svetlo, izašao je u hladno jutro i krenuo ka recepciji.

Kao što je i očekivao, kad je ušao, Džed ga je popreko pogledao. Kosa mu je bila u još većem neredu nego obično, a odeća izgužvana, što je govorilo o tome da je i sam tek pre nekoliko minuta ustao. Džeremi spusti ključeve na pult.

„Sjajno vam je ovo mesto“, rekao je. „Sigurno ću ga preporučiti prijateljima.“

Džedu se lice još više smračilo, ako je to uopšte bilo moguće, na šta se Džeremi udvorički nasmeja. Na putu ka svojoj sobi, kroz maglu je video svetlost farova automobila koji se polako peo pošljunčenim putem. Na trenutak je pomislio da je to Leksi i od te pomisli srce mu poskoči; kad je automobil najzad bio potpuno vidljiv, nade mu potonuše.

Gradonačelnik Gerkin, ušuškan u debelu jaknu i šal, iskoči iz kola. Bez one živosti kojom je zračio prilikom njihovih ranijih susreta, kroz tamu se dogegao do Džeremija.

„Pretpostavljam da se pakuješ“, rekao je.

„Upravo sam završio.“

„Džed ti nije dao račun, zar ne?“

„Nije“, odvratio je Džeremi. „Uzged, hvala za to.“

„Nema na čemu. Kao što rekoh, to je najmanje što možemo da učinimo. Nadam se da si uživao boraveći u našem malom gradu.“

Džeremi je klimnuo glavom primetivši brigu na gradonačelnikovom licu. „Da“, rekao je, „jesam.“

Prvi put otkako ga je sreo, Gerkin kao da je ostao bez reči. Kako je tišina postajala neprijatna, nervozno je počeo da gura šal u jaknu. „Pa, hteo sam samo da svratim i prenesim ti da je ljudima drago što su te upoznali. Znam da govorim u ime celog grada, ali ostavio si značajan utisak.“

Džeremi je gurnuo ruke u Džepove. „Čemu ova smicalica?“ pitao je.

Gerkin uzdahnu. „Uključivanje groblja u obilazak?“

„Ne. Mislim na činjenicu da je tvoj otac zabeležio odgovor u svom dnevniku i da si ti to sakrio od mene.“

Preko Gerkinovog lica prelete tuga. „Potpuno si u pravu“, rekao je posle nekoliko trenutaka, oklevajući. „Moj otac je zaista rešio zagonetku, pretpostavljam da je tako bilo suđeno.“ Pogled mu se susreo sa Džeremijevim. „Znaš li kako se zainteresovao za istoriju grada?“

Džeremi odmahnu glavom.

„U Drugom svetskom ratu bio je u vojsci s čovekom po imenu Šaumberg. On je bio poručnik, moj otac obični vojnik. Ljudi danas ne shvataju da u ratu nisu samo profesionalni vojnici bili u prvim redovima na frontu. Većinom su to bili obični ljudi: pekari, mesari, mehaničari. Šaumberg je bio istoričar. Bar je tako pričao moj otac. U stvari, bio je samo učitelj istorije u srednjoj školi u Delaveru, ali se moj otac kleo da u celoj vojsci nije bilo boljeg oficira. Zabavljao je svoje ljude pričama iz prošlosti, pričama koje nisu bile poznate. Te priče su pomagale mom ocu da ne bude prestravljen zbog onog što se dešavalo. U svakom slučaju, posle velike bitke u Italiji, Šaumberga, mog oca i ostatak voda opkolili su Nemci. Šaumberg je naredio ljudima povlačenje, a on sam ih je pokrivao. 'Nemam drugog izbora', rekao je. Bilo je to samoubistvo - svi su to znali, ali takav je Šaumberg bio.“ Gerkin zastade. „U svakom slučaju, moj otac je preživeo, a Šaumberg je poginuo. Kad se vratio kući iz rata, rekao je da će u čast svog prijatelja i sam postati istoričar.“

Kako Gerkin nije nastavio priču, Džeremi ga je radoznalo pogledao. „Zašto mi sve to pričaš?“

„Zato što“, odvratio je Gerkin, „kako vidim, nemam mnogo izbora. Svakom gradu je potrebno da ima nešto svoje, nešto što će ljude podsećati da žive u mestu koje je po nečemu posebno. Vi u Njujorku ne morate da brinete o tome. Tu je Brodvej, Volstrit i Empajer stejt bilding i Kip slobode. Ali ovde, kad su toliki poslovi propali, osvrnuo sam se oko sebe i shvatio da mi imamo samo legendu. A legende... pa one su samo ostavština prošlosti, a gradu je potrebno nešto više da bi preživeo. To sam pokušavao, tražio način da održim ovaj grad u životu. A onda si se ti pojavio.“

Džeremi je sklonio pogled u stranu razmišljajući o zakovanim izlozima radnji koje je video kad je došao, sećajući se Leksinih reči o zatvaranju fabrike tekstila i rudnika fosfora.

„I tako, došli ste ovamo tako rano samo da biste mi ispričali svoju stranu priče?“

meteori & avada

„Ne“, odvratio je Gerkin, „došao sam da ti kažem da je sve ovo bila moja ideja. Ne ideja gradskog odbora i ljudi koji ovde žive. Možda to što sam uradio nije bilo u redu. Možda se ti s tim ne slažeš. Ali to sam uradio zato što sam mislio da je to dobro za grad i njegov živalj. Od tebe tražim samo da kad budeš radio priču, imaš na umu da u to, osim mene, niko drugi nije umešan. Ako hoćeš mene da žrtvuješ, ja mogu s tim da živim. I mislim da bi moj otac to razumeo.“

Ne čekajući odgovor, Gerkin se vratio u kola i ubrzo nestao u magli.

Dok je zora bojila nebo olovnosivo, a Džeremi pomagao Alvinu da utovari poslednje delove opreme, došla je Leksi.

Kad je izašla iz kola, izgledala je isto kao kad ju je prvi put video. Ljubičaste oči bile su joj neprozirne kad je susreo njen pogled. U ruci je imala Gerkinov dnevnik. Za trenutak, kad su im se pogledi sreli, nisu znali šta da kažu.

Alvin, koji je stajao pored otvorenog prtljažnika, prvi je razbio tišinu.

„Dobro jutro“, rekao je.

Naterala je sebe da se osmehne. „Zdravo, Alvine.“

„Rano si ustala.“

Slegla je ramenima, ponovo uperivši pogled ka Džeremiju. Alvin ih je oboje pogledao, a onda je pokazao rukom iza sebe.

„Idem da proverim jesam li sve pokupio iz sobe“, rekao je uprkos činjenici da na njega niko nije obraćao pažnju.

Kad je otišao, Džeremi duboko udahnu. „Nisam očekivao da ćeš doći“, rekao je.

„Da budem iskrena, nisam ni ja.“

„Drago mi je što jesi“, odvratio je. Siva svetlost ga je podsetila na šetnju plažom kraj svetionika. Osetio je ujed bola zbog ljubavi koju je osećao prema njoj. Iako mu je prvi nagon bio da premosti jaz među njima, od toga ga je odvratilo njeno ukočeno ponašanje.

Klimnula je glavom ka kolima. „Vidim da si se spakovao i da si spreman da kreneš.“

„Da“, rekao je. „Spakovao sam se.“

„I završili ste sa snimanjem?“

Oklevao je, mrzeći banalnost njihovog razgovora. „Jesi li stvarno došla ovamo da razgovaramo o mom poslu i pakovanju?“

„Ne“, odvratila je, „nisam.“

„A zašto si došla?“

„Da se izvinim zbog toga kako sam se juče ponašala prema tebi. Bila je to greška i nije bilo pošteno.“

Lice mu se razvuklo u poluosmeh. „U redu je“, rekao je. „Preživuću. I ja tebi treba da se izvinim.“

Podigla je dnevnik. „Donela sam ti ovo. Tvoj je, ako ga želiš.“

„Mislio sam da ne želiš da ga iskoristim za priču.“

„I ne želim“, odgovorila je.

„Pa zašto mi ga onda daješ?“

„Zato što je trebalo da ti kažem šta u njemu piše i ne želim da misliš da su svi ovde umešani u neku prljavu igru. Shvatam zašto si pomislio da tako nešto imamo na umu i ovo je naša mirovna ponuda. Ali uveravam te da ovo nije nikakva spletko...“

„Znam“, prekinuo je Džeremi. „Gradonačelnik je jutros svraćao.“

Klimnula je glavom, spustila pogled, a onda ponovo podigla oči ka njemu. U trenutku je pomislio da će još nešto reći, ali se zaustavila. „Pa, valjda je to to“, izustila je gurnuvši ruke u džepove kaputa. „Trebalo da te ostavim da završiš s pakovanjem. Nikada nisam bila ljubitelj dugih oprastanja.“

„Znači, ovo je oprastanje?“ pitao je pogledavši joj u oči.

Okrenula je glavu na stranu. Na licu joj se pojavila tuga.

„Mora tako, zar ne?“

„Znači, to je to? Došla si samo da mi kažeš da je gotovo?“ Prstima je prošao kroz kosu, mršteći se. „Zar se ja tu ništa ne pitam?“

Glas joj je bio tih kad je odgovorila. „Već smo jednom prošli kroz ovo, Džeremi. Nisam došla da se raspravljamo i da te naljutim. Došla sam zato što mi je žao zbog toga kako sam se juče ponašala. I zato što nisam htela da pomisliš da mi ova nedelja nije ništa značila. Jeste.“

Svaka njena reč bila mu je bolna kao da ga je udarila. S mukom je progovorio. „Da, ali nameravaš da svemu učiniš kraj.“

„Nameravam samo da budem realna“, odvratila je.

„A šta ako ti kažem da te volim?“

Dugo je nemo gledala u njega, a onгда je okrenula glavu. „Ne govori to.“

Napravio je korak ka njoj. „Ali to je istina“, rekao je, „volim te. Ja tu ništa ne mogu.“

„Džeremi... molim te...“

Brzo se pokrenuo, osećajući da je njena odbrana najzad probijena. Hrabrost mu je rasla sa svakim korakom. „Želim da ova veza uspe.“

„To nije moguće“, odvratila je.

„Naravno da jeste“, odvratio je, zaobilazeći kola. „Smislićemo nešto.“

„Ne“, rekla je glasom tvrdim kao čelik. Napravila je korak unazad.

„Zašto ne?“

„Zato što se udajem za Rodnija.“

Njene reči ga zaustaviše u mestu. „O čemu ti pričaš?“

„Prošle noći, posle plesa, svratio je do mene da porazgovaramo. Dugo smo pričali. On je pošten, vredan, voli me. I ovde je. Ti nisi.“

Zurio je u nju, paralisán od iznenađenja. „Ne verujem ti.“

Kad mu je uzvratila pogled, lice joj nije odavalo nikakva osećanja. „Veruj mi“, rekla je.

Kako je Džeremi ćutao, pružila mu je dnevnik koji je držala, a onda odmahнула rukom u znak pozdrava i počela da hoda unazad ne skidajući pogled s njega, isto kao onog dana na groblju.

„Zbogom, Džeremi“, rekla je, okrenula se i pošla ka svojim kolima.

I dalje oduzet od zaprepašćenja, čuo je kako pokreće motor. Još jednom ga je pogledala preko ramena dok je vozila unazad. Koraknuo je nameravajući da stavi ruku na haubu, da je zaustavi, ali kad se automobil pokrenuo, prsti su mu samo skliznuli preko vlažnog metala. Napravio je mali korak unazad kad je ubacila u brzinu i otišla.

Na trenutak mu se učinilo da joj je video suze u očima. A onda je sklonila pogled. Polako, do svesti mu je doprla činjenica da je više nikada neće videti.

Poželeo je da joj dovikne da stane. Želeo je da joj kaže da će ostati, kako želi da ostane i ako njegov odlazak znači da će je izgubiti, vraćanje kući nije vredno toga. Ali reči su ostale zarobljene u njemu. Kao u snu, automobil je prošao pored njega povećavajući brzinu, spuštajući se ka putu.

Džeremi je i dalje nemo stajao u magli, posmatrajući je kako zamiče za ugao, sve dok se i poslednji tragovi svetla nisu izgubili. Nestala je, a zvuk motora se gubio u šumi.

DVADESETO POGLAVLJE

Ostatak dana prošao je u magnovenju. Povređen i ljut, jedva da se sećao kako je vozio autoputem ka Reliju prateći Alvina. Više puta je pogledao u retrovizor. Zurio je u crni asfalt, posmatrajući automobile iza sebe s nadom da je u jednom od njih Leksi. Bila je savršeno jasna u svojoj želji da okonča njihovu vezu, pa ipak bi osetio navalu adrenalina svaki put kad bi ugledao automobil koji je nalikovao na njen, usporavajući da bolje pogleda. U međuvremenu, Alvin bi mu pobegao dalje napred. Džeremi je bio svestan toga da treba da obrati pažnju na put ispred sebe; ali je sve vreme vožnje uglavnom gledao unazad.

Kad je vratio iznajmljena kola u agenciju, krenuo je preko prijemnog ka izlazu. Prolazeći pored punih prodavnica, zaobilazio je ljude koji bi mu se našli na putu i neprestano se pitao kako je Leksi mogla tako spremno da se odrekne svega što su delili.

U avionu, Alvin je, sedajući na sedište pored Džeremijevog, prekinuo njegova razmišljanja.

„Hvala što si učinio sve što je u tvojoj moći da sedimo zajedno“, rekao je zajedljivo. Ubacio je torbu u prostor za prtljag iznad glave.

„Molim?“, upita Džeremi.

„Sedišta. Mislio sam da ćeš se pobrinuti za to kad si overavao karte. Dobro je da sam se ja setio da tražim sedište pored tebe kad su mi izdavali dozvolu za ukrcavanje. Imao sam rezervisano mesto u poslednjem redu.“

„Izvini“, odvratio je Džeremi, „mora da sam zaboravio.“

„Vidim da si zaboravio“, rekao je Alvin spuštajući se na sedište. Bacio je pogled na Džeremija. „Hoćeš li da razgovaramo o tome?“

Džeremi je oklevao. „Nisam siguran da uopšte ima o čemu da se priča.“

„To si i pre govorio. Ali čuo sam da to navodno pomaže. Zar ne gledaš popularne emisije na televiziji u poslednje vreme? Izrazite svoja osećanja, izbacite osećanje krivice, traži i naći ćeš?“

„Možda kasnije“, promrmljao je.

„Kako hoćeš“, odvratio je Alvin. „Ako nećeš da razgovaramo, dobro. Malo ću odspavati.“ Naslonio se na sedište i zatvorio oči.

Džeremi je zurio kroz prozor, dok je Alvin veći deo leta prespavao.

U taksiju koji je zaustavio na aerodormu La Gvardija, Džeremi je bio bombardovan bukom i užurbanim ritmom grada; poslovni ljudi žurili su pored njih noseći aktovke u rukama, majke su pokušavale da održe ravnotežu s decom u jednoj i kesama u drugoj ruci, svuda se osećao miris izduvnih gasova, čulo se nestrpljivo trubljenje automobila i zavijanje policijskih sirena. Sve je to bilo savršeno normalno, svet u kom je odrastao i koji je uzimao zdravo za gotovo; ono što ga je iznenadilo bila je pomisao o Grinlifu i njegovoj tišini dok je gledao kroz prozor i pokušavao da se orijentiše unutar sopstvene realnosti.

Kad je ušao u zgradu, video je svoje sanduče za poštu pretrpano reklamnim porukama i računima. Zgrabio je poštu i ustrčao uz stepenice. U stanu je sve bilo onako kako je ostavio pre nedelju dana. Časopisi razbacani po dnevnoj sobi, kancelarija pretrpana kao i obično. U frižideru su i dalje stajale tri boce hajnekena. Ubacio je kofere u spavaću sobu, otvorio bocu piva i odneo kompjuter i torbu do radnog stola.

Imao je pred sobom informacije prikupljene u poslednjih nekoliko dana: beleške, digitalni fotoaparati sa snimcima groblja, mapu i dnevnik. Kad je počeo da vadi stvari iz torbe, na sto je ispao paket razglednica. Trebalo mu je nekoliko sekundi da se seti da ih je kupio prvog dana svog boravka u Bun Kriku. Prva razglednica slikala je pogled na grad s reke. Razmotavši ih, počeo je da razgleda ostale. Slika gradske skupštine, zamagljeni pogled na plavu čaplju u plitkoj vodi Bun Krika i grupa jedrilica u sunčano poslepodne. Kad je stigao do polovine paketa, zatekao je sebe kako zuri u sliku gradske biblioteke.

Sedeo je, bez pokreta, misleći na Leksi, shvatajući koliko je voli.

Podsetio je sebe da je to završena priča i nastavio da pregleda razglednice. Video je čudno zrnastu fotografiju Herbsa i još jedan pogled na grad s brda Rajkers. Poslednja je pokazivala sam centar Bun Krika. Opet je zastao.

Razglednica je bila reprodukcija stare crno-bele fotografije koja je prikazivala grad kakav je bio pedesetih godina. U prednjem planu bilo je pozorište. Lepo obučeni posetioци stajali su u redu za karte; u pozadini je okićena jelka bila smeštena na maloj zelenoj površini pored glavne ulice. Na pločnicima su se videli parovi koji su razgledali izloge ukrašene cvetnim vencima i svetiljkama ili jednostavno šetali držeći se za ruke. Dok je pažljivo razgledao sliku, pitao se kako su se praznici proslavljali u Bun Kriku pre pedeset godina. Ulica u kojoj su se sada nalazili samo zakovani izlozi radnji bila je zakrčena ženama sa šarenim maramama na glavi, ljudima sa šeširima i decom koja su ručicama pokazivala ledenicu na putokazu.

Mislio je na gradonačelnika Gerkina gledajući razglednicu. Na njoj nije samo bio prikazan život u Bun Kriku pre pola veka, već i grad koji je gradonačelnik želeo ponovo da oživi. Bilo je to postojanje u stilu *Normana Rokvela*,²⁵ ali u južnjačkom duhu. Dugo je držao razglednicu u ruci razmišljajući o Leksi, pitajući se šta da uradi s pričom.

* * *

Sastanak s televizijskim producentima bio je zakazan za utorak po podne. S Nejtom se našao u njihovom omiljenom restoranu Smit i Volenski, specijalizovanom za odreske. Nejt je bio živahan kao i obično, uzbuđen što ga vidi. Laknulo mu je što se Džeremi vratio u grad, gde ga je mogao držati na oku. Čim su se smestili za sto, počeo je da priča

---

²⁵ Norman Rockwell (1894-1978) - američki slikar i ilustrator; odlikuju ga preterano idealizovanje i sentimentalni pristup američkoj stvarnosti, barem u prvom razdoblju. (Prim. prev.)

meteorí & avada

o materijalu koji je Alvin snimio, govoreći da su slike fantastične, „kao ona avetinjska kuća u Amitivilu, ali ovo je stvarno“, uveravajući ga da će ga glavonje u televizijskim kućama obožavati. Veći deo vremena Džeremi je proveo ćuteći, slušajući Nejtovo brbljanje. A onda je video tamnokosu ženu kako izlazi iz restorana. Kosa joj je bila iste dužine kao Leksina. Osetio je knedlu u grlu. Izvinio se Nejtu i otišao u toalet.

Kad se vratio, Nejt je gledao jelovnik. Džeremi je ubacio veštački zaslađivač u svoj čaj. Pogledao je jelovnik, napomenuvši kako razmišlja o tome da naruči sabljarku. Nejt ga pogleda.

„Ali ovo je restoran u kom se služe odresci“, protestovao je.

„Znam. Ali ja bih nešto lakše.“

Nejt odsutno spusti ruku na stomak, pitajući se da li da učini isto. Na kraju se namrštió i odložio jelovnik. „Uzeću strip biftek“, rekao je. „Razmišljam o njemu čitavog jutra. Gde smo ono stali?“

„Sastanak“, podseti ga Džeremi. Nejt se nagnu ka njemu.

„Znači, nisu u pitanju duhovi, zar ne?“ rekao je. „Spomenuo si mi preko telefona da si video svetlost, ali da imaš predstavu odakle ona dolazi.“

„Ne“, odvratio je Džeremi. „Nisu duhovi.“

„Pa šta je onda?“

Džeremi je izvukao beleške i nekoliko trenutaka je objašnjavao Nejtu do kakvih je zaključaka došao. Počeo je s legendom i detaljno mu opisao kako je došao do otkrića. Čak je i on bio svestan jednoličnosti u svom glasu. Nejt je slušao klimajući glavom, ali kad je završio, čelo mu je bilo ispresecano borama brige.

„Fabrika hartije?“ pitao je. „Nadao sam se da su u pitanju neki vladini eksperimenti. Testiranje novog aviona ili tako nešto.“ Zastao je. „Siguran si da nije u pitanju voz koji pripada vojsci? Momci iz sveta televizije vole da otkriju bilo šta vezano za vojsku. Programe razvoja tajnih oružja i tako to. Ili si možda čuo nešto što ne možeš da objasniš?“

„Izvini“, odvratio je Džeremi ravnim glasom, „ali to je samo svetlost koja se odbija od železničkih vagona. Nisu se čuli nikakvi čudni zvuči.“

Posmatrajući Nejta, mogao je da vidi kako se u njegovoj glavi pokreću točkíci. Džeremi je iznenada shvatio da kad su u pitanju priče, Nejt ima bolji instinkt od njegovih urednika.

„To i nije nešto“, rekao je. „Jesi li saznao koja verzija stare legende sadrži najviše istine? Možda nešto može da se uradi sa stanovišta rasizma?“

Džeremi odmahnu glavom. „Nisam uspeo da utvrdim nije li Heti Dubile uopšte postojala. Osim legende, u dokumentima nisam pronašao nikakav podatak o njoj. A Vots Lending odavno više ne postoji.“

„Slušaj, nemam nameru da ti popujem, ali moraćeš malo da napumpaš priču ako hoćeš da nešto uradimo s njom. Ako ti nemaš entuzijazma, neće ga imati ni oni. Jesam li

u pravu ili sam u pravu? Naravno, u pravu sam. Ali hajde, sa mnom možeš da budeš iskren. Našao si nešto drugo, zar ne?"

„O čemu pričaš?"

„Alvin", odvratio je Nejt. „Kad mi je doneo snimke, pitao sam ga za priču. Čisto da čujem njegove utiske. Spomenuo je da si pronašao nešto zanimljivo."

Džeremijevo lica je ostalo nepromenjeno. „Stvarno?"

„Njegove reči, ne moje", rekao je Nejt, zadovoljan sam sobom. „Mada mi nije ispričao o čemu se radi. Rekao je da to zavisi od tebe. Što znači da mora da je u pitanju nešto veliko."

Zureći u Nejta, mogao je da oseti kako mu dnevnik koji je držao u torbi pali kožu. Nejt se igrao viljuškom i vrteo je u ruci, čekajući njegov odgovor.

„Pa", počeo je Džeremi, znajući da je konačno došlo vreme da odluči.

Kako nije nastavio, Nejt se nagnu napred. „Da?"

Uveče, kad se sastanak završio, Džeremi je sedeo sam u svom stanu, odsutno posmatrajući svet napolju. Sneg je počeo da pada, pahulje su se kao hipnotišuća masa vrtele pod svetlošću ulične lampe.

Sastanak je dobro počeo; Nejt je producente doveo do stanja takve uzbuđenosti da su kao začarani posmatrali snimljeni materijal. Nejt je uradio sve što je mogao. Posle toga, Džeremi im je ispričao sve o legendi, primetivši kako njihovo zanimanje raste dok priča o Heti Dubile i tegobnom istraživanju. Priči je dodao detalje o ostalim svojim istragama i više nego jednom primetio kako se producenti zgleđaju razmišljajući kako da ga uvrste u svoj program.

Ali dok je te noći sedeo sam s dnevnikom u krilu, znao je da ne želi da radi s njima. Njegova priča - tajna groblja u Bun Kriku - bila je kao interesantan roman s nezanimljivim završetkom. Rešenje je bilo suviše jednostavno, previše prizemno i on je do trenutka kad su se oprostili mogao gotovo da opipa njihovo razočarenje. Nejt je obećao da će se čuti, ali još dok je to izgovarao, Džeremi je znao da poziva neće biti.

Što se dnevnika tiče, zadržao ga je za sebe. Nije ga pokazao ni Nejt.

Kasnije je nazvao gradonačelnika Gerkina. Njegov predlog je bio jednostavan: Bun Krik više neće posetiocima i učesnicima Obilaska istorijskih porodičnih kuća obećavati da će videti duhove na groblju. Reč posednuto biće uklonjena s brošure, kao i bilo kakve tvrdnje da su svetla posledica nečeg natprirodnog.

Umesto toga, iskoristiće se legenda, a posetocima se može napomenuti da će videti nešto spektakularno. Iako bi neki turisti koji vide svetla mogli glasno primetiti da su možda u pitanju duhovi, dobrovoljcima koji su ih vodili u obilazak biće rečeno da tako nešto ničim ne potvrde. Na kraju je Džeremi zatražio od gradonačelnika Gerkina da ukloni majice i šolje sa slikama duhova iz svoje radnje u centru.

meteorí & avada

U zamenu za to, Džeremi je obećao da nikada neće spomenuti ništa o groblju Kedar Krik na televiziji, u svojoj rubrici u novinama ili bilo kom članku koji bude napisao za neke druge novine. Obećao je da neće obelodaniti Gerkinove namere da grad pretvori u avetinjsku verziju Rozvela u Novom Meksiku i da nikome neće reći da je sve vreme znao istinu.

Gradonačelnik je prihvatio ponudu. Kad je završio razgovor s njim, pozvao je Alvina i naterao ga da se zakune da će čuvati tajnu.

DVADESET PRVO POGLAVLJE

U danima posle neuspešnog sastanka s producentima Džeremi je pokušavao da se vrati u kolotečinu svog starog života. Razgovarao je sa urednikom *Sajentifik amerikena*. S obzirom na to da je već kasnio s člankom, a i blede se sećao nečega što mu je Nejt predložio, složio se da uradi reportažu o dijetama s niskim sadržajem ugljenih hidrata. Proveo je sate i sate na internetu, skenirao bezbroj časopisa tražeći druge zanimljive priče. Bio je razočaran kad je čuo da je Klozen - uz pomoć vrhunske firme za odnose s javnošću iz Njujorka - uglavnom prebrodio krizu posle Džeremijevog pojavljivanja na Prajmtajmu i bio u pregovorima za sopstveni televizijski šou. Džeremiju nije promakla smejurija cele situacije, pa je ostatak dana proveo gundajući zbog naivnosti istinskih vernika.

Malo-pomalo vraćao se na stari kolosek. Ili je barem mislio da je tako. Iako je i dalje često mislio na Leksi pitajući se je li zauzeta pripremama za venčanje s Rodnijem, davao je sve od sebe da izbací te misli iz glave. Jednostavno, zadavale su mu suviše bola. Pokušavao je da oživi svoj prethodni način života, onaj iz vremena pre nego što je sreo Leksi. U petak uveče otišao je u noćni klub. Nije mu najbolje išlo. Umesto da se muva među gomilom pokušavajući da skrene pažnju žene koja je stajala blizu njega, seo je za šank i cedio jedno pivo celo večé. Vratio se kući mnogo ranije nego obično. Sledećeg dana posetio je porodicu u Kvinsu, ali kad je video svoju braću i njihove žene kako se igraju s decom, u njemu se ponovo probudila samo želja koja se nikada neće ispuniti.

Do ponedeljka u podne, kad je ponovo počela snežna oluja, ubedio je sebe da je stvarno gotovo. Nije ga zvala, a ni on nju. Povremeno mu se tih nekoliko dana provedenih s njom činilo samo kao priviđenje, ni po čemu različito od onih koja je istraživao. To nije bilo stvarno, mislio je, ali je u isto vreme zaticao sebe kako sedi za radnim stolom gledajući razglednice. Onu na kojoj je bila slika biblioteke najzad je izdvojio i pričvrstio na zid iznad stola.

Treći put te nedelje je naručio hranu iz kineskog restorana koji se nalazio u istoj ulici, potom se zavalio na naslon stolice razmišljajući o onome što je odlučio. Za trenutak se zapitao jede li i Leksi u isto vreme kad i on, ali mu misao prekinu zvono interfona.

Zgrabio je novčanik i krenuo ka vratima. Kroz šuštanje na interfonu začu ženski glas.

„Otvoreno je, popnite se.“

Prebirao je po novčaniku izvlačeći novčanicu od dvadeset dolara. Otvorio je vrata čim je začuo kucanje.

„Ovo je bilo brzo“, reče. „Obično vam je potrebno...“

Glas mu je zamukao kad je otvorio vrata i kad je video ko stoji ispred njega.

U tišini su se on i njegov posetilac dugo posmatrali, sve dok se Doris nije najzad nasmejala.

„Iznenadenje“, rekla je.

Žmirnuo je. „Doris?“

Stresla je sneg s cipela. „Napolju je prava mećava“, rekla je, „i toliko je zaleđeno da nisam bila sigurna da ću stići. Taksi je klizio s kraja na kraj kolovoza.“

Nastavio je da zuri u nju, pokušavajući da dokuči razlog njenog iznenadnog pojavljivanja.

Skinula je torbicu s ramena i susrela njegov pogled. „Hoćeš li me pozvati unutra ili ćeš me ostaviti da čekam na hodniku?“

„Da... naravno. Molim vas...“, rekao je pozivajući je da uđe.

Doris je prošla pored njega i spustila torbu na stočić kraj vrata. Bacila je pogled po stanu i skinula jaknu. „Lepo je“, rekla je šetajući po dnevnoj sobi. „Veće je nego što sam zamišljala. Ali su me stepenice skoro ubile. Moraš da popraviš taj lift.“

„Da... znam.“

Zastala je kraj prozora. „Ali grad je lep, čak i kad je oluja. I tako... užurban. Razumem zašto neki ljudi vole da žive ovde.“

„Šta vi radite ovde?“

„Došla sam da razgovaram s tobom, naravno.“

„O Leksi?“

Nije odmah odgovorila. Uzdahnula je i napokon rekla: „Između ostalog.“ Namrštila se i slegla ramenima. „Da nemaš slučajno neki čaj? I dalje mi je pomalo hladno.“

„Ali...“

„Trebalo da porazgovaramo o toliko toga“, rekla je smirenim glasom. „Znam da imaš neka pitanja, ali će odgovaranje na njih potrajati. Kako bi bilo da popijemo čaj?“

Džeremi je otišao do male kuhinje i zagrejao šolju vode u mikrotalasnoj pećnici. Kad je u nju spustio vrećicu čaja, odneo ju je u dnevnu sobu i zatekao Doris kako sedi na kauču. Dodao joj je šolju, a ona je odmah otpila iz nje.

„Izvini što te nisam prvo nazvala telefonom. Znam da je trebalo. Mora da si prilično zgranut, ali htela sam da razgovaramo oči u oči.“

„Kako ste znali gde živim?“

„Pričala sam s tvojim prijateljem Alvinom. On mi je rekao.“

„Razgovarali ste sa Alvinom?“

„Juče“, odvratila je. „Dao je svoj broj telefona Rejčel, pa sam ga pozvala, a on je bio ljubazan i dao mi tvoju adresu. Žao mi je što nisam imala prilike da ga upoznam kad je bio u Bun Kriku. Zvuči kao pravi džentlmen.“

Džeremi je osetio da je ovakvo ćaskanje znak nervoze, pa je odlučio da ništa ne kaže. Znao je da se ona tako priprema da kaže ono što je nameravala.

Ponovo se čulo zvono interfona, a Doris baci pogled ka vratima. „To je moj ručak“, rekao je, nervozan zbog ovog prekida. „Dajte mi samo minut, važi?“

Ustao je iz stolice, pritisnuo dugme interfona i otključao vrata; dok je čekao, krajičkom oka je video kako Doris popravlja bluzu. Trenutak kasnije, ponovo se nervozno promeškolljila. Iz nekog razloga, njena nervoza je njemu samom pomogla da ostane smiren. Duboko je udahnuo i izašao u hodnik u susret raznosaču hrane koji se pojavio na stepenicama.

Džeremi se vratio u stan i upravo u trenutku kad se spremao da spusti vrećicu s hranom na pult, čuo je Doris iza svojih leđa.

„Šta si naručio?”

„Govedinu s brokolima, prženu svinjetinu i pirinač.”

„Lepo miriše.”

Način na koji je to rekla naterao ga je da se nasmeši. „Hoćete li da podelimo?”

„Ne bih želela da ti uzmem ručak.”

„Ima dovoljno”, rekao je posegnuvši ka tanjirima. „Osim toga, zar mi niste rekli da volite da razgovarate uz dobar obrok?”

Podelio je hranu i odneo je do stola; Doris je sela pored njega.

Opet je odlučio da sačeka da ona progovori. Nekoliko trenutaka su jeli u tišini.

„Ovo je odlično”, najzad je rekla. „Nisam uopšte doručkovala i nisam bila svesna koliko sam gladna. Dug je to put. Morala sam da krenem u cik zore, a let je bio odložen. Sve je kasnilo zbog nevremena. Nisam bila sigurna ni hoćemo li uopšte poleteti. Mojoj nervozi doprinelo je i to što sam prvi put letela avionom.”

„Stvarno?”

„Nikada nisam imala razloga. Leksi me je zvala nekoliko puta da je posetim dok je ovde živela, ali zdravlje mog supruga nije bilo dobro, tako da nisam smela. A onda se ona vratila. Bila je tada u očajnom stanju. Znam da ti verovatno misliš da je ona jaka i čvrsta, ali to je samo ono što ona hoće da drugi veruju. Duboko u sebi, ista je kao i svi ostali. Bila je slomljena zbog onog što se desilo sa Ejverijem.” Doris je oklevala. „Rekla ti je za njega, zar ne?”

„Jeste.”

„Tiho je patila, a drugima pokazivala svoju hrabru stranu. Ali ja sam znala koliko je nesrećna i ništa nisam mogla da učinim da to promenim. Skrivala je svoju tugu tako što je stalno bila zauzeta, trčala okolo po ceo dan, razgovarala s ljudima pokušavajući da se uveri da će njihov utisak biti da je ona savršeno dobro. Nemaš pojma koliko sam bila bespomoćna.”

„Zašto mi sve to govorite?”

„Zato što se i sada isto ponaša.”

Džeremi je viljuškom brljao po svojoj hrani na tanjiru. „Ja nisam bio taj koji je stavio tačku na sve, Doris.”

„Znam i to.”

„Zašto onda sa mnom razgovarate?”

„Zato što Leksi neće da sluša.“

Uprkos napetosti, Džeremi se nasmejao. „To verovatno znači da vam ja izgledam kao neko na koga je lakše uticati?“

„Ne“, odvrtila je. „Ali nadam se da nisi tvrdoglav kao ona.“

„Čak i ako sam ja voljan da pokušamo ponovo, ipak sve od nje zavisi.“

Doris ga je pažljivo posmatrala. „Da li stvarno veruješ u to?“

„Pokušao sam da razgovaram s njom. Rekao sam joj da želim da nađem načina da naša veza opstane.“

Umesto odgovora na njegove reči, Doris ga upita: „Bio si već jednom oženjen, zar ne?“

„Davno. Je li vam Leksi rekla za to?“

„Ne“, odvrtila je. „Znam to još od našeg prvog razgovora.“

„Vidovitost?“

„Ne, ništa slično. Zaključila sam to po tome kako si se ponašao prema ženama. Posедуješ neku vrstu sigurnosti koja ih privlači. U isto vreme, primetila sam da umeš da osetiš šta je ženi potrebno, ali i da iz nekog razloga ne želiš da daš celog sebe.“

„Kakve to veze ima s ovim?“

„Žene žele bajku. Ne sve žene, naravno, ali većina njih odraste sanjajući o čoveku koji bi zbog njih sve rizikovao, čak i ako je svestan da bi mogao biti povređen.“ Zastala je. „Kao kad si otišao da potražiš Leksi kad je pobjegla u brvnaru na plaži. Zato se i zaljubila u tebe.“

„Ona nije zaljubljena u mene.“

„Jeste.“

Džeremi je otvorio usta da opet porekne, ali nije mogao. Zavrteo je glavom. „To sad ionako nije važno. Ona se udaje za Rodnija.“

Doris je zurila u njega. „To nije tačno. Ali pre nego što pomisliš da je to bio način da te odgurne od sebe, treba da znaš da je to rekla samo zato da, ako odeš, ne mora svake noći da leži budna pitajući se zašto se nikada nisi vratio da je ponovo potražiš.“ Zastala je čekajući da njene reči dopru do njega. „Osim toga, uopšte joj nisi poverovao, zar ne?“

Kako je to rekla, setio se osećaja koji je imao kad mu je Leksi rekla za Rodnija. Ne, iznenada je shvatio, zaista joj u tom trenutku nije poverovao.

Doris se nagla preko stola i uhvatila ga za ruku.

„Ti si dobar čovek, Džeremi. I zasluđuješ istinu, a zbog toga sam došla.“

Ustala je. „Moram da stignem na avion. Ako se ne vratim do večeras, Leksi će shvatiti da se nešto dešava. Više bih volela da ona nikada ne sazna da sam bila ovde.“

„To je veliki put. Trebalo je da jednostavno pozovete telefonom.“

„Znam. Ali htela sam da ti vidim lice.“

„Zašto?"

„Htela sam da se uverim da si i ti zaljubljen u nju." Potapšala ga je po ramenu, izašla iz dnevne sobe i uzela svoju torbicu.

„Doris?" pozva je Džeremi.

Okrenula se. „Molim?"

„Jeste li pronašli odgovor kakvom ste se nadali?"

Nasmešila se. „Pravo pitanje jeste: jesi li ga ti pronašao?"

DVADESET DRUGO POGLAVLJE

Džeremi je koračao s kraja na kraj dnevne sobe. Morao je da razmisli, da vidi kakve su mu mogućnosti i šta mu je činiti.

Prstima prođe kroz kosu, a onda odmahnu glavom. Ovo nije bio trenutak za neodlučnost. Ne sad, kad je znao ono što zna. Morao je da se vrati nazad. Da sedne u prvi avion i da je pronađe. Da razgovara s njom, da je ubedi u to da je bio ozbiljan kao nikad u životu kad joj je rekao da je voli. Da joj kaže da ne može zamisliti svoj život bez nje. Da joj kaže da će uraditi sve što treba samo da budu zajedno.

Još pre nego što je Doris zaustavila taksi ispred zgrade, telefonom je pozvao avio-kompaniju.

Vreme koje je proveo na čekanju činilo mu se kao večnost. Sve više se nervirao kako su minuti prolazili, sve dok mu se nije javio službenik zadužen za prodaju karata.

Poslednji avion za Reli polazio je za devedeset minuta. Čak i po lepom vremenu vožnja taksijem bi mogla da potraje polovinu tog vremena, ali je bilo ili da stigne na taj avion ili da čeka do sutra.

Morao je brzo da reaguje. Zgrabio je putnu torbu iz ormara, ubacio dva para farmerki, nekoliko majica i rublje. Navukao je jaknu i gurnuo mobilni telefon u džep. Uzeo je punjač sa stola. Laptop? Ne, neće mu trebati. Šta još?

A, da. Požurio je u kupatilo i proverio sadržaj toaletne torbice. Setio se da ugura unutra četkicu za zube i brijač. Ugasio je svetla, isključio kompjuter i zgrabio novčanik. Prebirajući po njemu, zaključio je da ima dovoljno gotovine da stigne do aerodroma - to je sve što mu je zasad potrebno. Krajičkom oka spazio je Gerkinov dnevnik dopola zatrpan gomilom papira. Ubacio ga je zajedno s toaletnom torbicom u torbu, razmišljajući treba li mu još nešto, a onda digao ruke. Nema vremena za to. Pokupio je ključeve sa stočića kraj vrata, još jednom pogledao po stanu, a onda ga zaključao i sjurio se niz stepenice.

Zaustavio je taksi, objasnio vozaču da je u žurbi i sa uzdahom se zavalio na zadnje sedište, nadajući se da će sve ispasti kako treba. Doris je bila u pravu: zbog snega, saobraćaj je bio u zastoju. Kad su stali na mostu preko Ist Rivera, tiho je opsovao. Da bi što brže prošao kroz bezbednosnu proveru na aerodromu, skinuo je opasač i ubacio ga u torbu zajedno s ključevima. Vozač ga je posmatrao u retrovizoru. Imao je izraz dosade na licu i mada je vozio brzo, u njegovim pokretima nije bilo žurbe. Džeremi se ugrizao za jezik znajući da ništa neće postići ako ga iznervira.

Minuti su prolazili. Pahulje snega ponovo su počele da ih zasipaju, smanjujući vidljivost. Još četrdeset pet minuta do leta.

Ponovo su se zaglavili. Džeremi glasno uzdahnu i baci pogled na sat. Trideset pet minuta. Posle deset minuta stigli su do izlaza za aerodrom i krenuli ka terminalu.

Najzad.

meteori & avada

U trenutku kad se taksi zaustavio, otvorio je vrata i bacio dve dvadesetice vozaču. U zgradi terminala oklevao je samo trenutak ispred monitora sa podacima o letovima kako bi saznao ka kom izlazu da se uputi. Stajao je u, na svu sreću, kratkom redu da bi dobio svoju elektronsku kartu, a onda pođe ka obezbeđenju. Osetio je kako mu srce preskače kad je video dugačke redove, ali je brzo zauzeo mesto u novom redu koji se formirao. Ljudi koji su već čekali u drugim redovima počеше polako da idu ka novom; Džeremi je trčeći stao ispred njih troje.

Ukrcavanje na avion biće završeno za manje od deset minu-ta. Kad je prošao bezbednosnu proveru, Džeremi je počeo da potrkuje, a onda i da trči. Probijajući se kroz gomilu, izvadio je vozačku dozvolu, usput brojeći izlaze.

Kad je stigao do mesta ukrcavanja, bio je zadihan. Osetio je kako ga obliva znoj.

„Jesam li stigao na vreme?“, dahtao je.

„Samo zato što malo kasnimo“, rekla je žena za pultom, kucajući na kompjuteru. Čovek koji je stajao kraj vrata bacio je pogled ka njemu.

Kad je uzeo kartu za ukrcavanje, Džeremi je prošao kroz izlaz i uputio se ka rampi. Stigavši do aviona, i dalje je pokušavao da povrati dah.

„Uskoro polećemo. Vi ste poslednji, tako da možete sesti gde hoćete“, rekao je stjuard puštajući ga da prođe.

„Hvala.“

Išao je kroz prolaz između sedišta, srećan što je stigao na vreme. Na polovini je spazio slobodno mesto kraj prozora. Ubacio je putnu torbu u odeljak za prtljag, a onda ugledao Doris koja je sedela u trećem redu iza njega.

Uzvrativši mu pogled, nije ništa rekla; samo se nasmešila.

Avion je sleteo u Reli u pola četiri, a Džeremi je s Doris prošao kroz terminal. Kad su stigli do izlaza, pokazao je rukom preko ramena.

„Moram da iznajmim automobil“, rekao je.

„Biće mi drago da te povezem“, odvrtila je, „mislim da idemo u istom pravcu.“

Kad je videla da okleva, nasmešila se i dodala: „Pustiću te da voziš.“

Nijednog trenutka nije spuštao brzinu ispod sto trideset i tako je uštedeo četrdeset pet minuta vožnje koja bi inače trajala tri sata; kad se približio gradu, smrkavalo se. Leksin lik mu je stalno bio u mislima pa nije ni primetio kako vreme teče niti je mogao da se seti većeg dela puta. Pokušao je da smisli šta će joj reći i kako će mu ona odgovoriti, ali je najzad shvatio da nema pojma šta će se desiti. Nije ni važno. Iako je leteo kao muva bez glave, nije mogao ni da zamisli da drugačije postupi.

Ulice Bun Krika bile su tihe. Kad je stigao do centra grada, Doris se okrenula ka njemu. „Možeš li da me odbaciš do kuće?“

Pogledao ju je, shvativši da su jedva progovorili koju reč otkako su napustili aerodrom. Bio je toliko zanet razmišljanjem o Leksi da nije čak ni primetio.

„Zar vam nisu potrebna kola?“

„Ne do sutra. Osim toga, napolju je suviše hladno da bi išao peške.“

Prateći Dorisina uputstva, stigao je do njene kuće. Ispred vrata male bele kućice stajale su današnje novine. Mesečev srp je visio iznad ivice krova. Pod bledom svetlošću mesečine uhvatio je svoj odraz u retrovizoru. Znajući da ga sad samo minuti odvajaju od trenutka kad će je videti, prošao je prstima kroz kosu.

Doris ga je, primetivši taj nervozni gest, potapšala po kolenu. „Sve će biti u redu“, rekla je. „Veruj mi.“

Džeremi natera sebe da se nasmeši, pokušavajući da sakrije svoje sumnje. „Hoćete li mi dati neki savet u poslednjem trenutku?“

„Ne“, zavrte ona glavom. „Osim toga, već si prihvatio sve savete koje sam imala. Ovde si, zar ne?“

Klimnuo je, a Doris se nagnu preko sedišta i poljubi ga u obraz.

„Dobro došao kući“, prošaputala je.

Okrenuo je kola, a gume zacvileše kad je krenuo ka biblioteci. Leksi je spominjala da biblioteka duže radi zbog ljudi koji svraćaju u povratku s posla, zar ne? U jednom od njihovih razgovora?

Da, pomislio je, siguran sam da je tako rekla, ali nije mogao da se seti kada. Je li to bilo onog dana kad su se sreli? Sledećeg? Uzdahnuo je, shvativši da je ta neutaživa potreba da se seti cele njihove istorije samo način da smiri živce. Je li trebalo da dođe? Hoće li joj biti drago što ga vidi? Sve njegovo samopouzdanje je isparilo onog trenutka kad se približio biblioteci.

Slike centra grada učiniše mu se oštre i jasne u poređenju s maglovitim slikama iz njegovog sećanja. Prošao je pored Lukilua i video nekoliko automobila parkiranih ispred, kao i grupu automobila zbijenih ispred picerije. Grupa tinejdžera stajala je na uglu i mada je njegova prva pomisao bila da puše, shvatio je da je to samo para koja se stvara od hladnoće.

Ponovo je skrenuo; u daljini je video svetla biblioteke. Oba sprata su bila osvetljena. Parkirao je automobil i izašao na ledeni noćni vazduh. Duboko udahnuvši, odlučnim korakom je došao do ulaznih vrata i otvorio ih.

Kako nikog nije bilo za pultom, zastao je da proviri kroz staklena vrata koja su vodila ka glavnoj prostoriji na donjem spratu. Među posetiocima nije bilo ni traga od Leksi. Još jednom je pogledao okolo kako bi bio siguran.

Shvativši da je ona u svojoj kancelariji ili u glavnoj prostoriji na spratu, požurio je niz hodnik ka stepeništu. Kad se popeo, pogledao je okolo, a onda se zaputio ka kancelariji. Još izdaleka je primetio da su vrata zatvorena. Ispod njih nije dopirala svetlost. Pritisnuo je kvaku i ustanovio da su zaključana. Proverio je u prolazima između polica, a onda se uputio ka prostoriji s retkim knjigama.

Zaključano.

Ukoso je brzim korakom prešao glavnu prostoriju, ignorišući poglede ljudi koji su ga bez sumnje prepoznali, a onda strčao niz stepenice. Uputivši se ka glavnom ulazu, pitao se zašto nije prvo poverio jesu li joj kola na parkingu.

Nervi, reče neki glas u njegovoj glavi.

Nije važno. Ako nije ovde, verovatno je kod kuće.

Jedna od starijih volonterki izronila je odnekud s rukama punim knjiga. Kad ga je videla, širom je razrogačila oči.

„Gospodine Marše?“ pozvala ga je pevajućim glasom. „Nisam očekivala da ću vas ponovo videti! Šta, za ime sveta, radite ovde?“

„Tražim Leksi.“

„Izašla je pre jedno sat vremena. Mislim da je otišla kod Doris da vidi kako je. Znam da je zvala, a ona se nije javljala na telefon.“

Džeremijevo lica je ostalo nepromenjeno. „Stvarno?“

„A nije bila ni kod Herbsa, to sigurno znam. Pokušala sam da ubedim Leksi da je Doris verovatno otišla da obavi neke poslove, ali znate kako ona brine. Kao vučica. To ponekad dovodi Doris do ludila, ali zna da Leksi tako pokazuje da joj je stalo.“ Zastala je iznenada shvativši da Džeremi nije objasnio svoje prisustvo. Međutim, pre nego što je uspela ponovo da progovori, Džeremi je prekinu.

„Izvinite, stvarno bih voleo da ostanem da ćaskam s vama, ali moram da razgovaram s Leksi.“

„O onoj priči, opet? Možda ja mogu da vam pomognem? Imam ključ od prostorije s retkim knjigama ako vam treba.“

„Ne, neće mi trebati. Hvala vam u svakom slučaju.“

Već je prošao kraj nje kad začu iza sebe njen glas.

„Ako se vrati, da joj kažem da ste je tražili?“

„Ne“, odvratio je preko ramena. „To je iznenađenje.“

Zadrhtao je kad je izašao napolje na hladnoću i otrčao do kola. Uputio se ka glavnoj ulici; prateći zaobilazni put koji je išao obodom grada posmatrao je kako nebo postaje sve tamnije. Iznad stabala na nebu sijale su hiljade zvezda. Milioni. Na trenutak, zapitao se kako nebo izgleda kad se posmatra s vrha Rajkersa.

Skrenuo je u ulicu u kojoj je Leksi živela, i ugledao njenu kuću. Nešto je u njemu puklo kad je video da s prozora ne dopire nikava svetlost i da njena kola nisu ispred. Ne želeći da veruje sopstvenim očima, prošao je polako pored kuće, nadajući se da je pogrešio.

Ako nije ni u biblioteci ni kod kuće, gde bi mogla biti?

Jesu li se mimoišli kad je krenula kod Doris? Pokušao je da misli. Jesu li neka kola prošla pored njega? Nije mogao da se seti jer uopšte nije obraćao pažnju. U svakom slučaju, bio je prilično siguran da bi njena kola primetio.

Odlučio je da prođe pored Dorisine kuće samo da se uveri da nije tamo. Vozeći suviše brzo kroz grad, tražeći pogledom Leksina kola, stigao je ponovo do male bele kućice.

Jedan pogled bio je dovoljan da se uveri da je Doris već otišla u krevet.

Pa ipak, zastao je pokušavajući da smisli kuda bi Leksi mogla otići. Grad nije bio velik i postojalo je samo nekoliko mogućnosti. Odmah je pomislio na Herbs, ali se setio da restoran uveče nije otvoren. Nije video njena kola ispred Lukilua - niti bilo gde u gradu. Pretpostavio je da možda obavlja neke svakodnevnne poslove - kupuje namirnice ili vraća video-kasetu ili uzima odeću s hemijskog čišćenja... ili...

Odjednom shvati kuda je otišla.

Zgrabio je volan, pokušavajući da povrati hrabrost za kraj svog putovanja. Mišići na grudima su mu bili zategnuti i osetio je da ubrzano diše, isto kao i ranije tog dana kad je seo na sedište u avionu. Bilo je teško poverovati da mu je dan započeo u Njujorku u uverenju da nikada više neće videti Leksi, a eto ga sad u Bun Kriku kako namerava da uradi ono što je smatrao nemogućim. Vozio je mračnim drumovima i dalje uznemiren razmišljanjem o tome kako će reagovati kad ga bude videla.

Mesečina je posrebrila groblje, a nadgrobni spomenici kao da su sijali pod bledom svetlošću. Ograda od kovanog gvožđa davala je nestvaran ton ovom eteričnom mestu. Kad se približio ulazu, video je njena kola pored kapije.

Zaustavio se iza nje. Izlazeći iz Dorisinih kola, čuo je pucketanje motora koji se hladio. Lišće mu je šuštal pod nogama. Duboko je udahnuo. Stavio je dlan na haubu Leksinog automobila i osetio toplinu koja je zračila iz motora. Došla je malo pre njega.

Prošao je kroz kapiju i ugledao magnoliju s lišćem crnim i sjajnim kao da je nauljeno. Sapleo se o jednu granu i setio se kako je tumarao kroz mrak po groblju one večeri kad je s Leksi čekao da se pojavi svetlost. Kad je bio na pola puta, s jednog stabla oglasila se sova.

Napuštajući put, zaobišao je srušenu kriptu, hodajući polako kako ne bi pravio buku. Tlo se blago uzdizalo. Iznad njega, mesec je visio na nebu kao sjajna kopča na tamnom plišanom pokrivaču. Učinilo mu se da je čuo tiho mrmljanje, a kad je zastao da oslušne, osetio je navalu adrenalina. Najzad je uspeo da je pronađe, da pronađe samog sebe. Telo mu se pripremalo za ono što će se dogoditi, ma šta to bilo. Prešao je preko brežuljka znajući da su s druge strane sahranjeni Leksini roditelji.

Konačni trenutak se bližio. Uskoro će je videti, a videće i ona njega. Jednom za svagda sve će se rešiti na istom onom mestu gde je sve i počelo.

Leksi je stajala tačno na mestu gde je očekivao da će biti, okupana srebrnom svetlošću. Lice joj je bilo pokriveno tugom a oči blistavo ljubičaste. Bila je dobro obučena za hladno vreme - oko vrata je vezala šal, a crne rukavice su joj od ruku napravile senke.

meteorí & avada

Tiho je govorila, ali nije mogao da razazna reči. Dok je gledao, ona je iznenada začutala i podigla pogled. Dugo su se samo gledali.

Kad ga je videla, ukočila se. Najzad, skrenula je pogled. Oči su joj se ponovo spustile na grobove. Džeremi je odjednom shvatio da nema pojma o čemu razmišlja. Iznenada oseti da je pogrešio što je došao. Ona nije želela da on dođe, nije ga uopšte želela. Grlo mu se steglo. U trenutku kad se spremao da se okrene i ode, primetio je tanani osmeh na njenom licu.

„Stvarno ne bi trebalo tako da zuriš, znaš“, uzviknula je. „Žene više vole muškarce sa izvesnom istančanošću.“

Preplavilo ga je olakšanje. Nasmešio se krenuvši ka njoj. Kad je prišao dovoljno blizu da je dotakne, spustio joj je ruku na leđa. Nije se odmakla; umesto toga naslonila se na njega. Doris je bila u pravu.

Bio je kod kuće.

„Ne“, prošaputao je u njenu kosu, „žene vole muškarce koji bi ih pratili i na kraj sveta, pa čak i do Bun Krika ako je potrebno.“

Privlačeći je sebi pridigao joj je lice prema svome i poljubio je, znajući da je više nikada neće napustiti.

EPILOG

Džeremi i Leksi su sedeli pod pokrivačem, pogleda uperenog u grad koji se prostirao pod njima. Bio je četvrtak večer, tri dana posle njegovog povratka u Bun Krik. Bela i žuta svetla grada bila su prošarana crvenim i zelenim tačkicama koje kao da su treperile. Džeremi je video pramičke dima koji su se izvijali iz dimnjaka. Reka je tekla, a njene vode, crne kao tečni ugalj, oslikavale su nebo iznad njih. Iza nje, svetlost iz fabrike hartije širila se u svim pravcima, osvetljavajući železnički most.

Poslednjih nekoliko dana proveli su mnogo vremena u razgovoru. Ona se izvinila što je lagala za Rodnija i priznala da je to što je otišla dok je Džeremi stajao na šljunkom posutoj stazi ispred Grinlifa bilo najteže što je uradila u životu. Opisala mu je kako se bedno osećala te nedelje koju su proveli razdvojeni i oslikala osećanja koja je probudio u njoj. Što se njega tiče, rekao joj je da, iako Nejt nije bio oduševljen njegovom selidbom, urednik Sajentifik amerikena bio je voljan da mu dozvoli da radi u Bun Kriku, pod uslovom da s vremena na vreme odlazi u Njujork.

Džeremi joj nije otkrio da ga je Doris posetila u Njujorku, međutim, druge večeri od njegovog povratka, Leksi ga je povela na večeru kod nje. Ona ga je povukla u stranu i zamolila ga da joj ništa ne kaže o tome.

„Ne želim da pomisli da joj se mešam u život“, rekla je dok su joj oči sijale. „Verovao ili ne, ona misli da sam ja naporna.“

Ponekad mu je bilo teško da poveruje da je stvarno tu, s njom; s druge strane, bilo je teško poverovati da je ikada otišao odavde. Biti s Leksi bilo je prirodno, kao da je stigao kući posle dugog puta. Iako je i ona osećala isto, nije mu dozvolila da ostane u njenoj kući. „Ne želim da ljudima damo povoda za ogovaranje“, bila je uporna. Pa ipak, osećao se prilično udobno u Grinlifu, bez obzira na to što na Džedovom licu i dalje nije bilo traga osmehu.

„Znači, misliš da je to između Rejčel i Rodnija ozbiljno?“ pitao je Džeremi.

„Izgleda da jeste“, odvratila je Leksi. „U poslednje vreme provode mnogo vremena zajedno. Ona sija svaki put kad se on pojavi kod Herbsa, a kunem se da on pocrveni. Mislim da su kao stvoreni jedno za drugo.“

„Još uvek ne mogu da verujem kako si mi rekla da ćeš se udati za njega.“

Blago ga je udarila ramenom. „Ne želim da ponovo pričamo o tome. Već sam ti se izvinila. I bila bih ti zahvalna da mi ne spominješ to do kraja života.“

„Ali to je tako dobra priča.“

„To kažeš zato što ti tu ispadaš kao dobar momak, a ja kao zla veštica.“

„Ja i jesam dobar.“

Poljubila ga je u obraz. „Jesi, dobar si.“

Privukao ju je bliže sebi, videvši na nebu zvezdu padalicu. Za trenutak su sedeli u tišini.

„Jesi li zauzeta sutra?“, pitao je.

„Zavisi“, odvrátila je. „Šta imaš na umu?“

„Zvao sam gospođu Reynolds i idem da pogledam neke kuće. Voleo bih da pođeš sa mnom. U mestima kao što je ovo, ne bih želeo da izaberem kuću u lošem kraju.“

Čvrsto ga je zagrlila. „Volela bih da idem s tobom.“

„A želeo bih i da te odvedem u Njujork. Jedan dan u narednih nekoliko nedelja. Moja majka zahteva da se upozna s tobom.“

„I ja bih volela da upoznam nju. Osim toga, oduvek mi se sviđao taj grad. Neki od najboljih ljudi koje sam upoznala žive tamo.“ Džeremi zakoluta očima.

Iznad njih, pramičci oblaka plovili su preko meseca, a na horizontu Džeremi vide da se približava oluja. Za nekoliko sati doći će kiše, ali će dotad Leksi i on piti vino u njenoj dnevnoj sobi, slušajući kako kišne kapi zasipaju krov.

Posle nekoliko trenutaka okrenula se ka njemu. „Hvala ti što si se vratio, što si došao da živiš ovde... Hvala ti za sve.“

„Nisam imao izbora. Ljubav čini čudne stvari ljudima.“

Nasmešila se. „I ja tebe volim, znaš.“

„Da, znam.“

„Šta, zar nećeš i ti meni to kazati?“

„Moram li?“

„Možeš da se opkladiš u to. I to pravim tonom. Moraš to da kažeš kao da zaista tako misliš.“

Nasmejao se, pitajući se hoće li mu zauvek govoriti kakvim tonom treba nešto da kaže. „Volim te, Leksi.“

U daljini se začuo zvižduk voza. Video je kako se zrak svetlosti probija kroz tamu. Da je magla, uskoro bi se pojavila svetla na groblju. Leksi kao da je pogodila o čemu razmišlja.

„Pa recite mi, gospodine novinaru istraživaču, mislite li i dalje da su čuda nemoguća?“

„Rekao sam ti. Ti si moje čudo.“

Spustila mu je glavu na rame i uhvatila ga za ruku. „Mislim na prava čuda. Kad se desi nešto za šta si mislio da je nemoguće.“

„Ne“, rekao je. „Mislim da ukoliko kopaš dovoljno duboko, uvek pronađeš objašnjenje.“

„Čak i ako se čudo desilo nama?“

Njen glas je bio tih, skoro šapat. Pogledao ju je. Video je kako joj svetla grada odbleskuju u očima. „O čemu pričaš?“

Duboko je udahнула. „Doris je jutros sa mnom podelila neke novosti.“

meteorí & avada

Džeremi ju je posmatrao, nesposoban da shvati ono što je rekla. Čitav niz izraza proleteo joj je licem, od oklevajućeg preko zabavljenog do izraza punog očekivanja. Gledala ga je, čekajući da on nešto kaže, a njemu je mozak i dalje odbijao da prihvati njene reči.

Postojala je nauka i postojalo je ono neobjašnjivo, a Džeremi je proveo čitav svoj život pokušavajući da pomiri to dvoje. Boravio je u realnosti, smejao se magiji i osećao sažaljenje prema istinskim vernicima. Ali dok je zurio u Leksi, pokušavajući da shvati smisao onog što mu je upravo rekla, osetio je kako mu uverenja koja je gajio čitavog života polako izmiču.

Ne, to nije mogao da objasni i nikada i neće moći. To što se desilo pobijalo je sve zakone biologije i razvejalo pretpostavke o čoveku kakvim je sebe smatrao. Jednostavno, bilo je to nemoguće, ali kad je nežno spustila njegovu ruku na svoj stomak, sa iznenadnom, razdraganom sigurnošću poverovao je u reči koje je mislio da nikada neće čuti.

„Tu je naše čudo“, prošaputala je. „Devojčica je.“

O AUTORU

Nikolas Sparks je autor bestselera s vrha liste Njujork tajmsa: Spašavanje i Noći u Rodanteu, romana Beležnica, Poruka u boci, Šetnja za pamćenje, Okuka na putu, Čuvar, Venčanje, kao i memoara Tri nedelje s mojim bratom, koje je napisao s bratom Micahom. Sve knjige su mu bile na listi bestselera Njujork tajmsa, a prevedene na više od trideset jezika, one su i svetski hitovi. Po romanima Poruka u boci, Šetnja za pamćenje i Beležnica snimljeni su filmovi. Nikolas Sparks živi u Severnoj Karolini sa suprugom i porodicom. Radi više informacija posetite sajt www.nicholassparks.com i prijavite se za više novosti o Niko-lasu Sparksu na sajtu www.twbookmark.com